

Økonomiudvalget

Protokol

07-09-2015 kl. 16:00
Udvalgsværelse 1

Medlemmer

Sofia Osmani	deltog
Simon Pihl Sørensen	deltog
Mette Hoff	deltog
Søren P. Rasmussen	deltog
Dorthe la Cour	deltog
Henrik Brade Johansen	deltog
Anne Jeremiassen	deltog
Morten Normann Jørgensen	var fraværende
Jan Kaspersen	var fraværende

1. behandling af budget

Desuden deltog:

Søren Hansen
Ulla Agerskov
Pernille Holmgaard
Bjarne Holm Markussen
Charlotte Bidsted
Rene Rasmussen
Dorthe Randeris
Kim Lilhammer
Lene Stangerup

Curt Købsted og Henrikbang deltog i mødet

Indholdsfortegnelse

1. [1. behandling af Budgetforslag 2016-19](#)

1. 1. behandling af Budgetforslag 2016-19

Sagsfremstilling

1. Administrativt budgetforslag:

Forvaltningen fremlægger hermed det administrative forslag til Budget 2016-19 til 1. behandling i økonomiudvalget og kommunalbestyrelsen.

Budgetforslaget er udarbejdet i overensstemmelse med den budgetstrategi, der følger af den politiske aftale af 29. januar 2014 om budgetlægningen for 2015-18, og som er konfirmeret i budgetprocessen for 2016-19, der blev behandlet af Økonomiudvalget den 25. januar 2015. Herudover er grundlaget for forslaget aftalen om kommunernes økonomi for 2016, der er indgået mellem Regeringen og KL den 3. juli 2015.

Budgetstrategien har betydet, at der i foråret er arbejdet med effektiviseringsforslag for på den måde at sikre et økonomisk råderum til budgetudfordringerne og til nye initiativer samt omprioriteringer, som skal indgå i de politiske budgetforhandlinger i efteråret 2015.

Det administrative budgetforslag blev fremlagt på økonomiudvalgsmødet den 1. september 2015 i udkastform. Økonomiudvalget tog forvaltningens redegørelse om forudsætningerne i det administrative budgetforslag 2016-19 til efterretning.

Det administrative budgetforslag 2016-19 indeholder således:

1. de af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015 vedtagne effektiviseringsforslag på 1 % i 2016 og konsekvenserne for overslagsårene
2. en nedsættelse af grundskyldspromillen med 0,5 promille. pr. år for årene 2016-18
3. værdien af effektiviseringsrammen på yderligere 1 % pr. år i 2017 og i 2018, som skal beslattes og udmøntes i de kommende års budgetforhandlinger
4. en politisk afsat pulje i hvert af årene 2016-18, svarende til det råderum, der dannes som følge af den politiske aftale. Det kræver dog, at de yderligere indlagte effektiviseringsrammer, jfr. pkt. 3, bliver omsat til konkrete budgetreduktioner i årene 2017-18
5. udmøntet afbureaukratiseringskrav fra Budgetaftalen 2014-17 på 3 mio. kr. i 2016 og 6 mio. kr. i 2017 og frem (2014-prisniveau)
6. uspecificeret salgskrav på 16 mio. kr. i 2016 og 10 mio. kr. i 2017
7. konsekvenserne af Kommunalbestyrelsens beslutninger til og med 25. juni

2015

8. DUT-reguleringer, jfr. Kommuneaftalen af 3. juli 2015
9. Social- og indenrigsministeriets tilskudsudmelding af 13. juli 2015, baseret på statsgaranti i 2016
10. skøn over skatteniveau og tilskud samt udligning i overslagsårene, baseret på KL's tilskudsmodel pr. medio august 2015.

Derimod er konsekvenserne af halvårsregnskabet for 2015 *ikke* indarbejdet i "budgetforslagsbogen", jf. nedenfor under bilag 1: Ændringer til det administrative budgetforslag 2016-19, ligesom halvårsregnskabet efterfølgende skal behandles i fagudvalgenes september møder for modgående initiativer.

I forhold til elementerne i Kommuneaftalen 2016 er der *ikke* indregnet eventuelle bidrag fra den afsatte skattepulje, som fordeles til de kommuner, der nedsætter skatten i 2016, idet det er uvist, hvor meget Lyngby-Taarbæk Kommune vil få i kompensation for tabet af grundskyldsprovenu.

Et af hovedelementerne i Kommuneaftalen af 3. juli 2015 er kravet om, at kommunerne skal levere et omstillingsbidrag på 1 pct. pr. år. Kravet på ca. 24-25 mio. pr. år er indlagt for hvert af årene 2016-19. I henhold til aftalen vil en del af bidraget blive tilbageført til kommunerne i 2016. For Lyngby-Taarbæk Kommune er der tale om en tilbageførsel på ca. 19 mio. kr, således at nettobidraget i 2016 kun bliver ca. 5 mio. kr. For overslagsårene 2017-19 er der imidlertid *ikke* indarbejdet et evt. tilbageførselsbeløb, da der intet er aftalt for de kommende år, og kommunerne kan således ikke på forhånd regne med at få penge tilbage til kommunal service og lokal prioritering.

Det fremlagte budgetforslag 2016-19 er i balance, således at det opfylder kravene til et konditionsmæssigt korrekt og dermed et gennemførbart budget. Dvs. at det opfylder bestemmelsen i budget- og regnskabsbekendtgørelsen om, at der skal være overskud på den løbende drift, defineret som at indtægter fra skatter og tilskud mv. skal være større end driftsudgifterne samt renteudgifterne.

For at opfylde kravene til et konditionsmæssigt korrekt og dermed et gennemførbart budget samt opfyldelse af hovedparten af kommunens fastlagte økonomiske målsætninger, er der indarbejdet en såkaldt driftsrammeblok på følgende:

Mio. kr. (årets priser)	B 2016	BO 2017	BO 2018	BO 2019
Driftsrammebesparelser	-	-7	-25	-179

Med den indarbejdede driftsrammeblok opfylder Lyngby-Taarbæk Kommune således ikke blot kravet om et "driftsoverskud", men tillige målsætningerne om, at

- Servicerammen for driften - skal opfyldes
- Anlægsudgifter - skal som min. udgøre 100 mio. kr. i gennemsnit pr. år (ekskl. den del der lånefinansieres)

- Gennemsnitlig kassebeholdning - skal som minimum udgøre 130 mio. kr.

Derimod opfylder resultatet i det administrative budgetforslag ikke Lyngby-Taarbæk Kommunes målsætning om strukturel balance, som er en målsætning, der ligger ud over ministeriets krav, idet kommunen ønsker, at der arbejdes med en langsigtet sund økonomi. Strukturel balance opnås, når resultatet af ordinær drift viser et overskud, der som minimum kan finansiere afdrag og de anlægsinvesteringer, der ikke er lånefinansierede.

Budgetforslaget er som nævnt i balance, men det sker ved, at der samlet over de 4 år er et træk på kassebeholdningen på 300 mio. kr., samt at der er indregnet den nævnte driftsrammeblok på ca. 211 mio. kr.

Hovedtallene i Budgetforslag 2016-19 er gengivet i nedenstående tabel. Der henvises i øvrigt til side 8 i det trykte budgetforslag.

Resultatopgørelse

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019
Indtægter	-3.230,3	-3.225,7	-3.265,7	-3.312,8
Driftsudgifter	3.149,9	3.148,6	3.144,2	3.151,7
Driftsrammebesparelse		-7,0	-24,2	-170,5
Pris- og lønstigninger	-	61,8	121,2	175,5
Renter	-7,1	-6,6	-8,8	-8,3
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-87,6	-28,9	-33,2	-164,3
Anlægsvirksomhed	300,3	201,4	106,9	125,0
Pris - og lønstigninger	-	3,1	3,3	5,7
Ejendomssalg	-185,7	-33,8	-51,0	-
Årets resultat	27,0	141,8	26,0	-33,6

Fortegn: + = udgifter, - = indtægter

Finansieringsoversigt	2016	2017	2018	2019
Mio. kr.				
Årets resultat	-27,0	-141,8	-26,0	33,6
Låneoptagelse	98,6	12,9	3,0	3,0
Øvrige finansforskydninger	-96,3	-24,8	-18,4	-18,4
Afdrag på lån	-19,7	-40,6	-19,6	-19,3
Ændring i likvid beholdning *	-44,3	-194,3	-61,0	-1,1
Likvid beholdning ultimo året	256,3	62,0	1,0	0,0
Gnsn. kassebeholdning	386,3	192,0	131,0	130,0

* Fortegn: + = forøgelse af kassebeholdningen, - = træk på kassebeholdningen

Resultatopgørelsen viser – under de opstillede præmisser

- ┆ at der er et overskud på den ordinære driftsvirksomhed i alle årene,
- ┆ at overskuddet på den ordinære driftsvirksomhed ikke er så stort, at det kan dække anlæg og afdrag,
- ┆ at årets resultat er negativt i årene 2016-18, men viser et lille overskud i 2019,
- ┆ at forbruget af kassebeholdningen i 2016 er på 44,3 mio. kr., og at forbruget set over hele 4-års perioden er på 300,6 mio. kr.

Takster og gebyrer

De forslag til takster og gebyrer, der er indarbejdet i budgetforslaget, fremgår af Takstoversigten side 228.

Hvis der sker ændringer i budgetforslaget, skal taksterne i givet fald reguleres i henhold hertil.

Størrelsen af takster og gebyrer for 2016 skal senest fastlægges ved 2. behandlingen.

Høringsrunden

Budgetforslaget 2016-19 sendes i høring hos brugerbestyrelser, råd m.m. i perioden fra 4. september og frem til 15. september. De indkomne høringssvar vil blive udsendt særskilt.

2. Ændringer til budgetforslag

Som nævnt ovenfor er konsekvenserne af halvårsregnskabet 2015 ikke indarbejdet i budgetforslaget 2016-19. Tilsvarende tager budgetforslaget heller ikke højde for øvrige beslutninger fra 25. juni til og med 3. september. Konsekvenserne af disse for budgetperioden 2016-19 er indarbejdet i et Bilag 1: Ændringer til det administrative budgetforslag 2016-19.

De samlede konsekvenser fremgår af nedenstående tabel:

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019
Finansieringsover-/underskud - Budgetforslag 2016-19	44,3	194,3	61,0	1,1
Konsekvenser af halvårsregnskab	-14,3	-0,4	47,9	6,9
Konsekvenser af øvrige politiske beslutninger m.m.	-0,4	7,1	1,2	1,2
Ændringer s.f.a. nyt tilskud og udligning samt afledt effekt på pris- og løn	-9,8	-5,1	-2,6	-8,2
Ændringer i alt	-24,5	1,6	46,6	0,0
Korrigeret finansieringsover-/underskud - Budgetforslag 2016-19 incl. bilag 1	19,8	195,9	107,6	1,0
Likvid beholdning ultimo året	280,8	84,9	-22,7	-23,7
Gnsn. kassebeholdning	410,8	214,9	107,3	106,3

Fortegn: - = overskud, + = underskud

3. Oversendte sager til budgetforhandlingerne

Udover de politisk besluttede sager har såvel fagudvalg som Økonomiudvalget i gennem de sidste par måneder behandlet sager, der er endt med en beslutning om oversendelse til budgetforhandlingerne.

Forvaltningen har udarbejdet en liste over disse sager, jf. bilag 2, som udsendes med sagen.

4. Statsgaranti eller selvbudgettering

Budgetforslaget for 2016 er som nævnt ovenfor baseret på det statsgaranterede udskrivningsgrundlag med tilhørende tilskuds- og udligningsbeløb. For overslagsårene er der anvendt skøn fra KL's tilskuds- og udligningsmodel. Forvaltningen anbefaler dog på nuværende tidspunkt, at valget falder på statsgarantien for 2016.

Forvaltningen vil frem til 2. behandlingen af budgetforslaget arbejde videre med at kvalitetsvurdere anbefalingen, bl.a. ud fra den mest aktuelle viden om udskrivningsgrundlaget i Lyngby-Taarbæk Kommune.

5. Den videre proces

Den 7. september	1. behandling i Økonomiudvalget
Den 14. september	1. behandling i kommunalbestyrelsen
Den 22. september	Frist for aflevering af ændringsforslag fra de politiske partier
Den 28. september	2. behandling i Økonomiudvalget
Den 5. oktober	Budgettet vedtages i kommunalbestyrelsen

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser fremgår af Resultatopgørelsen samt af bilag 1: Ændringer til Budgetforslag 2016-19, jf. ovenfor.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at det administrative budgetforslag 2016-19, samt ændringer jf. (bilag 1), oversendes til kommunalbestyrelsens 1. behandling den 14. september 2015.

Økonomiudvalget den 7. september 2015

Anbefalet.

Jan Kaspersen (C) var fraværende. Morten Normann Jørgensen (F) var fraværende.

Bilagsfortegnelse

1. Budgetforslag 2016-19 - til hjemmeside.pdf
2. Tillæg til BF2016-19 2015-09-04.pdf
3. Oversendte sager 2015-09-04.pdf
4. Nødvendige behov - budget 2016-19

BUDGETFORSLAG 2016

OG

BUDGETOVERSLAG 2017-19

INDHOLD

	side
Resumé af budgettet	1
Resultatopgørelse 2016-19	7
Budgetforudsætninger	9
1. Skatter	10
2. Tilskud og udligning	13
3. Driftsvirksomhed	16
4. Anlægsvirksomhed	16
5. Pris- og lønskøn	17
6. Låneoptagelse	18
7. Leasingarrangementer	19
8. Serviceudgifterne 2016-19	19
Aftalen om kommunernes økonomi 2016	21
Hovedoversigt	25
Sammendrag af bevillingsoversigt	29
Driftsvirksomhed	33
Børne- og Ungdomsudvalget	35
Uddannelse og pædagogik	36
Skoler	36
Klubber	46
Dagtilbud	52
Udsatte børn	60
Kultur- og Fritidsudvalget	67
Fritid og Kultur	68
Social- og Sundhedsudvalget	79
Sundhed og Omsorg	80
Omsorg	80
Sundhed	93
Handicappede og sociale indsatser	100
Teknik- og Miljøudvalget	109
Grønne områder og kirkegårde samt trafik	110
Grønne områder og kirkegårde	110
Trafik	116
Miljø og natur	123
Økonomiudvalget	129
Beredskab	130
Administration	134
Puljebeløb	146
Kommunale ejendomme	149
Erhvervs- og beskæftigelsesudvalget	155
Erhverv og beskæftigelse	156

INDHOLD

	side
Anlægsvirksomhed	167
Investeringsoversigt 2016-19 med bemærkninger.....	168
Investeringsoversigt – planlægningsperioden 2020-25 med bemærkninger	183
Renter og finansiering	187
Balanceforskydninger	207
Tværgående artsoversigt	213
Befolkningsprognose	215
Lov- og cirkulæreprogram	217
Effektiviseringsforslag godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015 ...	223
Takstoversigt	227
Bevillingsoversigter	237
Driftsvirksomhed	238
Anlægsvirksomhed	253
Renter og finansiering	255
Balanceforskydninger	256

RESUMÉ AF BUDGETFORSLAGET

RESUMÉ AF BUDGETFORSLAGET

Vigtige datoer i budgetarbejdet

På baggrund af den budgetprocedure, som Økonomiudvalget godkendte den 25. januar 2015, og de forudsætninger, som politisk er besluttet til og med 25. juni 2015, har administrationen udarbejdet det fremlagte budgetforslag.

Efter offentliggørelsen vil "Budgetforslag 2016-19" blive sendt i høring.

Forslaget til Lyngby-Taarbæk Kommunes budget for 2016-19 er til 1. behandling i Økonomiudvalget den 7. september og i kommunalbestyrelsen den 14. september 2015.

Køreplan:

27. aug.	Budgetforslag 2016-19 godkendes som grundlag for den videre proces i Økonomiudvalget
4. sept.	Budgetforslag 2016-19 offentliggøres
4. sept.	Høring hos høringsberettigede (4.-15. september)
7. sept.	1. behandling i Økonomiudvalget
7. sept.	Borgermøde om budgetforslag 2016-19
14. sept.	1. behandling i kommunalbestyrelsen
15. sept.	Sidste frist for hørings svar
22. sept.	Frist for aflevering af ændringsforslag fra de politiske partier
28. sept.	2. behandling i Økonomiudvalget
5. oktober	Budgettet vedtages i kommunalbestyrelsen

Budgetforslaget i hovedtræk

Aftalen om budgetlægningen

Budgetforslag 2016-19 bygger videre på den aftale om budgetlægningen 2015-18, som blev indgået i starten af 2014 mellem alle partierne i kommunalbestyrelsen – undtagen Enhedslisten. Det er en del af aftalen, at der skal gennemføres effektiviseringer på 1 pct. årligt. En del af provenuet herfra skal benyttes til dels at imødegå økonomiske udfordringer og dels kvalitetsudvikling i den kommunale service. Derudover afsættes midler til en sænkelse af grundskyldspromillen på 0,5 promille i hvert af årene.

Effektiviseringsrammen 2016

Effektiviseringerne for 2016 på 1 % – svarende til ca. 25 mio. kr. - er allerede besluttet af kommunalbestyrelsen d. 25. juni 2015 og er indarbejdet i budgetforslag 2016-19. Herefter udestår der en politisk stillingtagen til udmøntning af den del af provenuet, der ikke går til at sænke grundskylden. De konkrete effektiviseringsforslag er dels optrykt under hvert budgetområde, dels samlet i et særskilt afsnit.

Der er imidlertid en række væsentlige – udefrakommende - ændringer i de økonomiske rammer, som gør, at efterårets budgetdrøftelser langt fra alene skal handle om udmøntningen af det resterende provenu fra effektiviseringsforslagene. Det statslige bloktilskud forventes nu at blive betydeligt lavere – og det udfordrer budgettet.

RESUMÉ AF BUDGETFORSLAGET

Omprioriteringsbidrag

Økonomaftalen mellem regeringen og kommunerne (3. juli 2015) har ændret rammerne for kommunernes økonomi betydeligt og øger udfordringerne for Lyngby-Taarbæk Kommune.

Det indgår i økonomaftalen, at kommunerne skal levere et omprioriteringsbidrag på 1% om året fra 2016 til 2019. Hvordan bidraget efterfølgende vil blive prioriteret af Regering og Folketing er ikke fastlagt, og kommunerne kan ikke på forhånd regne med at få penge tilbage til kommunal service og lokal prioritering.

En del af bidraget tilbageføres til kommunerne i 2016, så nettobidraget for Lyngby-Taarbæk Kommune "kun" bliver 5 mio. kr. i 2016 – men i 2017-2019 betyder det, at Lyngby-Taarbæk Kommune skal "levere" et bidrag på nye 24-25 mio. kr. i hvert af årene. Det er samlet 167 mio. kr. over budgetperioden 2016-2019. Bloktilskuddet beskæres derfor med et tilsvarende beløb.

Mio. kr. (årets priser)	B16	BO17	BO18	BO19
Omprioriteringsbidrag 2016	5	5	5	5
Omprioriteringsbidrag 2017	-	24	24	24
Omprioriteringsbidrag 2018	-	-	25	25
Omprioriteringsbidrag 2019	-	-	-	25
I ALT	5	29	54	79

Et særtilskud (ekstraordinært finansieringstilskud) til alle kommuner alene i 2016 (15 mio. kr. i Lyngby-Taarbæk) afhjælper dog udfordringen i starten af budgetperioden.

Refusionsreform på beskæftigelsesområdet – og lille udligningsreform

I økonomaftalen er der også taget højde for Folketingets vedtagelse af den såkaldte "refusionsreform på beskæftigelsesområdet" (26.08.2015) – og en tilhørende udligningsreform. Reformen ændrer statens medfinansiering af de kommunale udgifter til offentlig forsørgelse (arbejdsløshedsdagpenge, kontanthjælp, sygedagpenge etc.) – hvilket er til fordel for kommuner som Lyngby-Taarbæk, der har en relativ lav andel borgere på offentlig forsørgelse. For at opveje de fordelingsmæssige konsekvenser sker der på landsplan en række ændringer i udligningen mellem kommunerne, hvilket er en ulempe for kommuner som Lyngby-Taarbæk.

Alt i alt betyder denne reform et tab for Lyngby-Taarbæk Kommune i skatter og tilskud på 9-10 mio. kr. årligt – eller i alt knap 40 mio. kr. over budgetperioden.

Bloktilskuddet på sundhedsområdet

Derudover er statens bloktilskud på sundhedsområdet lavere end forventet (ca. 16 mio. kr. i 2016) – ud fra en forventning om lavere kommunale udgifter i 2016 end hidtil forventet.

Sænkningen af udgiftsskønnet for kommunerne kan ikke umiddelbart genfindes i forventningerne til aktivitetsniveauet i Lyngby-Taarbæk Kommune (medfinansiering af udgifter til ambulante behandling, hospitalsindlæggelser m.v.). Kommunerne vil dog senere få øget tilskuddet, hvis aktiviteten på landsplan skulle vise sig at være højere end forudsat i kommunaftalen. Det giver en vis sikkerhed – men det giver omvendt en forskydning og nogen usikkerhed i budgetlægningen. Særligt fordi en eventuel kompensation sker på landsplan og derfor ikke nødvendigvis dækker de reelle merudgifter i Lyngby-Taarbæk Kommune. Historisk er kommunerne i hovedstaden ikke kompenseret fuldt ud.

Hvad er udfordringen?

Udover disse – udefra kommende – ændringer er der enkelte andre ændringer lokalt. Der var merudgifter i forbindelse med 1. ansået regnskab 2015, der rækker ind i de kommende år, og der var ekstra udgifter i enkelte sager til bl.a. Letbane, udvikling af ny driftsplads m.v., som er blevet besluttet af kommunalbestyrelsen før sommerferien – og som også øger udgiftsniveauet.

RESUMÉ AF BUDGETFORSLAGET

Forklaringen på budgetforværringen skal primært findes i en kraftig reduktion i indtægterne fra staten, som forklarer ca. 265 mio. kr. Det er således en reduceret indtægtsside og ikke vækst i driftsudgifterne, der er årsag til kommunens store budgetudfordring. Tværtimod er der på driftsvirksomheden et fald, der er et resultat af de store budgettilpasninger, der er gennemført over de seneste år, og som i aftalen fra januar 2014 er forudsat indtil 2018.

Derudover bidrager et større anlægsbudget til budgetubalancen. Forøgelsen skyldes dels at en række anlægsprojekter i 2014/15 er blevet forsinket, dels at kommunalbestyrelsen i 2015 har vedtaget en række projekter, der for størstedelens vedkommende er finansieret til enten ved ejendomssalg eller gennem anvendelse af tidligere forbedret kassebeholdning.

I forhold til Budget 2015-18, som opererede med et kasseforbrug i budgetperioden på 181 mio. kr., er der tale om en forværring på ca. 330 mio. kr. i alt. En mindre del af forværringen kan som angivet relateres til overførte anlægsprojekter, som allerede er finansieret, hvilket betyder, at kassebeholdningen primo 2016 tillige er væsentlig større til at dække disse udgifter.

Budgetforhandlingerne vil skulle tage udgangspunkt i de økonomiske målsætninger, der har været grundlaget for kommunens økonomiske styring igennem de sidste år:

- Servicerammen for driften - skal overholdes
- Anlægsudgifter - skal som min. udgøre 100 mio. kr. i gennemsnit pr. år (ekskl. den del der lånefinansieres)
- Salgsindtægter - skal ikke budgetlægges, medmindre der foreligger konkret besluttede salgsemner
- Der skal være strukturel balance over budgetperioden. Målet er, at resultatet af ordinær drift skal vise et overskud, der som minimum kan finansiere afdrag og anlægsinvesteringer, der ikke er lånefinansierede, samt kommunens egenfinansiering (10 pct.) ved opførelse af ældreboliger og sociale institutioner
- Gennemsnitlig kassebeholdning - skal fremadrettet som minimum udgøre 130 mio. kr.

Det fremlagte budgetforslag 2016-19 er i balance, således at det opfylder kravene til et konditions-mæssigt korrekt og dermed et gennemførbart budget.

Det vil sige, det opfylder bestemmelsen i budget- og regnskabsbekendtgørelsen om, at der skal være overskud på den løbende drift, defineret som at indtægter fra skatter og tilskud mv. skal være større end driftsudgifterne samt nettorentudgifter.

Formålet med kravet om overskud på driften er at understøtte princippet om en sund økonomisk styring i den enkelte kommune, hvor det sikres, at en kommune ikke finansierer løbende driftsudgifter ved forbrug af likviditet.

På grund af udfordringen er der for at opfylde kravene til et konditions-mæssigt korrekt og dermed et gennemførbart budget samt hovedparten af de økonomiske målsætninger indarbejdet en driftsrammeblok på følgende:

Mio. kr. (årets priser)	B16	B017	B018	B019
Driftsrammebesparelser.....	-	-7	-25	-179

I de kommende budgetforhandlinger vil kommunalbestyrelsen således skulle udmønte budgetubalancen gennem en række prioriteringer inden for drifts- og anlægsvirksomheden samt eventuelle finansieringskilder såsom øget salgsprovenu.

Alternativt vil driftsrammebesparelserne blive udmøntet i forhold til de enkelte driftsområders andele af de samlede serviceudgifter.

RESUMÉ AF BUDGETFORSLAGET

Med den indarbejdede driftsrammeblok opfylder Lyngby-Taarbæk Kommune ikke blot kravet om et "driftsoverskud", men tillige målsætningerne om, at

- servicerammen for driften - skal overholdes
- anlægsudgifter – skal som min. udgøre 100 mio. kr. i gennemsnit pr. år (ekskl. den del der lånefinansieres)
- gennemsnitlig kassebeholdning – skal fremadrettet som minimum udgøre 130 mio. kr.

Derimod opfylder resultatet i det administrative budgetforslag ikke Lyngby-Taarbæk Kommunes målsætning om strukturel balance, som er en målsætning, der ligger udover ministeriets krav, idet kommunen ønsker, at der arbejdes med en langsigtet sund økonomi. Strukturel balance opnås, når resultatet af ordinær drift viser et overskud, der som minimum kan finansiere afdrag og de anlægsinvesteringer, der ikke er lånefinansierede. I gennemsnit skal overskuddet af den ordinære drift typisk udgøre minimum 120 mio. kr., nemlig minimum 100 mio. kr. til anlæg og ca. 20 mio. kr. til afdrag.

Derudover er der uspecificerede salgsindtægter for i alt ca. 26 mio. kr.

Budgetforslaget er som nævnt i balance, men det sker ved, at der samlet over de 4 år er et træk på til kassebeholdningen på 300 mio. kr., samt at der er indregnet en driftsrammeblok på 210 mio. kr.

Kommunalbestyrelsen skal i budgetforhandlingerne således bl.a. tage stilling til disse punkter.

I forhold til elementerne i Kommuneaftalen 2016 er der ikke indregnet eventuelle bidrag fra den afsatte skattepulje, som fordeles til de kommuner, der nedsætter skatten i 2016, idet det er uvist, hvor meget Lyngby-Taarbæk Kommune vil få i kompensation for tabet af grundskyldsprovenu.

Driftsvirksomheden

Driftsvirksomheden er korrigeret i overensstemmelse med de beslutninger, der er truffet i sagen om 1. anslået regnskab 2015 samt øvrige politiske beslutninger til og med kommunalbestyrelsesmødet den 25. juni 2015, herunder konsekvenserne af den politiske aftale om effektiviseringer. Derimod er der ikke indregnet konsekvenser af "Halvårsregnskab 2015", som forelægges på økonomiudvalgs-mødet den 27. august og for kommunalbestyrelsen den 3. september 2015.

Anlæg

Budgetlægningen er baseret på den investeringsplan, der ligger i Budget 2015-18 vedr. overslags-årene, korrigeret for eventuelle forskydninger mellem årene samt øvrige beslutninger. Anlægsbudgettet opererer med et gennemsnitligt beløb på ca. 183 mio. kr. pr. år. Korrigeres anlægsbudgettet for lånefinansierede projekter (gennemsnitligt ca. 18 mio. kr. pr. år), ligger det stadigvæk væsentligt højere end den besluttede målsætning om et gennemsnit på min. 100 mio. kr. pr. år.

Budgetforslaget indeholder et historisk højt anlægsniveau, der illustrerer de mange udviklingsprojekter i kommunen. Alene de næste par år er der afsat 300 mio. kr. i 2016 og 200 mio. kr. i 2017 til bl.a. udbygning af Lindegårdsskolen, nye daginstitutioner, færdiggørelsen af Lyngby Idrætsby, ny tandplejeklinik og genopretning af den kommunale bygningsmasse, særligt skolerne. Der er også afsat midler til trafikinvesteringer mv. i forbindelse med udviklingen af Dyrehavegårds jorder – investeringer der bidrager til arealudvikling og salg og på den måde også giver væsentlige indtægter til kommunen både på kort – og på længere sigt. Det er dog ikke tilstrækkeligt til at imødegå den samlede budgetudfordring.

Ejendomssalg

Salg af diverse ejendomme i 2016-19 dækker over indtægter for ejendomssalg godkendt ved vedtagelsen af budget 2015-18 samt politiske beslutninger til og med kommunalbestyrelsesmødet den 25. juni 2015.

RESUMÉ AF BUDGETFORSLAGET

Under "Salg af diverse ejendomme" indgår ligeledes en finansiering af 22,0 mio. kr. til dækning af kommunal grundkapital ifm. etablering af almene familie- og ældreboliger (KMB 21.5.2015).

Finansieringsposterne

Finansieringsposterne er baseret på den endelige tilskudsmeddelelse fra Økonomi- og Indenrigsministeriet for så vidt angår 2016, mens der for overslagsårene er anvendt data fra KL's tilskudsmodel.

Der er budgetteret med uændret indkomstskatteprocent men med en reduktion på 0,5 promille pr. år i grundskyldspromillen til og med 2018.

Finansforskydninger

Omfanget af finansforskydninger i 2016 er ekstraordinært stort, som følge af indskud i Landsbygge-fonden vedr. almene boliger, indfrielse af byggelån i forbindelse med LAR-projekter og omsorgsboliger, der dog modsvares af låneoptagelse.

Afdrag på lån og låneoptagelse

Der optages i 2016 lån på 98,6 mio. kr. til henholdsvis Omsorgsboliger, klimainvesteringer samt LAR-projekter. I budgetoverslagsårene er alene budgetteret med lån til klimainvesteringer på årligt 3 mio. kr., idet der dog i 2017 tillige er budgetteret med lån til energirenovering.

Der afdrages årligt ca. 20 mio. kr., idet der jfr. aftalen om anvendelse af hjemfaldsmidlerne blev budgetteret med et ekstraordinært afdrag i 2017 på 20 mio. kr.

Der er samlet tale om nettoafdrag (afdrag minus låneoptagelse) i alle budgetårene.

Finansieringsoverskud-/underskud

+ = udgifter, - = indtægter

Mio. kr. (årets priser)	B16	B017	B018	B019
Indtægter (skatter m.m.)	-3.230,3	-3.225,7	-3.265,7	-3.312,8
Driftsvirksomheden	3.149,9	3.141,6	3.120,0	2.981,2
Anlægsvirksomheden.	300,2	201,3	106,9	125,0
Ejendomssalg	-185,7	-33,8	-51,0	0
Pris- og lønstigninger	0	64,9	124,5	181,2
Renter og finansforskydninger	89,1	18,2	9,7	10,2
Afdrag på lån og låneoptagelse	-78,9	27,7	16,6	16,3
Finansieringsover- (-)/underskud (+) (afrundet)....	44,3	194,2	61,0	1,1

Kassebeholdning

Mio. kr. (årets priser)	2015*	2016	2017	2018	2019
Kassebeholdning ultimo året	300,6	256,3	62,1	1,1	0,0
Kassebeholdning gennemsnitligt	500,6	386,3	192,1	131,1	130,0

* Forventet beholdning pr. 30.6.2015

RESULTATOPGØRELSE

RESULTATOPGØRELSE 2016-19

Beløb i mio. kr.

+ =udgift, -=indtægt	B16	B017	B018	B018
DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE				
Indtægter				
Skatter.....	-3.703,9	-3.776,9	-3.894,8	-4.027,9
Tilskud og udligning.....	473,6	551,2	629,1	715,2
Indtægter i alt (A).....	-3.230,3	-3.225,7	-3.265,7	-3.312,8
Driftsudgifter				
Driftsudgifter.....	3.149,9	3.148,6	3.144,2	3.151,7
Driftsrammebesparelse.....		-7,0	-24,2	-170,5
Pris- og lønstigninger.....	0,0	61,8	121,2	175,5
Driftsudgifter i alt (B).....	3.149,9	3.203,4	3.241,3	3.156,7
Primært driftsresultat (C = A+B).....	-80,5	-22,3	-24,4	-156,0
Renter (D).....	-7,1	-6,6	-8,8	-8,3
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED (E=C+D)	-87,6	-28,9	-33,2	-164,3
Anlægsudgifter (inkl. lånefinansieret anlæg*).....	300,3	201,4	106,9	125,0
Pris- og lønstigninger - Anlæg.....		3,1	3,3	5,7
Anlægsudgifter i alt (inkl. lånefinansieret anlæg) (F).....	300,3	204,5	110,2	130,7
Ejendomssalg (inkl. frikøb) (G).....	-185,7	-33,8	-51,0	
ÅRETS RESULTAT (I=E+F+G).....	27,0	141,8	26,0	-33,6

FINANSIERINGSOVERSIGT

Mio. kr.	B16	B017	B018	B018
LIKVID BEHOLDNING PRIMO ÅRET	300,6	256,3	62,0	1,0
Ændring af likvide aktiver				
Resultat i alt ifølge resultatopgørelsen.....	-27,0	-141,8	-26,0	33,6
Låneoptagelse mv.....	98,6	12,9	3,0	3,0
Øvrige finansforskydninger.....	-96,3	-24,8	-18,4	-18,4
Afdrag på lån.....	-19,7	-40,6	-19,6	-19,3
Bevægelse.....	-44,3	-194,3	-61,0	-1,1
LIKVID BEHOLDNING ULTIMO ÅRET.....	256,3	62,0	1,0	0,0
GENNEMSNITLIG BEHOLDNING.....	386,3	192,0	131,0	130,0

* Lånefinansieret anlæg

52,7   13,1   3,2   3,2

BUDGETFORUDSÆTNINGER

BUDGETFORUDSÆTNINGER

GENERELLE FORUDSÆTNINGER

1. Skatter

Skatteprocent mv.

Nedenfor fremgår skatteprocenterne i Budgetforslag 2016-19, heri indgår den politiske beslutning om at sænke grundskylden med en halv promille årligt til og med 2018. Til sammenligning fremgår tillige skatteprocenterne i det vedtagne budget 2015.

Skatteprocenter	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Udskrivningsprocent.....	23,7	23,7	23,7	23,7	23,7
Kirkeskatteprocent *).....	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61
Grundskyldspromille.....	22,485	21,985	21,485	20,985	20,985
Grundskyldspromille / landbrugsjord	7,2	7,185	6,685	6,185	6,185
Dækningsafgifter (promille):					
- Erhvervsjendomme	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
- Statslige ejendommers grundværdi.....	11,2425	10,9925	10,7425	10,4925	10,4925
- Offentlige ejendommers grundværdi	11,2425	10,9925	10,7425	10,4925	10,4925
- Offentlige ejendommers forskelsværdi....	8,75	8,75	8,75	8,75	8,75

*) Da menighedsrådenes budgetforslag for 2016 ikke foreligger på budgetlægningstidspunktet, vil kirkeskatteprocentens størrelse først foreligge ved 2. behandlingen af budgettet.

Mindreprovenuet som følge af grundskyldsnedsettelsen med en halv promille årligt inklusive de afledte effekter på øvrige skatteklender udgør i perioden 2016-2019 henholdsvis 11,1, 23,2, 36,1 og 37,2 mio. kr.

I budgetforslaget er ikke indregnet noget beløb fra 2016-skattepuljen, som følge af kommunens skattnedsættelse, idet beløbet først udmeldes efter kommunernes budgetvedtagelse.

Skattestoppet fortsætter i 2016

Det indgår i årets økonomiaftale mellem regeringen og KL, at den kommunale skatteudskrivning i 2016 er uændret i forhold til 2015 for kommunerne under ét. Det betyder, at hvis nogle kommuner ønsker at hæve skatten, skal andre kommuner nedsætte skatten tilsvarende. Ellers træder sanktionssystemet i kraft.

Det er skatteudskrivningen for kommunal indkomstskat, grundskyld og dækningsafgift af erhvervsjendomme, der samlet er omfattet af skattesanktionen.

Ramme på 200 mio. kr. til skatteforhøjelser

Det indgår dog også i økonomiaftalen, at nogle kommuner skal have mulighed for at forhøje skatten inden for en ramme på 200 mio. kr. Ordningen indebærer, at kommunerne kan søge Social- og Indenrigsministeriet om fritagelse for en eventuel individuel sanktion som følge af en samlet kommunal skatteforhøjelse for 2016.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at hvis der for 2016 sker en skatteforhøjelse for kommunerne under ét, vil der i medfør af gældende lov ske en modgående regulering af bloktilskuddet svarende til overskridelsen. De kommuner, der på forhånd har fået en andel af rammen for skatteforhøjelser,

BUDGETFORUDSÆTNINGER

og som vedtager en skatteforhøjelse i overensstemmelse hermed, vil blive friholdt for en eventuel individuel modregning som følge af en samlet skatteforhøjelse.

Tilskud til skattnedsættelser i 2016 – ramme på 200 mio. kr.

For at skabe plads til ovenstående skatteforhøjelser inden for et uændret beskatningsniveau for kommunerne under ét forudsættes det, at andre kommuner sætter skatten ned svarende til i alt 200 mio. kr.

For 2016 etableres derfor en tilskudsordning til de kommuner, der nedsætter 2016-skatten. Tilskudsrammen udgør 150 mio. kr. i 2016, 100 mio. kr. i 2017 og 2018 og 50 mio. kr. i 2019. Tilskuddet til den enkelte kommune kan højst udgøre 75 pct. af provenutabet i 2016, 50 pct. i 2017 og 2018 og 25 pct. i 2019.

Tilskuddet beregnes med udgangspunkt i de nævnte procenter. Men hvis der gennemføres skattnedsættelser på mere end 200 mio. kr., reduceres tilskuddet for de kommuner, der har de absolut set største beregnede tilskud.

Provenutabet for den enkelte kommune opgøres som den samlede provenuændring for kommunen som følge af ændringer i udskrivningsprocenten, grundskyldspromillen og promillen for udskrivning af dækningsafgift af erhvervsejendomme.

Provenutabet korrigeres for ændringer i kommunens medfinansiering af det skrå skatteloft og kommunens overudligningsbeløb som følge af skattnedsættelsen.

Hvis en af de omfattede kommuner i perioden 2017-2019 igen forhøjer skatten, vil tilskuddet til kommunen bortfalde. Kommunen vil heller ikke i en periode på 5 år være omfattet af den såkaldte "frit lejde"-bestemmelse, som fritager kommuner, der tidligere har nedsat skatten, for eventuelle individuelle sanktioner i forbindelse med en skattestigning.

Der skal ikke ansøges om tilskud til skattnedsættelser. Tilskuddet fordeles på baggrund af de skattnedsættelser, der vedtages med budget 2016.

Kommunens skatteprovenu

Denne budgetpost omfatter primært indkomstskatter, selskabsskatter og ejendomsskatter (grundskyld og dækningsafgift).

Indkomstskatter

Det er det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, der af forsigtighedsmæssige årsager indgår i budgetforslaget i 2016. P.t. er der en skønnet fordel ved at vælge selvbudgettering i 2016 på 9,1 mio. kr.

Forvaltningen vil løbende frem mod budgetvedtagelsen vurdere valget mellem statsgaranti og selvbudgettering, i takt med at udskrivningsgrundlaget for 2014 bliver mere sikkert (dvs. stadig flere 2014-selvangivelser bliver færdiggjort) og dermed kan bruges som udgangspunkt for en revideret skatteprognose. Udgangspunktet for beregningen af indkomstskatterne i 2016-2019 har derfor p.t. været 2013-selvangivelserne og KL's seneste indkomst- og fradragsskøn.

Statsgarantien fastsættes kun for ét år ad gangen. Det betyder, at kommunens indkomstskatteprovenu i 2016 er beregnet i forhold til udskrivningsgrundlaget i 2013 fremskrevet med 10,1 pct. Tilsvarende er udligningsbeløbene i 2016 beregnet ud fra de statsgaranterede beløb.

Overslagsårene er omvendt altid selvbudgetterede. Dvs. både udskrivningsgrundlaget og de dertil hørende tilskuds- og udligningsbeløb i 2017-2019 bygger på kommunens egne skøn for beløbsstørrelserne.

BUDGETFORUDSÆTNINGER

Lyngby-Taarbæk Kommune har valgt hhv. statsgarantien og selvbudgettering i følgende år:

Statsgaranti	1996-1998		2004-2005		2009-2015
Selvbudgettering		1999-2003		2006-2008	

Selskabsskatter

Provenuet for 2016 vedrører indkomståret 2013, idet afregningen af den kommunale andel af selskabs- og fondsskatter sker 3 år efter indkomståret.

Den faktiske opgørelse af 2013-selskabsskatten viser, at LTK i 2016 får et provenu på 65,5 mio. kr. Fratrækkes dette beløb dels en ekstraordinær stor skattebetaling i 2013 fra et enkelt selskab, dels positive efterreguleringsbeløb vedrørende tidligere skatteår fås et provenu på 48,5 mio. kr. - svarende til den budgetterede indtægt i kommunens budget i årene 2017-2019. Pga. selskabsskattens uforudsigelighed er der budgetteret med dette provenu i årene 2017-2019.

Det budgetterede niveau for kommunens selskabsskat medfører, at kommunen modtager penge fra udligningsordningen vedrørende selskabsskatten i årene 2017-2019.

Ejendomsskatterne (dvs. grundskyld og dækningsafgift)

Folketinget har december 2013 og december 2014 vedtaget ændringer af vurderingsloven, der indebærer, at der skal udvikles et nyt vurderingssystem, som forventes sat i drift fra og med 2017-vurderingen for så vidt angår ejerboliger og 2018-vurderingen for så vidt angår øvrige boliger/erhvervsejendomme.

Indtil der kommer nyt ejendomsvurderingssystem, bruger Skat for:

- ejerboliger: 2011-vurderingen fratrukket med 2½ procent og 2.500 kr. (nedslag i grundvurderingen på 2½ procent af den del af grundværdien, der ligger under 100.000 kr.).
- øvrige boliger (andels- og lejeboliger (beboelsesejendomme med mere end 3 lejligheder)): 2015-vurderingen fratrukket med 2½ procent.
- øvrige boliger / erhvervsejendomme: 2012-vurderingen.

Nedslagene i grundvurderingerne medfører selvfølgelig lavere grundvurderinger. Men da 90 pct. af landets boligejere betaler grundskyld af deres grundskatteloftsværdi (som ligger under grundvurderingerne pga. de høje grundvurderinger) vil de fortsat opleve, at grundskylden stiger med reguleringsprocenten på op til 7 pct. årligt, når kommunens grundskyldspromille er uændret. Først når grundskatteloftsværdien når op på ejendomsvurderingen, vil boligejerne betale grundskyld svarende til ejendomsvurderingen og dermed fuldt ud mærke nedslagene rent økonomisk i form af lavere grundskyldsbetaling.

Grundskylden for 2016 er beregnet til 477,5 mio. kr. ved en grundskyldspromille på 21,985. Provenuet er beregnet ud fra de afgiftspligtige 2014-grundværdier, som borgerne betaler grundskyld af i 2016.

Ved beregningen af kommunens grundskyldsprovener i overslagsårene 2017-2019 er taget udgangspunkt i KL's skøn for reguleringsprocenterne samt den besluttede sænkning af grundskyldspromillen med 0,5 promille årligt i LTK frem og med 2018:

BUDGETFORUDSÆTNINGER

	2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
KL's skøn for reguleringsprocenten *)	6,6 pct.	6,0 pct.	5,9 pct.	6,0 pct.
KL's skøn for væksten i grundskyldsprovenuet på landsplan	4,9 pct.	4,5 pct.	4,4 pct.	5,6 pct.
LTK's vækst i grundskyldsprovenuet **)	Afgiftspligtige grundværdier og vurderingen pr. 1. oktober 2011 fratrukket 2,5 pct.	1,8 pct. (4,2 pct.)	1,3 pct. (3,7 pct.)	3,2 pct. (3,2 pct.)

*) Den faktiske reguleringsprocent for 2016

**) Tallene i parentes viser, hvad stigningen i LTK's grundskyldsprovenu vil være, hvis grundskyldspromillen ikke bliver nedsat med 0,5 promille årligt i årene 2016-2018

Det skal understreges, at der ved beregningen af kommunens grundskyldsprovenuer i overslagsårene 2017-2019 er taget hensyn til, at nogle grundejere kun kan tillægges en stigningstakt, der ligger under reguleringsprocenten, idet de ellers ville betale grundskyld af et beløb, som overstiger den offentlige vurdering.

De budgetterede dækningsafgifter for 2016 bygger på tal fra Ejendomsskatteregistret (ESR). I budgettets overslagsår er kommunens provenuer vedr. dækningsafgift af offentlige ejendomme uændret, mens provenuet for dækningsafgift fra erhvervsejendomme er forhøjet med 5 mio. kr. i 2018 og 2019 pga. ibrugtagningen af 2 større erhvervsejendomme.

2. Tilskud og udligning, herunder budget- og regnskabssanktioner

Tilskud og udligning omfatter statstilskud, udligning af beskatningsgrundlaget, udligning og tilskud vedrørende udlændinge, sektorspecifikke udligningsordninger, særlige tilskud og beskæftigelsestilskuddet.

Der er i 2016 indarbejdet det statsgaranterede skattegrundlag med tilhørende tilskuds- og udligningsbeløb, mens overslagsårene er baseret på KL's tilskuds- og udligningsmodel. Budgetteringen tager bl.a. højde for konsekvenserne af regeringens og KL's aftale om kommunernes økonomi for 2016 samt KL's seneste pris- og lønshøjelse.

Tilskud til styrkelse af kommunernes likviditet

Det indgår i aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2016, at der i 2016 ydes et ekstraordinært finansieringstilskud på 3.5 mia. kr. Tilskuddet fordeles på følgende måde:

- 1,5 mia. kr. fordeles som grundtilskud til alle kommuner fordelt efter indbyggertal.
- 1 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et strukturelt underskud pr. indbygger over landsgennemsnittet.
- 1 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et beskatningsgrundlag (statsgaranti) under 170.000 kr. pr. indbygger.

Lyngby-Taarbæk Kommune modtager 14,6 mio. kr. i 2016.

Overgangsordning vedrørende refusionsomlægning

For at afbøde de samlede økonomiske konsekvenser af omlægningen af refusionssystemet på beskæftigelsesområdet herunder de udligningsmæssige konsekvenser er der i 2016 og 2017 etableret en midlertidig kompensationsordning, der begrænser de enkelte kommuners beregnede tab/gevinster til henholdsvis 0,1 pct. og 0,2 pct. af beskatningsgrundlaget i 2016 og 2017 samt et loft, som yderligere begrænser de absolutte gevinster og tab til 10 mio. kr. i 2016 og til 20 mio. kr. i 2017.

BUDGETFORUDSÆTNINGER

Lyngby-Taarbæk Kommune modtager i 2016 6,7 mio. kr. via denne ordning - svarende til at kommunens samlede beregnede tab i 2016 udgør 16,7 mio. kr.

Tilskud vedrørende ekstraordinært antal flygtninge

Regeringen og KL er enige om at udmønte 125 mio. kr. til investeringer i kommunerne i forbindelse med modtagelse og integration som følge af et ekstraordinært antal flygtninge og familiesammenførte i kommunerne.

Der ydes endvidere et ekstraordinært integrationstilskud på 200 mio. kr. i 2016 til at håndtere det ekstraordinært høje antal flygtninge.

Fordelingen af disse tilskud indgår ikke i budgetforslaget, idet tilskuddet først bliver udmeldt senere.

Tilskud til omstilling af folkeskolen

Det indgik i 2014-økonomiaftalen, at kommunernes bloktilskud løftes ekstraordinært med 300 mio. kr. i 2014, 600 mio. kr. i 2015 og 2016 samt 300 mio. kr. i 2017 i lyset af de omstillingsudfordringer, som kommunerne står over for lokalt på folkeskoleområdet.

Tilskudspuljen for 2016 på 600 mio. kr. er fordelt til kommuner, der har et beskatningsgrundlag pr. indbygger under landsgennemsnit. LTK modtager ikke noget tilskud i 2016.

Tilskud vedr. styrket kvalitet i daginstitutioner

I forlængelse af finansloven for 2012 er der afsat et tilskud til bedre normeringer og kvalitet i dagtilbud fra 2013 og frem. Tilskuddet, der i 2016 udgør 524,9 mio. kr., fordeles ud fra den enkelte kommunes andel af det skønnede antallet af 0-5-årige børn i kommunerne pr. 1. januar 2016.

LTK's tilskud udgør 5,3 mio. kr. i 2016 stigende til 5,6 mio. kr. i 2019.

Tilskud fra Kvalitetsfonden

Regeringen har etableret en kvalitetsfond på i alt 22 mia. kr. til statslig medfinansiering af kommunale investeringer i perioden 2009-2018. Formålet med kvalitetsfonden er at løfte investeringsniveauet (dvs. de fysiske rammer) på de borgernære serviceområder: dagtilbud, folkeskolen, ældreområdet (ekskl. kommunale ældreboliger) og fritidsfaciliteter til børn og unge.

I 2016 udmøntes 2 mia. kr. fra kvalitetsfonden til kommunerne. De tidligere krav om kommunal medfinansiering samt deponering af uforbrugte midler blev ophævet med virkning fra 1. januar 2014. Kvalitetsfondsmidlerne er siden da blevet fordelt som en del af bloktilskuddet.

Krav om overskud på den løbende drift i budgetåret og overslagsårene

Med udgangspunkt i budgetloven indgår i budget- og regnskabsbekendtgørelsen et krav om, at der fra budget 2014 skal være overskud på den løbende drift i budgetåret og overslagsårene. Kravet skal understøtte princippet om en sund økonomistyring i den enkelte kommune, således at en kommune ikke finansierer løbende driftsudgifter ved forbrug af likviditet.

Bestemmelsen om overskud på den løbende drift er formuleret således, at indtægter fra skatter, tilskud mv. skal være større end serviceudgifterne, udgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet, udgifter til overførsler samt nettorentudgifter.

BUDGETFORUDSÆTNINGER

Betinget balancetilskud i 2016 omfatter serviceudgifterne og ikke anlægsudgifterne

Der er indført 2 håndtag i økonomiaftalen mellem regeringen og KL, som skal sikre, at kommunerne rent faktisk budgetterer i overensstemmelse med de aftalte udgiftsrammer. Udbetalingen af en del af kommunernes bloktilskud er således gjort betinget af, at kommunerne under ét ved budgetlægningen overholder dels rammerne for serviceudgifterne dels rammerne for bruttoanlægsudgifterne.

I praksis aftales hvert år en ramme for de kommunale serviceudgifter, mens der kun i nogle år aftales en ramme for kommunernes anlægsudgifter. I 2016 er der således ingen ramme for anlægsudgifterne, kun et aftaleniveau (16,6 mia. kr.), som skal følges tæt og koordineres af KL.

I økonomiaftalen for 2016 er udbetalingen af 3 mia. kr. af bloktilskuddet gjort betinget af, at kommunerne overholder serviceudgiftsrammen. KL skønner et tilsvarende beløb i overslagsårene.

I 2016 har kommunernes eventuelle manglende overholdelse af det forudsatte anlægsniveau i økonomiaftalen ikke nogen betydning for udbetalingen bloktilskuddet. I overslagsårene har KL forudsat, at 1 mia. kr. af bloktilskuddet bliver gjort betinget af aftaleoverholdelse vedrørende anlægsniveauet.

Hvis kommunerne under ét ikke overholder serviceudgiftsrammen, betyder ordningen, at ministeren ud fra kommunernes budgetadfærd kan afgøre, om den manglende udbetaling af bloktilskuddet skal bæres af kommunerne under ét eller kun af enkelte kommuner.

I budgetforslaget er der ikke afsat nogen midler til dækning af en sanktion som konsekvens af kommunernes eventuelle manglende overholdelse af de aftalte serviceudgifts- og anlægsrammer. Med andre ord er det forudsat, at kommunerne overholder 2016-økonomiaftalen samt de fremtidige økonomiaftaler mellem regeringen og KL.

Regnskabssanktion vedrørende serviceudgifterne for 2016

For at få kommunerne til at budgettere serviceudgifterne i overensstemmelse med udgiftsniveauet i økonomiaftalen er en del af udbetalingen af bloktilskud gjort betinget, jævnfør ovenfor.

Kommunerne bliver dog ikke alene målt på om de ved budgetlægningen budgetterer serviceudgifterne i overensstemmelse med økonomiaftalen.

Med virkning fra og med regnskabet for 2012 indførtes en ordning, som indebærer, at hvis de kommunale serviceudgifter for kommunerne under ét ved regnskabsaflæggelsen overskrider de aftalte økonomiske rammer, nedsættes bloktilskuddet i det følgende år tilsvarende. For 2016 tager en eventuel regnskabssanktion udgangspunkt i det budgetlagte udgiftsniveau. Nedsættelsen vil ske som en kombination af individuelle og kollektive nedsættelser.

40 pct. af nedsættelsen vil blive afregnet kollektivt for kommunerne under ét som en generel nedsættelse af bloktilskuddet, mens 60 pct. vil blive afregnet individuelt for de kommuner, som har overskredet deres budgetter. Den individuelle modregning opgøres i forhold til størrelsen af den enkelte kommunes budgetoverskridelse.

Ved den endelige opgørelse af de kommunale regnskaber, som vil blive foretaget i foråret i året efter regnskabsåret, skal der foretages de nødvendige korrektioner ved sammenligning af budget og regnskab. Der skal korrigeres for eventuelle ændringer i regler og opgaver, som er gennemført efter kommunernes budgetlægning. Endvidere kan der bl.a. være tale om korrektioner for ændrede forudsætninger om pris- og lønudviklingen i den kommunale sektor.

Ingen regnskabssanktion vedrørende bruttoanlægsudgifterne for 2016

I 2016 er udbetalingen af bloktilskuddet ikke gjort betinget af, at kommunerne overholder et aftalt anlægsniveau for bruttoanlægsudgifterne. P.t. er der derfor heller ingen regnskabssanktion for så vidt angår kommunernes anlægsniveau. Det er imidlertid forudsat, at kommunerne i fællesskab arbejder for at overholde det aftalte anlægsniveau.

BUDGETFORUDSÆTNINGER

3. Driftsvirksomhed

Inden for de enkelte udvalg (bevillingsområder) er driftsbudgettet opdelt i aktivitetsområder. På de følgende sider er der for alle aktivitetsområder beskrevet perspektiver og udfordringer, ligesom budgetforudsætningerne og de mere detaljerede budgettal er angivet her.

Nedenfor er det samlede driftsbudget angivet i resuméform, opdelt på udvalgsniveau.

Mio. kr. R14 og B15 i årenes priser BF16-19 i 2016-niveau	R14	B15	BF16	B017	B018	B019	+= udgifter
							-= indtægter
Børne- og Ungdomsudvalget ...	839,1	857,6	851,4	851,6	854,7	856,7	
Kultur- og Fritidsudvalget	58,5	59,7	60,2	59,3	59,9	60,6	
Social- og Sundhedsudvalget...	1.058,2	1.053,0	1.064,0	1.062,4	1.064,0	1.064,0	
Teknik- og Miljøudvalget.....	103,7	108,7	110,7	111,4	111,1	111,0	
Økonomiudvalget	536,1	554,9	572,2	553,2	524,4	381,8	
Erhvervs- og Beskæftigelses- udvalget.....	430,1	458,9	491,3	503,8	505,9	507,1	
I alt	3.025,7	3.092,7	3.149,9	3.141,6	3.120,0	2.981,2	

Takster og gebyrer

Takster og gebyrer er som udgangspunkt fremskrevet således, at det generelt svarer til "pris- og lønudviklingen" af udgifterne inden for de pågældende områder. På dagtilbudsområdet er taksterne fastsat i forhold til en forældrebetalingssandel på 25 pct.

De indarbejdede takster fremgår af takstoversigten.

Regeringens lov- og cirkulæreprogram 2016

Kommunen får refunderet nettoudgifterne grundet ny/ændret lovgivning i henhold til DUT-princippet. Dvs. de ændrede nettoudgifter på landsplan, som regeringen og KL er nået frem til, fordeles som altovervejende hovedregel kommunerne imellem i forhold til kommunens andel af folketallet i hele landet.

Dette års lov- og cirkulæreprogram giver anledning til årlige mer-/mindreudgifter på henholdsvis -1,0 mio. kr. i 2016, -1,2 mio. kr. i 2017, 1,4 mio. kr. i 2018 og 1,4 mio. kr. i 2019.

4. Anlægsvirksomhed

Anlægsbudgettet ligger i 2014-2019 på et niveau, der langt overstiger kommunens politik om et årligt anlægsniveau på 100 mio. kr. i gennemsnit (inkl. lånefinansierede projekter), idet 2018 dog alene ligger på et niveau lige over 100 mio. kr.

I 2018 og 2019 er der en uspecificeret anlægspulje på henholdsvis 45,5 mio. kr. og 88,2 mio. kr.

BUDGETFORUDSÆTNINGER

Anlægsvirksomhed (nettoanlægsudgifter)

Mio. kr. R14 og B15 i årenes priser BF16-19 i 2016-niveau	R14	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Økonomiudvalget	116,4	171,1	276,8	184,3	55,4	34,4
Anlægspulje (uspec. proj.)....	-	-			45,5	88,2
I alt	116,4	171,1	276,8	184,3	100,9	122,6
Heraf lånefinansierede projekter	14,0	3,0	52,7	13,1	3,2	3,2

Ejendomssalg mv.. (netto)	-132,4	-60,5	-162,2	-16,7	-44,9	2,4
Ejendomssalg mv. I	-132,7	-70,1	-185,7	-33,8	-51,0	-
Ejendomssalg mv. ....U	0,3	9,6	23,5	17,1	6,1	2,4

Den detaljerede investeringsoversigt, inkl. bemærkninger, er indeholdt i afsnittet Anlægsvirksomheden.

Ejendomssalg

De budgetterede ejendomssalg i 2016-19 vedrører følgende:

- Salg af jord til finansiering af kommunens grundkapital ifm. etablering af almene familie- og ældreboliger
- Salg af del af Dyrehavegaards Jorder
- Salg af ejendomme i f.m. "Liv i Lundtofte"
- Salg af ejendomme i f.m. "Ny driftsplads"
- Salg af diverse ejendomme

Udgifterne under ejendomssalg vedrører primært udgifter i forbindelse med ejendomsalgene af Kanalvej og Dyrehavegaards Jorder.

5. Pris- og lønskøn

Der er anvendt KL's udmeldte pris- og lønskøn fra juli 2015, jf. nedenstående oversigt.

Den kommunale pris- og lønudvikling - serviceudgifterne

Årligt	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Løn	1,62	2,26	2,10	2,10
Priser	1,67	1,67	1,67	1,67
Løn/priser i alt	1,60	2,10	2,00	2,00

Den kommunale pris- og lønudvikling - anlægsudgifterne

Årligt	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Løn og priser i alt	1,6	1,6	1,6	1,6

BUDGETFORUDSÆTNINGER

Den kommunale pris- og lønudvikling – inkl. anlæg og overførselsudgifter

Årligt	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
I alt.....	1,6	1,9	1,9	1,9

Det skal bemærkes, at der til regulering af bloktilskuddet anvendes pris- og lønskønnet inkl. overførselsudgifter.

6. Låneoptagelse

Økonomaftalen for 2016 indeholder følgende lånepuljer:

- Lånepulje målrettet små kommuner med behov for større strukturelle investeringer (eksempelvis på borgerrettede områder) (600 mio. kr.)
- Styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede kommuner (500 mio. kr.)
- Investeringer med effektiviseringspotentiale (200 mio. kr.)
- Pulje til øvrige anlægsaktiviteter (200 mio. kr.)

Hovedparten af lånepuljerne er dels koblet op på specifikke formål, dels kommunernes likviditet.

I budget 2016-19 er der alene budgetteret med lån efter de automatiske låneregler, dvs. til finansiering af grøn klimainvesteringspulje samt lån til energirenovering af rådhuset.

Målsætningen i kommunens lånepolitik er, at den langfristede gæld pr. indbygger ikke må stige yderligere.

Som det ses af nedenstående tabel, er der et stort fald i gælden fra 2014 til 2015 grundet ekstraordinært afdrag i 2015. Den samlede gæld stiger dog fra 2015 til 2016 som følge af, at kommunen optager lån i forbindelse med etablering af "almene boliger". Ses der bort for disse lån er der alene et fald i gælden.

Mio. kr. (årets priser)	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Gæld (ultimo året)**	544	492	572	544	528	511
heraf "almene" boliger*.....	126	210	306	306	306	306
heraf øvrig gæld.....	418	282	266	238	222	205

*) Det skal bemærkes, at der i opgørelsen ikke er taget højde for beboernes samt statens andel af afvikling af gælden til almene boliger, idet afdragsdelen på denne reguleres på status.

I 2015 optages lån i forbindelse med etablering af botilbud til autister (Strandberg), Slotsvænget og til midlertidige botilbud til unge udviklingshæmmede (Caroline Amalievej 118-124).

I 2016 til omsorgsboliger (71,7 mio. kr.), LAR-projekter (23,95 mio. kr.) samt klimainvesteringer (3,0 mio. kr.).

I 2017 er der indarbejdet lån til energirenovering (9,9 mio. kr.) samt klimainvesteringer (3,0 mio. kr.). Derudover er der indregnet ekstraordinært afdrag på 20,0 mio. kr.

I 2018 og 2019 alene indregnet låneoptagelse til klimainvesteringer (3,0 mio. kr.).

BUDGETFORUDSÆTNINGER

7. Leasingarrangementer

Kommunen har indtil nu ikke indgået sale and lease back-arrangementer eller leasing af anlægsaktiver. Der er i budgetforslaget ikke forudsat indgået sådanne arrangementer.

Leasing af driftsmidler, der ikke giver anledning til deponering, indgår ikke som særskilte poster i budgetlægningsfasen, idet en eventuel leasingudgift skal finansieres inden for den berørte institutions driftsramme/alternativt forvaltningens driftsramme. Denne procedure er også gældende, hvis der i selve regnskabsåret administrativt indgås leasing af driftsmidler.

8. Serviceudgifterne 2016-19, omprioriteringsbidrag og budgettering af generelle reserver

Den økonomiske aftale mellem regeringen og KL indeholder en øvre ramme for kommunernes udgifter på serviceområderne.

I årets økonomiaftale mellem regeringen og KL indgår som noget nyt, at kommunerne skal aflevere et såkaldt omprioriteringsbidrag på 1 pct. om året fra 2016 til 2019, hvilket svarer til ca. 2,4 milliarder kroner om året. Der tilbageføres 1,9 milliarder kroner til kommunerne i 2016 til prioriterede indsatser på de borgernære serviceområder, herunder ældre, børn og folkeskolen.

Omprioriteringsbidraget skal ses i lyset af, at regeringen har tilkendegivet, at der skal frigøres ressourcer til politiske prioriteringer via effektiviseringer. De årlige omprioriteringsbidrag forudsættes hvert år genudmøntet i de årlige økonomiforhandlinger og finanslovsforhandlinger.

Serviceudgifterne defineres som de samlede nettodriftsudgifter fratrukket: nettodriftsudgifterne på de brugerfinansierede områder, nettodriftsudgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering, nettodriftsudgifter til ældreboliger, indtægterne fra den centrale refusionsordning for særligt dyre enkeltsager, nettodriftsudgifterne til overførsler og nettodriftsudgifterne til forsikrede ledige.

Beregningen af kommunernes serviceramme for 2016 tager udgangspunkt i den aftalte serviceramme for 2015 som vist nedenfor:

(Mio. kr.)

Budget 2015 (15-pl)	234.511
Fra budget 2015 til aftale 2015.....	163
Effektivt beredskab.....	-25
Ændre pris og lønforudsætninger	-1.611
Korrigeret udgangspunkt (15-pl)	233.039
PL 2015 til 2016 (1,6 pct.)	3.729
Justering af serviceramme	-468
Ældremilliard	1.000
Digitaliseringsprojekter.....	-9
Regulering vedr. samtalerapi	11
DUT, skæv profil tidligere aktstykke	-97
DUT, aktstykke 2015	175
Aftale 2016 (16-pl)	234.629

Fra og med budget 2014 har kommunerne fået lov til at budgettere med **generelle reserver til dækning af udgifter**, som det ikke er muligt at fordele på budgettidspunktet, bortset fra løn- og barselspuljer. Den generelle reserve kan maksimalt udgøre 1 % af de budgetterede nettodriftsudgifter til service i den enkelte kommune.

Til brug for budgetlægningen beregner KL en kommunespecifik serviceudgiftsramme for 2016. KL's beregnede serviceramme for Lyngby-Taarbæk Kommune er anvendt i budgetforslaget.

BUDGETFORUDSÆTNINGER

Serviceudgiftsrammen for Lyngby-Taarbæk Kommune er reduceret med 1 pct. årligt fra og med 2017 som konsekvens af regeringens omprioriteringsbidrag på 1 pct. om året. Dvs. at det i budgetforslagets overslagsår ikke er forudsat, at der tilbageføres nogen midler til kommunerne.

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019
Udgiftsramme for LTK (KL-beregning)	2.459,3	2.434,7	2.410,3	2.386,2
Serviceudgifter i LTK (budgetforslag 2016-19).....	2.454,6	2.434,0	2.410,3	2.270,2
Råderum	4,7	0,7	0,0	116,0
<i>Maksimal generel reserve</i>	<i>24,5</i>	<i>24,3</i>	<i>24,1</i>	<i>22,7</i>
<i>Forskel mellem råderum og reserve</i>	<i>- 19,8</i>	<i>- 23,6</i>	<i>- 24,1</i>	<i>93,3</i>

- = overskridelse af udgiftsramme + = overholdelse af udgiftsramme

Oversigten viser, at der er et positivt råderum på 4,7 mio. kr. i 2016, stort set intet positivt råderum i 2017 og 2018 samt et meget stort positivt råderum i 2019.

I budgetforslaget indgår dog ikke-udmøntede driftsbesparelser på henholdsvis 7,0 mio. kr. i 2017, 24,2 mio. kr. i 2018 og 170,5 mio. kr. i 2019. Såfremt disse driftsbesparelser ikke udmøntes vil det påvirke serviceudgiftsberegningen som følger:

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019
Råderum i budgetforslag 2016-2019	4,7	0,7	0,0	116,0
Ikke udmøntede driftsbesparelser i budgetforslaget	0	7,0	24,2	170,5
Forskel	4,7	- 6,3	- 24,2	- 54,5

- = overskridelse af udgiftsramme + = overholdelse af udgiftsramme

Med andre ord er der så kun et positivt råderum i 2016, mens råderummene er negative i overslagsårene.

AFTALEN OM KOMMUNERNES ØKONOMI 2016

AFTALEN OM KOMMUNERNES ØKONOMI 2016

Kort om aftalen

Regeringen og KL indgik d. 3. juli 2015 en aftale om kommunernes økonomi for 2016.

Regeringen har i sit regeringsgrundlag tilkendegivet, at der skal indføres et omprioreringsbidrag de næste fire år, så der kan frigøres ressourcer til politisk prioritering via effektiviseringer.

Regeringen har tilkendegivet, at de frigjorte midler vil blive udmøntet hen over regeringsperioden til prioriterede indsatser, herunder til bl.a. sundhed, ældre og trykthed.

Regeringen vil tage initiativ til at indarbejde et omprioreringsbidrag i det kommunale udgiftsloft på 1 pct. om året fra 2016 til 2019. Det svarer til ca. 2,4 mia. kr. i 2016.

Regeringen og KL er enige om, at det er afgørende, at omprioreringsbidraget i så fald omfatter hele den offentlige sektor, idet regeringen klart har tilkendegivet, at den vil prioritere sundhed.

De årlige omprioreringsbidrag forudsættes hvert år genudmøntet i de årlige økonomiforhandlinger og finanslovforhandlinger.

Regeringen har tilkendegivet, at alle større statslige driftsområder omfattes af et årligt omprioreringsbidrag på 2 pct. fra 2016. Regeringen anerkender, at kommunerne i budgetlægningen vil operere med samlede omprioriteringer af mindst samme størrelsesorden for at håndtere det løbende udgiftspres.

Hovedelementerne i årets økonomiaftale er følgende:

1. Der indføres et kommunalt omprioreringsbidrag på 1 pct. årligt fra 2016 til 2019. Regeringen og KL er enige om, at der tilbageføres 1,9 mia. kr. til kommunerne i 2016 til prioriterede indsatser på de borgernære serviceområder, herunder ældre, børn og folkeskole. Kommunernes serviceramme vil dermed udgøre 234,6 mia. kr. i 2016 inklusive en omlægning af ældremilliarden og reguleringer i medfør af DUT mv.
2. Der er i 2016 fastsat et balancetilskud med henblik på at sikre balance mellem de samlede udgifter og indtægter for kommunerne under ét. Der ydes derudover et ekstraordinært tilskud i 2016 på 3½ mia. kr. Heraf fordeles 1½ mia. kr. som grundtilskud til alle kommuner og 2 mia. kr. på baggrund af kommunernes grundlæggende økonomiske vilkår.
3. Regeringen og KL er enige om at udmønte 125 mio. kr. i 2016 til investeringer i kommunerne i forbindelse med modtagelsen og integration som følge af et ekstraordinært antal flygtninge og familiesammenførte i kommunerne. Der ydes endvidere et ekstraordinært integrationstilskud på 200 mio. kr. i 2016 til at håndtere det ekstraordinært høje antal flygtninge.
4. Der er i 2016 taget højde for det ekstraordinære løft på 600 mio. kr. med henblik på at imødegå lokale udfordringer, der følger af folkeskolereformen. Dermed udgør kommunernes bloktilskud mv. 74,0 mia. kr. i 2016.
5. Endvidere afsættes der en lånepulje på 500 mio. kr. med henblik på en styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede kommuner. Der fastsættes en særtilskudspulje på 300 mio. kr. i 2016, heraf 50 mio. kr., jf. den politiske aftale om refusion og udligning.
6. I 2016 er 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af kommunernes overholdelse af den fastsatte serviceramme i budgetterne for 2016.
7. Kommunernes investeringer i 2016 udgør 16,6 mia. kr., som ligger 0,9 mia. kr. under niveauet i 2015. Kommunerne foretager en gensidig koordinering af budgetterne med henblik på at sikre, at kommunernes budgetter er i overensstemmelse hermed.

AFTALEN OM KOMMUNERNES ØKONOMI 2016

8. Der udmøntes 2 mia. kr. fra Kvalitetsfonden i 2016 til et løft af de fysiske rammer i folkeskolen, daginstitutioner og på ældreområdet. Som led i tilpasningen af anlægsniveauet er kommunerne siden 1. januar 2014 blevet løst fra bindinger i forbindelse med udmøntningen af kvalitetsfondsmidlerne.
9. Der afsættes lånepuljer på i alt 0,8 mia. kr. målrettet små kommuner med behov for større strukturelle investeringer (eksempelvis på borgernære områder) samt til investeringer med et effektiviseringspotentiale. Halvdelen finansieres af staten.
10. Det er forudsat, at kommunernes overførselsudgifter vil udgøre 71,6 mia. kr. i 2016, og at kommunernes udgifter til forsørgelse og aktivering af forsikrede ledige mv. vil udgøre 11,9 mia. kr. i 2016. Niveauerne er inklusive konsekvenserne af refusionsomlægningen, der blev vedtaget af Folketinget den 26. august 2015.
11. Der er forudsat en uændret skattefastsættelse i 2016 for kommunerne under ét. Hvis der for 2016 sker en skatteforhøjelse for kommunerne under ét, vil der i medfør af gældende lov ske en modgående regulering af bloktilskuddet svarende til overskridelsen.
12. Regeringen og KL er enige om, at nogle kommuner skal have mulighed for at hæve skatten i 2016 inden for en ramme på 200 mio. kr. Forudsætningen herfor er, at andre kommuner sætter skatten tilsvarende ned. Med henblik på at understøtte dette etableres der en tilskudsordning til de kommuner, som for 2016 nedsætter skatten. Tilskudsprocenten kan højst udgøre 75 pct. af provenutabet i 2016, 50 pct. i 2017 og 2018 og 25 pct. i 2019. Tilskudsordningen finansieres af staten. Hvis der gennemføres skatteenedsættelser på over 200 mio. kr., nedsættes tilskudsprocenten.

HOVEDOVERSIGT TIL BUDGET

Den flerårige hovedoversigt giver et summarisk overblik over de kommende års aktivitetsudvikling og finansiering.

Oversigten er opdelt i:

- A. Driftsvirksomhed
- B. Anlægsvirksomhed
- C. Renter
- D. Balanceforskydninger
- E. Afdrag på lån
- F. Finansiering

Summen af posterne A til E finansieres under ét af post F. Indtægter er markeret med minus (-) foran beløbet.

HOVEDOVERSIGT

Hele 1.000 kr.

	Regnskab 2014		Budget 2015		Budgetforslag 2016	
	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
A. DRIFTSVIRKSOMHED (inkl. refusion)						
00 Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	206.292	-67.054	204.831	-56.909	210.851	-59.557
01 Forsyningsvirksomheder mv.....	51.769	-51.769	90	-90	90	-90
02 Transport og infrastruktur.....	84.887	-14.127	90.631	-16.116	92.988	-16.179
03 Undervisning og kultur.....	709.371	-113.484	723.954	-116.219	721.741	-110.022
Heraf refusion.....		-1.853		-1.821		-1.846
04 Sundhedsområdet.....	286.369	-3.111	286.874	-187	288.327	-236
05 Sociale opgaver og beskæftigelse mv.....	2.064.057	-505.760	2.002.975	-434.349	2.043.963	-444.258
Heraf refusion.....		-190.576		-197.847		-202.890
06 Fællesudgifter og administration mv.	398.240	-19.977	418.952	-11.747	433.929	-11.677
A. DRIFTSVIRKSOMHED I ALT.....	3.800.985	-775.281	3.728.307	-635.617	3.791.888	-642.019
Heraf refusion.....		-192.429		-199.668		-204.736
B. ANLÆGSVIRKSOMHED						
00 Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	17.748	-132.606	77.052	-75.025	123.659	-185.676
01 Forsyningsvirksomheder mv.....					12.109	
02 Transport og infrastruktur.....	25.539	-895	42.308	-2.610	43.062	-2.214
03 Undervisning og kultur.....	60.485		46.611		35.784	
04 Sundhedsområdet.....			10.900		18.356	
05 Sociale opgaver og beskæftigelse mv.....	16.635	-5.892	5.529	-2.080	58.775	
06 Fællesudgifter og administration mv.	2.966		7.950		10.715	
B. ANLÆGSVIRKSOMHED I ALT.....	123.373	-139.393	190.349	-79.715	302.460	-187.889
* Pris- og lønstigninger vedr. hovedkonto 0-6 (BO-årene).....						
C. RENTER						
I ALT.....	7.938	-13.643	10.243	-10.855	6.447	-13.589
D. BALANCEFORSKYDNINGER						
Forøgelse(+) / forbrug(-) af likvide aktiver...	211.388			-87.197		
Øvrige finansforskydninger (08.25-08.52)...	48.361	-115.474	93.542	-74.430	80.147	16.112
D. BALANCEFORSKYDNINGER I ALT.....	259.749	-115.474	93.542	-161.627	80.147	16.112
E. AFDRAG PÅ LÅN						
I ALT.....	31.973		45.203		19.698	
A + B + C + D + E + *	4.224.018	-1.043.791	4.067.643	-887.814	4.200.640	-827.385
F. FINANSIERING						
Optagne lån.....		-9.517		-3.000		-98.627
Tilskud og udligning.....	528.996	-273.471	582.688	-218.342	658.067	-188.466
Udligning af købsmoms.....	3.143		4.000		4.000	
Skatter.....		-3.429.378		-3.545.177		-3.703.923
F. FINANSIERING I ALT.....	532.139	-3.712.366	586.688	-3.766.519	662.067	-3.991.016
BALANCE.....	4.756.158	-4.756.158	4.654.332	-4.654.332	4.862.707	-4.818.401
FINANSIERINGSOVER- (-)/UNDERSKUD(+)						44.307

HOVEDOVERSIGT

Hele 1.000 kr.

	Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
A. DRIFTSVIRKSOMHED (inkl. refusion)						
00 Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	209.736	-59.855	209.229	-59.893	209.229	-59.931
01 Forsyningsvirksomheder mv.....	690	-1.490	690	-1.490	690	-1.490
02 Transport og infrastruktur.....	94.694	-16.179	94.368	-16.179	94.368	-16.179
03 Undervisning og kultur.....	722.428	-109.313	724.669	-109.853	725.814	-110.093
Heraf refusion.....		-1.593		-1.593		-1.593
04 Sundhedsområdet.....	287.829	-236	287.778	-236	287.851	-236
05 Sociale opgaver og beskæftigelse mv.....	2.054.945	-446.056	2.061.235	-446.914	2.064.732	-447.497
Heraf refusion.....		-204.516		-204.102		-204.102
06 Fællesudgifter og administration mv.	415.614	-11.200	387.812	-11.200	245.175	-11.200
A. DRIFTSVIRKSOMHED I ALT.....	3.785.936	-644.329	3.765.780	-645.764	3.627.859	-646.625
Heraf refusion.....		-206.109		-205.695		-205.695
B. ANLÆGSVIRKSOMHED						
00 Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	77.303	-33.750	77.073	-51.000	93.785	
01 Forsyningsvirksomheder mv.....						
02 Transport og infrastruktur.....	51.350	-2.127	31.444	-1.575	31.241	
03 Undervisning og kultur.....						
04 Sundhedsområdet.....	3.176					
05 Sociale opgaver og beskæftigelse mv.....	20.300					
06 Fællesudgifter og administration mv.	51.309					
B. ANLÆGSVIRKSOMHED I ALT.....	203.438	-35.877	108.516	-52.575	125.026	
* Pris- og lønstigninger vedr. hovedkonto 0-6 (BO-årene).....	76.474	-11.604	147.553	-23.018	215.875	-34.662
C. RENTER						
I ALT.....	7.400	-13.953	6.286	-15.064	6.756	-15.064
D. BALANCEFORSKYDNINGER						
Forøgelse(+) / forbrug(-) af likvide aktiver...						
Øvrige finansforskydninger (08.25-08.52)...	65.424	-40.600	59.004	-40.600	59.004	-40.600
D. BALANCEFORSKYDNINGER I ALT.....	65.424	-40.600	59.004	-40.600	59.004	-40.600
E. AFDRAG PÅ LÅN						
I ALT.....	40.559		19.558		19.288	
A + B + C + D + E + *	4.179.232	-746.364	4.106.697	-777.021	4.053.809	-736.951
F. FINANSIERING						
Optagne lån.....		-12.900		-3.000		-3.000
Tilskud og udligning.....	725.237	-178.061	778.387	-153.299	834.968	-123.814
Udligning af købsmoms.....	4.000		4.000		4.000	
Skatter.....		-3.776.884		-3.894.778		-4.027.944
F. FINANSIERING I ALT.....	729.237	-3.967.845	782.387	-4.051.077	838.968	-4.154.758
BALANCE.....	4.908.469	-4.714.209	4.889.084	-4.828.098	4.892.777	-4.891.709
FINANSIERINGSOVER- (-)/UNDERSKUD(+)		194.260		60.986		1.068

SAMMENDRAG AF BEVILLINGSOVERSIGT

Sammendraget af bevillingsoversigten vises efter totalbudgetprincippet og indeholder derfor såvel driftsposter som anlægs- og kapitalposter.

Oversigten er fordelt på udvalgs- og aktivitetsområder, og de anførte beløb er nettobeløb.

SAMMENDRAG AF BEVILLINGSOVERSIGT

Hele 1.000 kr. (netto)

	Budgetfor- slag 2016	Budgetoverslag		
		2017	2018	2019
A. DRIFTSVIRKSOMHED				
Nettodriftsområder				
BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET				
Uddannelse og pædagogik.....	768.155	768.594	771.748	773.693
<i>Skoler.....</i>	<i>507.188</i>	<i>509.596</i>	<i>510.877</i>	<i>511.004</i>
<i>Dagtilbud.....</i>	<i>246.311</i>	<i>244.488</i>	<i>246.114</i>	<i>247.855</i>
<i>Klubber.....</i>	<i>14.656</i>	<i>14.510</i>	<i>14.757</i>	<i>14.835</i>
Udsatte børn.....	83.236	82.982	82.982	82.982
<i>Udsatte børn. Myndighed.....</i>	<i>70.546</i>	<i>70.292</i>	<i>70.292</i>	<i>70.292</i>
<i>Udsatte børn. Udfører.....</i>	<i>12.690</i>	<i>12.690</i>	<i>12.690</i>	<i>12.690</i>
KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET				
Fritid og kultur.....	60.178	59.313	59.893	60.594
<i>Fritid.....</i>	<i>8.431</i>	<i>8.535</i>	<i>8.535</i>	<i>8.535</i>
<i>Idræt.....</i>	<i>1.970</i>	<i>1.763</i>	<i>2.170</i>	<i>2.170</i>
<i>Folkeoplysning.....</i>	<i>14.386</i>	<i>14.386</i>	<i>14.386</i>	<i>14.386</i>
<i>Bibliotek.....</i>	<i>30.612</i>	<i>30.585</i>	<i>30.585</i>	<i>30.585</i>
<i>Kultur.....</i>	<i>4.780</i>	<i>4.043</i>	<i>4.217</i>	<i>4.918</i>
SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET				
Sundhed og omsorg.....	802.067	802.028	804.511	804.409
<i>Sundhed og omsorg.....</i>	<i>499.824</i>	<i>499.753</i>	<i>502.237</i>	<i>502.135</i>
<i>Sundhed. Myndighed.....</i>	<i>302.243</i>	<i>302.274</i>	<i>302.274</i>	<i>302.274</i>
Handicappede.....	261.951	260.335	259.521	259.595
<i>Handicappede. Udfører.....</i>	<i>33.215</i>	<i>34.231</i>	<i>34.231</i>	<i>34.231</i>
<i>Handicappede. Myndighed.....</i>	<i>201.537</i>	<i>199.433</i>	<i>198.671</i>	<i>198.671</i>
<i>Sundhed. Udfører.....</i>	<i>27.199</i>	<i>26.671</i>	<i>26.619</i>	<i>26.693</i>
ERHVERVS- OG BESKÆFTIG.UDVALGET				
Beskæftigelse.....	329.360	340.201	342.281	343.551
Erhverv.....	2.423	2.423	2.423	2.423
Ydelser.....	159.566	161.145	161.150	161.155
<i>Ældre. Ydelser.....</i>	<i>31.485</i>	<i>31.485</i>	<i>31.485</i>	<i>31.485</i>
<i>Tværgående. Ydelser.....</i>	<i>18.507</i>	<i>19.143</i>	<i>19.148</i>	<i>19.153</i>
<i>Handicappede. Ydelser.....</i>	<i>109.574</i>	<i>110.517</i>	<i>110.517</i>	<i>110.517</i>
TEKNIK- OG MILJØUDVALGET				
Grønne områder og kirkegårde samt trafik...	105.786	107.403	107.039	107.001
<i>Grønne områder og kirkegårde.....</i>	<i>29.681</i>	<i>29.591</i>	<i>29.553</i>	<i>29.515</i>
<i>Trafik.....</i>	<i>76.106</i>	<i>77.812</i>	<i>77.486</i>	<i>77.486</i>
Miljø og natur.....	4.959	4.019	4.019	4.019
ØKONOMIUDVALGET				
Beredskab.....	14.385	14.385	13.877	13.877
Administration.....	372.033	366.480	358.104	359.576
Puljebeløb.....	21.614	10.616	-8.811	-152.919
Kommunale ejendomme m.m.	164.155	161.685	161.279	161.279
DRIFTSVIRKSOMHED I ALT.....	3.149.869	3.141.607	3.120.015	2.981.234

SAMMENDRAG AF BEVILLINGSOVERSIGT

Hele 1.000 kr. (netto)

	Budgetfor- slag 2016	Budgetoverslag		
		2017	2018	2019
B. ANLÆGSVIRKSOMHED				
Nettoanlægsområder				
ØKONOMIUDVALGET				
Skoler.....	21.075			
Dagtilbud.....	20.300	20.300		
Idræt.....	14.709			
Træning og omsorg.....	38.475			
Sundhed.....	18.356	3.176		
Grønne områder og kirkegårde.....	5.728	8.773	2.152	104
Trafikanlæg mv.....	39.087	45.803	29.765	31.137
Miljø og natur.....	12.109			
Administration.....	10.715	51.309		
Puljebeløb.....	65.257	33.618	48.642	91.386
Kommunale ejendomme mv.....	30.958	21.315	20.300	
NETTOANLÆGSOMRÅDER I ALT.....	276.768	184.295	100.859	122.627
Ejendomssalg				
Kommunale ejendomme m.m.	-162.197	-16.734	-44.918	2.399
EJENDOMSSALG I ALT.....	-162.197	-16.734	-44.918	2.399
ANLÆGSVIRKSOMHED I ALT.....	114.571	167.561	55.941	125.026
Pris- og lønstigninger vedr. drifts- og anlægsvirksomhed (bo-årene).....		64.870	124.535	181.213
C. RENTER				
HOVEDKONTO 07.....	-7.141	-6.553	-8.778	-8.308
FINANSIERING				
HOVEDKONTO 07.....	-3.230.322	-3.225.708	-3.265.690	-3.312.790
D. BALANCEFORSKYDNINGER				
HOVEDKONTO 08 I ALT.....	17.330	52.483	34.962	34.692
FINANSIERINGSOVER-/UNDERSKUD.....	44.307	194.260	60.986	1.068

DRIFTSVIRKSOMHED

PERSPEKTIVNOTATER/BEMÆRKNINGER

Perspektivnotaterne/budgetbemærkningerne opdeles i:

1. Beskrivelse af området
2. Økonomisk driftsramme
3. Budgetforudsætninger
4. Perspektiver og udfordringer
5. Nøgletalsudvikling
6. Sammenligning af nøgletal

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

Aktivitetsområde: Uddannelse og Pædagogik

Skoler

Sammenfatning:

De vigtigste styringsmæssige og økonomiske tiltag og udfordringer på skoleområdet vil i perioden 2016-2019 være:

- Fortsat implementering af skolereformen
- Demografi og kapacitet
- Inklusion 0 - 18 år
- Samlet kvalitetsudvikling af 0-18 års området

1. Beskrivelse af området

Aktivitetsområdet omfatter:

- A. Folkeskoler inkl. SFO
- B. Ungdomsskolevirksomhed
- C. Pædagogisk psykologisk rådgivning samt kommunal og regional specialundervisning
- D. Bidrag til privatskoler, efterskoler og produktionsskoler (beskæftigelsesordninger)
- E. Ungdommens Uddannelsesvejledning

2. Økonomisk driftsramme

Beskrivelse / mio. kr.	R14	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Folkeskoler	325,5	336,6	336,1	336,5	337,5	338,5
Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen	3,4	4,0	3,8	3,8	3,8	3,8
Syge- og hjemmeundervisning	0,8	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5
Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	9,0	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5
Skolefritidsordninger	35,7	32,6	34,1	35,5	35,2	34,2
Befordring af elever i grundskolen	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Specialundervisning i regionale tilbud	2,7	3,8	3,4	3,4	3,4	3,4
Kommunale specialskoler, jf. folkeskolelovens § 20, stk. 2 o	64,8	70,3	67,6	67,6	67,6	67,6
Bidrag til statslige og private skoler	30,5	30,6	31,4	32,0	32,4	32,3
Efterskoler og ungdomskostskoler	5,5	5,3	5,9	6,0	6,1	6,2
Ungdommens Uddannelsesvejledning	4,8	4,5	4,6	5,1	5,2	5,2
Produktionsskoler	1,5	1,5	1,7	1,7	1,8	1,8
Teatre	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ungdomsskolevirksomhed	8,0	7,6	6,7	6,0	6,0	6,0
Motorikhuset	2,7	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Aktivitetsområde Skoler i alt	495,3	508,9	507,2	509,6	510,9	511,0

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen.

2016 pris- og lønniveau. DUT-konsekvenser i medfør af aftalen om kommunernes økonomi 2016 er ikke medtaget i opgørelsen. Budgetaftale 2015-18 indebar en reduktion i fremskrivningen af alle enheders og institutioners lønbudgetter fra 2016 og frem. Aftalen er udmøntet i rammerne på de respektive områder.

Forskellen på ca. -1,7 mio. kr. mellem oprindeligt Budget 2015 og Budgetforslag 2016 skyldes primært følgende:

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

Uddannelse og Pædagogik Skoler

Folkeskoler (-0,5 mio. kr.)

Kapacitetstilpasning som følge af klasseskoleåret 2015/2016 (2,6 mio. kr. – inkl. modtageklasser Lindegårdsskolen.)

Børneuniversitet (0,4 mio. kr.)

Lønkomensation Folkeskoler som følge af overenskomst 2015 (2,0 mio. kr.)

Flytning af budgetter vedr. indvendigt vedligehold til Kommunale ejendomme (-4,1 mio. kr.)

Besparelse på telefoni (-0,1 mio. kr.)

Effektiviseringer 2016–2019 mio. kr. i alt -1,5 mio. kr. Forkortelserne refererer til effektiviseringsforslagene – jf. side 39.

Effektiviseringerne 2016-2019 består af: SK4(-0,25 mio. kr.), SK5(-0,4 mio. kr.), SK6(-0,75 mio. kr.), SK7(-0,12 mio. kr.), SK8(-1,3 mio. kr.), SK11(-0,25 mio. kr.), samt nedskrivning af manglende udmøntning af effektiviseringskrav B2015-18 (1,5 mio. kr.) jf. KMB 25.06.2015.

Effektiviseringsforslagene SK4 og SK5 vedrører specialundervisningsområdet (Sorgenfriskolen og Heldagsskolen) og indarbejdes i skolernes budget 2016 via budgettildelingsmodellen på skoleområdet - oktober 2015.

Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen (-0,3 mio. kr.)

Reduktion i driftsmidler vedrørende Lejrskolen Ulse, som følge af forventet salg af skolen i 2015.

Vedttaget effektivisering ved Budget 2015–2018, jf. SK3 (-0,3 mio. kr.)

Syge og hjemmeundervisning (-0,2 mio. kr.)

Permanent budget justering ved 3. anslået regnskab 2014 (-0,2 mio. kr.)

Skolefritidsordninger (1,5 mio. kr.)

Kapacitetstilpasning 1. anslået regnskab 2015 (2,1 mio. kr.)

Effektiviseringer 2016–2019 (-0,63 mio. kr. jf. SK9)

Specialundervisning i regionale tilbud (-0,4 mio. kr.)

Budgetreduktion 3. anslået regnskab 2014 (-0,4 mio. kr.)

Kommunale specialskoler (-2,7 mio. kr.)

Ændret lovgivning – Skovmoseskolen (0,8 mio. kr.)

Omplacering vedr. modtageklasser på Lindegårdsskolen (-1,4 mio. kr.)

Effektiviseringer 2016–2019 (-2,0 mio. kr. jf. SK3)

Bidrag til statslige og private skoler (0,9 mio. kr.)

Kapacitetstilpasning 0,9 mio. kr. 1. anslået regnskab 2015

Efterskoler og ungdomskostskoler (0,6 mio. kr.)

Kapacitetstilpasning 0,6 mio. kr. 1. anslået regnskab 2015

Ungdommens Uddannelsesvejledning (-0,2 mio. kr.)

Konsekvenser af EUD – reformen (-0,2 mio. kr.)

Produktionsskoler (0,3 mio. kr.)

Kapacitetstilpasning 0,3 mio. kr. 1. anslået regnskab 2015

Ungdomsskolevirksomhed (-0,9 mio. kr.)

Flytning af budgetter vedr. indvendigt vedligehold til Kommunale ejendomme (-0,25 mio. kr.)

Effektiviseringer 2016–2019 (-0,65 mio. kr. jf. SK1)

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

Uddannelse og Pædagogik Skoler

3. Budgetforudsætninger

3.1 Generelle budgetforudsætninger

Det tildelte budget til skolerne indeholder hele skolens aktivitet inklusive SFO. Ressourcetildelingen sker på baggrund af antal klasser og elever samt tildeling af ressourcer til opgaver i forbindelse med undervisningen efter gældende fagpolitiske aftaler.

Budgettildelingen tager udgangspunkt i kapacitetsmodellen, som følgende budgetområder er omfattet af:

Folkeskoler

Folkeskolens samlede budget reguleres i forhold til udviklingen i antal dannede klasser samt forventet antal elever, jf. befolknings- og skoleprognoser. Der reguleres med et beløb på 900.000 kr. pr. klasse samt et rammebeløb på 1.940 kr. pr. elev.

SFO

Budgettet reguleres i forhold til det faktiske antal indmeldte børn pr. 5. september samt forventede antal børn, jf. Befolkningsprognosen. Der reguleres med et beløb pr. barn på 27.633 kr. til lønsum, et beløb pr. barn på 8.457 kr. til øvrig drift samt forældreindbetaling på 1.890 kr. pr. barn i 11 måneder (2016).

Privatskole/privat SFO/efterskole m.v.

Budgettet for privatskoleelever, efterskoleskoler mv. samt børn i privat SFO reguleres fuldt ud i forhold til det forventede antal elever/børn, jf. Befolkningsprognosen og de fastsatte takster herfor. Området efterreguleres i forhold til de faktiske afregningspriser i året og antallet af elever. I 2015 betaler kommunen 33.484 kr. pr. privatskoleelev, 35.054 kr. pr. efterskoleelev og 11.022 kr. pr. barn i privat SFO - det er disse beløb, der er benyttet i beregning af kapacitetstilpasningsbehovet.

Ungdommens Uddannelsesvejledning

Budgettet til Ungdommens Uddannelsesvejledning reguleres fuldt ud i forhold til det forventede antal børn, jf. Befolkningsprognosen samt den indgåede aftale med Ungdommens Uddannelsesvejledning. Området efterreguleres i forhold til de faktiske afregningspriser i året og antallet af 7-16 årige. I 2015 er kommunens udgifter til basisydelsen 710 kr. pr. 7-16-årig i kommunen - det er dette beløb, der er benyttet i beregning af kapacitetstilpasningsbehovet.

Beskæftigelsesordninger/produktionsskoler

Budgettet til elever på produktionsskoler reguleres fuldt ud i forhold til det forventede antal elever/børn, jf. Befolkningsprognosen og de fastsatte takster herfor. Området efterreguleres i forhold til de faktiske afregningspriser i året og antallet af elever. I 2015 betaler kommunen 34.753 kr. pr. produktionsskoleelev under 18 år og 59.845 kr. pr. produktionsskoleelev mellem 18 og 24 år - det er disse beløb, der er benyttet i beregning af kapacitetstilpasningsbehovet.

Elev- / klasseantalsudviklingen

Antal	Skoleåret 2012/13	Skoleåret 2013/14	Skoleåret 2014/15	Skoleåret 2015/16	Skoleåret 2016/17	Skoleåret 2017/18
Elever i kommunens distriktsskoler	5.744	5.807	5.927	6.002	6.097	6.167
<i>Antal klasser</i>	<i>260</i>	<i>266</i>	<i>270</i>	<i>278</i>	<i>282</i>	<i>284</i>
<i>Klassekvotient</i>	<i>22,1</i>	<i>21,8</i>	<i>22,0</i>	<i>21,6</i>	<i>21,6</i>	<i>21,7</i>
Elever i kommunale og regionale specialtilbud	256	244	244	245	249	254
Elever i andre kommuners skoler	158	160	162	164	166	168
Elever på privatskoler	858	837	847	857	871	881
Elever på efterskoler mv.	135	154	160	164	166	166
I alt	7.151	7.202	7.339	7.480	7.614	7.702

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

**Uddannelse og Pædagogik
 Skoler**

Elever i kommunens distriktsskoler

Distriktsskoler er inkl. læseklasse, modtagelsesklasser, 10. klasse og elever fra andre kommuner. De anførte elevtal for skoleåret 2014/15 er faktiske tal pr. 5. september i 2014. Tallene i overslagssårene over det forventede antal elever er beregnet med udgangspunkt i befolkningsprognosen marts 2015.

Elever i kommunale og regionale specialtilbud

Tilbuddet indeholder antallet af børn i kommunens specialklasser inkl. Heldagsskolen, Sorgenfriskolen, elever i regionale specialtilbud samt elever fra andre kommuner, men eksklusive enkeltintegrede elever.

Elever i andre kommuners skoler

Antallet af børn i Lyngby-Taarbæk Kommune, som har valgt en anden kommunes folkeskole, svarede i skoleåret 2014/15 til 2,2 %.

Privatskoleelever

Elevtallet på privatskolerne opgøres pr. 5.9. hvert år, mens afregningen først foregår det efterfølgende regnskabsår. Dette betyder, at antallet af privatskoleelever i skoleåret 2015/16 afregnes medio 2016.

Tallene for skoleårene 2014/15-2018/19 er beregnet ud fra en forventet tilslutningsprocent for skolegang i private skoler på 11,5 % af børn i aldersgruppen 6-16 år i kommunen (svarende til procentandelen pr. 5. september 2015).

Efterskoleelever mv.

Elevtallet på efterskoler mv. opgøres pr. 5.9. hvert år, mens afregningen først foregår det efterfølgende regnskabsår. Dette betyder, at antallet af efterskoleelever i skoleåret 2014/15 afregnes medio 2015. Tallene for årene 2013/14-2017/18 er beregnet ud fra en forventet tilslutningsprocent for skolegang på efterskoler mv. på 8,1 % af unge i aldersgruppen 14-16 år i kommunen (svarende til procentandelen pr. 5. september 2015).

3.2 Effektiviseringsforslag godkendt af Kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015

Som led i den politiske aftale om budgetlægningen for 2016-19 er der i fagudvalgene i forårets løb arbejdet med effektiviseringsforslag inden for en ramme på 1 pct. Børne- og Ungdomsudvalgets forslag blev godkendt af Kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015 og er som konsekvens heraf indarbejdet i budgettet for 2016-19. De vedtagne forslag er talmæssigt gengivet i nedenstående skema. Det konkrete indhold fremgår af det materiale, der blev behandlet i fagudvalgene.

De vedtagne effektiviseringsforslag for skoleområdet i Budget 2016-19 følger nedenfor:

1.000 kr.	2016	2017	2018	2019	I ALT
Sum	-6.340	-9.103	-10.903	-12.703	-39.049
SK1 Ændret ledelse og administrationsstruktur på LTU – 10. klasse	-650	-1.300	-1.300	-1.300	-4.550
SK3 Specialundervisning (revideret)	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-8.000
SK4 Strukturanalysen – Sammenlægning af Heldagsskolen og Fuglsangårdsskolen (revideret)	-250	-250	-250	-250	-1.000
SK5 Strukturanalysen – ledelse på Sorgenfriskolen	-400	-400	-400	-400	-1.600
SK6 Strukturanalysen – 25 elever pr. klasse ved dannelse af nye børnehaveklasser	-750	-2.550	-4.350	-6.150	-13.800
SK7 Skoler – nyt bibliotekssystem	-120	-133	-133	-133	-519
SK8 BUU beslutning 26. februar 2015 vedr. klassedannelse 2015/2016	-1.300	-1.600	-1.600	-1.600	-6.100
SK9 Afskaffelse af pulje til dækning af manglende forældrebetaling SFO	-620	-620	-620	-620	-2.480
SK11 Reduktion af ledelsesressourcer på Taarbæk skole	-250	-250	-250	-250	-1.000

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

Uddannelse og Pædagogik Skoler

SK1 Ændret ledelse og administrationsstruktur på LTU – 10. klasse

Som følge af ændret organisering af 10. klasserne ændres den samlede ledelse og administration af Lyngby-Taarbæk Ungdomsskole.

SK3 Specialundervisning (revideret)

Inklusionsindsatsen på Lyngby-Taarbæk Kommunes egne skoler indebærer, at der er et budgetoverskud på køb af specialeundervisningstilbud i andre kommuner. Budgettet nedjusteres i lyset heraf.

SK4 Strukturanalysen – Sammenlægning af Heldagsskolen og Fuglsanggårdsskolen (revideret)

Ledelse og administration sammentænkes på Heldagsskolen og Fuglsanggårdsskolen.

SK5 Strukturanalysen – ledelse på Sorgenfriskolen

Ledelse af SFO tilbuddet på Sorgenfriskolen lægges direkte under skolelederen.

SK6 Strukturanalysen – 25 elever pr. klasse ved dannelse af nye børnehaveklasser

Dannelsen af nye børnehaveklasser sker fremadrettet på baggrund af 25 elever pr. klasse, frem for de nuværende 24 elever.

SK7 Skoler – nyt bibliotekssystem

Lyngby-Taarbæk Bibliotekerne og kommunens skolebiblioteker overgår over til et nyt fælles bibliotekssystem. Som en konsekvens heraf kan udgifterne til drift af bibliotekssystemet reduceres.

SK8 BUU beslutning 26. februar 2015 vedr. klasseskole 2015/2016

Der er overskydende kapacitetstilpasningsmidler i forbindelse med klasseskolens dannelse for 2015/2016. En del af overskuddet indgår som effektivisering fremadrettet.

SK9 Afskaffelse af pulje til dækning af manglende forældrebetaling SFO

Der er afsat en pulje til dækning af manglende forældrebetaling ved udmelding af børn i løbet af året. Puljen har ikke været anvendt de seneste budgetår, hvorfor puljen nedlægges.

SK11 Reduktion af ledelsesressourcer på Taarbæk skole

Der fortages en reduktion af de samlede ledelsesressourcer til skole, SFO, klub og dagtilbud på Taarbæk skole.

4. Perspektiver og udfordringer

Fortsat implementering af skolereformen

I skoleåret 2016/17 forventes den samlede skolereform at være endeligt implementeret. De vigtigste udeståender er videreudvikling af Åben Skole og motion/bevægelse samt implementering af lektiehjælp/faglig fordybelse (med mulige ændringer efter et folketingsvalg).

Derudover skal skolereformen ses i sammenhæng med en ny og forenklet faglig styring. Heri indgår

- Projektet Synlig Læring i samarbejde med Gentofte, Gladsaxe og Rudersdal Kommune, med fokus på elevernes læring og læringsledelse.
- Implementering af forenkledede fælles mål, med systematisk fokus på resultater.
- Kompetenceudvikling, bl.a. i teamsamarbejdet mellem lærere og pædagoger.

Demografi og kapacitet

Ifølge Befolkningsprognosen fra marts 2015 vil børnetallet i aldersgruppen 6-16 år stige med 26 børn i perioden 2015 til 2026

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

**Uddannelse og Pædagogik
 Skoler**

Alder	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
6	660	728	698	740	708	668	648	680	600	640	642	654	681	714
7	678	664	737	710	749	717	679	657	689	608	648	650	662	690
8	661	674	676	744	714	754	723	684	661	693	612	653	654	666
9	687	659	685	678	744	715	755	723	684	661	693	612	652	654
10	664	688	673	688	678	745	717	756	723	684	661	693	612	652
11	669	660	689	676	689	679	747	718	757	723	684	661	693	612
12	696	676	664	691	676	689	681	747	718	756	723	684	660	692
13	631	696	677	666	692	678	692	682	748	718	756	722	683	660
14	628	633	694	680	668	694	682	695	684	749	720	757	723	684
15	632	630	638	698	683	672	699	685	697	686	751	721	758	724
16	649	631	649	643	702	689	679	703	689	700	688	754	723	759
I alt	7.151	7.339	7.480	7.614	7.702	7.700	7.703	7.729	7.649	7.619	7.577	7.559	7.501	7.506

Med den estimerede befolkningsudvikling i befolkningsprognosen 2015-2026 vurderes den nuværende skolekapacitet alt andet lige at være tilstrækkelig.

Dog stiger antallet af skolebørn fra 2015 og frem til 2020 med 249 børn - samtidigt med at prognoseresultaterne for de enkelte skoledistrikter skaber et ekstra pres på flere af skolerne. For at udnytte den samlede skolekapacitet bedst muligt kan det derfor blive nødvendigt at undersøge mulighederne for en ændring af de nuværende skoledistrikter.

Inklusion 0-18 år

Den samlede inklusionsindsats sigter mod, at alle børn inkluderes reelt, trives og lærer mest muligt for at gå op til afgangsprøve og blive uddannelsesparate til en ungdomsuddannelse. Lyngby-Taarbæk Kommunes skoler og specialtilbud ses i den forbindelse som et samlet skolevæsen med en samlet inklusionsopgave. Indsatsen fortsættes fremadrettet med basis i en inklusionsevaluering i 2015. Den fremtidige inklusionsstrategi skal have sin basis i en reformuleret børn og unge-politik, og det er forventningen, at især en tidligere indsats (i dagtilbud og med inddragelse af familierne) samt nye "mellemløber" i de almene tilbud vil komme i fokus.

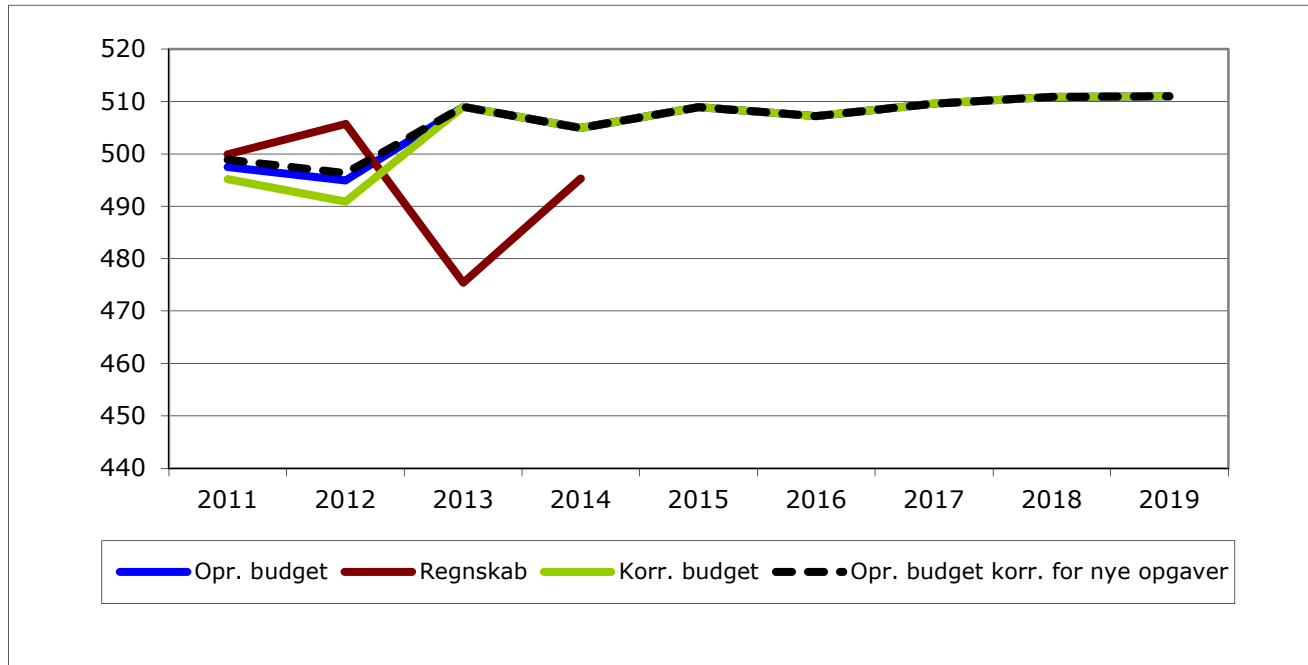
Samlet kvalitetsudvikling 0 - 18 års området

Fra og med 2016 afleveres der en fælles kvalitetsrapport for skoler og dagtilbud hvert andet år. Kvalitetsrapporten baseres på et antal obligatoriske indikatorer for skoleområdet, suppleret med andre indikatorer. På dagtilbudsområdet er der udviklet enkelte indikatorer, som der ligeledes afrapporteres på fra 2016.

Kvalitetsrapporten skal ses i sammenhæng med en bevidst, samlet kvalitetsudvikling på hele 0-18 års området, hvor der tages udgangspunkt i barnet og sættes fokus på progressionen i barnets læring og udvikling. Indsatsen skal skabe højkvalitetsinstitutioner med læringsmiljøer på det højeste niveau.

5. Nøgletalsudvikling

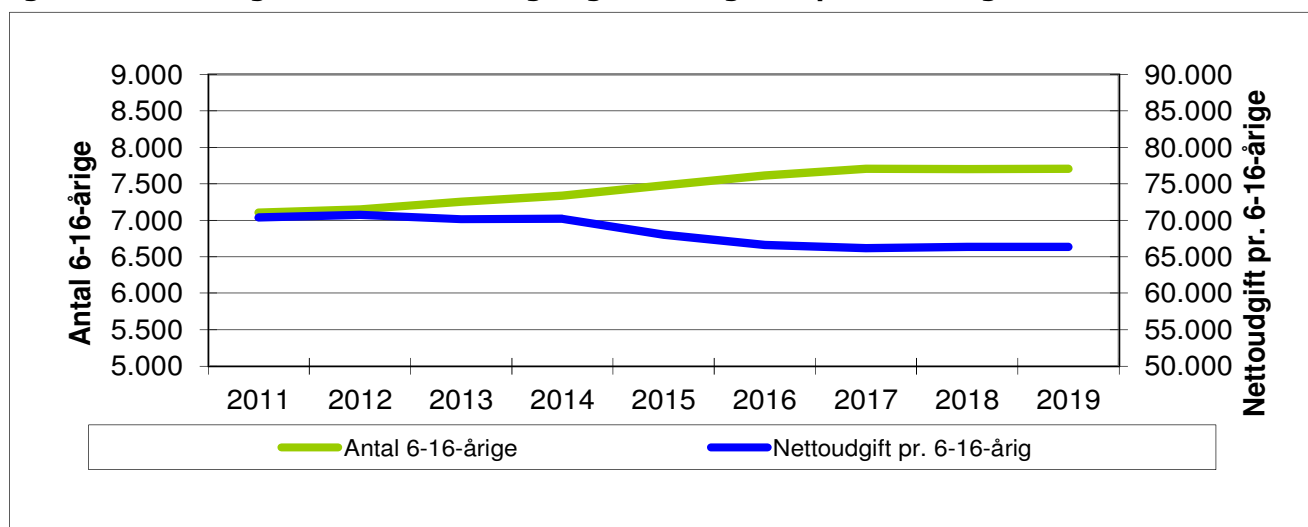
Figur 5.1 Udviklingen i budget og regnskab for Skoler (mio. kr.)

Kilde: Budget- og regnskabstal LTK 2016-priser

Den samlede budgetramme for området stiger i perioden 2011 til 2014 fra 495 mio. kr. i 2011 til 510 mio. kr. i 2015. Stigningen skyldes primært demografi og skolereform. Frem mod 2019 er budgettet på ca. 510 mio. kr. primært som følge af øgede udgifter grundet demografi kombineret med effekten af effektiviseringer i perioden. Regnskabsresultatet er samlet set faldet fra 500 mio. kr. i 2010 til 495,3 mio. kr. i 2014. Særligt i 2013 var der et stort mindreforbrug foranlediget af lockouten.

Figur 5.2 Udviklingen i antal 6-16-årige og nettoudgiften pr. 6-16-årig

Kilde: Budget- og regnskabstal LTK 2016-priser

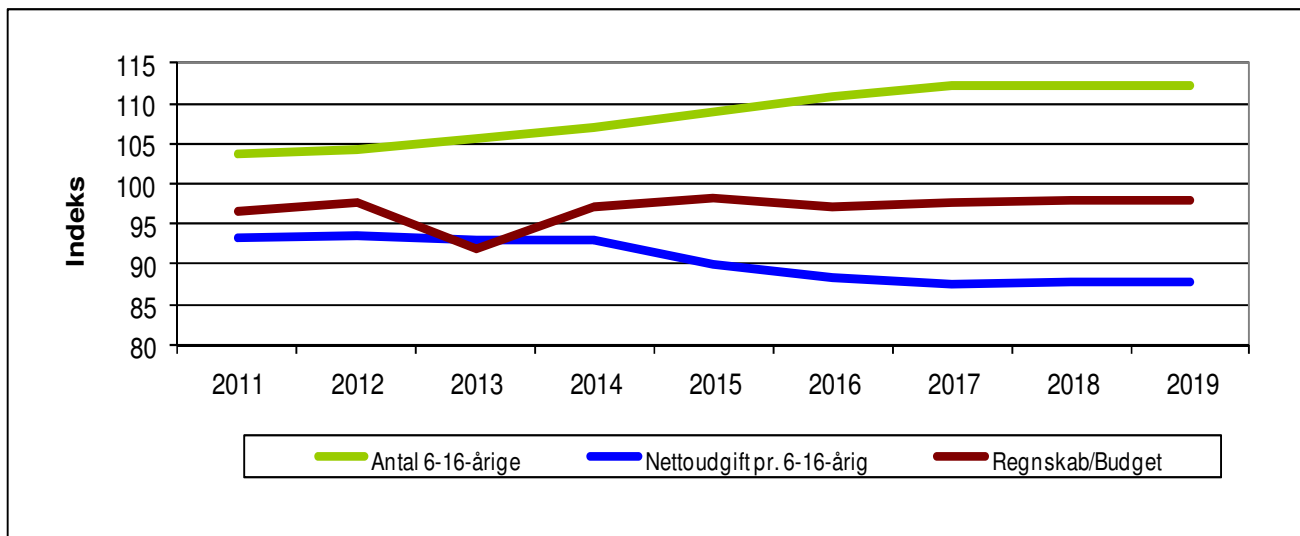
BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

Uddannelse og Pædagogik Skoler

Antallet af 6-16-årige forventes at stige med ca. 10 pct. i hele perioden. Det faktiske antal af børn er steget fra ca. 7.100 i 2011 til 7.500 i 2015, svarende til en stigning på 5,6 pct. Antallet af 6-16-årige forventes yderligere at stige til ca. 7.700 i 2019, svarende til en yderligere stigning på 2,6 pct.

Fra 2011 til 2017 falder nettoudgiften pr. 6-16-årig med ca. 5,7 pct. Fra 2017 og frem er nettoudgiften pr. 6-16-årig på et rimeligt konstant niveau omkring 66.000 kr. pr. barn

Figur 5.3 Udviklingen i antal 6-16-årige og nettoudgiften for Skoler (indeks 2009-niveau)

I hele perioden 2011 – 2019 er der et stigende børnetal samtidig med en rimelig konstant økonomisk ramme. Som følge heraf ses der en reduktion i udgiften pr. 6-16-årig. Særligt fra 2014 frem til 2017 falder udgifterne pr. 6-16-årig. Herefter er udgiftsniveauet mere konstant – svarende til en høj grad af tilpasning af budgettet til det stigende børnetal.

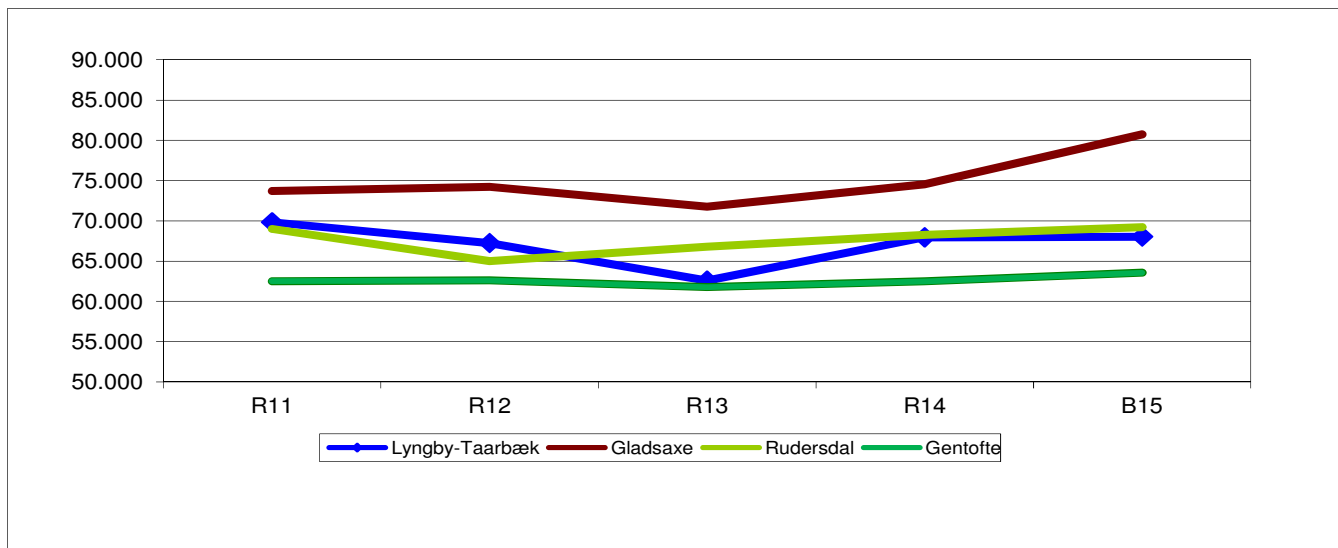
Udviklingen i den økonomiske ramme skal bl.a. ses i lyset af de politisk besluttede budgettilpasninger, som er blevet gennemført i forbindelse med budgetaftalerne for 2009-2012 og 2011-14 (bl.a. nedsættelse af undervisningstimetallet, genforhandling af arbejdstidsaftale på lærerområdet, fleksibel ledelse i skole/SFO samt fællespasning i sommerferien i SFO). Desuden også lockouten i 2013. Fra 2014 og frem er udgifterne præget af folkeskolereformen og effektiviseringer B2016-2019.

Udgiftsudviklingen er imidlertid også en konsekvens af de kapacitetstilpasningsmodeller, som benyttes på området, hvor der ikke er direkte sammenhæng mellem udviklingen i antallet af børn/elever og ressourcetildelingen til området. Det skyldes klasseskolemodellen på folkeskoleområdet.

For så vidt angår SFO-pladser, privatskole/-SFO, Ungdommens Uddannelsesvejledning og produktionskolen tilpasses budgettet i forhold til udviklingen i antallet af elever/børn, samt en enhedspris for de pågældende tilbud. Her er der således en klar sammenhæng mellem børn/elever og kapacitetstilpasningen af områdets budget. For folkeskolerne, herunder specialundervisningen, sker kapacitetstilpasningen imidlertid overvejende på baggrund af udviklingen i antallet af klasser og i mindre omfang antallet af elever. I det omfang en stigning i antallet af elever kan rummes inden for det nuværende antal klasser, er ressourcetildelingen til området forholdsvis begrænset. Omvendt kan få elever være afgørende for, at der bliver behov for at udvide antallet af klasser – og dermed medføre en forholdsvis stor tilpasning af områdets budget. Tilsvarende kan ændringer i elevsammensætningen mellem skoledistrikterne påvirke klasseskolemodellen og dermed budgettildelingen.

6. Sammenligning af nøgletal

Figur 6.1 udgifter til undervisning i alt kr. pr. 7-16 årige

Kilde: Social- og indenrigsministeriets nøgletal 2015

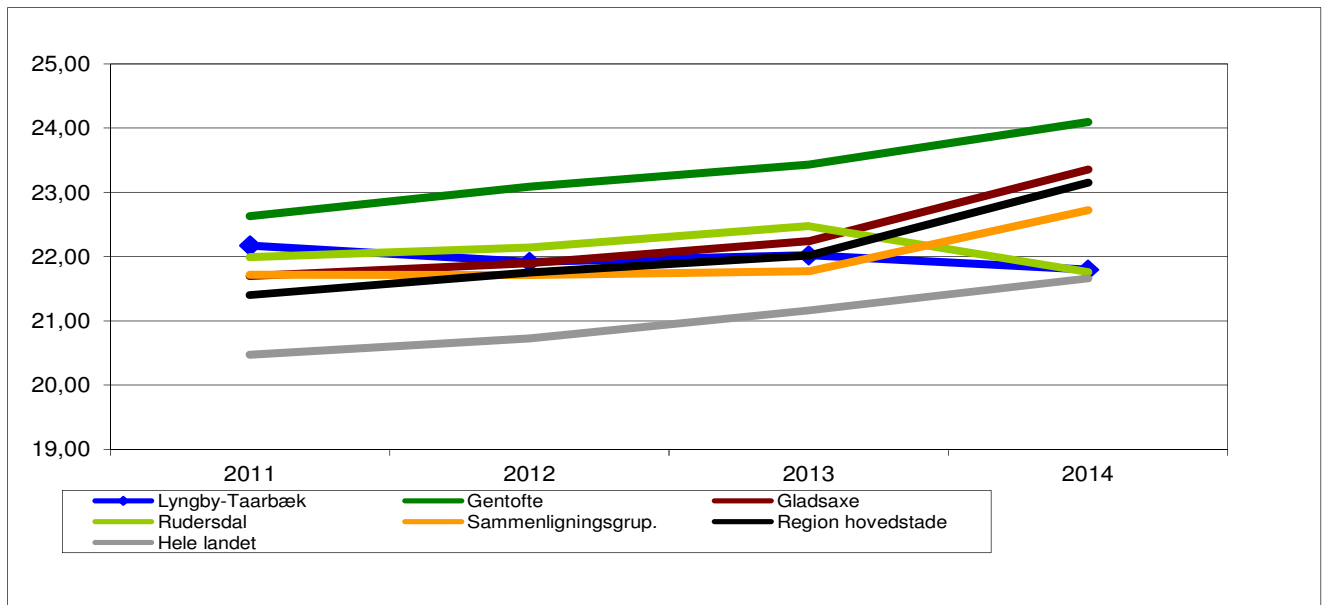
Note: Opgjort i 2016-priser.

I opgørelserne af udgifter til undervisning pr. 7-16-årig er udgiftsniveauet i Lyngby-Taarbæk Kommune faldet med ca. 4,3 pct. i perioden 2011 til 2014. Ved periodens start var udgifterne i Lyngby-Taarbæk Kommune højere end i Gentofte Kommune og Rudersdal Kommune. I budgettet for 2015 er udgifterne til undervisning i Lyngby-Taarbæk Kommune faldet til det næst laveste blandt sammenligningskommunerne – dog svarende til et niveau som Rudersdal Kommune.

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

**Uddannelse og Pædagogik
Skoler**

Figur 6.2 Klassekvotient (elever pr. klasse)

Kilde: ECO nøgletal 2014 – oversigt for 2015 er endnu ikke tilgængelig

I figur 6.2 er vist en oversigt over udviklingen i klassekvotienten for børnehaveklasse til 10. klasse (opgjort som gennemsnit for budgetåret). Det fremgår af figuren, at klassekvotienten i Lyngby-Taarbæk Kommuner i perioden 2011 til 2014 ligger på omkring 22. Samlet set er klassekvotienten faldet fra 22,1 elever pr. klasse 2011 til 21,8 elever pr. klasse i 2014.

Lyngby-Taarbæk Kommune havde en klassekvotient i 2011, der var lavere end Gentofte Kommune og på niveau med Rudersdal Kommune. I forhold til de øvrige sammenligningskommuner og grupper var klassekvotienten imidlertid højere i Lyngby-Taarbæk Kommune. I perioden 2011 til 2014 er klassekvotienten generelt steget mere i sammenligningskommunerne og -grupperne end i Lyngby-Taarbæk Kommune. Klassekvotienten i Lyngby-Taarbæk er således gået fra en relativt høj klassekvotient i 2011 til en relativ lav klassekvotient i 2014.

Aktivitetsområde: Uddannelse og Pædagogik

Klubber

Sammenfatning:

De vigtigste styringsmæssige og økonomiske tiltag og udfordringer på klubområdet vil i perioden 2016-2019 være:

- *Fritids- og ungeområdet i fremtiden – nytænkning af den samlede struktur for fritidsklubber, ungdomsklubber og ungdomsskole.*

1. Beskrivelse af området

Aktivitetsområdet omfatter:

- A. Klubberne – fællesområdet (herunder forældrebetaling, søskenderabat, fripladser, Club 10, Vandværket og SSP)
- B. Klubberne – decentralt

2. Økonomisk driftsramme

Beskrivelse / mio. kr.	R14	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Klubber - fællesområdet	-13,3	-18,0	-5,9	-5,7	-5,5	-5,4
Klubberne - decentralt	32,7	32,7	20,6	20,2	20,2	20,2
Aktivitetsområde Klubber i alt	19,4	14,7	14,7	14,5	14,8	14,8

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen. 2016 pris- og lønniveau Budgetaftale 2015-18 indebar en reduktion i fremskrivningen af alle enheders og institutioners lønbudgetter fra 2016 og frem. Aftalen er udmøntet i rammerne på de respektive områder.

Den samlede økonomiske ramme i Budget 2015 og Budget 2016 er på samme niveau. Dette dækker dog bl.a. over følgende:

- Udgifter til søskenderabat udgør en større andel af forældrebetalingerne end oprindeligt forudsat ved indførelsen af den nye klubstruktur. Som en konsekvens heraf er der afsat yderligere 1,3 mio. kr. i 2016, jf. 3. anslået regnskab 2014.
- Klubområdet er kapacitetstilpasset svarende til, at der i 2016 er 263 færre pladser i fritidsklubber og 37 færre pladser i ungdomsklubber, jf. i øvrigt afsnit 3. Samlet er budgetrammen fra 2015 til 2016 samlet reduceret med -1,1 mio. kr. Heraf vedrører -2,9 mio. kr. nedregulering af klubbernes børnetalsafhængige budgetter og 1,8 mio. kr. reducerede indtægter vedrørende forældrebetaling, søskenderabatter og fripladser.
- Der er omplaceret budget vedrørende indvendig bygningsvedligeholdelse på -0,2 mio. kr. fra Klubber til Kommunale ejendomme.
- Det afsatte budget til at holde åbent i tidsrummet for lektiecafé bortfalder pr. 1. august 2016, svarende til at budgetrammen i 2016 falder med -0,1 mio. kr. i forhold til 2015.

Derudover er der mellem Budget 2015 og Budget 2016 foretaget en række omplaceringer mellem fællesområdet og de decentrale klubber. Samlet er der omplaceret budget på 12,0 mio. kr. fra klubberne decentralt til fællesområdet. Dette skyldes primært, at budgetreduktionen ved den reducerede åbningstid, jf. skolereformen, og den nye ledelsesstruktur har været placeret centralt i budget 2015 (henholdsvis 7,0 mio. kr. og 2,3 mio. kr.). Tilpasningerne er blevet udmøntet decentralt på klubberne i forbindelse med opgørelsen af ressourcetildelingen for 2015 og indgår nu i klubber-

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

Uddannelse og Pædagogik Klubber

nes budgetter fra 2016 og frem. Tilsvarende indebærer udmøntningen af kapacitetstilpasningspuljen en reduktion i det decentrale budget på 2,5 mio. kr. (svarende til den del af kapacitetstilpasningspuljen, der er udmøntet i efteråret 2014). Endelig er der omplaceret 0,2 mio. kr. vedrørende lønmidler til drift af Vandværket, der tidligere har været placeret decentralt.

3. Budgetforudsætninger

3.1 Generelle budgetforudsætninger

I ressourcefordelingsmodellen for klubområdet tildeles ressourcerne til området som et grundtilskud og et aktivitetsbaseret/børnetalsafhængigt tilskud:

- Grundtilskuddet knytter sig til driften af de bygningsmæssige rammer for klubtilbuddene (primært rengøring).
- Det aktivitetsbestemte tilskud tager udgangspunkt i et enhedsbeløb pr. barn/ung og dækker klubbernes aktivitetsrelaterede udgifter – dvs. omkostninger til personale og øvrige udgifter, der knytter sig til antallet af børn/unge i klubtilbuddene.

Derudover er der afsat en budgetramme på 1,0 mio. kr., som tildeles klubber med særlige sociale, integrationsmæssige og pædagogiske udfordringer samt en ramme på 0,5 mio. kr. vedrørende støttetimer.

Områdets budgetramme er omfattet af kapacitetstilpasning og reguleres på baggrund af det forventede pladsbehov og den aktivitetsbestemte nettodriftsudgift. Ved kapacitetstilpasningen for Budget 2016-19 er pladsprisen netto 3.473 kr. pr. år for en fritidsklubplads og 5.494 kr. pr. år for en ungdomsklubplads (i 2015-niveau).

I forbindelse med regnskabsårets afslutning gøres det op, hvorvidt det faktiske antal medlemmer svarer til det antal medlemmer, budgettet er dannet ud fra. Afvigelser opgjort som et gennemsnit for året afregnes på fritidsklubdelen med forældrebetalingssandelen og på ungdomsklubdelen med 50 pct. af det aktivitetsbaserede enhedsbeløb pr. barn/ung. Efterreguleringen foretages i forbindelse med regnskabsårets afslutning og indregnes/modregnes i næste års budget.

Kapacitetstilpasning 2015-19:

	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Pladser i fritidsklub	1.635	1.372	1.365	1.411	1.433
Pladser i ungdomsklub	652	615	624	634	635

Ungdomsklubtal er ekskl. Club 10. I 2013 gik 81,38 pct. af de 10-12-årige i fritidsklub, mens 19,85 pct. af de 13-17-årige gik i ungdomsklub. Ved opgørelsen af pladstallene for 2015-2018 er det forudsat, at de tilsvarende andele af børn og unge benytter klubtilbuddene.

I forhold til det oprindelige budget 2015 forventes der et fald i antallet af pladser særligt i fritidsklubber. Udviklingen i det opgjorte kapacitetsbehov skyldes, at der i forlængelse af skolereformen har været et fald i andelen af børn, der benytter klubtilbuddene. Ved opgørelsen af pladstallene for 2016-2019 er det forudsat, at andelen af børn og unge, der benytter fritidsklubber udgør 66,8 pct. af de 10-12-årige (mod 81,4 pct. i grundlaget for oprindeligt budget 2015). Tilsvarende er det forudsat at 18,3 pct. af de 13-17-årige benytter ungdomsklubber (mod 19,9 i grundlagt for oprindeligt budget 2015). Udviklingen fra 2016 og frem skyldes ændringer i antallet af børn i de respektive aldersgrupper, jf. befolkningsprognosen.

Udviklingen i efterspørgslen efter pladser i klubtilbuddene er forbundet med usikkerhed og afhænger af søgemønsteret i det konkrete år. På denne baggrund vil der i forbindelse med budgetudmøntningen blive foretaget en fornyet vurdering af kapacitetsbehovet på de enkelte klubber, med henblik på at sikre et opdateret budgetgrundlag for 2016.

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

Uddannelse og Pædagogik Klubber

3.2 Effektiviseringsforslag godkendt af Kommunalbestyrelsen

Som led i den politiske aftale om budgetlægningen for 2016-19 er der i fagudvalgene i forårets løb arbejdet med effektiviseringsforslag inden for en ramme på 1 pct. Børne- og Ungdomsudvalgets forslag blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015 og er som konsekvens heraf indarbejdet i budgettet for 2016-19.

Der er ikke besluttet effektiviseringsforslag for klubområdet i Budget 2016-19. Derimod er der truffet beslutning om at fremsætte en hensigtserklæring, jf. protokollatet fra Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomiudvalget og kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015:

"KU 1 - Club 10 og Vandværket- sammenspil med klubber og ungdomsskole.

Der indhentes foreløbigt ikke effektiviseringer med dette forslag. Der fremsættes hensigtserklæring om, at Club 10 og Vandværket nedlægges og sammenspil med klubber og ungdomsskole øges. Konkret proces om fremtiden på området igangsættes med inddragelse af de unge. Midler til Club 10 og Vandværket forbliver på området, og indgår i en fremtidig effektiviseringsramme for det samlede klubområde på 1 pct. i 2017 og 2 pct. i 2018 og frem."

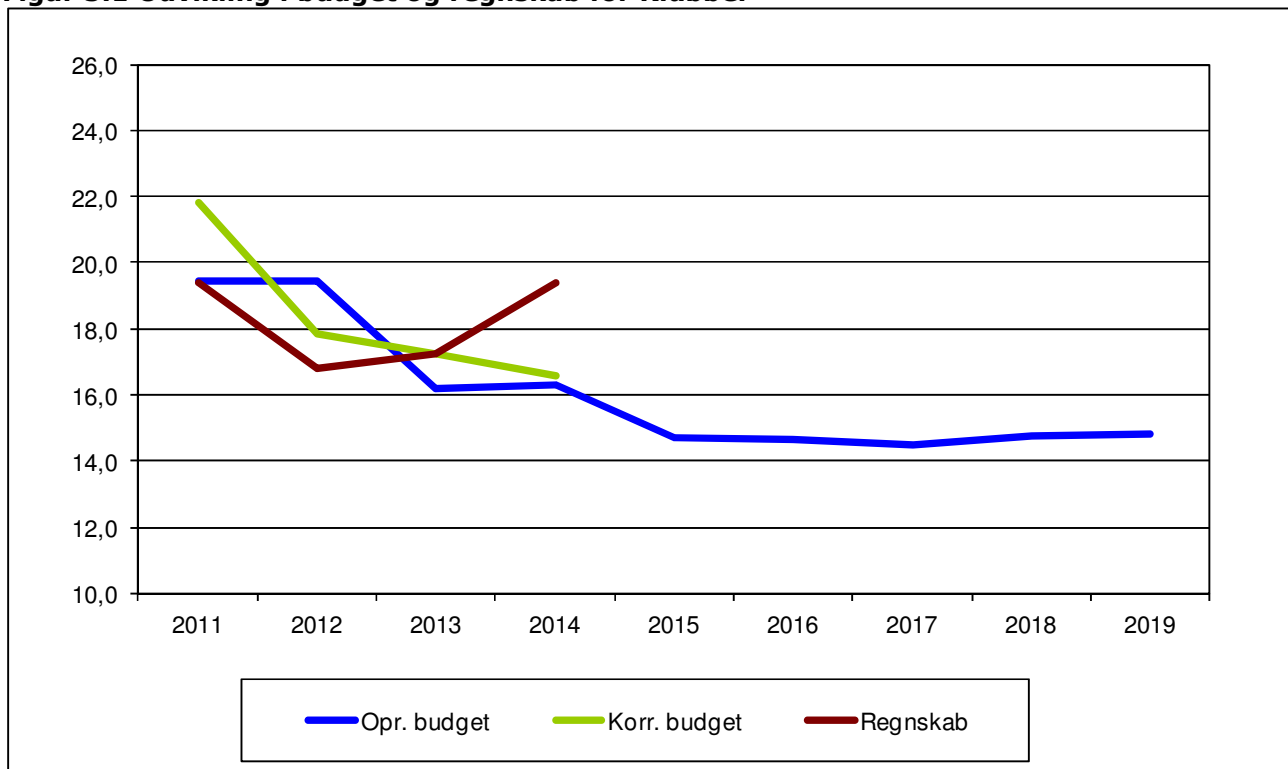
4. Perspektiver og udfordringer

Fritids- og ungeområdet i fremtiden

Som følge af skolereformen er klubberne blevet en del af skolernes organisation. Derudover ligger ungdomsskolen ikke længere sammen med 10. klasse på LTU. Derfor sker der i 2015 en nytænkning af den samlede struktur for fritidsklubber, ungdomsklubber og ungdomsskole.

5. Nøgletalsudvikling

Figur 5.1 Udvikling i budget og regnskab for Klubber

Kilde: Budget og regnskabstal LTK. I lighed med principperne for budgetredegørelsen er der her foretaget korrektioner for opgaveflytninger mellem klubberne og øvrige områder. 2016-priser.

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

Uddannelse og Pædagogik Klubber

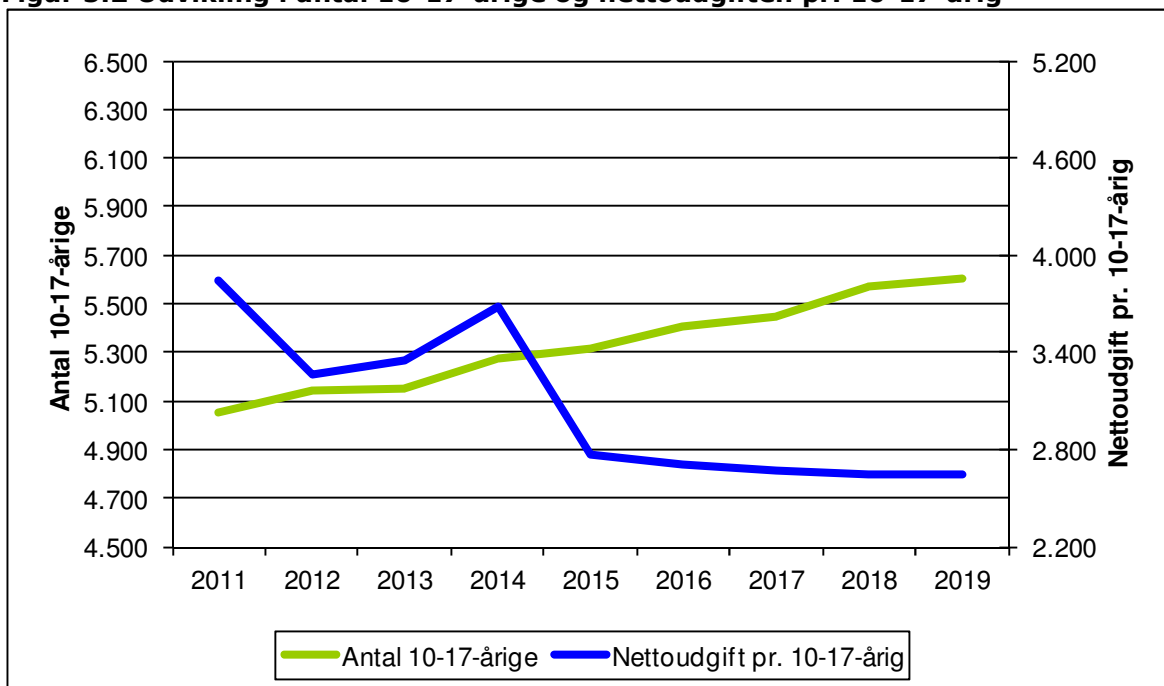
Budgettet på klubområdet har generelt været faldende fra 2011 til 2015. Således er det oprindelige budget faldet fra 19,5 mio. kr. i 2011 til 14,7 mio. kr. i 2015, svarende til et fald på 24 pct. Fra 2015 er rammen mere konstant.

Udviklingen i den samlede ramme fra budget 2011 til 2014 skal især ses på baggrund af de politisk besluttede budgettilpasninger i forbindelse med etableringen af en ny klubstruktur i 2012 og budgetaftalen 2011-14 (herunder fællespasning i sommerferien og en generel rammebesparelse på klubområdet fra 2012). Med budgetaftalen 2013-17 blev der endvidere indført en forøgelse af ungdomsklubtaksten. Takstforhøjelsen har medvirket til at reducere nettorammen – men påvirker ikke i sig selv aktiviteten på området. Modsat har indførelsen af tidlig SFO-start – på 4 skoler i 2011 og fuldt indfaset i 2012 – isoleret set bidraget til et løft af rammen, idet der er afsat ressourcer til, at børnene starter tidligere i klub. Budgetudviklingen fra 2014 til 2015 skyldes primært tilpasningen af rammen som følge af implementeringen af folkeskolereformen, hvor åbningstiden reduceres, og klubberne fremover er blevet en del af skolernes organisation (herunder effektiviseringer ved indførelse af ny ledelsesstruktur og afsat budget til søskenderabat). Fra 2015 og frem er budgetrammen forholdsvis uændret – hvilket dog dækker over dels et fald i rammen som følge af lavere medlems-tal i 2016 og frem, dels øgede udgifter til søskenderabat, jf. afsnit 2.

I 2011 og 2013 ligger det korrigerede budget over det oprindelige budget. Dette skyldes bl.a., at der i perioden er overført mindreforbrug fra tidligere år. I 2012 er det korrigerede budget dog mindre end det oprindelige budget. Dette skyldes især, at det indarbejdede effektiviseringskrav som følge af ny struktur i 2012 blev udmøntet ved en tillægsbevilling og efterfølgende indarbejdet i oprindeligt budget 2013 og frem.

I 2011 til 2013 har regnskabsresultatet ligget under, eller på niveau med, det korrigerede budget. I 2014 er regnskabet på det samlede klubområde imidlertid 2,8 mio. kr. over det korrigerede budget. Det skyldes primært, at klubberne ikke i tilstrækkeligt omfang har tilpasset aktiviteten til, at de decentrale budgetrammer er reduceret som følge af faldende medlemstal og den reducerede åbningstid. Således var der i 2014 et decentralt merforbrug i klubberne på 3,5 mio. kr.

Figur 5.2 Udvikling i antal 10-17-årige og nettoudgiften pr. 10-17-årig

Kilde: Budget- og regnskabstal LTK samt befolkningsprognose.

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

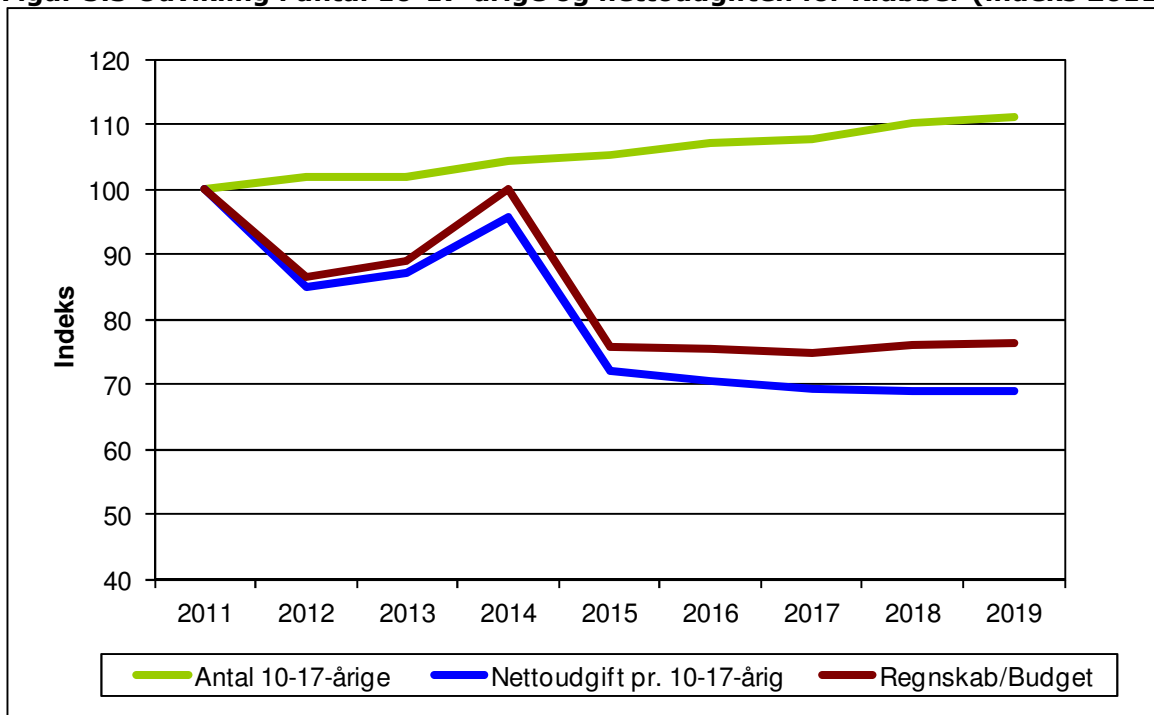
Uddannelse og Pædagogik Klubber

Der er i hele perioden en generel stigning i antallet af 10-17-årige. Fra 2011 til 2015 er antallet af børn/unge i aldersgruppen steget fra godt 5.000 til 5.300, svarende til en stigning på 5 procent. Fra 2015 til 2019 forventes antallet af 10-17-årige at stige yderligere til ca. 5.600 børn/unge.

Nettoudgiften pr. 10-17-årig er faldet fra 2011 til 2012 – dels som følge af faldende udgiftsramme samt stigning i børnetallet. Fra 2012 til 2013 er der en stigning i nettoudgiften pr. 10-17-årig, hvilket især skyldes anvendelsen af et overført mindreforbrug fra tidligere år. Fra 2013 til 2014 ses imidlertid en mere markant stigning i udgiften pr. 10-17-årig, hvilket skyldes det decentrale merforbrug på området, jf. ovenfor. I det den afsatte budgetramme i 2015 og frem afspejler tilpasningerne som følge af folkeskolereformen og den nye klubstruktur, jf. afsnit 3, ses et stort fald i udgifterne pr. 10-17-årig på klubområdet i 2015.

I 2015 og frem er udgiften mere konstant – dog med en faldende tendens. Dette skal bl.a. ses i lyset af, at området kapacitetstilpasses i forhold til de børnetalsafhængige udgifter (dvs. en marginal tilpasning). Når antallet af børn/unge stiger, vil det afsatte budget pr. barn/ung alt andet lige falde.

Figur 5.3 Udvikling i antal 10-17-årige og nettoudgiften for Klubber (indeks 2011-niveau)

I 2011 til 2012 er der et fald i udgiftsrammen, jf. bemærkningerne til figur 5.1. I samme periode er der en stigning i antallet af 10-17-årige. Som følge heraf ses et fald i nettoudgiften pr. 10-17-årig. I 2013 er der en stigning i nettorammen, hvilket især skyldes anvendelsen af et overført mindreforbrug fra tidligere år. Som en konsekvens heraf er der også en stigning i udgiften pr. 10-17-årig. I 2014 er der en markant stigning i udgiften pr. 10-17-årig som følger af klubbernes merforbrug, jf. ovenfor. Nettorammen falder herefter markant i 2015 som følge af tilpasningerne af budget 2015-19 til folkeskolereformen og den nye klubstruktur – som en konsekvens heraf falder nettoudgiften pr. 10-17-årig også markant. Efterfølgende er nettoudgiften pr. 0-17-årig på et mere konstant niveau – dog med en faldende tendens som følge af det stigende antal 10-17-årige, jf. bemærkningen til figur 5.2.

6. Sammenligning af nøgletal

Kommunerne organiserer klub- og fritidstilbud til de 10-17-årige efter forskellig lovgivning og principper. Det er derfor ikke muligt ud fra ECO Nøgletallene at lave direkte sammenligninger kommunerne imellem.

Aktivitetsområde: Uddannelse og Pædagogik

Dagtilbud

Sammenfatning:

De vigtigste styringsmæssige og økonomiske tiltag og udfordringer på dagtilbudsområdet vil i perioden 2016 - 2019 være:

- *Demografi og kapacitet på dagtilbudsområdet*
- *Inklusion 0 - 18 år*
- *Samlet kvalitetsudvikling af 0-18 års-området*

1. Beskrivelse af området

Aktivitetsområdet omfatter:

- A. Dagtilbud til børn og unge, bestående af:
- Dagpleje
  - Vuggestuer
  - Børnehaver
  - Integreerede dagtilbud
  - Tilskud til puljeordninger og privatinstitutioner
  - Særlige dagtilbud og særlige klubber

2. Økonomisk driftsramme

Beskrivelse / mio. kr.	R14	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Teatre	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Fælles formål	27,9	33,3	26,4	25,2	28,3	30,6
Dagpleje	14,9	16,8	16,5	16,2	16,0	16,0
Vuggestuer *	21,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Børnehaver *	26,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Daginstitutioner (Institutioner kun for børn indtil skolestart)*	140,6	180,5	187,9	187,6	186,3	185,8
Særlige dagtilbud og særlige klubber	6,2	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7
Tilskud til puljeordninger og privatinstitutioner	17,3	18,4	10,6	10,6	10,6	10,6
Aktivitetsområde Dagtilbud i alt	255,0	253,8	246,3	244,5	246,1	247,9

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen. 2016 pris- og lønniveau. Budgetaftale 2015-18 indebar en reduktion i fremskrivningen af alle enheders og institutioners lønbudgetter fra 2016 og frem. Aftalen er udmøntet i rammerne på de respektive områder.

*) De autoriserede funktioner Vuggestuer og Børnehaver er med virkning fra 1. januar 2015 nedlagt og vuggestuer, børnehaver samt integrerede daginstitutioner er samlet på den autoriserede funktion Daginstitutioner (institutioner kun for børn indtil skolestart) jf. Økonomi- og Indenrigsministeriets autoriserede kontoplan.

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

Uddannelse og Pædagogik Dagtilbud

Posten for fælles formål udgør 26,4 mio. kr. i 2016. Posten dækker over en række budgetposter, der udmøntes og anvendes til formål på tværs af institutionsområdet. Det drejer sig særligt om følgende:

- Støttepædagogområdet
- Budgetposter vedrørende pladskapaciteten, herunder mellemkommunale betalinger
- Vikarudgifter vedr. barsel og langtidssygdom
- Udgifter til søskendetilskud
- Pædagogiske konsulenter og naturpædagog
- Udgifter vedrørende to-sprogsundervisning og sprogstimulering af to-sprogede.
- Uddannelse og udvikling

3. Budgetforudsætninger

3.1 Generelle budgetforudsætninger

Dagtilbudsområdets budget reguleres på baggrund af udviklingen i børnetallet.

De enkelte *institutioner* tildeles budget efter en enhedsbaseret ressourcetildelingsmodel. Det tildelte budget består af

- et individuelt opgjort grundtilskud, som er knyttet til de bygningsmæssige rammer på dagtilbuddet
- et ledelsestilskud
- et børnetalsafhængigt tilskud, der tildeles som et enhedsbeløb pr. barn. Enhedsbeløbet pr. barn dækker udgifter til løn og materialer i forbindelse med børnepasningen

Institutionernes børnetalsafhængige tilskud efterreguleres ved årets udgang i forhold til det faktiske antal indmeldte børn i de enkelte institutioner. Afvigelser i forhold til det normerede børnetal efterreguleres med 50 pct. af det børnetalsafhængige tilskud.

Derudover er der afsat en pulje til institutioner med særlige sociale og integrationsmæssige udfordringer ligesom enkelte institutioner tildeles et tilskud for særlige fysiske forhold.

Områdets *samlede budgetramme* er omfattet af kapacitetstilpasning. Budgetrammen vedrørende dagtilbud til børn og unge reguleres på baggrund af befolkningsprognosen og udviklingen i det forventede pladsbehov. Budgetrammen reguleres med det børnetalsafhængige tilskud efter ressourcetildelingsmodellen, jf. ovenfor, fratrukket forældrebetalingens andelen. Ved kapacitetstilpasningen for Budget 2016-19 er pladsprisen netto 76.261 kr. for en vuggestueplads og 38.721 kr. for en børnehaveplads (i 2015-priser).

Pladstallet som er indarbejdet i tilpasningen af budgetrammen

Beskrivelse / Antal	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Dagpleje	140	120	110	100	100
Vuggestuer	1.025	997	1.030	1.094	1.130
Børnehaver	1.845	1.841	1.768	1.714	1.668
Privat pasning	13	13	13	13	13

Note: Antallet af pladser i dagplejen svarer til det faktiske antal børn i dagplejen, herunder børn med særlige behov.

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

Uddannelse og Pædagogik Dagtilbud

3.2 Effektiviseringsforslag godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015

Som led i den politiske aftale om budgetlægningen for 2016-19 er der i fagudvalgene i forårets løb arbejdet med effektiviseringsforslag inden for en ramme på 1 pct. Børne- og Ungdomsudvalgets forslag blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015 og er som konsekvens heraf indarbejdet i budgettet for 2016-19.

Mio. kr.	2015-pris- og lønniveau	2016	2017	2018	2019	I ALT
Sum		-1,1	-1,7	-2,1	-2,1	-7,0
DA1 - Strukturanalysen - Sammenlægning af institutioner 3x2		-0,3	-0,5	-0,5	-0,5	-1,8
DA3 - Strukturanalysen – Øget fremtidig balance mellem udbud og efterspørgsel af pladser - mål ca 100 pladser i 2018. Reduktion sker via naturlig afgang.		-0,3	-0,6	-0,8	-0,8	-2,3
DA4 - Puljenedlæggelse: "Etablering af ny struktur for dagtilbud"		-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-2,1
DA5 - Opførelse af idrætsdaginstitution i Lyngby Idrætsby		0,0	-0,2	-0,3	-0,3	-0,8

DA1 - Strukturanalysen - Sammenlægning af institutioner 3x2

Sammenlægning af 3 x 2 institutioner. Sammenlægninger af institutioner gennemføres steder, hvor der er fysisk "kontakt" mellem institutionerne. De institutioner der sammenlægges er Børnehuset Lille Ørholm der sammenlægges med Børnehuset Bulderby, Børnehuset Askevænge sammenlægges med Skovbakkens Børnehave samt Børnehaven Prinsessehøj der sammenlægges med Vuggestuen I.H. Mundtsvej.

DA3 - Strukturanalysen – Øget fremtidig balance mellem udbud og efterspørgsel af pladser - mål ca. 100 pladser i 2018. Reduktion sker via naturlig afgang.

Ved tilpasning af administrationsressourcer tages der udgangspunkt i naturlig personaleafgang af dagplejere, hvilket er estimeret til to dagplejere årligt. Dagplejen justeres fra 140 pladser til ca. 100 pladser ved naturlig afgang af dagplejere. For at opretholde det samme administrative serviceniveau reduceres administrationsudgifterne i takt med dagplejepersonaleafgangen. Effektiviseringsprovenuet på 0,750 mio. kr. vil derfor kunne opnås efter 3 år.

DA4 – Puljenedlæggelse "Etablering af ny struktur for dagtilbud"

I forbindelse med en tidligere omstruktureringssimplementering på dagtilbudsområdet blev der bevilget en pulje. Denne strukturimplementering er nu indfaset og der er ikke længere behov for puljen.

DA5 – Opførelse af idrætsdaginstitution i Lyngby Idrætsby

Kommunalbestyrelsen vedtog den 16. april 2015 at bygge en ekstra idrætsdaginstitution i Lyngby Idrætsby. Der er dermed planlagt opførelse af to idrætsdaginstitutioner. Den første idrætsdaginstitution blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen 21. maj 2012 for at imødegå et øget fremtidigt pladsbehov i distrikterne Lyngby, Virum og Lundtofte. Den anden idrætsdaginstitution bygges for at afløse den bygning, hvori børnehuset Carlshuset har til huse. Børnehuset Carlshuset lejer sig i dag ind i en utidssvarende omkostningsineffektiv bygning, der ikke er ideel til daginstitutioner. Børnehuset Carlshusets eksisterende bygning er i flere etager og Carlshuset får derfor i dag grundet bygningens beskaffenhed et tilskyd for fysiske forhold ifm. udmøntning af ressourcetildelingsmodellen. Dette tilskud bortfalder når Carlshuset bliver til en idrætsdaginstitution og flytter til den nye bygning i idrætsbyen.

4. Perspektiver og udfordringer

Demografi og kapacitet på dagtilbudsområdet

Der er i forbindelse med en samlet strukturanalyse i 2014-15 fokuseret på det samlede pladsbehov i dagtilbuddene. Analysen pegede på, at det samlede børnetal kan forventes at stige svagt i de kommende år. Der er i forlængelse heraf afsat anlægsbudget til opførelse af to daginstitutioner på Lyngby Stadion til i alt ca. 200 børn. Det er forventningen, at denne nye kapacitet kan dække pladsbehovet i mange år fremover, og at den også kan medvirke til at tage de mindst omkostnings-effektive bygninger ud af drift.

Inklusion 0 - 18 år

Den samlede inklusionsindsats sigter mod, at alle børn inkluderes reelt, trives og lærer mest muligt. Indsatsen fortsættes fremadrettet med basis i en inklusionsevaluering i 2015. Den fremtidige inklusionsstrategi skal have sin basis i en reformuleret børn og unge-politik, og det er forventningen, at især en tidligere indsats (i dagtilbud og med inddragelse af familierne) samt nye "mellemløber" i de almene tilbud vil komme i fokus.

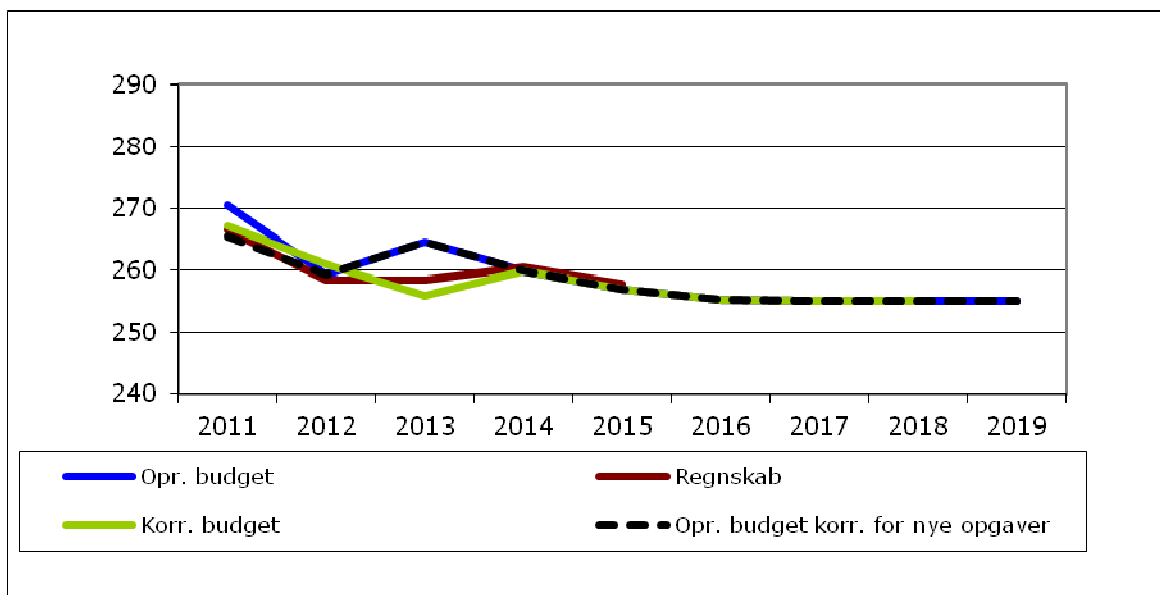
Samlet kvalitetsudvikling 0 - 18 års området

Fra og med 2016 afleveres der en fælles kvalitetsrapport for skoler og dagtilbud hvert andet år. Kvalitetsrapporten baseres på et antal obligatoriske indikatorer for skoleområdet, suppleret med andre indikatorer. På dagtilbudsområdet er der udviklet enkelte indikatorer, som der ligeledes afrapporteres på fra 2016.

Kvalitetsrapporten skal ses i sammenhæng med en bevidst, samlet kvalitetsudvikling på hele 0-18 års området, hvor der tages udgangspunkt i barnet og sættes fokus på progressionen i barnets læring og udvikling. Indsatsen skal skabe højkvalitetsinstitutioner med læringsmiljøer på det højeste niveau.

5. Nøgletalsudvikling

Figur 5.1 Udviklingen i budget og regnskab for dagtilbud (mio. kr.)

Kilde: Budget- og regnskabstal LTK. 2016-priser

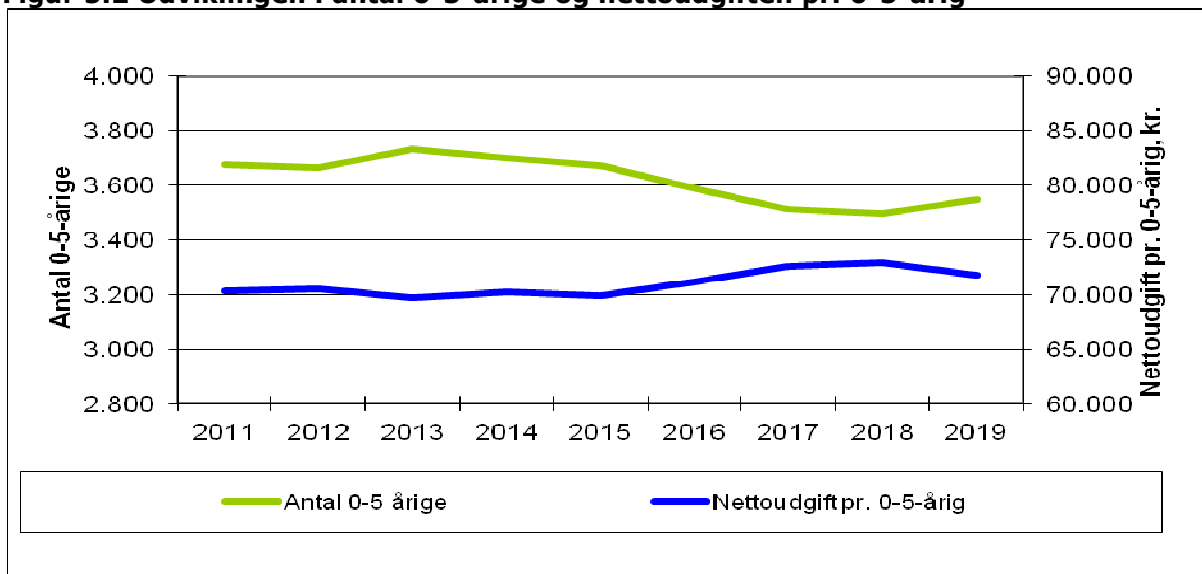
BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

**Uddannelse og Pædagogik
Dagtilbud**

Budgettet for området er samlet set faldet i perioden 2011 til 2015 (fra 270,5 mio. kr. til 256,9 mio. kr. svarende til et fald på 5,0 pct.). Fra 2012 og frem til 2013 stiger budgettet dog en anelse (til 264,5 mio. kr. i 2014, svarende til en stigning på 2,0 pct.).

I hele perioden har regnskabsresultatet med god tilnærmelse ligget på niveau med det korrigerede budget, hvilken kan tilskrives den løbende budgettilpasning på området. Det korrigerede budget er inklusiv overførsler fra tidligere år. I 2015 er der overført et merforbrug på 0,2 mio. kr. fra 2014.

Figur 5.2 Udviklingen i antal 0-5-årige og nettoudgiften pr. 0-5-årig

Kilde: Budget og regnskabstal LTK samt LTK's befolkningsprognose
Note: Antal 0-5-årige er opgjort 1/1 i året. Nettoudgifter er opgjort i 2016 priser

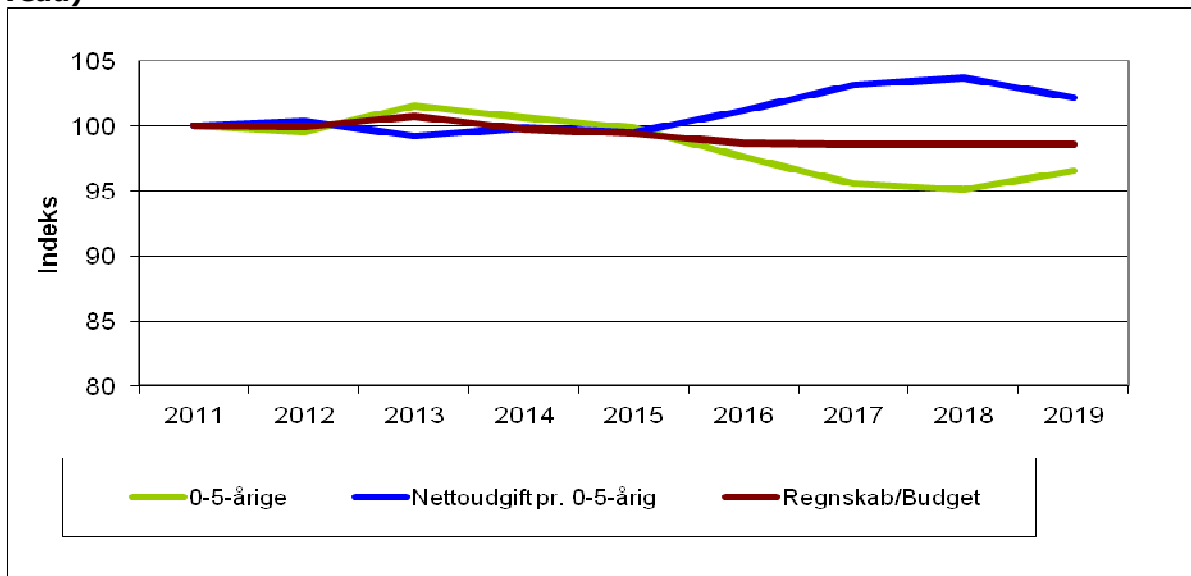
Der har i perioden 2011 til 2013 været et nogenlunde stabilt antal 0-5 årige. Antallet af 0-5 årige var i 2013 3.733. Børnetallet forventes at falde i perioden frem til 2019. Samlet forventes der 3.549 0-5-årige i 2019.

Fra 2011 til 2015 ligger udgiften pr. 0-5-årige på et stabilt niveau. Fra 2015 og frem stiger de samlede udgifter til dagtilbud pr. 0-5-årig, hvilket hovedsageligt skyldes at den marginale fællesudgiftsandel stiger når antal 0-5 årige falder.

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

**Uddannelse og Pædagogik
Dagtilbud**

Figur 5.3 Udviklingen i antal 0-5-årige og nettoudgiften for dagtilbud (indeks 2011 niveau)

I perioden 2011 til 2014 ligger antallet af 0-5 årige, nettoudgiften pr. barn samt regnskab og bud-
get alle meget stabilt.

Fra 2015 og frem er der en generel stigning i udgiften pr. barn – i samme periode falder børnetal-
let. Denne udvikling skal ses på baggrund af, at kapacitetstilpasningen og ændringer i normeringen
alene slår igennem på de børnetalsafhængige udgifter (dvs. en marginal tilpasning). Når antallet af
børn falder, vil det samlede afsatte budget pr. barn alt andet lige stige.

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

**Uddannelse og Pædagogik
Dagtilbud**

De gennemsnitlige bruttodrifudsudgifter pr. plads

Beskrivelse / kr.	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Dagpleje	146.915	147.069	147.162	147.205	147.205
Vuggestuer	139.871	140.253	141.840	142.285	142.285
Børnehaver	82.268	83.532	83.461	83.748	83.748

2016 pris- og lønniveau.

Bruttodrifudsudgiften er beregnet i henhold til Vejledning om dagtilbud, fritidshjem og klubtilbud 2009. Det vil sige, at ejendomsrelaterede og administrative udgifter ikke er medtaget.

Note 1): Bruttoudgift pr. plads for 2017 – 2019 er udregnet på baggrund af takstgrundlaget for 2016 korrigeret for de enkelte års udsving i kapaciteten i 2017-2019 jf. kapacitetsmodellen på dagtilbudsområdet.

De gennemsnitlige nettodrifudsudgifter pr. plads

Beskrivelse / kr.	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Dagpleje	113.660	111.563	111.607	111.304	111.233
Vuggestuer	103.656	104.513	104.794	105.981	106.311
Børnehaver	60.638	61.386	62.320	62.259	62.472

2016 pris- og lønniveau.

Nettodrifudsudgiften er beregnet i henhold til Vejledning om dagtilbud, fritidshjem og klubtilbud 2009. Det vil sige, at ejendomsrelaterede og administrative udgifter ikke er medtaget. Nettodrifudsudgiften udtrykker bruttodrifudsudgifter pr. plads minus forældrebetaling.

Note 1): Nettoudgift pr. plads for 2017 – 2019 er udregnet på baggrund af takstgrundlaget for 2016 korrigeret for de enkelte års udsving i kapaciteten i 2017-2019 jf. kapacitetsmodellen på dagtilbudsområdet.

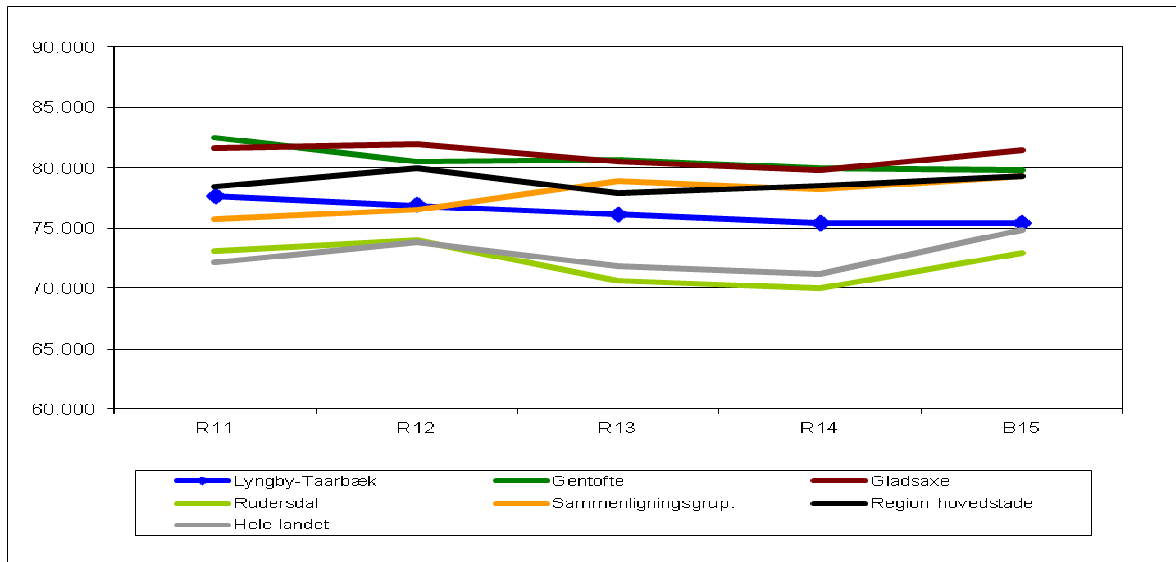
Udviklingen i forældrebetalingen på dagtilbudsområdet

Hele kr.	B15	B16
Dagpleje	3.165	3.195
Vuggestue og småbørn i børnehuse	3.165	3.195
Børnehave	1.870	1.885

Anmærkning: Takst pr. plads pr. betalingstermin ved 11 måneder. Løbende priser.

6. Sammenligning af nøgletal

Figur 6.1 Udgifter til børnepasning i alt, kr. pr. 0-5-årig

Kilde: ECO Nøgletal. Tabel 5.10 og 5.11.

Note: Opgjort i 2016-priser. Funktion 5.07, 5.10-5.14, 5.17-5.19 og 3.16. Der er ændret i sammensætning af sammenligningsgruppen i 2013.

For Lyngby-Taarbæk Kommune kan der konstateres et fald i udgifterne pr. 0-5-årig fra 2011 (77.657 kr.) til 2015 (75.390 kr.) jf. i øvrigt forklaring af udgiftsudviklingen under figur 5.2. ECO-nøgletallenes afgrænsning af udgifterne til børnepasning er dog ikke fuldt identisk med aktivitetsområdet Børn – dagtilbud. Det i figuren viste udgiftsniveau er derfor ikke direkte sammenligneligt med beskrivelsen i afsnit 5.

I hele perioden ligger Lyngby-Taarbæk Kommunes udgiftsniveau i "midten af feltet".

Aktivitetsområde: Udsatte børn

Sammenfatning:

Hovedtendenserne for arbejdet med det specialiserede børnesociale område kan sammenfattes i følgende punkter:

- Der er et stigende antal underretninger og et stigende sagstal med deraf afledte budgetudfordringer
- Implementering af åben anonym rådgivning, skolesocialrådgivere og samarbejde med socialstyrelsen angående omlægning af de forebyggende tiltag
- Der er et stærkt fokus på at tilvejebringe en helhedsorienteret og forebyggelsesrettet indsats

1. Beskrivelse af området

Aktivitetsområdet omfatter:

A. Den kommunale forpligtigelse til at yde rådgivning og iværksætte støtte til børn og unge med særlige behov for støtte i alderen 0-18 år med mulighed for efterværn til det 23. år. Støtten består overordnet af:

- Forebyggende og andre mindre indgribende foranstaltninger samt
- Anbringelse uden for eget hjem

B. Tilbud til hjemmeboende handicappede børn og deres forældre.

2. Økonomisk driftsramme

Beskrivelse / mio. kr.	R2014	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-5,0	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8	-2,8
Særlige klubtilbud	3,2	5,0	4,2	4,2	4,2	4,2
Plejefamilier og opholdssteder mv.	28,3	26,3	24,7	24,7	24,7	24,7
Forebyggende foranstaltninger	20,8	18,3	15,1	14,9	14,9	14,9
Døgninstitutioner	19,4	14,4	14,4	14,4	14,4	14,4
Sikrede døgninstitutioner	1,6	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	0,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Sociale formål	10,9	10,7	10,6	10,5	10,5	10,5
Kontanthjælp vedr. visse grupper af flygtninge	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udsatte Børn: myndighed	79,7	76,3	70,5	70,3	70,3	70,3
Gl. Vartov	2,3	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
Forebyggelsescentret	9,3	7,3	10,5	10,5	10,5	10,5
Udsatte Børn: udførerdel	11,6	9,5	12,7	12,7	12,7	12,7
Aktivitetsområde Udsatte børn i alt	91,3	85,8	83,2	83,0	83,0	83,0

Anm.: Afrunding kan indebære at summen af de enkelte poster afviger fra totalen.

2016 pris- og lønniveau.

DUT-konsekvenser i medfør af aftalen om kommunernes økonomi for 2016, er ikke medtaget i opgørelsen.

Eventuel tilførsel af budget i forbindelse med 2. anslået regnskab 2015 er ikke medtaget i opgørelsen.

Budgetaftale 2015-18 indebærer en reduktion i fremskrivningen af alle enheders og institutioners lønbudgetter fra 2016 og frem. Aftalen er udmøntet i rammerne på de respektive områder

Forskellen mellem budget 2015 og budgetforslaget for 2016 kan forklares ved følgende:

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

Udsatte børn

Særlige klubtilbud

Faldet fra Budget 2015 til Budget 2016 på -0,8 mio. kr. skyldes, at fire børns foranstaltninger i løbet af 2014 overgik til folkeskoleloven. I den forbindelse overførtes ved 1. anslået regnskab 2015 -0,8 mio. kr. budgetmidler til aktivitetsområdet Folkeskoler til dækning af forbruget i 2015 og overslagsårene.

Plejefamilier og opholdssteder

Faldet fra Budget 2015 til Budget 2016 på -1,6 mio. kr. skyldes driftsdelen af effektiviseringsforslag UB2 fra Kommunalbestyrelsesvedtagelse den 25. juni 2015:

Mio. kr.	2016-pris- og lønniveau	2016	2017	2018	2019	I ALT
Sum		-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-2,8
Anvendelse af Borås-modellen og systematisk inddragelse af netværket – reduceret drift		-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-6,4
Anvendelse af Borås-modellen og systematisk inddragelse af netværket - investeringsomkostninger		0,9	0,9	0,9	0,9	3,6

Forebyggende foranstaltninger

Faldet fra Budget 2015 til Budget 2016 på -3,2 mio. kr. skyldes:

- at Forebyggelsescentret i 2015 fik tildelt et særskilt budget og overdraget Familieplejekonsulenter for i alt -3,1 mio. kr. fra Forebyggende Foranstaltninger.
- effektiviseringsforslag UB1, jf. nedenfor.

Sociale formål

Faldet fra Budget 2015 til Budget 2016 på -0,1 mio. kr. skyldes effektiviseringsforslag UB3 med indførelse af kvalitetsstandarder, jf. nedenfor.

Forebyggelsescentret

Stigningen fra Budget 2015 til Budget 2016 på 3,2 mio. kr. skyldes hovedsageligt, at Forebyggelsescentret i 2015 fik tildelt et særskilt budget og overdraget Familieplejekonsulenter på i alt 3,1 mio. kr. fra Forebyggende Foranstaltninger.

3. Budgetforudsætninger

3.1 Generelle budgetforudsætninger

Tabel 1 viser en specifikation af rammebeløbene i hhv. antal helårspersoner og gennemsnitspris pr. år på områder, hvor dette er relevant. Tallene danner baggrund for en tæt opfølgning i løbet af året.

Tabel 1. Budgetforudsætninger med antal helårspersoner og gennemsnitspriser:

Beskrivelse	Antal helårspersoner	Gennemsnitspris pr. år t. kr.	Budget 2016 mio. kr.
Særlige klubtilbud	11	372	4,2
Plejefamilier og opholdssteder mv.	60	414	24,7
Forebyggende foranstaltninger	123	123	15,1
Døgninstitutioner	12	1.190	14,4
Sikrede døgninstitutioner	0,2	6.456	2,7*
Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	18	99	1,7
Sociale formål	278	38	10,6

* Inkluderer objektiv finansiering, som ikke er medtaget i beregning af gns.-pris.

Anm.: Eventuel tilførsel af budget i forbindelse med 2. anslået regnskab 2015 er ikke medtaget i opgørelsen.

BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

Udsatte børn

Tallene i tabel 1 består af totaler af underliggende grupperinger. Helårspersoner og gennemsnitspriser kan variere meget inden for enkelte grupperinger. Budgetforudsætninger er skønsmæssigt anslået, og kan variere fra de faktiske tal ultimo året.

3.2 Effektiviseringsinitiativer godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015

Som led i den politiske aftale om budgetlægningen for 2016-19 er der i fagudvalgene i forårets løb arbejdet med effektiviseringsforslag inden for en ramme på 1 pct. Børne- og Ungdomsudvalgets forslag blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015 og er som konsekvens heraf indarbejdet i budgetforslaget for 2016-19. De vedtagne forslag er talmæssigt gengivet i nedenstående skema. Det konkrete indhold fremgår af det materiale, der er behandlet i fagudvalgene.

Mio. kr	2016	2017	2018	2019	I ALT
Sum	-1,0	-1,2	-1,2	-1,2	-4,6
UB1 - Udvikling og udvidelse af Kvindekrisecentret	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3	-1,1
UB2 - Anvendelse af Borås-modellen og systematisk inddragelse af netværket	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-2,8
UB3 - Indførelse af kvalitetsstandarder på børneområdet	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,7

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen. 2016 pris- og lønniveau

UB1 - Udvikling og udvidelse af Kvindekrisecentret

Udvidelse af Kvindekrisecentret til også at rumme 1-2 pladser til mor/barn-anbringelser ifm. at Kvindekrisecentret flytter til Borrebakken.

UB2 - Anvendelse af Borås-modellen og systematisk inddragelse af netværket

Delvis omlægning af indsatsen overfor udsatte børn og unge i retning af et øget fokus på forebyggelse og normalisering. Omlægningen skal ske efter svensk forbillede - den såkaldte Borås-model.

UB3 - Indførelse af kvalitetsstandarder på børneområdet

Indførelse af kvalitetsstandarder på de økonomiske ydelser i servicelovens § 41 (merudgifter), § 42 (tabt arbejdsfortjeneste) og § 52 a (økonomisk støtte til forældre) og på de forebyggende rådgivnings- og vejledningsforløb efter servicelovens § 11.

4. Perspektiver og udfordringer

Aktivitetsområdet er kendetegnet ved et stigende antal underretninger vedrørende bekymringer for børn og af et stigende sagstal, idet flere børn og unge modtager foranstaltninger efter serviceloven. Området har samtidig været præget af betydelige lovændringer, der fortsat kræver ressourcer til implementering og opfølgning, ligesom der er indført nye it-systemer til understøttelse af sagsbehandlingen. Samtidig har der gennem en årrække været fokus på at forebygge frem for anbringelser, og på at udsatte børn og unge så vidt muligt skal tilbydes lokale indsatser og inkluderes i alment systemet.

Implementering af nye forebyggende tiltag

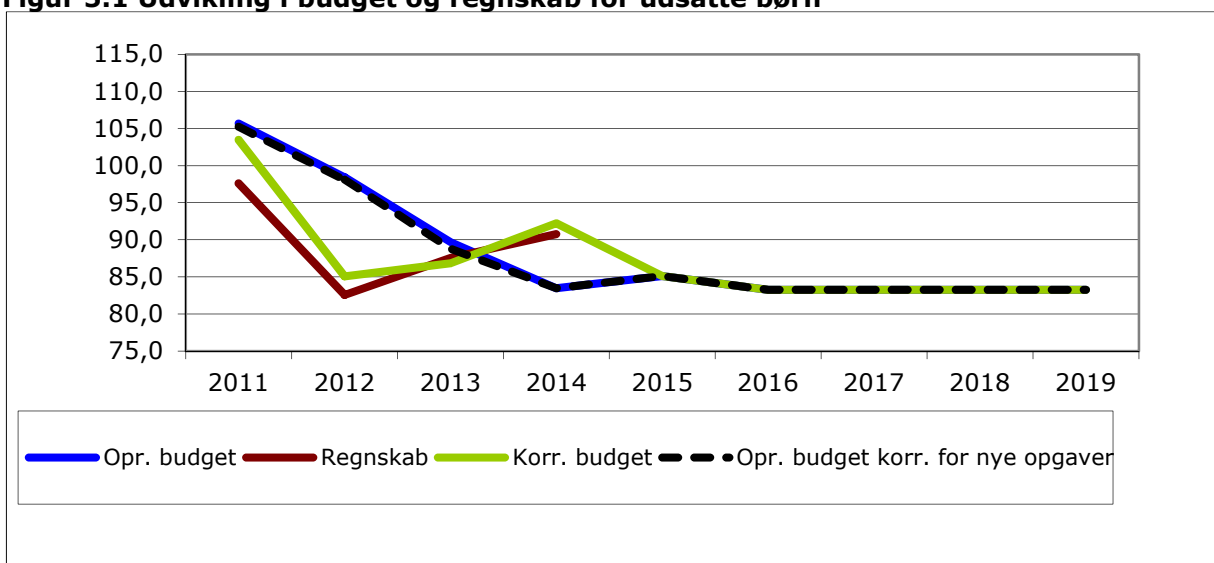
Lyngby-Taarbæk Kommune opruster i disse år den forebyggende indsats, bl.a. ved at etablere en ordning, hvor socialrådgivere fra Center for Social Indsats tilbyder konsultativ bistand på skoler og i dagtilbud. Formålet er at levere råd og vejledning i forhold til børn, som lærere eller pædagoger er bekymrede for, samtidig med at socialrådgiverne kan kvalificere de underretninger, som skolerne og daginstitutionerne sender, samt oplyse om støttemuligheder efter serviceloven. Derudover er der igangsat et åbent og anonymt tværfagligt rådgivningstilbud, hvor familier kan henvende sig for at få råd og vejledning vedrørende vanskeligheder i familien.

Gennemanalysering af organisering og tilbudsvifte

Center for Social Indsats deltager i Socialstyrelsens referencekommunenetværk for kommuner, der arbejder med at videreudvikle deres indsats for udsatte børn og unge til at kunne sætte tidligere ind og styrke sammenhængen mellem det specialiserede område og almenområdet. I forbindelse med arbejdet i referencekommunenetværket ønsker Center for Social Indsats at igangsætte en analyse af kommunens organisering og tilbudsvifte på børneområdet med henblik på at identificere styrkepositioner og udviklingsområder i forhold til at tilvejebringe en helhedsorienteret og forebyggelsesrettet indsats.

5. Nøgletalsudvikling

Figur 5.1 Udvikling i budget og regnskab for udsatte børn

Kilde: Budget- og regnskabstal LTK. 2016-priser

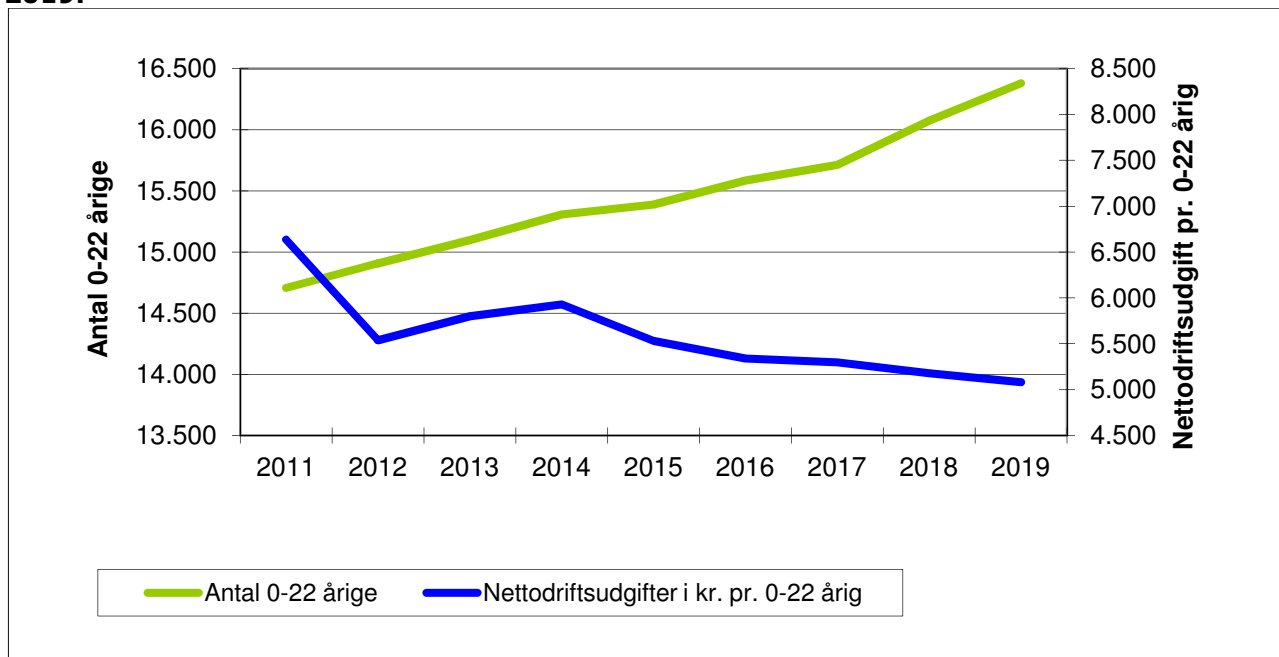
Anm.: DUT-konsekvenser i medfør af aftalen om kommunernes økonomi for 2016, er ikke medtaget i opgørelsen.

I figur 5.1 vises udviklingen i budget- og regnskabstal på aktivitetsområdet udsatte børn i perioden 2011 til 2019.

Som følge af et stort merforbrug i 2009, blev der fra 2010 og frem indarbejdet et bevillingsmæssigt løft på området med en indbygget gradvis reduktion af rammen. Således sker der fra 2011 til 2014 et fald i det oprindelige budget med over -20 mio. kr.

Fra 2011 til 2012 skete et tilsvarende fald i regnskabsresultatet. Imidlertid er der fra 2012 frem til 2014 sket en stigning i regnskabsresultatet, hvilket resulterede i, at området i 2014 blev tilført ca. 8 mio. kr. (i 2014-priser). Heraf blev ca. 6 mio. kr. ikke videreført i 2015 og frem, da der var usikkerhed om konsekvenserne ind i overslagsårene.

Figur 5.2: Udviklingen i antal 0-22 årige indbyggere og nettogiften per indbygger 2011-2019.

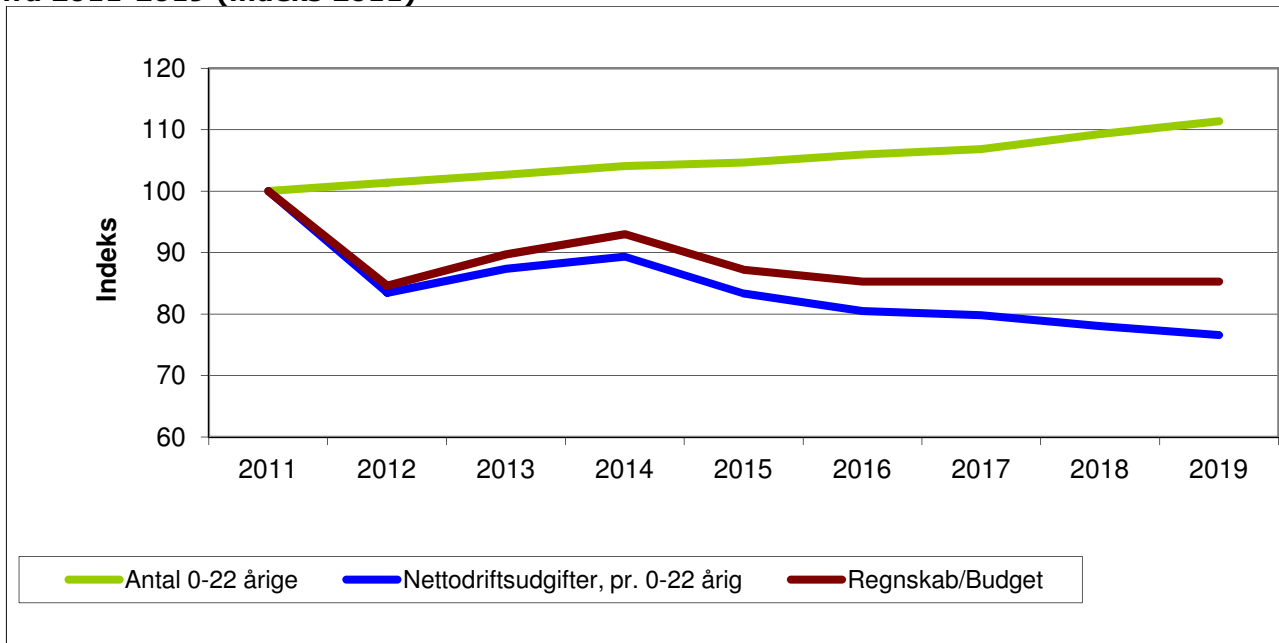

Kilde: LTK budget- og regnskabstal

Anm.: DUT-konsekvenser i medfør af aftalen om kommunernes økonomi for 2015, er ikke medtaget i opgørelsen.

I figur 5.2 sammenholdes udviklingen i antallet af 0-22-årige med udviklingen i budgetrammen. Her ses et stigende pres på området som konsekvens af en stigning i befolkningstallet på omtrent 1.475 personer i perioden 2011 til 2019. Med afsæt i budgetrammebeløbene for samme periode svarer det til, at der skal ske et fald i udgiften pr. 0-22-årige svarende til godt 1.555 kr. frem mod 2019. Kun en mindre del af de 0-22-årige omfattes af aktivitetsområdet og udviklingen skal vurderes i lyset heraf.

Figur 5.3: Udvikling i antal 0-22-årige, nettoudgifter pr. 0-22-årig og regnskab/budget fra 2011-2019 (indeks 2011)

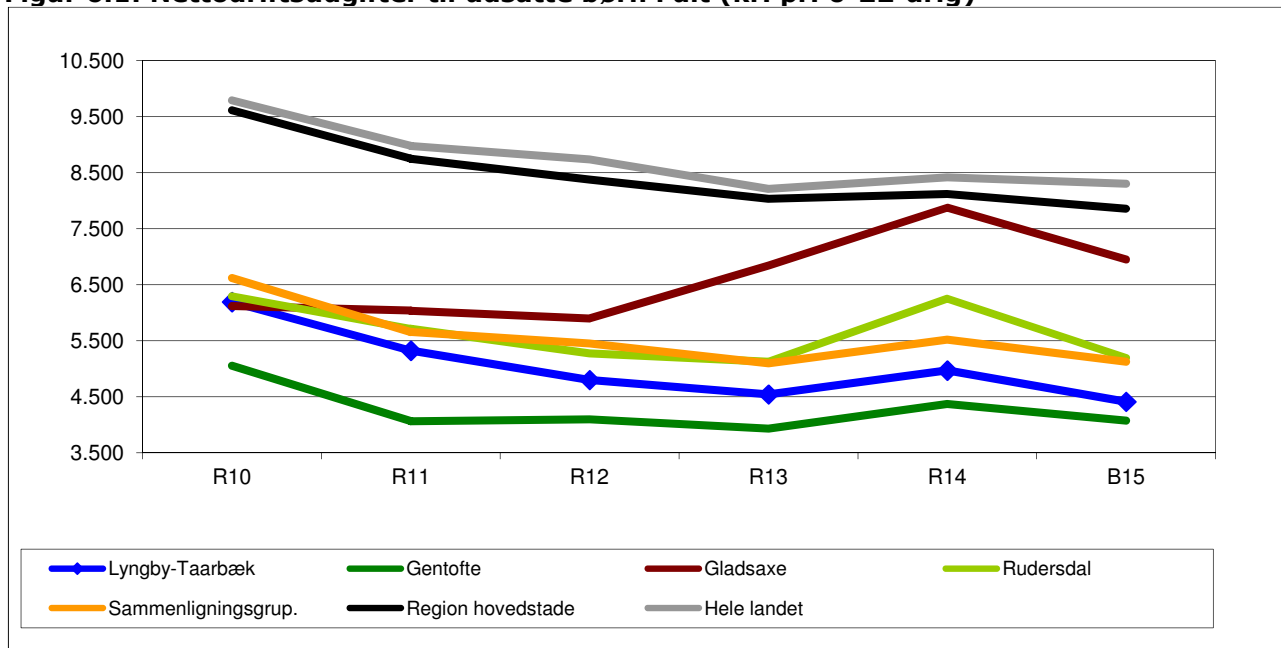
Kilde: LTK budget- og regnskabstal

Anm.: DUT-konsekvenser i medfør af aftalen om kommunernes økonomi for 2015, er ikke medtaget i opgørelsen.

Som det fremgår af figur 5.3 ligger udviklingen i nettodriftsudgiften pr. 0-22-årig generelt under udviklingen i det samlede budget/regnskab, som følge af den markante stigning i antallet af 0-22-årige personer i perioden frem mod 2019. Sammenholdt med demografiudviklingen falder udgiftsniveauet pr. 0-22-årig således mere end det samlede udgiftsniveau for området.

6. Sammenligning af nøgletal

Figur 6.1: Nettodriftsudgifter til udsatte børn i alt (kr. pr. 0-22-årig)

Kilde: ECO-nøgletal

Anm.: Opgjort i 2015-PL, nettodriftsudgifter funktion 5.20 – 5.24 inkl. indtægter fra den centrale refusionsordning

Figur 6.1 viser udgiftsudviklingen på området for udsatte børn i Lyngby-Taarbæk Kommune, 3 omegnskommuner (Gentofte, Gladsaxe og Rudersdal) samt gennemsnittet for kommunerne i hhv. Region Hovedstaden, ECO-nøgletallenes sammenligningsgruppe og for hele landet fra regnskab 2010 til Budget 2015.

ECO-nøgletallenes afgrænsning af udgifterne til udsatte børn er ikke fuldt identisk med aktivitetsområdet Udsatte børn. Nøgletallene indeholder bl.a. ikke udgifter til særlige klubtilbud og kontantydelse, og udgiftsniveauet er derfor ikke direkte sammenligneligt med tallene i afsnit 2 og 5.

For Lyngby-Taarbæk Kommune er forbruget pr. 0-22-årig faldet med 1.341 kr. pr. 0-22-årig i den sammenholdte periode. I 2015 er budgetniveauet svarende til godt 4.400 kr. pr. 0-22-årig. Lyngby-Taarbæk Kommune ligger lavere end alle andre sammenligningsenheder på nær Gentofte Kommune.

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET

Aktivitetsområde: Fritid, Kultur og Idræt

Sammenfatning:

- *Udførelsen af både de lovbestemte og de ikke lovbestemte opgaver sker i vidt omfang i tråd med den af kommunalbestyrelsen i 2013 fastlagte kulturstrategi, der sætter mål og retning inden for temaerne Børn og unges kultur; Kulturen som borgernes samlingspunkt; Kulturarv som fælles erindring; og Kunst og kultur i det offentlige rum. I relation til 2016 er det politisk besluttet at lægge tyngde på formidling af kulturarven.*
- *På institutionsniveau arbejdes der med at supplere med en Biblioteksstrategi, der ud over at beskrive den aktuelle tilrettelæggelse af virksomheden tillige vil sætte retning for udviklingen af biblioteksområdet i takt med bl.a. den teknologiske udvikling m. h. t. informationsindhentning og læring i bl.a. et folkeoplysningsperspektiv. Musikskoleområdet forventes at kunne opretholde sit elevantal på trods af folkeskolereformen og fortsætte med aktivt at understøtte intentionerne i folkeskolereformen m.h.t. understøttende undervisning.*
- *På foreningsområdet arbejdes der med at kunne ibrugtage et nyt elektronisk lokalereservationssystem, ligesom området bl.a. arbejder med ibrugtagningen af de nye dele af Lyngby Idrætsby m.h.t f.eks. nye faciliteter til atletikken, moderniserede omklædnings- og badefaciliteterne i Lyngby Svømmehal samt den i 2015 forventede færdiggørelse af faciliteter til breddeidrætten, herunder bl.a. en ny multihal.*

1. Beskrivelse af området

Hovedaktiviteterne på området hviler på Biblioteksloven (folkebiblioteksvirksomhed), Folkeoplysningsloven (tilskud m.v. til den frie folkeoplysende virksomhed), Musikloven (musikskolevirksomhed), Arkivloven samt kommunalpolitisk fastlagte servicetilbud og opgaver (udstillingsvirksomhed samt økonomisk støtte til konkrete kulturelle projekter).

Aktivitetsområdet omfatter:

- Institutioner:
  - Bibliotek,
  - Musik- og Billedskole
  - Stadsarkiv
  - Sophienholm
- Kultur
- Fritid
- Folkeoplysning
- Idræt

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET

Fritid og Kultur

2. Økonomisk driftsramme

Beskrivelse / mio. kr.	R14	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Bibliotek	31,9	31,3	30,6	30,6	30,6	30,6
Musik- og Billedskole	7,7	7,3	7,4	7,5	7,5	7,5
Stadsarkiv	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Sophienholm	0,8	0,7	0,9	0,9	0,9	0,9
Kultur	1,0	2,3	2,6	1,9	2,0	2,7
Fritid	1,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Folkeoplysning	13,9	14,5	14,4	14,4	14,4	14,4
Idræt	2,1	2,0	2,0	1,8	2,2	2,2
Aktivitetsområde Fritid, Kultur og Idræt i alt	60,4	60,4	60,2	59,3	59,9	60,6

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen. 2016 pris- og lønniveau. Budgetaftale 2015-18 indebærer en reduktion i fremskrivningen af alle enheders og institutioners lønbudgetter fra 2016 og frem. Aftalen er udmøntet i rammerne på de respektive områder.

Der er en mindre forskel mellem budget 2015 og budget 2016, som primært kan forklares ved følgende:

- *Teater i Ulvedalene.* Der afholdes teater i Ulvedalene hvert 3. år – næste gang i 2016. Der afsættes et årligt budget på 0,3 mio. kr. til afholdelse af arrangementet. I året hvor arrangementet afvikles, afsættes dog yderligere 0,3 mio. kr. svarende til i alt 0,6 mio. kr. i 2016. Uforbrugte midler fra de to år før forestillingsåret overføres. Fra budget 2017-19 er der foretaget en periodisering af budgettet, således at der afsættes 0,2 mio. kr. i 2018 og godt 0,8 mio. kr. i 2019, hvor arrangementet afholdes igen. Der vil herved blive bedre sammenhæng mellem budget og forbrug årene imellem.
- *Ejendomsindtægter.* Et budgetmæssigt indtægtskrav på knap 0,1 mio. kr. vedrørende udlejningsejendomme er flyttet fra fritidsområdet til Kommunale ejendomme, der varetager udlejningsaktiviteten.
- *FIL's jubilæumsår.* Der er i aftalen om anvendelsen af restprovenuet fra hjemfaldsmidlerne afsat 0,2 mio. kr. i 2016 på idrætsområdet til at understøtte FIL's (Fællesrepræsentationen for Idrætsforeninger i Lyngby-Taarbæk Kommune) jubilæumsår.
- *Indvendig bygningsvedligeholdelse.* Der er omplaceret budget vedrørende indvendig bygningsvedligeholdelse på -0,5 mio. kr. fra primært biblioteksområdet til Kommunale ejendomme.
- *Effektiviseringer i budget 2016-19.* Kommunalbestyrelsen har den 25. juni besluttet de af Kultur- og Fritidsudvalget anbefalede effektiviseringsforslag svarende til -0,6 mio. kr., jf. afsnit 3.2.
- *Musikskolen.* Budgetrammen for musikskolen er løftet med 0,1 mio. kr. i 2016 og 0,2 mio. kr. i 2017 og frem som følge af øgede udgifter til undervisningstillæg ved den nye overenskomst for musikskolelærere, der træder i kraft 1. august 2016.

Derudover er der foretaget enkelte omplaceringer mellem områderne under Kultur- og Fritidsudvalget. Det drejer sig i det væsentligste om følgende:

- Der er omplaceret 0,1 mio. kr. fra Kulturfonden og 0,1 mio. kr. fra arrangementskontoen på kulturområdet til Sophienholm, jf. 3. anslået regnskab 2014 og 1. anslået 2015.
- Der er omplaceret 0,2 mio. kr. fra Idræt til Folkeoplysning i forbindelse med oprettelsen af to nye puljer på folkeoplysningsområdet, jf. Kultur- og Fritidsudvalget den 7. januar 2015 og Kommunalbestyrelsen den 22. januar 2015.

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET

Fritid og Kultur

3. Budgetforudsætninger

3.1 Generelle budgetforudsætninger

Det enkelte års budgetramme dannes ved en pris- og lønregulering af sidste års budget, tillagt evt. tekniske korrektioner.

3.2 Effektiviseringsforslag godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015

Som led i den politiske aftale om budgetlægningen for 2016-19 er der i fagudvalgene i forårets løb arbejdet med effektiviseringsforslag inden for en ramme på 1 pct. Kultur- og Fritidsudvalgets forslag blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015 og er som konsekvens heraf indarbejdet i budgetforslaget for 2016-19. De vedtagne forslag er talmæssigt gengivet i nedenstående skema. Det konkrete indhold fremgår af det materiale, der blev behandlet i fagudvalgene.

1.000 kr.	2016	2017	2018	2019	I ALT
Sum	-597	-624	-624	-624	-2.469
FK2 Lukning af idrætsklinik Nord	-53	-53	-53	-53	-212
FK4 PEA-tilskud – tilpasning af ramme til forbrug	-100	-100	-100	-100	-400
FK6 Lokaletilskud til frivillige foreninger	-200	-200	-200	-200	-800
FK9 Bibliotek – nyt bibliotekssystem	-244	-271	-271	-271	-1.057

2015 pris- og lønniveau

FK2 - Lukning af idrætsklinik Nord

Idrætsklinik Nord har meddelt at den lukker. Derfor vil der ikke være behov for det årlige tilskud til klinikken.

FK4 PEA-tilskud – tilpasning af ramme til forbrug

Der er i 2014 konstateret et fald i anvendelsen af ordningen, hvorfor rammen hertil ikke har været brugt. I forlængelse heraf reduceres rammen med 100.000 kr. årligt fra 2016.

FK6 Lokaletilskud til frivillige foreninger

Der er i de seneste år konstateret et mindreforbrug på området. Som en konsekvens heraf foreslås det at nedskrive budgettet til lokaletilskud til de frivillige folkeoplysende foreninger med 0,2 mio. kr.

FK9 Bibliotek – nyt bibliotekssystem

I første kvartal 2016 forventes Lyngby-Taarbæk Bibliotekerne og kommunens skolebiblioteker at skulle gå over til et nyt fælles bibliotekssystem. Som en konsekvens heraf kan udgifterne til drift af bibliotekssystemet reduceres.

4. Perspektiver og udfordringer

Kommunalbestyrelsen besluttede i 2013 en Kulturstrategi, der sætter mål og retning inden for fire temaer: Børn og unges kultur; Kulturen som borgernes samlingspunkt; Kulturarv som fælles erindring; og Kunst og kultur i det offentlige rum.

Målopfyldelsen understøttes af en fra 2013 ny pulje på 0,3 mio. kr. årligt - Kulturaktivitetspuljen. Kultur- og Fritidsudvalget beslutter anvendelsen af midlerne

Stadsbiblioteket, herunder kombinationsbiblioteket på Taarbæk Skole samt det i 2014 oprettede mikrobibliotek i idrætsanlægget Virumhallen havde i 2014 over 450.000 besøg. En landsdækkende brugertilfredshedsundersøgelse foretaget i 2013 viser, at kommunens biblioteksvæsen bl.a. har et relativt højt antal besøgende.

Brugernes øvrige aktiviteter på biblioteket er f.eks. at læse lektier, studere, opleve og mødes med andre.

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET

Fritid og Kultur

For biblioteket indgår disse fakta i den forandringsproces, der foregår over hele landet m.h.t., at bibliotekerne benyttes i en udvidet forståelse m.h.t. informatik- og informationstilbud i en bredere borgerservicemæssig tilgang end tidligere, ligesom biblioteket også lægger rum til kulturelle formål, der rækker ud til en rummelig anvendelse af bibliotekslovens formålsbestemmelse. Den politiske beslutning i 2015 om at indføre søndagsåbent også i sommerhalvåret skal ses i lyset af nævnte udvikling.

Blandt andet set i lyset af den teknologiske udvikling har Kultur- og Fritidsudvalget besluttet at udarbejde en biblioteksstrategi, som også skal sætte rammerne for udviklingen af biblioteket de kommende år. Det forventes, at et nyt fælles nationalt bibliotekssystem tages i brug på skolebibliotekerne og folkebibliotekerne i 2. halvår 2016. Bibliotekssystemet er et eksempel på en teknologisk udvikling, der vil spille ind på rammebeskrivelsen både ud fra, hvorledes et sådant system kan understøtte dels folkeoplysningsopgaven, dels den didaktiske virksomhed på folkeskoleområdet.

Kunstudstillingsstedet Sophienholm har hvert år i størrelsesordenen ca. 40.000 besøgende til i alt 6 årlige udstillinger. Gennem udstillingerne – der planlægges med en treårig horisont for øje for at sikre hjemlån af værker og samlinger fra både offentlige og private samlinger – tilstræbes præstere en variation af dansk/nordisk kunst af høj kvalitet; ofte i samvirke med større og betydende aktører inden for museums- og kunstudstillingsområdet.

Kommunen har indgået aftale om drift af spillestedet Templet, der stort set spiller for fulde huse ved hovedparten af arrangementerne. Derudover bidrager en række kulturelle foreninger til det lokale kulturliv via flerårige aftaler. Det gælder Musikforeningen, Kunstforeningen, Jazzklubben, Historisk Topografisk Selskab og Det Flydende Teater, ligesom kommunens Kultur- og Fritidsudvalg støtter diverse kulturelle arrangementer via Kulturfonden efter ansøgning.

Det Flydende Teater har i en del år spillet i Lyngby-Taarbæk Kommune på Bagsværd Sø i samarbejde med Bådparten. I 2014 indgik Lyngby-Taarbæk Kommune i støtte til en egnteateraftale i samarbejdet med Gentofte Kommune og Bellevue Teater for perioden 2015-16. Aftalen er udgiftsneutral for Lyngby-Taarbæk Kommune, og betyder at Bellevue Teater spiller nogle forestillinger i efteråret 2015 og i 2016 i Lyngby.

En i slutningen af 2014 gennemført analyse af Musikskolen viste, at elevtallet i Musikskolen ikke er faldet som følge af folkeskolereformen, hvorfor skolens nuværende kapacitet således forventes anvendt også i årene fremover. Det indgår heri at fortsætte – i et omfang – med at udbyde billedkunstskole i samarbejde med Sophienholm.

Den 1. august 2016 træder en ny overenskomst for musikskolelærerne i kraft. Overenskomsten indebærer bl.a. markante ændringer i opgørelsen af musiklærernes arbejdstid, samt at undervisningstiden efter kl.17.00 samt weekendarbejde (koncerter arrangementer og undervisning) forventes at blive dyrere. Det er som konsekvens heraf foreløbigt indarbejdet en tilpasning af budgetrammen med 0,1 mio. kr. i 2016 og 0,2 mio. kr. i 2017 og frem.

Der er i perioden 2014–2016 afsat midler under Børne- og Ungdomsudvalget til en koordinator på folkeskoleområdet, som skal understøtte samarbejdet med eksterne aktører om implementering af folkeskolereformens mål med den understøttende undervisning. Koordinatoren arbejder bl.a. for et øget samarbejde mellem folkeskoler og det frivillige foreningsliv såsom spejderorganisationerne og idrætsforeningerne mv. Musikskolen tilbyder folkeskolerne særlige musiktilbud i den understøttende undervisning.

Med afsæt i Folkeoplysningspolitikken har kommunen i de senere år arbejdet på at forenkle vilkårene for idrætslivet og for de øvrige foreninger. Kommunalbestyrelsen besluttede i 2011 en Folkeoplysningspolitik, der skal medvirke til at skabe fremdrift og dynamik i folkeoplysningsarbejdet, hvor der fortsat tilbydes et bredt og forskelligartet udbud af folkeoplysende tilbud for børn, unge og voksne.

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET**Fritid og Kultur**

I foråret 2014 behandlede Kultur- og Fritidsudvalget en analyse af tilskudsreglerne til de folkeoplysende foreninger, herunder folkeoplysningsrådets økonomiske udvikling i perioden 2010-2012, lovgivningen og lokale regler på området samt udfordringer og konsekvenser af tilskudsadministrationen i Lyngby-Taarbæk Kommune. På den baggrund besluttede kommunalbestyrelsen med virkning fra 1. januar 2016 at implementere en ny tilskudsmodel for de frivillige folkeoplysende foreninger, der understøtter en enkel og gennemsigtig ansøgningsproces, administration og tilskudstil- deling. Tilskud bliver fremover baseret på antallet af medlemmer i den enkelte forening. Det har bl.a. til hensigt at gøre foreningernes økonomiske vilkår mere gennemsigtige.

Der er tradition for udpræget dialog med idrætslivet og foreningsområdet og kommunens institutio- ner. Folkeoplysningsudvalget udfører en stor del af opgaven med at følge op på og efterleve dette princip, og der suppleres med løbende dialog mellem kommunens forvaltning og kommunens idrætsforeninger og øvrige foreninger.

I slutningen af 2015 bliver et nyt elektronisk lokalereservationssystem efter planen taget i brug. Systemet har dels til formål at give borgere og lokale foreninger et samlet overblik over de lokaler, der stilles til rådighed i kommunen, dels at give borgere og foreningerne mulighed for selv at reser- vere lokaler. Systemet omfatter i første omgang de lokaler, som i dag stilles til rådighed for de fol- keoplysende foreninger, dvs. skoler og idrætsanlæg.

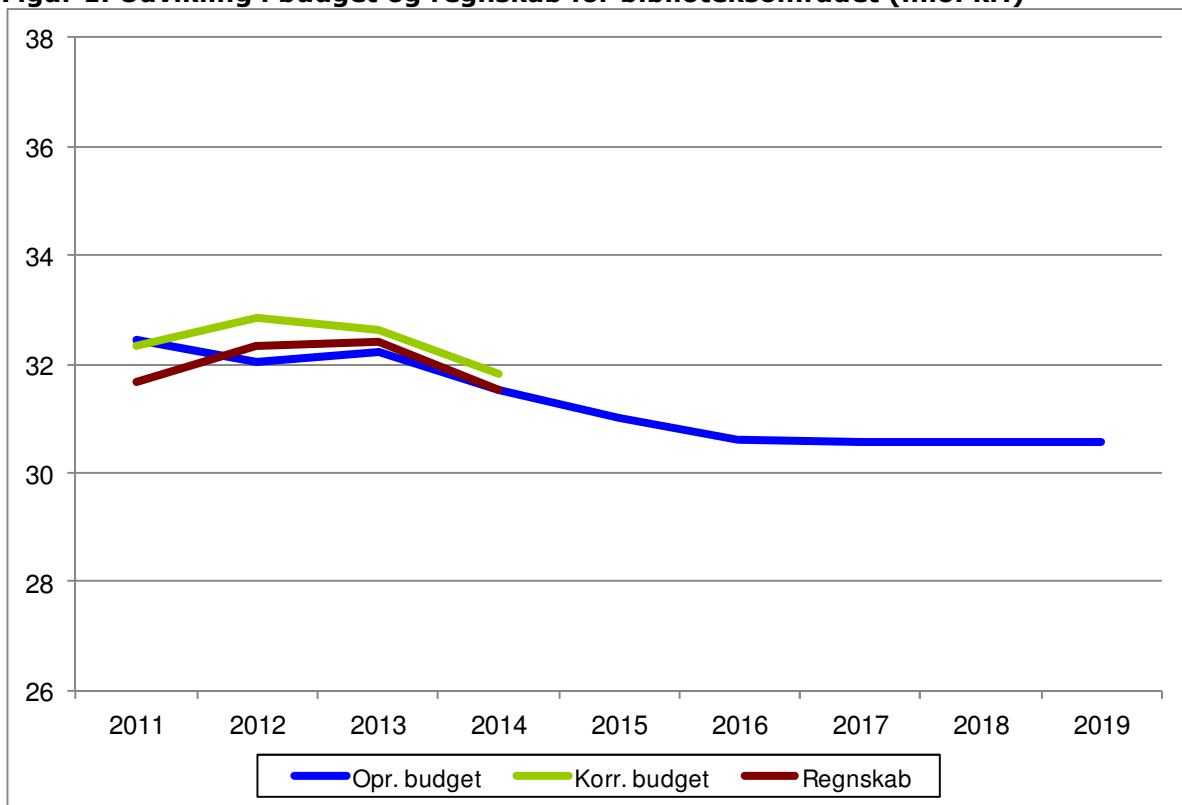
Derudover betaler kommunen lokaletilskud til drift af visse privatejede foreningshuse og -anlæg. Samtidig har kommunen i de seneste år investeret i at udbygge og forbedre idrætsfaciliteterne især vedr. Lyngby Idrætsby. Visionen om at omdanne Lyngby Stadion til en moderne idrætsby med faci- liteter, der kan anvendes af mange forskellige brugere, såvel organiserede som uorganiserede, er på vej til at blive realiseret. I 2013 blev det nye opvisningsstadion til fodbold indviet. Samtidig åb- nede nye faciliteter til atletikken og moderniserede omklædnings- og badefaciliteterne i Lyngby Svømmehal blev taget i brug. I 2015 færdiggøres faciliteter til breddeidrætten, herunder bl.a. en ny multihal.

5. Nøgletalsudvikling

Budgetrammerne på aktivitetsområde Fritid og Kultur har de seneste år været underlagt omfattende ændringer, bl.a. i forbindelse med udskillelse af klubområdet samt samling af udgifter vedrørende ejendomme, herunder kommunens idrætsfaciliteter, under området Kommunale Ejendomme. Det er derfor vanskeligt umiddelbart at opgøre en sammenlignelig beskrivelse af udgiftsudviklingen på det samlede område over tid.

Nedenfor for er imidlertid udarbejdet en beskrivelse af udgiftsudviklingen på biblioteksområdet, der udgør ca. halvdelen af den samlede budgetramme for Fritid og Kultur.

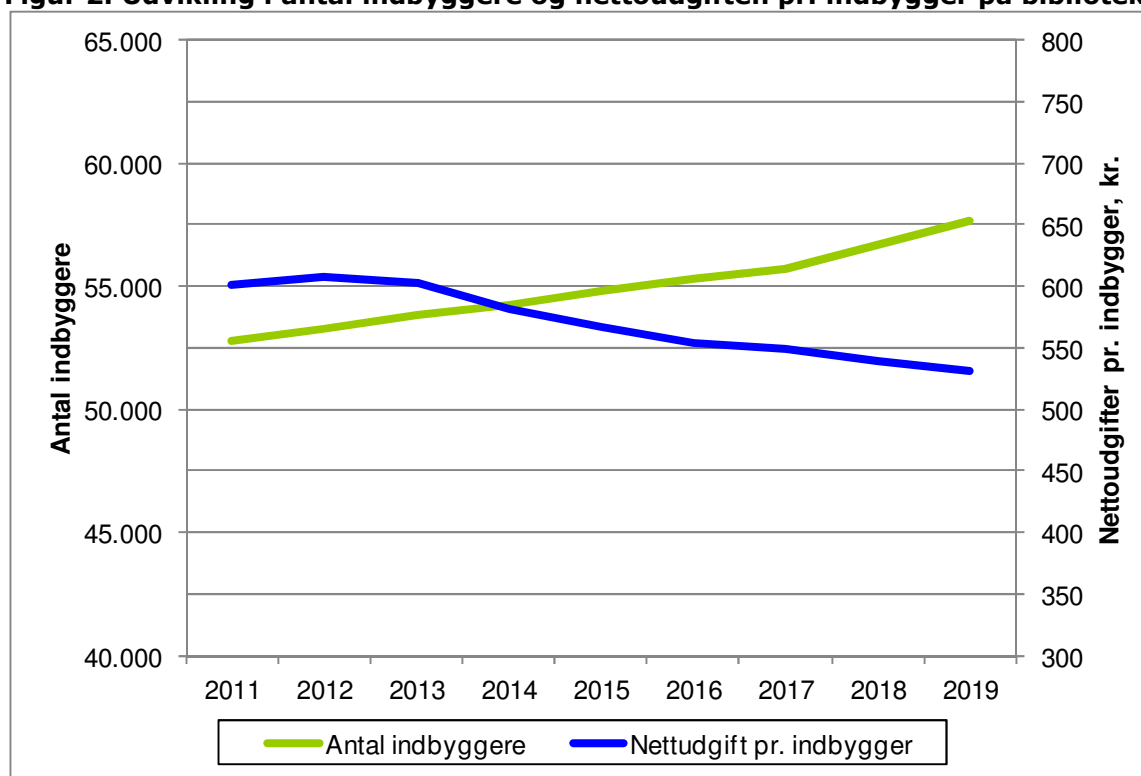
Figur 1. Udvikling i budget og regnskab for biblioteksområdet (mio. kr.)

Fra 2011 til 2012 falder budgetrammen for biblioteksområdet med 0,4 mio. kr. Dette skyldes dels udviklingen i profilen i budgetaftalepunkter i budget 2011-14 (reduktion vedrørende lydavisen og generel rammereduktion), dels hjemtagelse af en række effektiviseringer (vedr. bl.a. forsikringer, måtter, print mm.). Fra 2012 til 2013 er der en stigning i den samlede ramme på 0,2 mio. kr. Udviklingen skyldes særligt afsatte midler i budgetaftalen 2012-15 til etableringsomkostninger ved åbent bibliotek i Taarbæk samt øget mulighed for lån af E-bøger, men også effektiviseringer i forbindelse med udbud af rengøringsopgaven. Fra 2013 til 2016 er der generelt et fald i budgetrammen. Således falder den samlede ramme i perioden fra 32,3 mio. kr. til 30,6 mio. kr. svarende til et fald på godt 5 pct. Udviklingen skyldes især lukning af biblioteksbusen i 2014 og driftsbesparelser ved implementering af åbent bibliotek i Taarbæk jf. budgetaftale 2013-16 (i alt -0,9 mio. kr.) samt tilpasning af budgetrammen som følger af effektiviseringstiltag vedrørende ny ledelsesstruktur (-0,6 mio. kr. jf. budget 2015-18) og nyt bibliotekssystem (-0,2 mio. kr. jf. budget 2016-19). Derudover er der afsat budget til mikrobiblioteker i budgetaftalen 2014-17 (0,3 mio. kr.).

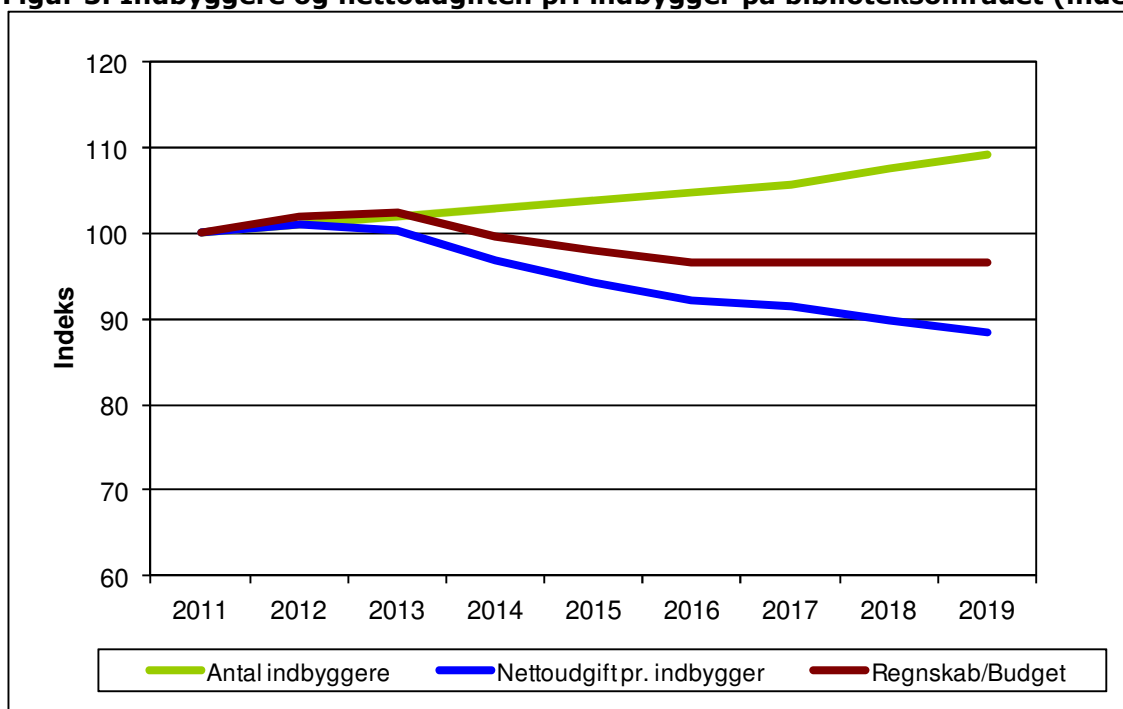
I 2012-2014 overstiger det korrigerede budget det oprindelige budget. Dette skyldes primært overført mindreforbrug fra tidligere år.

Figur 2. Udvikling i antal indbyggere og nettoudgiften pr. indbygger på biblioteksområdet

I perioden 2011-13 udgør nettoudgiften pr. indbygger godt 600 kr. Fra 2013 til 2016 falder nettoudgiften pr. indbygger til godt 550 kr. pr. indbygger. Udviklingen skyldes dels faldet i budgetrammen, jf. beskrivelsen ovenfor, samt et generelt stigende antal indbyggere. Fra 2016 er der et fortsat fald i nettoudgiften pr. indbygger, hvilket skyldes den forventede stigning i befolkningstallet

Figur 3. Indbyggere og nettoudgiften pr. indbygger på biblioteksområdet (indeks 2011)

Udgiftsrammen er stigende i perioden 2011 til 2013. Da der samtidig er en stigning i antallet af indbyggere er udgiften pr. indbygger forholdsvis konstant. Fra 2013 til 2016 falder den økonomiske ramme samtidig med, at der er stigende befolkningstal. Som følge heraf ses en mere markant nedgang i udgiften pr. indbygger. Fra 2016 og frem er udgiftsrammen konstant. Idet der i perioden forventes stigende befolkningstal er der en fortsat nedgang i nettoudgiften pr. indbygger.

KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET

Fritid og Kultur

Tabel 1. Statistik over bibliotekets udlån og besøgstal 2011 til 2014:

	2011	2012	2013	2014
Materialiesamling				
Børn	77.393	76.156	76.529	74.077
Voksne	237.181	223.637	220.489	219.999
I alt	314.574	299.793	297.018	294.076
Udlån				
Børn	433.640	458.991	459.961	425.506
Voksne	953.042	952.628	897.179	797.503
I alt	1.386.682	1.411.619	1.357.140	1.223.009
Besøgstal				
Stadsbiblioteket	438.333	421.603	426.077	416.599
www.lyngbybib.dk	330.624	326.140	326.219	347.367
Arrangementer				
Børn	35	31	32	45
Voksne	52	63	69	57
I alt	87	94	101	102
Brugerundervisning				
Lektioner	146	186	185	148
Deltagere	1.051	1.241	1.278	960
Biblioteket Kommer				
Tilmeldte, de fleste 85 +	199	180	181	151
Lydavisen				
Abonnenter	75	83	72	71
Læsekredse	35	46	51	56

Kildedata: Lyngby-Taarbæk bibliotekerne

Tabel 2. Medlemsstatistik for Frivillige Folkeoplysende foreninger i Lyngby-Taarbæk Kommuner 2014

	2014
Medlemmer	
Medlemmer over 25 år ^{*)}	11.401
Medlemmer under 25	14.410
- heraf Idrætsforeninger	13.023
- heraf uniformerede børne og ungdomsforeninger	684
- heraf øvrige børne- og ungdomsforeninger	703
Medlemmer total	25.811

Kilde: Det centrale foreningsregister CFR - medlemsregistrering i 2014

* Dette tal kan være højere, da enkelte foreninger, der kun har medlemmer over 25 år, ikke har indberettet medlemstal i 2014.

Tabel 3. Medlemsstatistik for børne- og ungdomsmedlemmer under 25 år – de 6 største idrætsgrene

Medlemmer	2014
Fodbold	2.836
Gymnastik	1.683
Svømning	2.033
Tennis	1.070
Håndbold	773
Ridning	527
Medlemstal i alt	8.922

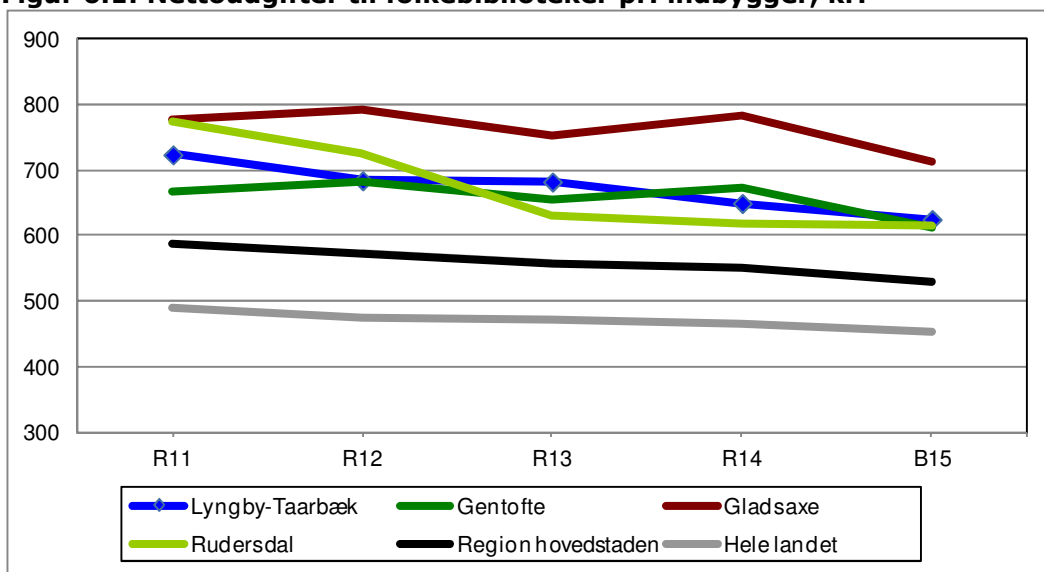
Kilde: Det centrale foreningsregister CFR - medlemsregistrering i 2014

6. Sammenligning af nøgletal

Kommunerne organiserer kultur- og fritidstilbud efter forskellig lovgivning og principper. Således har udgifter til bl.a. fritids- og ungdomsklubber været en del af ECO Nøgletallenes opgørelse af udgifter til Fritid, biblioteksvæsen, kultur mm. frem til 2014. Det er derfor ikke muligt ud fra ECO Nøgletallene at lave direkte sammenligninger kommunerne imellem af de samlede udgifter til kultur- og fritidstilbud.

Ud fra ministeriets autoriserede kontoplan kan der dog laves en opgørelse af kommunernes udgifter til Biblioteksområdet, der udgør ca. halvdelen af den samlede budgetramme for Kultur- og Fritid.

Figur 6.1: Nettoudgifter til folkebiblioteker pr. indbygger, kr.

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriet kommunale nøgletal

Note: 2016-prisniveau. Nettoudgifterne omfatter funktion 3.32.50 Folkebiblioteker. Indbyggertal er opgjort pr. 1. januar i året. Tallene for LTK i figur 6.1 er ikke direkte sammenlignelige med figurerne i afsnit 5, idet tallene i afsnit 5 indeholder korrektioner for diverse opgaveflytninger mellem aktivitetsområderne, ligesom figur 6.1 indeholder udgifter til bl.a. ejendomsdrift, der ikke indgår under aktivitetsområdet Fritid og Kultur.

Udgifterne til folkebiblioteker pr. indbygger har generelt været faldende i perioden 2011 til 2015. Gladsaxe Kommune har det højeste udgiftsniveau blandt sammenligningskommunerne svarende til godt 700 kr. pr. indbygger i 2015. For Gentofte, Rudersdal og Lyngby-Taarbæk Kommuner udgør udgiftsniveauet godt 600 kr. pr. indbygger i 2015 (mellem 612 kr. og 626 kr. pr. indbygger). Udgiftsniveauet for Lyngby-Taarbæk Kommune er højere end gennemsnittet for Region Hovedhovedstaden og hele landet, der udgør henholdsvis 531 kr. og 455 kr. pr. indbygger.

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET

Aktivitetsområde: Sundhed og Omsorg

Omsorg

Sammenfatning:

- Fokus på implementering af effektiviseringsforslag. Beslutningen om udmøntningen af effektiviseringsrammen fra juni 2015 betyder sænkede budgetter på en række delområder, bl.a. anvendelse af vikarer, ændret visitation til sygepleje, udbud af indkøb og ændret organisering af en række øvrige ydelser.
- Ældrepuljen omlægges fra en øremærket andel af "Ældremillarden" til at være en del bloktilskuddet - ca. 2,5 mio. kr. mindre end hidtil. Der skal tages stilling til anvendelse af midlerne og håndteringen af de eksisterende initiativer under "Ældremillarden"
- Der skal gennemføres Udbud på dele af Frit valg-området frem til medio 2016 som opfølgning på tidligere besluttet effektiviseringstiltag.

1. Beskrivelse af området

Området omfatter hovedsageligt:

- Hjemmehjælp i form af praktisk hjælp og personlig pleje, hjemmesygepleje, madservice og linnedservice
- Ældreboliger, omsorgsboliger, plejeboliger og midlertidige pladser
- Aktivitetscentre for ældre, ældreklubber samt åbne caféer i tilknytning til plejecentre.
- Hjælpebidler, befordring og plejevederlag.
- Ældrepuljen (tidligere Ældre-mia.)

2. Økonomisk driftsramme

Beskrivelse / mio. kr.	R14	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Administration - personalekonti	10,8	16,2	14,7	14,7	14,7	14,7
Sekretariat	14,0	14,9	14,6	15,2	15,2	15,2
Visitation						
Frit valg-puljen	113,4	111,5	109,7	109,7	111,1	111,0
Hjælpebidler	24,2	21,5	22,0	22,0	22,0	22,0
Køb og salg af plejeboliger m.v.	30,6	27,4	27,4	27,4	27,4	27,4
Visitation - øvrigt	5,2	5,7	4,9	4,9	4,9	4,9
Hjemmepleje, Hjemmesygepleje og Madservice						
Fælles	2,3	2,6	1,8	1,8	1,8	1,8
Hjemmesygepleje-puljen	21,2	20,6	19,2	19,2	19,2	19,2
Hjemmeplejen Virumgård/Solgården	4,2	1,4	1,9	1,9	1,9	1,9
Hjemmeplejen Baunehøj/Lundtofte	13,0	11,9	12,4	12,4	12,4	12,4
Hjemmeplejen Service-Team/Madservice	2,3	2,4	2,1	1,4	1,4	1,4
Områdecetre og Udd.team						
Fælles	0,0	-0,5	0,3	0,3	0,3	0,3
Uddannelsesteam	22,7	19,7	20,5	20,5	20,5	20,5
Områdecetre Virumgård/Solgården	110,0	101,1	98,7	98,7	98,7	98,7
Områdecetre Baunehøj/Bredebo	93,5	96,5	96,2	96,2	96,2	96,2
Områdecetre Lystoftebakken	49,5	42,8	44,0	44,0	45,0	45,0
Ældrepuljen	-3,8	0,0	9,7	9,7	9,7	9,7
Omsorg i alt	513,0	495,7	499,8	499,8	502,2	502,1

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen. 2016-pris- og lønniveau. Budget-

aftale 2015-18 indebar en reduktion i fremskrivningen af alle enheders og institutioners lønbudgetter fra 2016 og frem. Aftalen er udmøntet i rammerne på de respektive områder. DUT-konsekvenser i medfør af aftalen om kommunernes økonomi 2016 er ikke medtaget i opgørelsen.

2.1 Bemærkninger til den økonomiske driftsramme

Nedenfor er aktiviteter med en væsentlig budgetudvikling fra Budget 2015 til Budgetforslag 2016-19 beskrevet:

Administration

Personalekonti

- Budgettet falder fra 2015 til 2016 og overslagsårene med ca. -1,5 mio. kr. og skyldes primært en teknisk flytning af personale til decentrale enheder, som følge af ændret ledelses- og organisationsstruktur (-1,1 mio. kr.) samt at der er flyttet midler fra barselsrefusionskontoen til Uddannelsessteamet, som følge af elevets retsstilling under barsel (-0,3 mio. kr.). Endelig er der udmøntet effektivisering i forhold til ændret koncept for forebyggende hjemmebesøg (ÆL1) samt hjemtaget effektivisering vedr. telefoni m.v. (-0,1 mio. kr.)

Sekretariat

- Budgettet falder fra 2015 til 2016 med ca. -0,3 mio. kr. og skyldes dels indarbejdelse af effektivisering vedr. vikarbookingsystem (ÆL11), dels at der i forbindelse med organisationsændringen inden for CSO er sket en omfordeling af centrale konti. Endelig betød udmøntningen af budget 2014, at der blev udmøntet et større beløb, end der var afsat, hvilket reducerer det tilbageværende budget. Stigningen fra 2016-17 på 0,6 mio. kr. kan henføres til en række residualbudgetter fremkommet ifm. organisationsændringen, hvor områdecenerne blev skilt i henholdsvis plejehjems- og hjemmeplejeområder.

Visitation

Frit valg-puljen

- Budgettet falder fra 2015 til 2016 med ca. -1,8 mio. kr. og skyldes primært indarbejdelse af effektivisering vedr. udbud af indkøb af dagligvarer til borgere i hjemmepleje (ÆL12) samt effektivisering vedr. reducerede vikarudgifter (ÆL7+ÆL10).

Hjælpe midler

- Budgettet stiger fra 2015 til 2016 med ca. 0,5 mio. kr. og skyldes primært en omfordeling mellem Visitation – øvrigt og Hjælpe midler i forbindelse med 3. anslået regnskab 2014.

Visitation – øvrigt

- Budgettet falder fra 2015 til 2016 med ca. 0,8 mio. kr. og skyldes primært en omfordeling mellem Visitation – øvrigt og hjælpe midler i forbindelse med 3. anslået regnskab 2014 samt udmøntning af effektivisering (ÆL2) vedr. kontrakt med Kommunikationscentret.

Hjemmepleje, Hjemmesygepleje og Madservice

Fælles

- Budgettet falder fra 2015 til 2016 med -1,0 mio. kr. Dette skyldes bortfald af puljemidler til vikardækning i forbindelse med opstart af rehabiliteringsprojekt.

Hjemmesygepleje-puljen

- Hjemmesygepleje-puljen falder med -1,4 mio. kr. som følge af, at der er indarbejdet effektiviseringer i forhold til fælles standard ved visitation af hjemmesygepleje (ÆL5) og ansøgninger til plejebolig (ÆL3) samt effektivisering vedr. reducerede vikarudgifter (ÆL7+LK10).

Hjemmeplejen Virumgård/Solgården & Baunehøj/Lundtofte

- Budgettet stiger for hver af de to enheder med 0,5 mio. kr. fra 2015 til 2016. Dette skyldes primært, at der i budgetforslaget 2016-19 er indarbejdet en flytning af budget til inkontinens, kontorhold m.v. fra plejecentrene til hjemmeplejedistrikterne. Dette er en følge af delingen af den integrerede ordning, hvor plejehjem og hjemmepleje tidligere var samlet under det samme områdecener.

Det skal bemærkes at Baunehøj/Lundtofte også dækker og Vagtcentralen, Sygeplejeklinikken og SAFE, hvorfor budgettet er væsentligt større end den anden hjemmeplejeenhed. De to enheder er i forhold til hjemmepleje og hjemmesygepleje indtægtsdækket fra de centrale puljer, hvorfor deres budgetter forekommer små sammenlignet med f.eks. et plejehjemsområde.

Hjemmeplejen Service-Team/Madservice

- Budgettet falder fra 2015 til 2016 med -0,3 mio. kr. og skyldes implementering af effektiviseringsgevinster på indkøbsaftaler vedrørende råvarer. Gevinsten stiger med yderligere -0,7 mio. kr. i 2017 og overslagsårene (ÆL14).

Områdecentre

Fælles

- Fællesområdets budget stiger med 0,8 mio. kr. fra 2015 til 2016 og kan henføres til teknisk flytning af en negativ budgetpost, som er blevet implementeret i plejhjemsdriften.

Uddannelsesteam

- Budgettet stiger med 0,8 mio. kr. fra 2015 til 2016, da der er flyttet budgetmidler fra central personalekonto til aflønning af leder, og da der er tilført 0,3 mio. kr. til dækning af udgiften til elevens ret til løn under barsel.

Plejehjem

- Budgettet til plejhjemsdrift m.v. falder samlet set fra 2015 til 2016 med -1,5 mio. kr. Det skyldes dels øget budget til Lystoftebakken på 1,2 mio. kr., dels et fald i budgetterne til de to kommunale plejhjemsområder på -2,7 mio. kr.

Lystoftebakkens budget ændres primært på grund af flg. 4 bevægelser:

- øget bevilling til ejendomsområdet på 0,7 mio. kr.
- modregning på -1,0 mio. kr. i henholdsvis 2016 og 2017 som følge af genopretning i 2015 jf. 1. anslået regnskab.
- alternativ udmøntning af effektivisering vedr. reduktion i antallet af plejhjemspladser betyder at Lystoftebakken tilføres ca. 2,2 mio. kr.
- reduktion med yderligere én plads fra 2015-16 -0,4 mio. kr.
- reduktion af vikarudgifter reducerer budgettet med -0,3 mio. kr. (ÆL7+ÆL10).

De to kommunale plejhjemsområder får samlet set reduceret deres budgetter med -2,7 mio. kr., primært som følge af ophævelse af den integrerede ordning, hvor der flyttes budget på -0,8 mio. kr. til inkontinens til hjemmeplejeområde. Endvidere er der implementeret effektivisering vedr. reduktion af vikarudgifter, som medfører en reduktion på -1,5 mio. kr. (ÆL7+ÆL10) samt koordinatorstilling -0,5 mio. kr. (ÆL6). Endelig har området fået tilbageført 1,2 mio. kr., som i forbindelse med organisationsændringen i kommunens ved en fejl var blevet placeret Center for Areal og Ejendomme. Slutteligt er der tale om, at der er gennemført en generel reduktion i lønfremskrivningen i kommunen, hvilket i forhold til de kommunale plejhjem betyder en reduktion på -1,1 mio. kr.

Ældre puljen

I forbindelse med Aftalen om Finanslov for 2014 blev der afsat 1 mia. kr. årligt til et permanent løft af indsatsen på det kommunale ældreområde, den såkaldte "Ældremilliard". Puljen blev som udgangspunkt fordelt på kommunerne i forhold til antallet af ældre. For 2014 og 2015 har der været tale om øremærkede puljebeløb, der er blevet udmøntet til kommunerne på baggrund af konkrete ansøgninger. I 2014 er Lyngby-Taarbæk Kommune blev tildelt 12,2 mio. kr., og i 2015 12,1 mio. kr.

Ordningen er blevet administreret således, at kommunerne har skullet aflægge særskilt regnskab for hvert af de ansøgte projekter. Hidtil har området været budgetlagt med et nul-budget, idet de afholdte udgifter er blevet refunderet af Socialministeriet.

Fra og med 2016 ændres ordningen, således at puljen på 1 mia. kr. indarbejdes som finansiering i balancetilskuddet, og dermed sker fordelingen mellem kommunerne efter bloktilskudsnøglen. Lyngby-Taarbæk Kommunes andel heraf svarer til 9,7 mio. kr., eller ca. 2,5 mio. kr. mindre end tildelingen i 2014 og 2015.

Finansieringen indgår i Tilskud og udligning, og den tilsvarende udgiftsmulighed er optaget under aktivitetsområde Omsorg.

3. Budgetforudsætninger

3.1 Generelle budgetforudsætninger

Budgetteringen af den enkelte institution er baseret på objektive tildelingskriterier, der sikrer en sammenhæng mellem aktivitet og ressourcetildeling. Kommunens institutioner på ældreområdet styres endvidere efter en model, som sikrer en høj grad af autonomi i økonomistyringen og et styrket incitament for budgetoverholdelse gennem overførsel mellem budgetårene.

Frit valg-området dækker primært over levering af praktisk og personlig pleje til borgere i eget hjem. Området styres af en Bestiller-Udfører-Modtager-model (BUM-model), hvor Visitationen har ansvaret for at visitere borgerne i overensstemmelse med de politisk fastlagte servicestandarder. Til at finansiere de visiterede timer afsættes der årligt en bevilling i form af Frit valg-puljen.

Hjælpen til borgerne leveres af Den Kommunale Leverandør (hjemmeplejeområderne) samt af private aktører. Disse udførerled bliver afregnet fra Frit valg-puljen i forhold til leverede timer, som betales med en fastsat timepris. Frit valg-puljen kapacitetstilpasses årligt på grundlag af befolkningssammensætningen i den nye befolkningsprognose.

Hjemmesygeplejeområdet er ikke styret af en central visitation, men er selvvisiterende.

På de resterende områder er bevillingstildelingen baseret på foregående års budgettering, korrigeret for politiske beslutninger.

3.2 Specifikke budgetforudsætninger

Nedenfor gennemgås de specifikke budgetforudsætninger for en række større og væsentlige budgetområder.

3.2.1 Visitation

Frit valg-puljen

Økonomien på området udgøres primært af frit valg-puljen, der bruges til at afregne både den kommunale og de private leverandører for leverede timers hjemmehjælp.

I 2016 udgør puljen vedrørende praktisk hjælp og pleje 109,7 mio. kr., som er sammensat af

- 91,0 mio. kr. til den kommunale leverandør
- 16,2 mio. kr. til private leverandører
- 2,1 mio. kr. til BPA-ordning.
- 0,4 mio. kr. til kapacitetstilpasning.

Budgettet forudsætter, at der fortsat arbejdes med paradigmeskiftet, således at der fortsat vil være fokus på at holde de visiterede timer til praktisk hjælp nede. Området arbejder også med kvalitetsudviklingsaktiviteter eksempelvis tidlig opsporing og triage som er tidskrævende, hvorfor timeprisen ikke forventes at falde.

I forbindelse med overgang til nyt it-system til registrering af leverede timer er der opstået usikkerhed omkring den anvendte afregningsmodel. På baggrund heraf er der iværksat et udredningsarbejde - i regi af BDO, som skal føre til en ny tildelingsmodel for hjemmeplejen i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Den nye afregningsmodel skal fastlægge principperne for hvordan timeprisen, som de decentrale enheder skal afregnes efter, skal opgøres. Ligeledes skal modellen klarlægge spillereglerne i tilfælde af, at der ikke er balance imellem bevillingen i Frit valg-puljen og den kommunale hjemmeplejes faktiske omkostninger.

Social- og Sundhedsudvalget vil i september 2015 få forelagt modellen til godkendelse.

Hjælpe midler

Budgettet til hjælpe midler udgør 22,0 mio. kr. i 2016 og dækker over 23 ydelsesgrupper. Der er medio 2015 gennemført en udredning af området omfattende perioden 2012-15. Der arbejdes på at opstille budgetforudsætninger, herunder rebudgetter ydelsesgrupperne internt samt opstille forudsætninger for budgetteringen, såsom antal borgere, udgift pr. borger m.v.

Nedenfor fremgår det gennemsnitlige forbrug for perioden 2012-15, hvor forbruget for 2015 er estimeret på baggrund af de 7 første måneder af året samt en individuel faglig vurdering.

Ydelsesgruppe	Gens. forbrug 2012-15
Inkontinens	3.760.602
Kompressionsstrømper	2.677.359
Diabeteshjælpe midler	2.627.565
Ortopædiske hjælpe midler	2.302.423
Optiske synshjælpe midler	2.292.914
Handicapbiler	1.905.272
Børnehjælpe midler	1.761.572
Høretekniske hjælpe midler	1.611.250
Andre hjælpe midler	1.543.208
Arm- og benproteser	1.205.583
El-køretøjer	833.146
Kørestole	744.749
Hjælp til boligindretning	742.461
Betaling til/fra kommune	652.475
Antitryksår	449.878
Depot	252.876
Støtte til individuel befording	212.720
Reparationer	212.044
It-hjælpe midler	191.547
Lifte	185.298
Senge	129.671
Forbrugsgoder	70.223
Tilbagebetaling af handicapbil	-736.468

Køb og salg af plejeboliger m.v.

Området dækker køb og salg af pladser af plejeboliger, hjemmehjælp (§83), særlige botilbud og vedligeholdelsestræning (§86) til henholdsvis egne borgere, hvor der købes ydelser i andre kommuner, og andre kommuners borgere, som vælger at benytte Lyngby-Taarbæk Kommune.

Køb og salg af plejeboliger m.v.	Antal borgere pr. 1. juni 2015	Budget mio. kr.
Plejeboliger - køb i andre kommuner	74	-23,0
Plejeboliger - salg til andre kommuner	46	31,0
Hjemmehjælp - køb i andre kommuner	21	3,0
Hjemmehjælp - salg til andre kommuner	15	-0,5
Særlige botilbud - køb i andre kommuner	27	16,0
I alt		26,5

Anm.: Tallene er opgjort pr. 1. juni 2015 og omfatter det antal borgere, som har været med en del af året eller hele året. Området bevæger sig løbende, så optællingen er udtryk for et øjebliksbillede.

3.2.2 Hjemmepleje, Hjemmesygepleje og Madservice*Hjemmesygepleje-puljen*

Hjemmesygeplejeområdet benytter en intern aktivitetsafregningsmodel på baggrund af leverede timer, og der er således ingen "automatisk" regulering af den budgetsum, der er afsat til området.

Som nævnt ovenfor under Frit valg-området har der siden overgangen til nyt it-system til registrering af leverede timer været problemer med at sikre valide data. Derfor er der opstået usikkerhed om dimensioneringen af puljens størrelse. På baggrund heraf er der iværksat et udredningsarbejde - i regi af BDO, der ligesom på frit valg-området skal føre til en ny tildelingsmodel.

Den nye afregningsmodel skal fastlægge principperne for hvordan timeprisen, som de decentrale enheder skal afregnes efter, skal opgøres.

Hjemmeplejen

De decentrale enheder afregnes efter leveret timer, der betales med en fastsat timepris.

Madservice

For madservice er der lovmæssigt fastsat et prisloft for borgeren på plejehjem. Budgettet for Madservice skal balancere inden for disse rammer og er baseret på en udgiftsneutralitet ved af- eller tilgang af borgere. Der er dog afsat et grundbudget, som dækker energiudgifter, personalekaffe m.v. på plejehjem og i hjemmeplejen.

3.2.3 Områdecetre og Uddannelsesteam*Uddannelsesteam*

Uddannelsesteamet løser de opgaver, der er forbundet med uddannelse af sosu-eleverne. Opgaverne indebærer bl.a. ansættelse af eleverne, praktikplanlægning, undervisning og samarbejde med skolerne om den enkelte elevs uddannelse og varetagelse af problemløsende samtaler med eleverne

Der ansættes årligt 101 social- og sundhedshjælperelever og 24 social og sundhedsassistentelever, hvilket betyder, at der hele tiden er ansat ca. 200 elever. Derudover kommer praktikforløb for elever, som ikke er ansat i Lyngby-Taarbæk Kommune. Der er pr. 1. august 2015 gennemført en ny reform på området. Den vil bl.a. ændre vilkårene for det antal elever, som bliver ansat, men vilkårene er ikke kendte endnu.

Områdecenter

Til budgettering af den enkelte pleje- og omsorgsbolig anvendes en budgetteringsmodel, der tager højde for alle udgifter forbundet med at drive en pleje- og omsorgsbolig – såvel pleje som øvrig drift. Dog indgår ejendomsudgifter ikke i budgetteringsmodellen. Budgetteringsmodellen anvendes ved budgettering af de enkelte institutioner, herunder også ved oprettelse af nye boliger. Nedenfor fremgår budgetter pr. plads indenfor de enkelte kategorier af plejehjemspladser. Det fremgår, at demenspladser normeres med 2 % højere budget, hvilket skyldes højere personaleudgifter på sådanne afsnit.

Modellen er blevet revideret i 2011, og således anvendt på kommunale plejehjem fra og med 2012, mens det selvejende plejehjem Lystoftebakken først er budgetteret efter de samme principper fra primo 2012.

Budget pr. plads tkr.	Vægtning	Budget pleje	Budget øvrigt	Budget pr. plads
Somatik	1,00	424	14	437,9
Somatik ægtefælle	0,66	424	14	293,8
Demens	1,02	424	14	446,4
Demens ægtefælle	0,67	424	14	299,4
I alt	494,34	211.077	6.946	434,8

I perioden falder den gns. pris for en plads med ca. 20.000 kr. jf. tabel nedenfor. Faldet i prisen dækker dels over, at der i forbindelse med organisationsændringen i 2012 blev flyttet budget til servicemedarbejdere til Center for Areal og Ejendom, samt at der i 2014 nedlægges to mindre – og dyre lokalcentre – som samles på det nye Bredebo. Endvidere er der blevet hjemtaget stordriftsfordele samt foretaget en generel reduktion i ramme, som alternativ til udlicitering af plejehjem. Endelige er der hjemtaget effektivisering i forhold til vikarydelser.

Antallet af plejeboliger stiger fra 2013 til 2014 med 20 pladser, fra 478 til 498. Faldet fra 2015-16 skyldes, at der skal lukkes en ekstra plads som følge af alternativ udmøntning af effektivisering på plejehjemsområdet.

Plejehjem budget samlet tkr.	2013	2014	2015	2016	2017-19
Antal boliger	478	498	499	498	498
Enhedspris	455,1	448,1	438,7	434,8	434,8
Samlet omk.	217.534	223.140	218.911	218.023	218.023

3.3 Effektiviseringsforslag godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015

Som led i den politiske aftale om budgetlægningen for 2016-19 er der i fagudvalgene i forårets løb arbejdet med effektiviseringsforslag inden for en ramme på 1 pct. samt forslag til analyser af yderligere effektiviseringer i overslagsårene. Social- og Sundhedsudvalgets forslag blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015 og er som konsekvens heraf indarbejdet i budgettet for 2016-19. De vedtagne forslag er talmæssigt gengivet i nedenstående skema.

1.000. kr.	2016	2017	2018	2019	I ALT
Sum	-6.705	-7.372	-7.372	-7.372	-28.821
ÆL1 - Ændret koncept for forebyggende hjemmebesøg	-50	-50	-50	-50	-200
ÆL2 - Genforhandling af kontrakt vedr. Kommunikationscenteret	-400	-400	-400	-400	-1.600
ÆL3 - Fælles faglig standard og effektivisering af ansøgninger til plejebolig	-468	-468	-468	-468	-1.872
ÆL4 - Opmåling og udlevering af kompressionsstrømper på sygeplejeklinik	-66	-66	-66	-66	-264
ÆL5 - Ensartet visitation til sygepleje på tværs af kommunen	-700	-700	-700	-700	-2.800
ÆL6 - Nedlæggelse af koordinatorstilling	-450	-450	-450	-450	-1.800
ÆL7 - Reducerede vikarudgifter	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	-12.000
ÆL10 - Udbud af vikarydelser	-138	-138	-138	-138	-552
ÆL11 - Kontraktlige ændringer vedr. vikarbookingsystem	-100	-100	-100	-100	-400
ÆL12 - Udbud af indkøb af dagligvarer til borgere i hjemmeplejen	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-4.000
ÆL14 - Udbud af indkøb af fødevarer til Madservice	-333	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen. 2015-priser.

ÆL1 - Ændret koncept for forebyggende hjemmebesøg

Alle borgere, der er fyldt 75 år skal tilbydes mindst et årligt individuelt forebyggende hjemmebesøg. Det individuelle besøg foreslås suppleret med tilbud om fælles temamøder, hvor flere borgere i målgruppen kan deltage.

ÆL2 - Genforhandling af kontrakt vedr. Kommunikationscenteret

Myndighedsafdelingen i Center for Sundhed og Omsorg har været i dialog med Kommunikationscenteret om at tilpasse aftalen. Hjemtagelsen af enkeltdele af synsområdet anslås at indebære en besparelse på 50.000 kr. På det administrative område forventes en besparelse på ca. 350.000 kr. ved nye arbejdsgange for funktionsvurderinger og faktureringspraksis.

ÆL3 - Fælles faglig standard for og effektivisering af ansøgninger til plejeboliger

Det foreslås, at de dele af sagsbehandlingen, som aktuelt varetages af hjemmesygeplejen, overgår til Visitationen. Dermed vil Visitationen stå for den samlede sagsbehandling af ansøgninger til plejeboliger. Myndighedsafdelingen i Center for Sundhed og Omsorg forudsættes i den forbindelse at effektivisere sine sagsgange.

ÆL4 - Opmåling og udlevering af kompressionsstrømper på sygeplejeklinikken

Det foreslås at ændre arbejdsgangene for opmåling og udlevering af kompressionsstrømper på sygeklinikken. Det forventes, at der herved kan opnås en besparelse på 66.000 kr. årligt.

ÆL5 - Ensartet visitation til sygepleje på tværs af kommunen

Forslaget indebærer en ændret arbejdsgang i forhold til visitation af sygepleje. Der er blandt lederne i hjemmeplejen enighed om, at det er hensigtsmæssigt at finde en model, hvor visitationen foretages af færre sygeplejersker for derved at sikre et mere ensartet serviceniveau på sygeplejen. Den konkrete løsning skal udformes i et samarbejde mellem lederne på området og i en dialog med sygeplejerskerne.

ÆL6 - Nedlæggelse af koordinatorstilling

Social- og Sundhedsudvalget besluttede i marts 2013 i forbindelse med Budgetaftalen for 2013-2016 at udmønte 1,9 mio. kr. til et kvalitetsløft og aktiviteter på kommunens plejecentre. For at løfte opgaverne blev der afsat midler til at ansætte terapeuter samt en aktivitets- og frivillighedskordinator. Det er vurderingen, at de opgaver, der ligger i koordinatorstillingen, varetages dels af den tværgående assisterende områdeleder og dels af udviklingsmedarbejderne. På den baggrund foreslås det at nedlægge stillingen.

ÆL7 - Reducerede vikarudgifter

Der er blandt lederne i hjemmepleje, plejecentre og i træningscentret enighed om, at det er muligt at finde modeller, hvor nuværende eksterne vikartimer i fremtiden varetages af fastansatte eller timelønnede. Den foreslåede effektivisering er baseret på en forventning om at finde en model, der kan afskaffe så godt som hele weekendforbruget af eksterne vikarer (cirka 2 mio.kr.), og derudover finde 1 mio. kr. på yderligere reduktioner af vikarforbruget i hverdagene.

ÆL10 - Udbud af vikarydelser

Center for Sundhed og Omsorg har i samarbejde med Center for Kultur og Jura (Udbud og Indkøb) forhandlet en ny aftale på plads med SOS Vikar. Den nye aftale danner grundlag for at realisere en besparelse på 1 % af forbruget.

ÆL11 - Kontraktlige ændringer vedr. vikarbookingsystem

I 2011 indgik CSO et samarbejde med Ovivo om at udvikle et IT-system, der kunne organisere brugen af vikarer bedre. Foreløbige data fra Ovivo viser, at det er muligt at reducere udgiften til Ovivo med mindst 0,1 mio. kr.

ÆL12 - Udbud af indkøb af dagligvarer til borgere i hjemmeplejen

Der er i 2014 gennemført et udbud af indkøb af dagligvarer til borgere i hjemmeplejen. Udbuddet gav en effektiviseringsgevinst på ca. 2,7 mio. kr. mod budgetlagt ca. 1,7 mio.kr.

ÆL14 - Udbud af køb af fødevarer til madservice

Der gennemføres genudbud af rammeaftale om køb af fødevarer til madservice. Ny kontrakt skal træde i kraft den 1. september 2016. Effekten anslås til 10 % af det nuværende køb på godt 10 mio. kr. pr. år.

4. Perspektiver og udfordringer

Med en høj andel af ældre i Lyngby-Taarbæk Kommune samt et højt udgiftsniveau sammenlignet med andre kommuner, er der fortsat behov for at prioritere ældreområdetets ressourcer og se på, hvordan ydelserne kan leveres mest omkostningseffektivt og med høj kvalitet.

Udviklingen i ældrebefolkningen, især de ældste ældre, som er mest plejkrævende, er et af de forhold, der har stor betydning for den service, der fremadrettet er behov for. I dag har kommunen en af landets højeste andele af ældre over 80 år. Fremadrettet vil andelen af ældre stige samlet set, men andelen af de over 80-årige vil falde de næste år, og først i 2025 vil andelen igen være på det nuværende niveau.

Den aftagende udvikling i andelen af de mest plejkrævende ældre skal ses i forhold til, at udviklingen i sygehusvæsenet nu og fremadrettet vil betyde, at der behandles og udskrives flere borgere, som har behov for kommunale ydelser i form af sygepleje, genoptræning, rehabilitering, hjælpemidler, mv. Endvidere er der pres på udgifterne til medfinansiering af sundhedsvæsenet, hvilket også kræver en fortsat udvikling og prioritering af det nære sundhedsvæsen.

Center for Sundhed og Omsorg har gennem de seneste år været i gang med at adressere disse udfordringer. Der er siden 2012 gennemført et paradigmeskift fra en understøttende til en rehabiliterende tilgang til borgerne, så flest muligt er selvhjulpne så længe som muligt. Der er tale om en kulturændring, som handler om at ændre medarbejdernes tilgang til borgerne fra at tænke kompensierende til at tænke aktiverende og endelig rehabiliterende og tage afsæt i borgerens egne ressourcer. Medarbejdernes indsats skal i højere grad være støttende, vejledende og aktiverende i stedet for plejende. Det har betydet ændringer i organisations- og ledelsesstruktur og omfattende kompetenceudvikling af medarbejdere mv. I 2016 vil paradigmeskiftet fortsat skulle konsolideres ved at der sker en understøttelse af og fastholdelse i den kulturændring, som allerede er igangsat.

Samlet set vil de kommende år betyde et fortsat fokus på at ruste centret til at imødekomme udfordringerne med en høj andel af ældre og et sundhedsvæsen i hastig forandring samtidig med at kvaliteten udvikles. Det vil bl.a. skulle ske ved at fokusere på brugertilfredshed og de ansattes trivsel og arbejdsmiljø, samt et fortsat fokus på bedre overgange samt øget og forbedret samarbejde mellem kommune, sygehuse og almen praksis.

Udarbejdelse af handleplan for demensområdet

Prognoser for udviklingen i antallet af ældre viser en fortsat stigning de kommende 20-30 år. I Lyngby-Taarbæk Kommune vil der om 25 år være knap 30 % flere ældre over 60 år. Andelen af demente ældre stiger proportionalt med udviklingen i antallet af ældre. Andelen af demente på kommunens plejecentre udgør aktuelt ca. 35 % af beboerne. Politisk har demensområdet, herunder både tilbud til demente og pårørende til demente, herunder plejeboliger, stor bevågenhed i Lyngby-Taarbæk Kommune, og Social- og Sundhedsudvalget har besluttet, at Ældrestrategien skal suppleres med en handleplan for demensområdet. Perspektivet er med afsæt i den nyeste viden, erfaringer og undersøgelser på området at tilrettelægge kommunens demensindsats, så den understøtter størst mulig livskvalitet for kommunens demente borgere og deres pårørende.

Analyse af hjælpemiddelområdet

Kommunens udgifter til hjælpemidler udvikler sig stabilt, men budgetrammen er under pres. Centret har derfor i 2015 igangsat en analyse, som skal søge at pege på muligheden for at effektivisere udvalgte arbejdsgange på hjælpemiddelområdet og realisere eventuelle økonomiske og kvalitetsmæssige gevinster herved, bl.a. gennem optimering af samarbejde og koordinering mellem hjælpemiddeldepotet og de sagsbehandlende medarbejdere (visitationen). Desuden skal hjælpemiddeldepotets organisering og fysiske rammer fremadrettet afklares, herunder muligheden for et tværkommunalt samarbejde. Implementering af eventuel ny organisering og nye arbejdsgange vil finde sted i 2016.

Gennemførelse af effektiviseringer

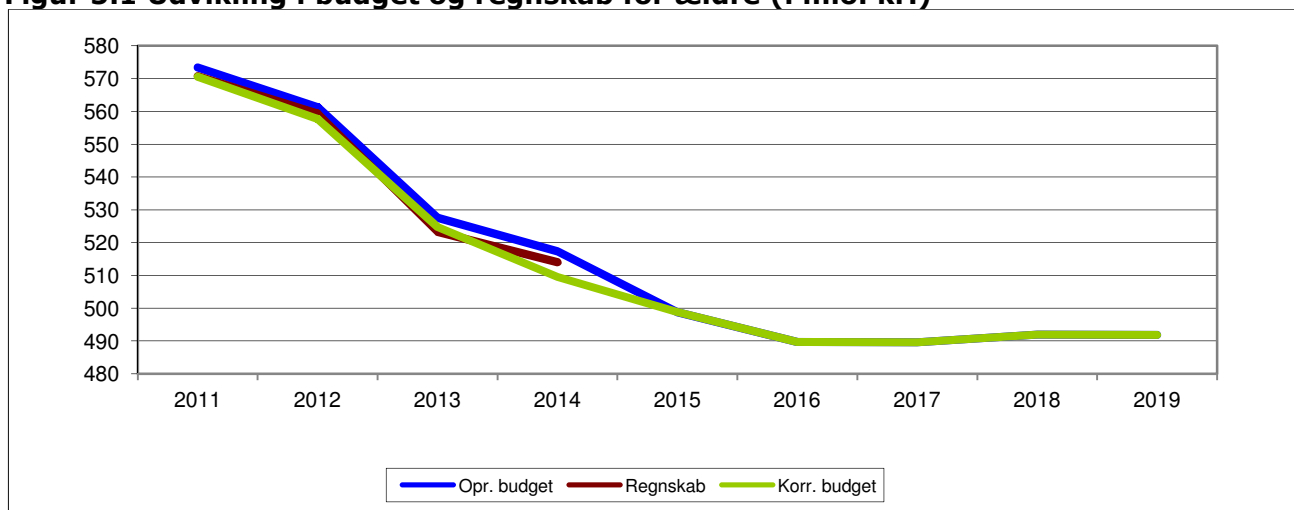
Som led i budgetaftalen har kommunalbestyrelsen besluttet, at der skal gennemføres årlige effektiviseringer på 1 % af det samlede kommunale servicedriftsområde for 2016-2018. Ældre- og sundhedsområdet skal ligesom de øvrige serviceområder levere forslag til effektiviseringer. Centeret har fået foretaget en analyse af effektiviseringspotentialer i centeret af et eksternt konsulentfirma, som

peger på områder, herunder ændringer i arbejdsgange og styringsmekanismer, der med fordel kan arbejdes med i 2016.

Analysen peger også på, at det kan være relevant at se nærmere på serviceniveauet og antallet af modtagere af indsatser på ældreområdet. F.eks. viser analysen et højt serviceniveau indenfor hjemmeplejen. Andelen af borgere, der modtager hjemmehjælp i Lyngby-Taarbæk Kommune ligger således over både landsgennemsnittet og over sammenlignelige kommuner. Andelen, der modtager under to timers hjælp, er knap 66 % i Lyngby-Taarbæk Kommune mod knap 61 % på landsplan og i de sammenlignelige kommuner. Endelig er der godt 57 % af hjemmehjælpsmodtagerne, der kun modtager praktisk hjælp mod knap 46 % på landsplan.

5. Nøgletalsudvikling

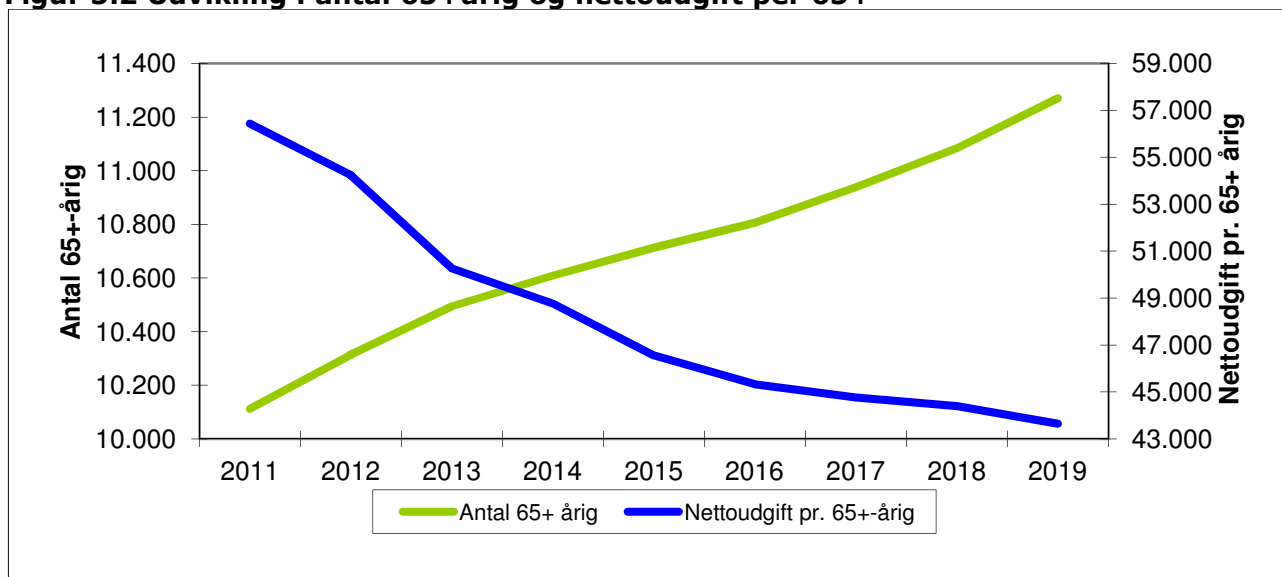
Figur 5.1 Udvikling i budget og regnskab for ældre (i mio. kr.)

Kilde: Budget- og regnskabstal LTK. 2016-priser

Budgettet for ældreområdet har været faldende siden 2011. Fra 2011 til 2016 er budgettet således faldet fra 573 mio. kr. til 490 mio. kr. svarende til et fald på ca. 15 pct. I perioden 2016 til 2019 stabiliseres budgettet omkring et niveau på 490-492 mio. kr. I 2011-2013 har der tilnærmelsesvis været balance mellem budget og regnskabet, mens der i 2014 kan konstateres et mindre merforbrug.

Udgiftsudviklingen på ældreområdet fra 2011 og frem skal bl.a. ses i lyset af implementeringen af paradigmeskiftet i forhold til træning før varig hjælp, etableringen af større og billigere plejehjem, lukning af to mindre og dyrere plejehjem samt rationaler ved udbud. Fra 2014 og frem kan faldet i udgifterne hovedsageligt henføres til et forventet fald i udgifterne til Køb og salg, der i de seneste år har været påvirket af om- og udbygninger af plejeboligerne. Endvidere er der fra 2015 systematisk arbejdet med at effektivisere driften – det gælder især ændrede arbejdsgange, reduktion i brugen af vikarbureau m.v.

Figur 5.2 Udvikling i antal 65+årig og nettoudgift per 65+

Kilde: Budget- og regnskabstal LTK. 2016-priser

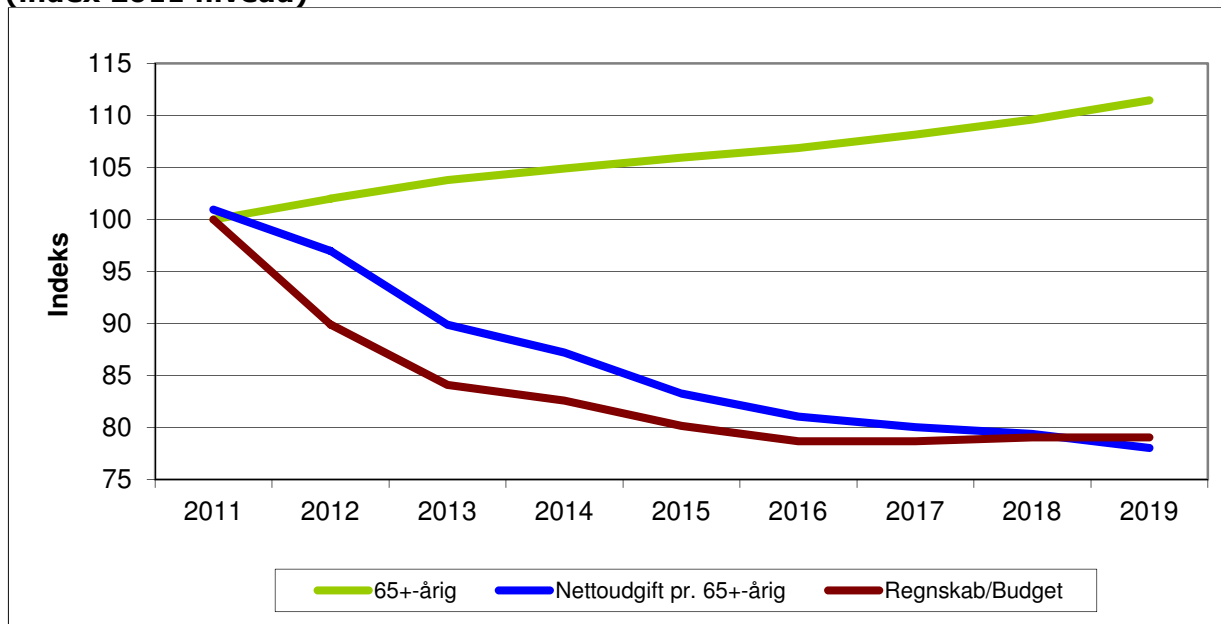
Fra 2011 til 2019 forventes antallet af 65+-årige at stige fra knap 10.100 til 11.300, svarende til en stigning på ca. 11 pct. I samme periode falder nettodriftsudgifterne pr. 65+-årig fra knap 56.400 kr. til knap 43.600 kr., svarende til et fald i udgiften pr. 65+-årig på ca. 23 pct.

Denne udvikling tydeliggøres i figur 5.3. I perioden 2011 til 2019 vil antallet af 65+-årige stige fra indeks 100 til indeks 111. I samme periode falder de samlede udgifter på området til indeks 79 i 2019. Det indebærer samlet set, at faldet i udgiften pr. 65+-årig er relativt større end faldet i de samlede udgifter på området. Nettoudgiften pr. 65+-årig falder således til indeks 78 i 2018.

Det skal hertil bemærkes, at der ikke kan sættes lighedstegn mellem antallet af 65+-årige og antallet af plejkrævende ældre. Som påpeget af Hjemmehjælpskommissionen, siger alder i sig selv ikke noget om den enkelte borgers plejebehov. Det er således vigtigt at notere sig, at plejebehovet ikke nødvendigvis stiger i samme omfang, som antallet af personer i en given alder. Dermed bliver udviklingen i 65+-årige en mindre brugbar indikator for udviklingen i plejebehovet. Eksempelvis er andelen af de 65+-årige, der modtager hjemmehjælp i Lyngby-Taarbæk Kommune, faldet fra ca. 21 pct. i 2011 til ca. 18 pct. i 2013.

Endvidere indfanger en stigning i antallet af 65+-årige ikke det forhold, at de ældre bliver senere plejkrævende. Der er i de senere år set en stigende tendens til, at borgere med behov for eksempelvis plejeboliger bliver ældre og ældre. Dette ligger i forlængelse af SFIs forudsigelser om, at den stigende levealder for de fleste vil betyde flere år som selvhjulpne og ikke flere år med et stort plejebehov eller plejeboligbehov. Endelig arbejdes der med paradigmeskiftet målrettet med borgernes selvhjulpnehed, som indebærer både en udsættelse og en reduktion af nogle borgernes plejebehov. Dermed mindskes antallet af år, hvor den ældre har et plejebehov.

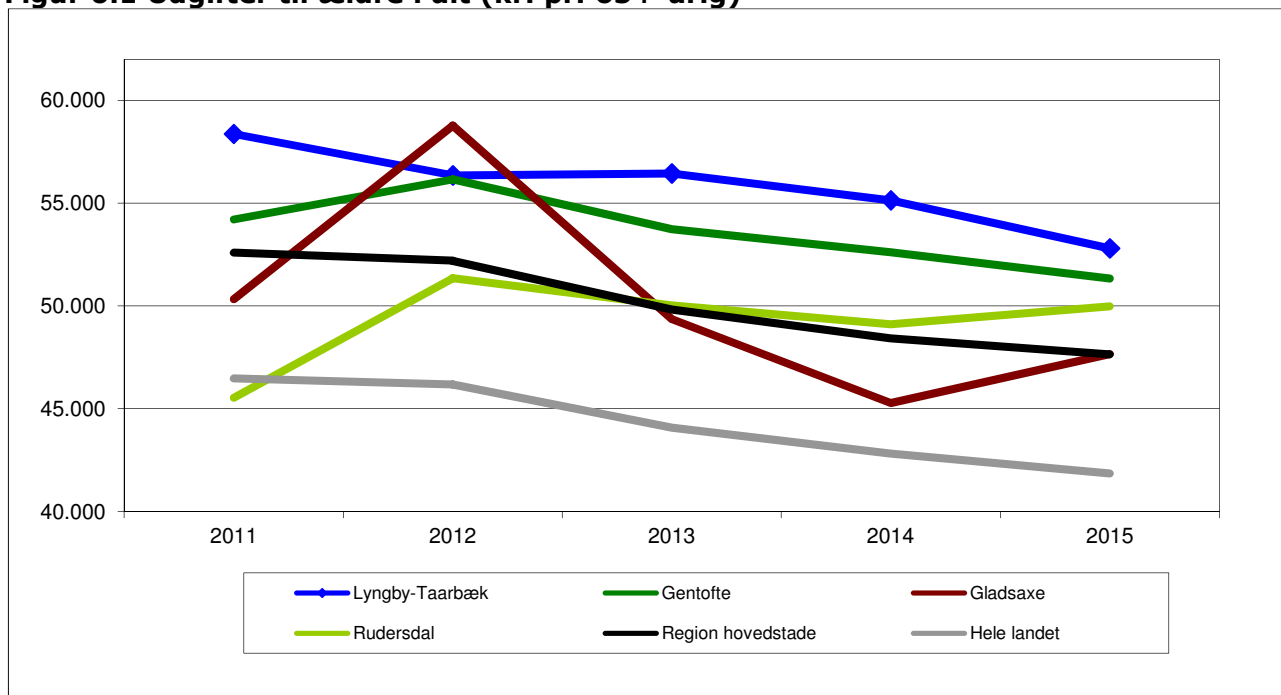
Figur 5.3 Udvikling i antal 65+ årig, nettoudgift per 65+ samt regnskab/budget (index 2011 niveau)

Kilde: Budget- og regnskabstal LTK. 2016-priser

6. Sammenligning af nøgletal

Figur 6.1 Udgifter til ældre i alt (kr. pr. 65+-årig)

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriet / De Kommunale Nøgletal. 2016-priser.

Figuren viser udviklingen i ældreudgifterne pr. 65+-årig i Lyngby-Taarbæk Kommune, tre omegnskommuner (Gentofte, Gladsaxe og Rudersdal) samt den gennemsnitlige udgift pr. 65+-årig for kommunerne i hhv. Hovedstadsområdet og hele landet.

Det bemærkes, at Økonomi- og Indenrigsministeriets afgrænsning af ældreudgifter ikke er identisk med udgifterne på aktivitetsområdet Træning og omsorg. Det er primært opdelingen af udgifter mellem aktivitetsområderne Træning og omsorg, Handicappede og Sundhed, der gør sammenligningen vanskelig.

For Lyngby-Taarbæk Kommune er udgiften pr. 65+-årig i perioden 2010 til 2014 faldet med ca. 10 pct. I samme periode er der sket en reduktion i udgiften pr. 65+-årig i Gentofte og Gladsaxe kommuner på ca. 5 pct., mens udgiften pr. 65+-årig i Rudersdal Kommune er steget med ca. 10 pct.

Udgiftsniveauet i Lyngby-Taarbæk Kommune ligger i perioden generelt højt set i forhold til udgiftsniveauet i sammenligningskommunerne samt det gennemsnitlige udgiftsniveau i både Hovedstadsområdet og hele landet. I 2015 er den budgetterede udgift pr. 65+-årig i Lyngby-Taarbæk Kommune ca. 26 pct. højere end den gennemsnitlige udgift pr. 65+-årig i hele landet.

Det relativt høje niveau for enhedsudgifterne i Lyngby-Taarbæk Kommune kan i et vist omfang skyldes befolkningssammensætningen i kommunerne. Lyngby-Taarbæk Kommune har en højere andel af ældre, der er over 85 år end sammenligningskommunerne og på landsplan, og denne gruppe modtager generelt mere hjælp end yngre ældre.

Aktivitetsområde: Sundhed og Omsorg

Sundhed

Sammenfatning:

- Udviklingen i den aktivitetsbestemte medfinansiering af sundhedsvæsenet
- Udarbejdelse af ny sundhedsstrategi
- Styrket organisering af indsatsen til borgere med senerhvervet hjerneskade
- Nye samarbejdsformer
- Genoptræning og vedligeholdende træning under pres

1. Beskrivelse af området

Aktivitetsområdet omfatter:

- A. Aktivitetsbestemt medfinansiering
- B. Specialiseret genoptræning
- C. Genoptræning og vedligeholdelsestræning
- D. Vederlagsfri fysioterapi
- E. Sundhedsfremme og forebyggelse
  - Sundhedsprojekter
  - Løn
- F. Færdigbehandlede patienter
- G. Hospice
- H. Frivillighed

2. Økonomisk driftsramme

Beskrivelse / mio. kr.	R14	B15	B16	B17	B18	B19
Aktivitetsbestemt medfinansiering	209,9	210,4	210,0	210,0	210,0	210,0
Specialiseret genoptræning	2,0	1,4	1,8	1,8	1,8	1,8
Genoptræning og vedligeholdelsestræning	76,8	73,4	71,6	71,6	71,6	71,6
Vederlagsfri fysioterapi	9,0	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5
Sundhedsfremme og forebyggelse	3,0	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
Færdigbehandlede patienter	3,6	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Hospice	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Frivillighed	1,4	1,8	1,3	1,3	1,3	1,3
Sundhed i alt	306,9	304,6	302,2	302,3	302,3	302,3

Anm.: Den økonomiske driftsramme er foreløbig.

Afrunding kan indebære at summen af de enkelte poster afviger fra totalen. 2016 pris- og lønniveau.

DUT-konsekvenser i medfør af aftalen om kommunernes økonomi for 2016, er ikke medtaget i opgørelsen. Eventuel tilførsel af budget i forbindelse med 2. anslået regnskab 2015 er ikke medtaget i opgørelsen.

Budgetaftale 2015-18 indebar en reduktion i fremskrivningen af alle enheders og institutioners lønbudgetter fra 2016 og frem. Aftalen er udmøntet i rammerne på de respektive områder.

Afvigelse mellem Budget 2015 og Budget 2016 er beskrevet nedenfor.

Fra 2015 til 2016 falder budgettet på Aktivitetsbestemt medfinansiering med 0,4 mio. kr., mens Specialiseret genoptræning tilsvarende stiger 0,4 mio. kr.

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET

**Sundhed og Omsorg
 Sundhed**

Der er tale om en delvis omfordeling af en tillægsbevilling til medfinansieringen på i alt 3,6 mio. kr., som blev givet i 2014, og som rettelig skulle have været delt mellem medfinansieringen (3,2 mio. kr.) og den specialiserede genoptræning (0,4 mio. kr.).

Fra 2015 til 2016 falder budgettet for Genoptræning og vedligeholdelsestræning med 1,8 mio. kr. Ændringen skyldes dels en korrektion på 0,8 mio. kr. fra træningsområdet til ældreområdet. Korrektionen er en reminiscens fra organisationsændringen i 2012, hvor træningsområdets budget ikke blev retvisende justeret.

Beløbet afspejler dog også, at budgettet er steget 0,3 mio. kr. grundet en teknisk korrektion på Møllebo, som omhandler manglende huslejebetaling fra borgere på de midlertidige pladser. Endelig afspejler beløbet også, at budgettet er reduceret fra 2016 og frem pga. berigtigelse af midler afsat til ekstra kørsel (0,5 mio. kr.), ændret praksis og procedurer på træningsområdet (0,1 mio. kr. jf. afsnit 3.2) samt reduktion i vikarudgifter (0,5 mio. kr. jf. afsnit 3.2).

Faldet i budgettet fra 2015 til 2016 vedrørende Frivillighed skyldes en korrektion for dobbelt budgettering af løn til en frivilligkoordinator. Da koordinatoren lønnes via administrationskontoen (Hovedkonto 6) blev Frivilligområdets budget reduceret med 0,5 mio. kr. i fm. 3. anslået regnskab 2014. Effekten af budgetreduktionen i 2015 fremgår derfor ikke af det oprindelige budget, men af det korrigerede budget for 2015.

3. Budgetforudsætninger

3.1 Generelle budgetforudsætninger

På sundhedsområdet budgetteres økonomien forskelligt på de enkelte delområder:

- Budget til medfinansiering og finansiering af det regionale sundhedsvæsen bygger på en analyse fra 2014. Analysen vurderede udgiftsniveauet i 2014 via en prognosemodel og tog desuden højde for historiske og aktuelle tendenser i sundhedsvæsnets udvikling. Budgettet i overslagsårene bygger på en fremskrivning efter denne analyse. Der er p.t. ikke data, som giver grundlag for at ændre denne forudsætning.
- Følgende aktivitetstal danner forudsætningen for budgettet i 2016 på neden nævnte områder:

Medfinansiering af regionale sundhedsydelser

Område	Antal borgere i alt i behandling	Antal ydelser el. kontakter i alt	Udgift pr. kontakt i kr.
Somatik indlagte	6.577	11.461	8.274
Somatik ambulans	26.386	122.999	680
Psykiatri indlagte	291	475	5.793
Psykiatri ambulans	861	9.977	530
Praksissektoren	52.145	715.647	31

Note: Aktivitetstal kommer fra eSundhed (KØS) og er trukket den 30/3 2015 (årsopgørelsen). Aktivitetstallene vedrører år 2014, som var udgangspunktet for den analyse, som budgettet i 2016 bygger på. Udgift pr. kontakt er beregnet ved at tage budget 2016 og dele med antal kontakter i alt.

Fuldfinansiering af regionale sundhedsydelser

Område	Antal borgere i alt i behandling	Antal ydelser el. kontakter i alt	Udgift pr. kontakt i kr.
Specialiseret ambulans genoptræning	257	2.419	678
Vederlagsfri fysioterapi	652	43.186	221
Færdigbehandlede patienter	274	1.540	1.978
Hospice	37	594	1.978

Note: Aktivitetstal kommer fra eSundhed (Grunddata) og er trukket den 30/3 2015 (årsopgørelsen). Aktivitetstallene for vederlagsfri fys., spec. amb. genoptræning og hospice vedrører år 2014, mens udgangspunktet for de somatiske og psykiatriske færdigbehandlede patienter er aktiviteten i 2013.

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET

Sundhed og Omsorg Sundhed

Udgift pr. kontakt for hospice og færdigbehandlede patienter er fastlagt af staten og dermed ikke beregnet med udgangspunkt i LTK's budget. Udgiften pr. kontakt er her beregnet ved at løfte taksten fra 2015 med 1,37 % (svarer til økonomisystemets p/l pr. 10. august 2015).

Genoptræningsenhedens budget er placeret på fire delområder:

- rehabiliterende pladser på Fortunen
- midlertidige pladser på Møllebo
- træningsindsatser på Møllebo og
- træningsindsatser på Fortunen

Budgetteringen på disse 4 områder er fastlagt ud fra et selvstændigt budget, og er ikke omfattet af f.eks. kapacitetstilpasningsmodel baseret på demografisk udvikling, men fremskrives med den almindelige p/l-udvikling.

3.2 Effektiviseringsforslag godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015

Som led i den politiske aftale om budgetlægningen for 2016-19 blev der i fagudvalgene i forårets løb arbejdet med effektiviseringsforslag inden for en ramme på 1 pct. Social- og Sundhedsudvalgets forslag blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015 og er, som konsekvens heraf, indarbejdet i budgettet for 2016-19. De vedtagne forslag er talmæssigt gengivet i nedenstående skema. Det konkrete indhold fremgår af det materiale, der blev behandlet i fagudvalgene.

1.000 kr.	2016	2017	2018	2019	I ALT
Sum	-674	-674	-674	-674	-2.696
SU1 - Ændret praksis for hjemmebesøg ifm. udskrivelse fra Træningsenheden	-55	-55	-55	-55	-220
SU2 - Ændret procedure vedr. håndtering/visitation af træningsydelser	-90	-90	-90	-90	-360
ÆL7 - Reducerede vikarudgifter	-506	-506	-506	-506	-2.024
ÆL10 - Udbud af vikarydelser	-23	-23	-23	-23	-92

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen. 2015 pris- og lønniveau.

SU1 - Ændret praksis for hjemmebesøg ifm. udskrivelse fra Træningsenheden

Der ændres praksis i fht. de hjemmebesøg, som aflægges ved planlægning af udskrivelse fra Træningsenheden. Hidtil har både en fysio- og en ergoterapeut deltaget i et hjemmebesøg sammen med borgeren. Ved hjemmebesøget gennemgås de daglige funktioner i hjemmet for at vurdere behovet for hjælpemidler. Der skønnes at være ca. 300 hjemmebesøg pr. år, hvoraf halvdelen fremover afvikles med én terapeut. Borgere med størst udfordringer vil fortsat få hjemmebesøg af både en ergo- og en fysioterapeut.

SU2 - Ændret procedure vedr. håndtering/visitation af træningsydelser

Myndighedsafdelingen og Træningsenheden effektiviserer i et samarbejde arbejdsgangen med visitation af de borgere, som udskrives med en genoptræningsplan fra sygehuset. Der skal sikres en effektiv håndtering af genoptræningsplanerne og dobbeltarbejde skal undgås.

ÆL7 - Reducerede vikarudgifter

Der er blandt lederne i hjemmepleje, plejecentre og i træningscentret enighed om, at det er muligt at finde modeller, hvor nuværende eksterne vikartimer i fremtiden varetages af fastansatte eller timelønnede. Den foreslåede effektivisering er baseret på en forventning om at finde en model, der kan afskaffe så godt som hele weekendforbruget af eksterne vikarer og derudover finde yderligere reduktioner af vikarforbruget i hverdagene.

ÆL10 - Udbud af vikarydelser

Center for Sundhed og Omsorg har i samarbejde med Center for Kultur og Jura (Udbud og Indkøb) forhandlet en ny aftale på plads med SOS Vikar. Den nye aftale danner grundlag for at realisere en besparelse på 1 % af forbruget.

4. Perspektiver og udfordringer

Udviklingen i den aktivitetsbestemte medfinansiering af sundhedsvæsenet

Lyngby-Taarbæk Kommune oplever (i lighed med mange andre kommuner) medfinansieringsordningen som uigennemsigtig og med store udsving i regningernes størrelse fra år til år. Området er svært at styre, fordi kommunerne bl.a. ikke selv visiterer til ydelserne i det regionale sundhedsvæsen og heller ikke fastlægger behandlingsniveauer. Samlet set giver dette usikkerhed om skønnet for kommunens årsforbrug (aktiviteten) samt budgetgrundlaget (den forventede kommunale pris pr. enhed). Udviklingen følges tæt med månedlig økonomisk opfølgning.

Budgetlægningen er vedvarende udfordret af sygehusenes omlægning fra lange indlæggelser til mere ambulante behandling. Udviklingen presser udgifterne for kommunerne op, fordi de ikke betaler en pris pr. indlagt sengedag, men en samlet pris pr. indlæggelse og pr. ambulante besøg. Derudover indbygger afregningssystemet hvert år nye "gråzonetakst-grupper", hvor flere ambulante patienter afregnes med et betalingsloft på ca. 14.600 kr. i stedet for det almindelige ambulante betalingsloft på ca. 1.400 kr.

I 2015 blev taksterne for sygehusbehandling sat ned pga. en fejlregning i Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse. Takstnedsættelserne bør ifølge KL give et vedvarende årligt fald i medfinansieringen på ca. 4 pct. I Region Hovedstaden er forventningen imidlertid udfordret af, at der historisk produceres et højere aktivitetsniveau end aftalt. I 2013 og 2014 betalte hovedstadskommunerne således 245 mio. og 350 mio. kr. mere i medfinansiering end aftalt. Sådanne merudgifter tilbageføres, men til hele landets kommuner - ikke kun til hovedstadens kommuner.

Lyngby-Taarbæk Kommune har siden budget 2013 og 2014 iværksat en række tiltag, som blandt andet har til formål at reducere antallet af forebyggelige indlæggelser blandt ældre borgere. Initiativerne omfatter skærmt teknologi, subakutte plejepladser, udgående akut-team og redskaber til tidlig opsporing af sygdom i ældreplejen. Som håbet - og forventet - har antallet af de forebyggelige indlæggelser været faldende de seneste år, men de udgør blot ca. 4 pct. af kommunens samlede medfinansieringsudgifter.

Tidligere analyser af kommunens vækst i sygehusvæsenet har primært udpeget områder, som er vanskelige for kommunen at forebygge. Det gælder eksempelvis kræftbehandling og skadestue/akutområdet, hvor sidstnævnte hænger tæt sammen med etableringen af regionens akutfunktion 1813.

Udarbejdelse af ny sundhedsstrategi

Kommunens borger- og patientrettede forebyggelsesindsats skal matche kommunens sundhedsmæssige udfordringer, og være målrettet kommunens borgere. Der skal derfor udarbejdes en ny sundhedsstrategi, som tager udgangspunkt i kommunens sundhedsmæssige udfordringer og de faglige anbefalinger i Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker og i forløbsprogrammerne for kronisk syge. Sundhedsprofilen for borgerne i Lyngby-Taarbæk Kommune viser, at andelen af borgere med risikabel alkoholadfærd er blandt de højeste i regionen. Hver ottende borger har et mentalt dårligt helbred og knap hver femte har et højt stressniveau. Halvdelen af de sygemeldte borgere i kommunen er sygemeldte pga. stress. Ift. tobak er det især en udfordring at nå borgere med få ressourcer. Sundhedsstrategien vil indeholde en kortlægning af kommunens nuværende indsatser på forebyggelsesområdet med henblik på at skabe overblik og pege tydeligere på de målgrupper og indsatser, som er relevante, så ressourcerne på forebyggelsesområdet bruges strategisk bedst. Herunder skal Sundhedscenteret i dialog med de øvrige centre i kommunen, herunder især Center for Arbejdsmarked og Social Indsats, for at indgå konkrete samarbejder omkring borgere i målgrupperne og implementering af forebyggelsespakkerne. Ligeledes skal samarbejdet med de praktiserende læger styrkes.

Styrket organisering af indsatsen til borgere med senerhvervet hjerneskade

Centeret har efter en projektperiode fået mulighed for at oprette en fast stilling som hjerneskadekoordinator. Koordinering på hjerneskadeområdet er en nødvendighed, da hovedparten af borgerne har meget store og komplekse behov. Inden for det seneste år ses en tendens til at kompleksiteten er yderligere stigende, da regionens praksis er ændret i retning af at udskrive borgerne tidligere fra

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET

Sundhed og Omsorg Sundhed

specialiserede genoptræningsophold til videre træning i kommunalt regi. Kommunen løfter nu rehabiliteringsopgaver på et langt højere specialiseringsniveau end tidligere, hvilket betyder at tilbuddet også ligger langt ud over de gældende kvalitetsstandarder for genoptræning i kommunen. Der er derfor behov for at forholde sig til denne problematik med eventuelle ændringer i serviceniveauet til følge, så borgerne kan få den nødvendige indsats. Samtidig er der behov for at arbejde med en smidigere beslutningsmodel i Hjerneskadesområdet på tværs af de involverede centre, i forhold til hvilken konkret indsats, den enkelte borger skal tilbydes. Endelig vil centeret se nærmere på mulighederne for at løse flere opgaver på hjerneskadeområdet i samarbejde med de øvrige otte kommuner omkring Herlev Hospital.

Nye samarbejdsformer

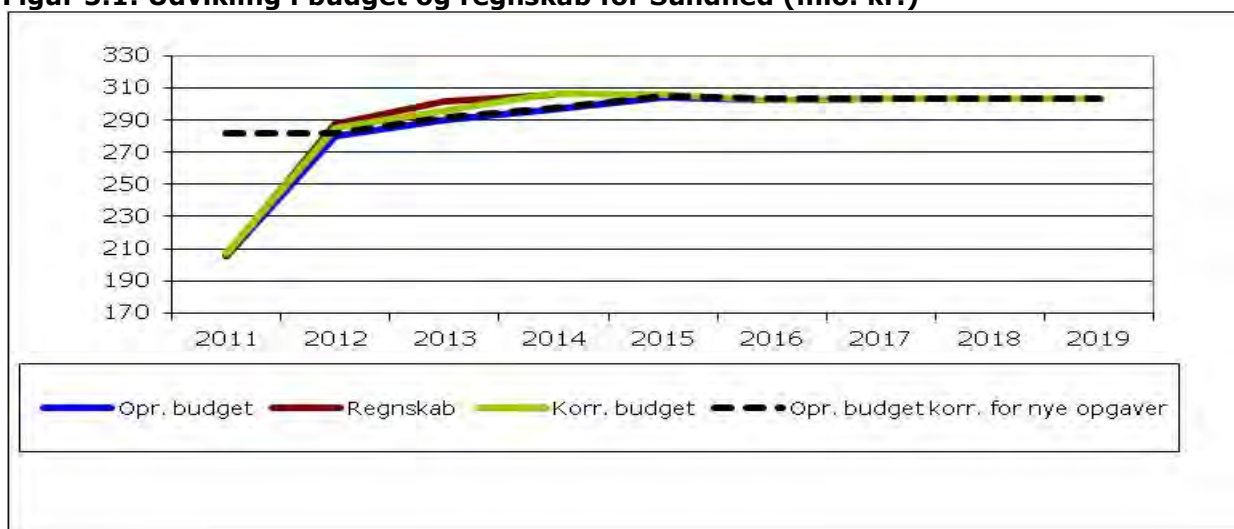
Endnu bedre tilbud i det nære sundhedsvæsen og bedre overgange mellem den primære og den sekundære sundhedssektor forudsætter et tæt samarbejde mellem kommunen, almen praksis og hospitalerne. Sundhedsaftalen for 2015-2018 indeholder en række målsætninger, som netop fokuserer på at skabe sammenhængende og koordinerede forløb. Samarbejdet skal styrkes – både via sundhedsaftalen og via aktiviteter i kommunen. Det handler både om at understøtte en bedre kommunikation mellem parterne, være aktiv i de fælles fora på sundhedsområdet og at indgå mere forpligtende samarbejdsaftaler. Konkret vil centeret bl.a. arbejde for at tilvejebringe en permanent model for lægedækning på de sub-akutte pladser, Det mobile akutteam og Epitalet, ligesom centeret sammen med Center for Borgerservice, IT og Digitalisering vil arbejde for at indgå samarbejdsaftaler med andre kommuner om benyttelse af Epitalet.

Genoptræning og vedligeholdende træning under pres

Centerets træningsenhed har de seneste år oplevet, at hurtigere udskrivning fra hospitalerne betyder, at borgere, som hjemtages til en midlertidig plads i kommunen, er mere plejekrævende og har større behov for sygeplejefaglig og terapeutfaglig indsats. Samtidig øges andelen af borgere udskrevet fra hospital til ambulant genoptræning i kommunen. Antallet af borgere med en genoptræningsplan fra sygehus er således steget 30 % fra 2012 til 2014, den kommunale visitation henviser væsentligt flere borgere (stigning på 20 % fra 2012 til 2014), og udmøntningen af forløbsprogram for lænde-rygpatienter og hjerterehabilitering samt Jobcentrets borgere kræver også ressourcer. Det stiller krav til kommunens fortsatte opfølgning på og prioritering af området for at imødekomme borgernes behov.

5. Nøgletalsudvikling

Figur 5.1: Udvikling i budget og regnskab for Sundhed (mio. kr.)

Kilde: Budget- og regnskabstal LTK. 2016-priser.

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET

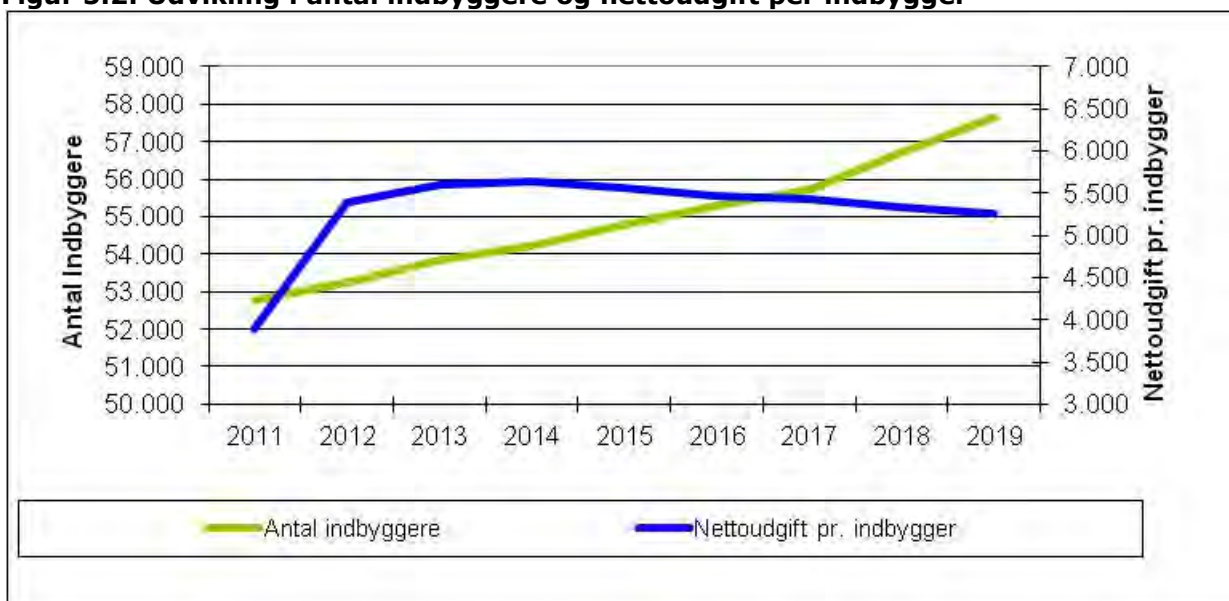
Sundhed og Omsorg Sundhed

I figur 5.1 ses, at det oprindelige budget (korrigeret for opgaveflytninger mellem aktivitetsområder) er vokset gennem perioden fra 206 mio. kr. i 2011 til 304 mio. kr. i 2015. Herefter sker der en udfladning af budgettet.

Stigningen i perioden 2011-2012 skyldes, at kommunernes medfinansiering ændres fra et stort fast tilskud (grundbidrag på 63,6 mio. kr. i budget 2011) og en lille medfinansiering af den enkelte behandling til en væsentlig højere medfinansiering af somatiske behandlinger, uændret medfinansiering af psykiatriske behandlinger og intet fast tilskud. Ændringen skulle øge kommunernes incitamenter i den forebyggende sundhedsindsats. Denne ændring øger budget 2012 med 74 mio. kr. i forhold til budget 2011. Tages der højde for disse (og andre mindre) nye opgaver, ses det, at budgettet stiger fra 282 mio. kr. i 2011 til 305 mio. kr. i 2015.

Det fremgår også, at regnskabet har fulgt det korrigerede budget pænt gennem hele perioden.

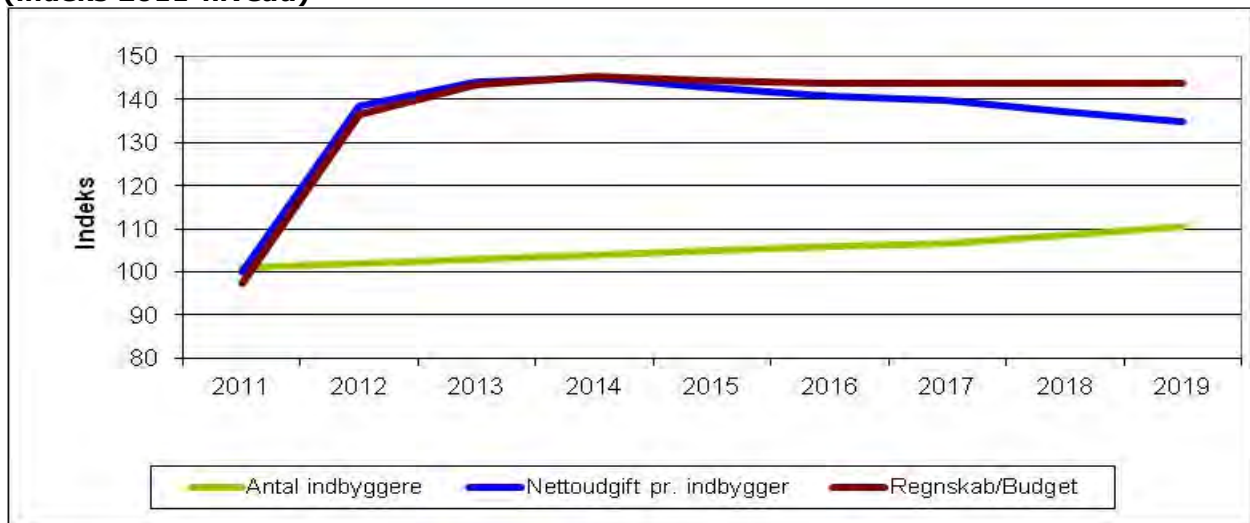
Figur 5.2: Udvikling i antal indbyggere og nettoudgift per indbygger

Kilde: Budget- og regnskabstal LTK. 2016-priser

I figur 5.2 er antallet af indbyggere sammenholdt med udgifterne pr. indbygger. Det fremgår, at nettoudgifter er steget fra 3.892 kr. pr. indbygger i 2011 til 5.639 kr. i 2014, hvorefter de løbende falder til 5.252 kr. i 2019. Faldet fra 2014 i nettoudgiften pr. indbygger skyldes stigende folketal, da udgifterne er forholdsvis stabile (jf. ovenfor).

Figur 5.3: Udvikling i antal indbyggere, nettoudgift pr. indbygger og regnskab/budget (indeks 2011-niveau)

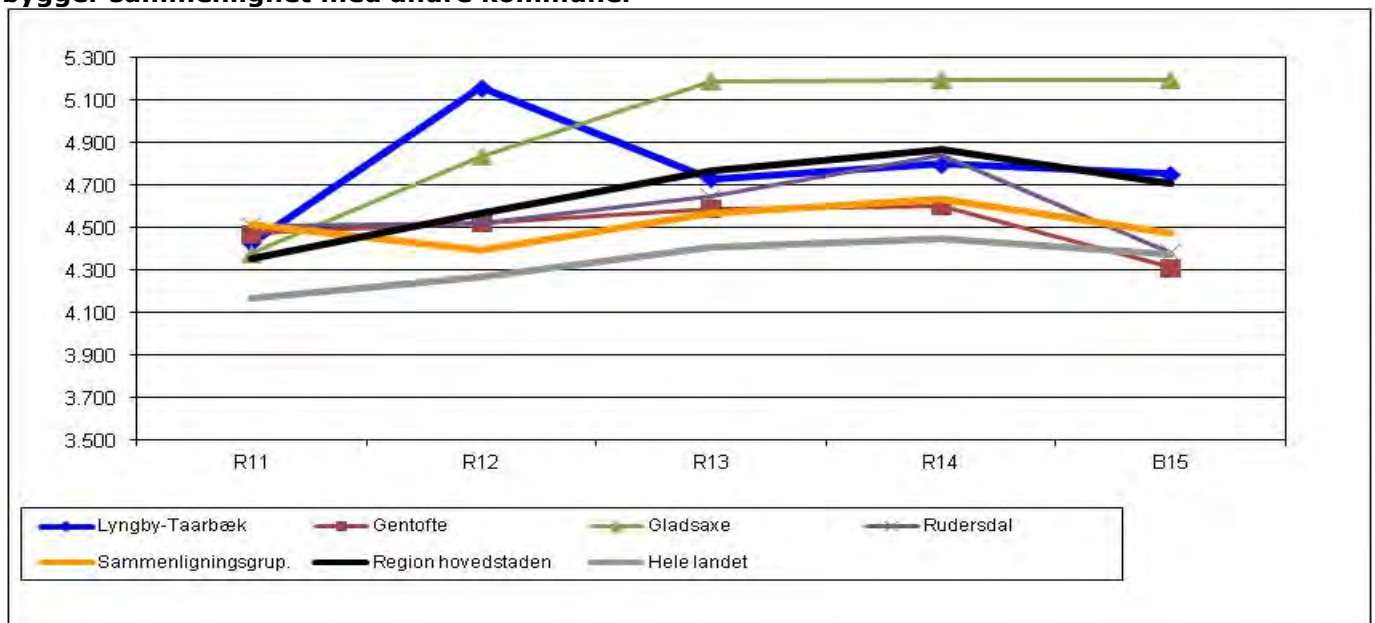

Kilde: Budget- og regnskabstal LTK. 2016-priser

I figur 5.3 ses nogle af de samme tendenser som ovenfor, hvor befolkningstallet stiger, mens udgifterne efter 2014 er nogenlunde stabile, hvorfor nettoudgiften pr. indbygger falder.

6. Sammenligning af nøgletal

Figur 6.1: Udviklingen i sundhedsvæsen, genoptræning og forebyggelse i alt kr. pr. indbygger sammenlignet med andre kommuner

Kilde: Budget- og regnskabstal LTK. 2016-priser

Den kommunale medfinansiering på sundhedsområdet er fuldt ud aktivitetsbestemt fra og med Budget 2012. For at skabe sammenlignelighed med tallene før og efter 2012 indgår udgifterne til

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET

**Sundhed og Omsorg
Sundhed**

Kommunalt grundbidrag vedr. sundhedsvæsenet (funktion 7.62.82 grp. 001) for 2011 også i tabellen, og der bringes en sum for den aktivitetsbestemte medfinansiering inklusive grundbidrag.

Lyngby-Taarbæk Kommunes udgifter steg fra 2011 til 2012 mere end de sammenlignelige kommuner, men falder til regnskab 2013. Herefter ligger Lyngby-Taarbæk på niveau med Region Hovedstaden, men lidt over sammenligningsgruppen og hele landet.

Aktivitetsområde: Handicappede og sociale indsatser

Sammenfatning:

- *Gennem en årrække har området været udfordret af opdrift.*
- *Fremadrettet skal der derfor fortsat udvikles en effektiv styring i krydsfeltet mellem faglighed og økonomi*
- *Dette skal bl.a. ske gennem kvalitetsudvikling af sagsbehandling og tilbudsvifte på voksenhandicapområdet og gennem fortsat implementering af kommunens Helhedsplan for Socialpsykiatrien.*

1. Beskrivelse af området

Aktivitetsområdet handicappede og sociale indsatser er opdelt i følgende ydelsesområder:

- A. Handicappede Myndighed, der omfatter:
- Indtægter fra den centrale refusionsordning vedr. særligt dyre enkeltsager
  - Køb af kompenserende specialundervisning til voksne samt særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse til unge med særlige behov
  - Pleje og omsorg for handicappede borgere under 67 år
  - Kontakt- og ledsagerordningen samt forebyggende indsats
  - Køb af pladser i døgn- og dagtilbud til borgere under 67 år, herunder i plejehjem og beskyttede boliger, midlertidige og længerevarende botilbud samt beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud
  - Køb af pladser i forsorgshjem, kvindekrisecentre, alkohol- og stofmisbrugsbehandlingscentre
  - Ydelser til særlige sociale formål, herunder merudgifter og kontanthjælp vedr. visse grupper af flygtninge.
- B. Handicappede Udfører, der omfatter driften af Lyngby-Taarbæk Kommunes sociale tilbud; Kvindekrisecenteret, Slotsvænget, Chr. X's Allé, Magnetten, Paradiset, Demenstilbuddet Hovedsagen, Misbrugscenter Torvet samt den selvejende institutioner Nettet.
- C. Sundhed Udfører, der omfatter den kommunale Tandpleje og Sundhedstjeneste, der i medfør af tilpasningen i Lyngby-Taarbæk Kommunes administrative struktur medio 2014 er blevet sammenlagt med det specialiserede voksenområde fra budget 2015 og frem.

Derudover indgår visse administrative udgifter som tolkebistand og lægeerklæringer.

Handicapområdet er organiseret efter Bestiller-Udførermodel og opdelt i et myndigheds- og et udførerområde.

Myndighedsområdet angår udgifter til borgere, og hvor der købes ydelser hos egne udførere, tilbud i andre kommuner, regioner eller private.

Udførerområdet angår drift af egne tilbud og selvejende institutioner med driftsoverenskomst, som finansieres af indtægter ved salg af pladser til kommunens egne borgere eller borgere fra andre kommuner.

Den selvejende institution Kirsten Marie har opsagt driftsoverenskomst med kommunen og overgår til friplejebolig pr. 1.1.2016. Som konsekvens heraf vil forvaltningen indarbejde en udgiftsneutral ændring, der har den betydning, at det tidligere driftstilskud til den selvejende institution under udførerområdet flyttes til budget vedr. køb af botilbud under myndighedsområdet.

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET

Handicappede og sociale indsatser

Forvaltningen arbejder på at styrke økonomistyringen. Det omfatter fuld indarbejdelse af bestiller-udførermodellen og bogføring af udgifter til egne borgere på kommunens egne tilbud, hvor der er tale om visiterede tilbud.

Der vil frem til og inden budgetåret 2016 blive foretaget teknisk omlægning af budget (udgifter og indtægter) mellem myndigheds- og udførerområdet vedr. køb af pladser i dag- og botilbud under Magneten og den selvejende institution Nettet.

Omlægningen har ingen økonomiske konsekvenser og betyder, at udførerområdet fra budget 2016 vil omfatte alle udgifter til visiterede ydelser til egne borgere. Udførerområdet budgetteres ud fra princippet om at det "skal hvile i sig selv", dog undtaget åbne væresteder og misbrugscenter.

2. Økonomisk driftsramme

Beskrivelse / mio. kr.	R2014	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
A: Administration			0,4	0,4	0,4	0,4
A: Den central refusionsordning	-10,6	-9,7	-9,7	-9,7	-9,7	-9,7
A: Voksenspecialundervisning	1,8	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8
A: Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse	5,7	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9
A: Pleje og omsorg	20,5	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9
A: Forebyggende indsats	20,9	21,4	18,2	16,5	15,8	15,8
A: Herberg og kvindekrisehjem	2,0	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3
A: Alkoholbehandling	2,9	2,0	2,8	2,8	2,8	2,8
A: Stofmisbrugsbehandling	5,0	4,5	4,9	4,9	4,9	4,9
A: Længerevarende botilbud	96,0	94,2	91,6	91,6	91,6	91,6
A: Midlertidige botilbud	26,4	24,6	24,9	24,9	24,9	24,9
A: Kontakt- og ledsagerordning	4,1	4,8	4,4	4,0	4,0	4,0
A: Beskyttet beskæftigelse	10,5	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7
A: Aktivitets- og samværstilbud	22,1	21,4	21,4	21,4	21,4	21,4
A: Sociale formål (merudgiftsydelser) mv.	0,9	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
A: Flygtningeboliger	0,3	-0,1	1,3	1,3	1,3	1,3
A: Boligsocialt arbejde	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
B: Udfører - sociale institutioner	32,1	30,6	33,2	34,2	34,2	34,2
C: Kommunal tandpleje	0,0	18,4	17,9	17,4	17,4	17,4
C: Kommunal sundhedsstjeneste	0,0	9,5	9,3	9,3	9,3	9,3
Handicappede og sociale indsats i alt	240,6	263,5	262,0	260,3	259,5	259,5

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen. 2016 pris- og lønniveau. Konsekvenser som følge af aftale om kommunernes økonomi for 2016 er ikke medtaget i opgørelsen

Budgetaftale 2015-18 indebar en reduktion i fremskrivningen af alle enheders og institutioners løn-budgetter fra 2016 og frem. Aftalen er udmøntet i rammerne på de respektive områder.

Sammenlignet med det oprindelige budget 2015 reduceres den økonomiske driftsramme for aktivitetsområdet handicappede med -1,6 mio. kr. fra 2015 til 2016 og med -1,7 mio. kr. fra 2016 til 2017, og med -0,8 mio. kr. i perioden 2017-2018 i budgetforslag 2016-2019.

Overordnet kan udviklingen forklares ved følgende:

- Der er som konsekvens af Strategi- og Handleplanen for det specialiserede voksensocialområde indlagt en besparelse på -1,1 mio. kr. i 2015 voksende til -3,2 mio. kr. fra 2016 og frem i forhold til det oprindelige budget 2014. Besparelsen udmøntes på køb af længerevarende og midlertidige botilbud. Derudover stammer en nedgang på -0,3 mio. kr. fra tidligere vedtaget effektiviseringer i budgetaftale 2014, hvor effekten stiger i overslagsårene ud over budgetåret 2015.
- Der er ved 1. anslået regnskab 2015 tilført budget til afholdelse af udgifter til midlertidige flygtningeboliger på 1,3 mio. kr. årligt fra og med 2015.

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET

Handicappede og sociale indsatser

- Der er ligeledes ved 1. anslået regnskab 2015 tilført budget til misbrugsbehandling på 1,2 mio. kr. årligt fra og med 2015 på grund af flere borger i de senere år søger behandling, bl.a. fordi der er udvidede muligheder for anonym behandling.
- Gevinsterne af effektiviseringsinitiativerne HA2 om etablering af værested, bostøttekorps og fremskudt sagsbehandling (-1,8 mio. kr. i 2016 og -2,8 mio. kr. årligt fra 2017 og frem), UB1 om udvikling og udvidelse af Kvindekrisecenter (-0,05 mio. kr. i 2016 og -0,1 mio. kr. årligt fra 2017 og frem) samt SUX om hjemmebesøg i sundhedstjenesten (-0,1 mio. kr. årligt fra 2016 og frem) er indarbejdet jf. Kommunalbestyrelsesmøde 25. juni 2015 nedenfor.
- Under udførerøkonomi budgetteres med teknisk udkontering af overheadudgifter på i alt 0,2 mio. kr. for Torvehus og Hovedsagen, hvilket ikke var tilfældet i det oprindelige budget 2015. Derudover er de budgetterede takstindtægter nedskrevet med 0,6 mio. kr.
- Der er overført budget og forbrug på 0,4 mio. kr. fra Administration under Økonomiudvalget til Social- og Sundhedsudvalget vedr. udgifter til tolkebistand og lægeerklæringer.
- Budget til boligsocialt arbejde angår et projekt i årene 2014-2015. Projektet er startet med mindre forsinket, så ubrugte midler på 0,3 mio. kr. i 2014 overføres til 2015 og evt. 2016, hvor projektet afsluttes.
- Der er overført budget vedr. indvendig vedligeholdelse af tandplejen til Kommunale Ejendomme (-0,2 mio.kr.) og indhentet besparelse på telefoni (-0,1 mio.kr.)
- På sundhedsområdet inden for tandplejen stammer en nedgang fra tidligere vedtaget effektiviseringer i budgetaftale 2014, hvor effekten stiger i overslagsårene ud over budgetåret 2015 (-0,5 mio. kr. fra 2016 og -0,5 mio. kr. fra 2017).

3. Budgetforudsætninger

3.1 Generelle budgetforudsætninger

I det følgende gennemgås budgetforudsætningerne for hvert af aktivitetsområdets ydelsesområder.

Budgetforudsætninger for A) Handicap Myndighed:

Tabel 1 viser specifikation af rammebeløbene i antal helårspersoner og gennemsnitspris pr. år på områder, hvor det er relevant. Tallene danner baggrund for opfølgning i løbet af året.

Tabel 1: Budgetforudsætninger med antal helårspersoner og gennemsnitspriser¹

	Antal helårspersoner		Enhedspriser (16-pl, t. kr.)		Budget (16-pl, mio.kr.)	
	B2015	BF2016	B2015	BF2016	B2015	BF2016
Voksenspecialundervisning	116	116	17	16	1,9	1,8
Særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse	23	23	307	307	6,9	6,9
Pleje og omsorg	31	31	647	647	19,9	19,9
Forebyggende indsats	224	224	96	81	21,4	18,2
Botilbud til personer med sociale problemer ²	19	19	74	74	1,4	1,4
Længerevarende botilbud	102	102	920	895	94,2	91,6
Midlertidige botilbud	54	54	461	465	24,6	24,9
Beskyttet beskæftigelse	76	76	128	128	9,7	9,7
Aktivitets- og samværstilbud	115	115	186	186	21,4	21,4

Anm:

2016-pris og lønniveau. Enhedsomkostninger eksklusiv indtægter fra den centrale refusionsordning.

¹Opgørelsen omfatter kun ydelser med direkte betaling på områdets myndighedsøkonomi. Kommunens brug på institutionerne Magneten, Nettet, Kirsten Marie, Hovedsagen og Paradiset er derfor helt eller delvist udeladt i opgørelsen.

²Aktiviteten på botilbud til personer med særlig sociale problemer er opgjort til berørte personer.

Budgetforudsætninger for B) Handicap Udfører:

Den økonomiske driftsramme er som udgangspunkt fastlagt efter Bestiller-Udførermodel, så drifts-omkostninger og indtægter fra salg af pladser på langt sigt balancerer.

Der beregnes takster for de sociale dag- og botilbud jf. bekendtgørelse om omkostningsbaserede takster og efter takstmodel og principper besluttet af KommuneKontaktRådet i hovedstadsregionen.

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET

Handicappede og sociale indsatser

Botilbuddene under Slotsvænget, Chr. X's Allé og Kvindekrisecenteret er underlagt principperne i de sociale rammeaftaler for Kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden i regi af KommuneKontaktRådet.

Nedenstående tabel vedrører de dele af udførerøkonomien, der er omfattet af rammeaftalen. Derudover yder Slotsvænget og Chr. X's Allé også socialpædagogisk støtte efter Servicelovens § 85, ligesom akuttilbud og tilbud om beskyttet beskæftigelse i flyvteamb drives af Slotsvænget.

Tabel 2: Budgetforudsætninger på udvalgte dele af handicapområdets udførerøkonomi i BF2016

Institution	Lovhjemmel	Dagstakst (kr.)	Antal pladser	Budgetteret Belægning
Kvindekrisecenteret	SEL § 109	1.802	10	95 pct.
Slotsvænget botilbud	SEL § 105/§85	2.377	32	98 pct.
Chr. X Allé botilbud	SEL § 108	2.653	50	98 pct.

Anm:

2016-pris og lønniveau. Taksterne er afrundet til hele kroner. Taksterne er foreløbige, idet taksterne vedtages af Kommunalbestyrelsen i forbindelse med budgetforslaget.

For så vidt angår Magneten, den selvejende institution Nettet, Misbrugscenteret Torvet, Demenstilbuddet Hovedsagen og aktivitetstilbuddet Paradiset, er kommunens brug af institutionerne i 2015 finansieret gennem årligt vedtaget driftsbevilling. I det omfang andre kommuner anvender tilbudene opkræves disse i henhold til de gældende regler for mellemkommunale betalinger, herunder reglerne på det på specialiserede socialområde.

Fra 2016 tilrettelægges indføring af fuld bestiller-udførermodel, som vil omfatte Magneten, den selvejende institution Nettet og Demenstilbuddet Hovedsagen.

3.2 Effektiviseringsinitiativer godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015

Som led i den politiske aftale om budgetlægningen for 2015-18 er der i fagudvalgene i forårets løb arbejdet med effektiviseringsforslag inden for en ramme på 1 pct. Social- og Sundhedsudvalgets forslag blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015 og er som konsekvens heraf indarbejdet i budgetforslaget for 2016-19. De vedtagne forslag er talmæssigt gengivet i nedenstående skema. Det konkrete indhold fremgår af det materiale, der blev behandlet i fagudvalgene.

Mio. kr	2016	2017	2018	2019	I ALT
Sum	-1,95	-3,0	-3,0	-3,0	-10,95
HA2 – Etablering af værested, bostøttekorps og fremskudt sagsbehandling	-1,8	-2,8	-2,8	-2,8	-10,2
UB1 – Udvikling og udvidelse af Kvindekrisecentret	-0,05	-0,1	-0,1	-0,1	-0,35
SUX – Weekendbesøg i sundhedstjenesten	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,4

HA2 – Etablering af værested, bostøttekorps og fremskudt sagsbehandling

Ved at etablere et værested for borgere med socialpsykiatriske problemstillinger kan en del af den nuværende § 85 støtte ydes som en blanding af individuel og gruppebaseret støtte. Det forventes at have god effekt for netværksdannelse, sociale kompetencer m.m. Ud over aktiviteter, samvær og socialpædagogisk støtte vil der desuden kunne foregå fremskudt rådgivning og vejledning. Tilbuddet forventes at erstatte 50 % af den individuelt tilrettelagte § 85 støtte til målgruppen.

UB1 – Udvikling og udvidelse af Kvindekrisecentret (SSU andel)

Ved at udvikle og udvide kvindekrisecentret kan der opnås besparelse dels på mor-/barnanbringelser under børneområdet, dels på voksenområdet ved at undgå køb af pladser i kvindekrisecentre udenbys.

SUX – Weekendbesøg i sundhedstjenesten

Lyngby-Taarbæk Kommune tilbyder tidlige hjemmebesøg (barselsbesøg) på 4.-5.-dagen efter fødslen, hvilket i praksis betyder besøg på lørdage og nogle søn- og helligdage. Overordnet set fungerer ordningen godt, men der er ikke sundhedsfaglige belæg for, at samme effekt ikke kan opnås ved at gå tilbage til at afholde besøgene på 4.-6.-dagen, og dermed typisk på hverdage. Dermed reduceres weekendbesøg.

4. Perspektiver og udfordringer

Aktivitetsområdet har i en årrække været kendetegnet af stigende sagstal, stigende priser samt faglige og styringsmæssige udfordringer. Disse udfordringer handler blandt andet om, at der fødes flere borgere med komplekse behov, at handicappede borgere ofte lever længere end tidligere og udviklingen af nye diagnoser mv. på det psykiatriske område ændrer behovet for støtte efter servicelovens bestemmelser.

Området er således præget af et stærkt behov for en effektiv styring i krydsfeltet mellem faglighed og økonomisk styring.

Udvikling af voksenhandicapområdet

Som led i ambitionen om at sikre en effektiv styring af voksenhandicapområdet deltager Center for Social Indsats i et samarbejdsprojekt med Socialstyrelsens og Ankestyrelsens task force. Indledningsvis gennemføres en analyse af en række borgersager og af kommunens politikker og retningslinjer på området. Denne analyse skal bidrage til en kvalificering af myndighedssagsbehandlingen på område, give indspark til den forestående revision af kommunens handicappolitik og udarbejdelse af konkrete handleplaner, der skal gennemføres på området. Center for Social Indsats fortsætter i et to-årigt udviklingsforløb med task forcen, hvor der arbejdes videre med at kvalificere myndighedssagsbehandling, ydelsestildeling, serviceniveauer og tilbudsviften.

Fortsat implementering af helhedsplanen for socialpsykiatri

Helhedsplanen for socialpsykiatri blev vedtaget i 2013 og tilstræber en udvikling i kommunens sagsbehandling og tilbudsvifte, der er i overensstemmelse med recovery- og rehabiliteringsparadigmet. Som del af den fortsatte implementering af helhedsplanen og det nye paradigme, er det besluttet, at de decentrale institutioner skal udarbejde metodekataloger med beskrivelser af de metoder, der anvendes i arbejdet med borgerne. Derudover skal der laves retningslinjer for samarbejdet mellem myndighedsafdelingen og udførerniveauet, herunder også vedrørende borgerinddragelse. Endelig skal støtten til borgerne tilpasses det nye paradigme, og der skal ses på organiseringen og tilrettelæggelsen, herunder også evt. nye støtteformer som fx fremskudt sagsbehandling, gruppebaserede tilbud, inddragelse af frivillige/civilsamfundet mv., jf. HA2 om etablering af værested.

Byggeprojekter vedr. ny tandklinik og Kvindehuset

Der igangsættes to byggeprojekter, der skal skabe effektive og tidssvarende rammer for tandplejen og kvindekrisecentret. Formålet er, at borgerne kan tilbydes en højere kvalitet i ydelserne. For så vidt angår Kvindehuset udvides husets tilbudsvifte med mor-/barn-anbringelser eller "efterværnspladser" til kvinder, der har været på krisecenter, jf. UB1 om udvikling og udvikling af Kvindekrisecentret.

5. Nøgletalsudvikling

I figur 5.1 vises udviklingen i budget- regnskabstal på aktivitetsområdet handicappede (ekskl. overførsler) i perioden 2011 til 2019.

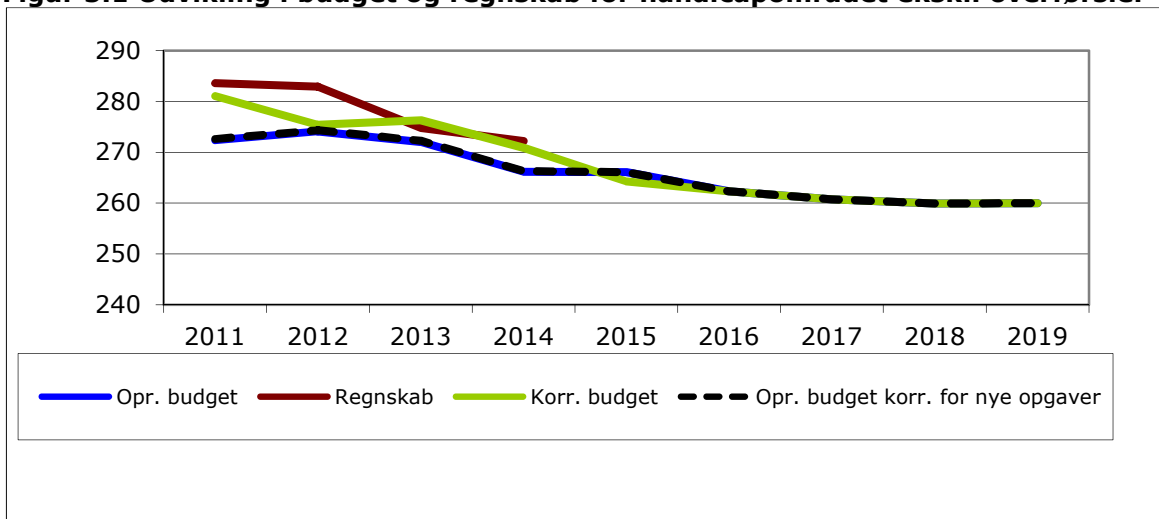
I årene forud for 2011 har der været vækst på området, der primært har været udtryk for, at Struktur- og Opgavereformen fra 2007 har haft en indkøringsfase, hvor refusionsgrænserne i den centrale refusionsordning gradvist er aftrappet.

Siden 2011 er der ikke i lignende grad sket ændringer af områdets lovgivningsmæssige rammer. Derimod falder budgettet gradvist frem til 2018 til et niveau på 260 mio. kr. Dette skal primært ses i lyset af de budgetinitiativer, der er vedtaget i perioden siden 2013 – herunder kommunens Handle- og Strategiplan for det Specialiserede Voksenocialområde.

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET

Handicappede og sociale indsatser

Figur 5.1 Udvikling i budget og regnskab for handicapområdet ekskl. overførsler

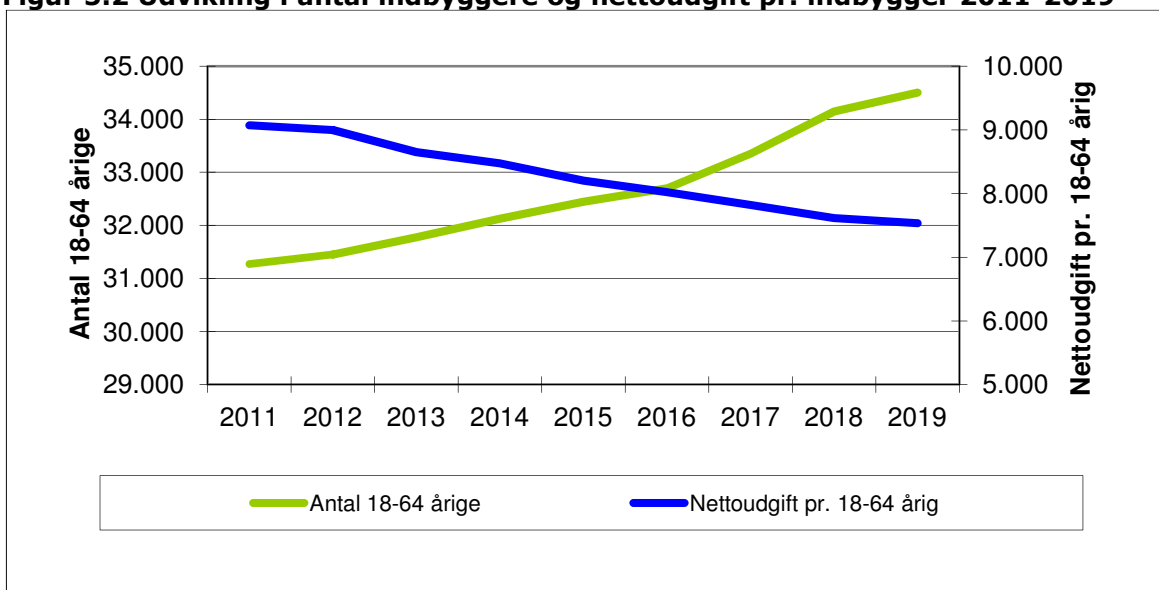

Kilde: Budget- og regnskabstal LTK. 2016-priser

Note: For at sikre sammenlignelighed mellem årene, er regnskabstallene korrigeret for budgettekniske ændringer.

Rettes fokus mod regnskabstallene i figur 5.1, ses en reduktion af forbruget i perioden fra 2011 til 2014 med ca. 3,6 %. Ses isoleret på regnskab 2012 bemærkes dog også, at der er en stor afvigelse fra korrigerede budget. Dette er overvejende udtryk for, at der over en årrække har været en opdrift i efterspørgslen på handicapområdets ydelser, herunder bl.a. på socialpædagogisk støtte (forebyggende indsats), samt at der i 2011 har været en større forsinkelse i regningsfremsendelserne fra områdets eksterne leverandører end ventet. Dermed er der i 2012 på en række ordninger blev afregnet for mere end de forudsatte 12 måneder. Den langt mere tidstro regningsfremsendelse fra 2013 betyder, at grundlaget for økonomistyring er blevet væsentligt forbedret. Dette ses tydeligt i regnskabsresultatet for 2013 og 2014, hvor forbruget på det specialiserede voksensocialområde er inden for den ramme, der er disponeret til området i det korrigerede budget.

Figur 5.2 Udvikling i antal indbyggere og nettoudgift pr. indbygger 2011-2019

Kilde: Budget- og regnskabstal LTK. 2016-priser

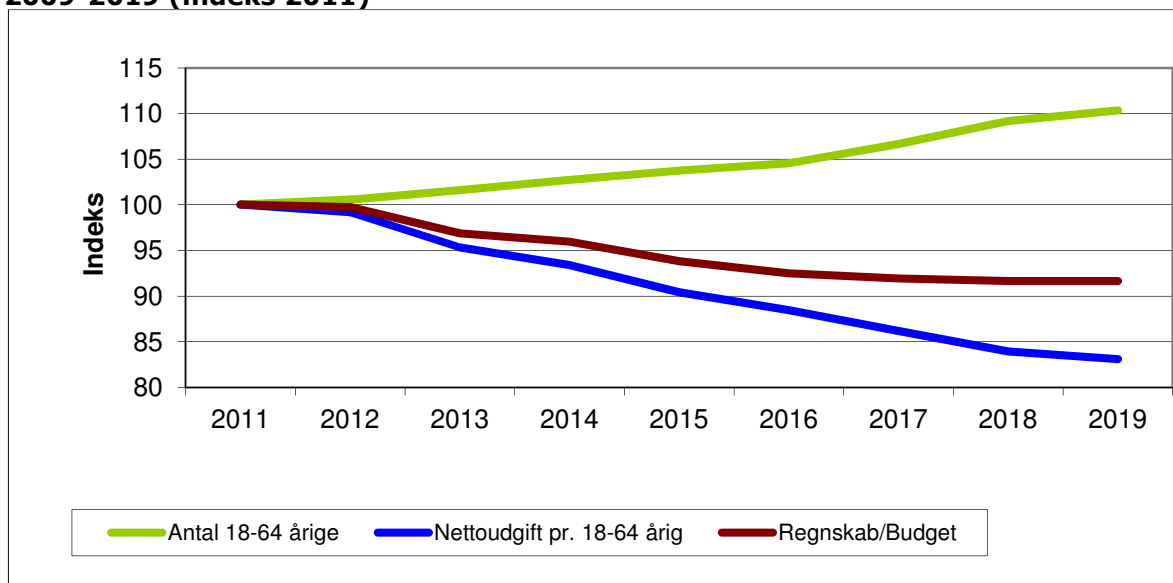
Note: For at sikre sammenlignelighed mellem årene, er regnskabstallene korrigeret for budgettekniske ændringer.

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET**Handicappede og sociale indsatser**

I figur 5.2 og 5.3 vises udviklingen i antal 18-64-årige, nettoudgift pr. 18-64-årig samt regnskab/budget på handicapområdet i perioden 2011 til 2019. Figurerne indkredser overordnet samme tendenser som fremgår af figur 5.1. Perioden forud er kendetegnet ved øgede udgifter og følges af en periode med styrings- og budgetinitiativer, der skal nedbringe nettoudgiften pr. 18-64-årig borger i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Frem mod 2019 falder udgifterne pr. borger i aldersgruppen 18 til 64 år som følge af de vedtagne budget- og effektiviseringsinitiativer, herunder Strategi og Handleplanen for det specialiserede voksensocialområde. Faldet skal dog også ses i lyset af, at antallet af 18-64-årige i samme periode forventes at stige.

Figur 5.3 Udvikling i antal 18-64-årige, nettoudgift pr. 18-64-årig og regnskab/budget fra 2009-2019 (indeks 2011)

Kilde: Budget- og regnskabstal LTK. 2016-priser.

Note: For at sikre sammenlignelighed mellem årene, er budget- og regnskabstallene korrigeret for budgettekniske ændringer.

I figur 5.3 er den udvikling, der ses i figur 5.2, sammenholdt med udviklingen i regnskab/budget. I takt med at antallet af 18-64-årige gradvist forventes at stige frem mod 2019, og budget/regnskab forventes at falde, falder nettoudgiften pr. 18-64-årige fra 2012 til 2019. Dette ses tydeligst i udviklingen fra 2012 til 2013, hvor den realiserede besparelse på handicapområdet afspejler sig i reduktion i udgiften pr. 18-64-årige svarende til 4 procentpoint faldende med yderligere 2 procentpoint årligt frem mod 2019. Samlet reduceres regnskab/budget med 8 % fra 2011 til 2019 og udgiften pr. 18-64-årige falder med 17 % i samme periode.

6. Sammenligning af nøgletal

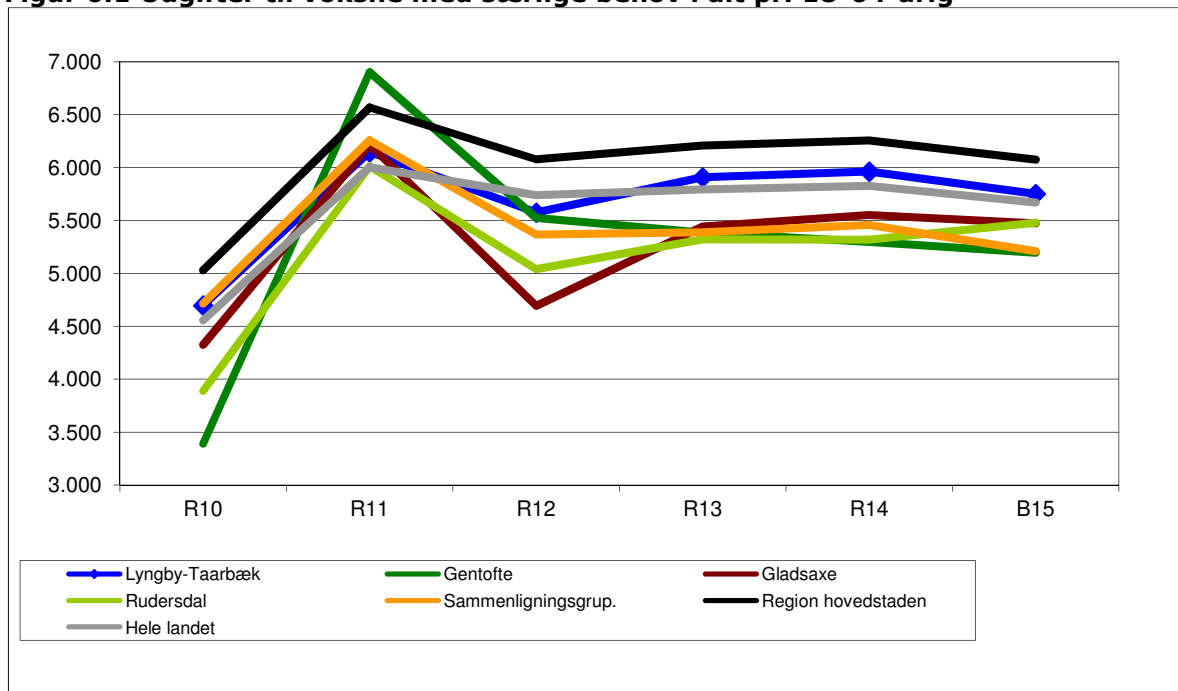
Figur 6.1 viser udgiftsudviklingen til det specialiserede voksensocialområde i Lyngby-Taarbæk Kommune, 3 omegnskommuner (Gentofte, Gladsaxe og Rudersdal) samt gennemsnittet for kommunerne i hhv. Region Hovedstaden, ECO-nøgletallenes sammenligningsgruppe og for hele landet fra regnskab 2010 til Budget 2015.

Figur 6.1 viser, at udgiftsniveauet i Lyngby-Taarbæk Kommune generelt er under gennemsnittet for kommunerne i Region Hovedstaden, på niveau med landsgennemsnittet og med et udgiftsniveau over omegns- og sammenligningskommunerne.

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET

Handicappede og sociale indsatser

Figur 6.1 Udgifter til voksne med særlige behov i alt pr. 18-64-årig

Kilde: ECO-nøgletal. Note: Opgjort inkl. indtægter fra den centrale refusionsordning. Opgørelsen er ekskl. Voksenspecialundervisning, Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse samt særlige sociale formål mv. Endvidere omfatter opgørelsen udgifter, som i Lyngby-Taarbæk Kommune kan henføres til aktivitetsområdet Træning og Omsorg.

Det bemærkes, at der er databrud i ECO-nøgletallene fra 2010 til 2011. I 2010 omfatter nøgletallene kun dele af det specialiserede voksensocialområde. Udgifter til socialpædagogisk støtte og udvikling samt udgifter til BPA-ordningen indgår ikke i opgørelsen fra 2010, hvilket de gør fra 2011 og frem. I figur 6.1 ses dette ved det store spring fra 2010 til 2011 for alle opgjorte kommuner.

Det bemærkes yderligere, at ECO-nøgletallene ikke er direkte sammenlignelige med opgørelsen i figur 5.1 til 5.3. Bl.a. omfatter opgørelsen ikke voksenspecialundervisning eller STU. Endvidere omfatter opgørelse udgifter som i Lyngby-Taarbæk Kommune henføres til aktivitetsområdet Træning og Omsorg. Rapport udført af Rambøll viser, at Lyngby-Taarbæk Kommune på disse områder ligger over udgiftsniveauet i sammenligningskommunerne.

TEKNIK- OG MILJØUDVALGET

Aktivitetsområde: Grønne områder og kirkegårde samt Trafik Grønne områder og kirkegårde

Sammenfatning:

De vigtigste styringsmæssige og økonomiske tiltag og udfordringer vedrørende Grønne områder og kirkegårde vil i perioden 2016-2019 være:

- Organisatorisk, faglig og økonomisk tilpasning ved sammenlægning af funktionerne grøn drift og vejdrift på en fælles driftsplads.
- Plejestyring og digitalisering af plejeplaner.
- Kystsikring og pleje af naturområder.
- Grøn koordineringsplan for Lyngby-Taarbæk Kommune.
- Samarbejde med Lyngby-Taarbæk Forsyning omkring skybrudsløsninger.

1. Beskrivelse af området

Området omfatter:

- A. Drift og vedligeholdelse af kommunens grønne naturområder, parker og kirkegårde
- B. Drift og vedligeholdelse af kommunale institutioner og skoler med vedligeholdelseskontrakter
- C. Særlige fritidstilbud i grønne omgivelser til borgerne (fritidsområder)
- D. Kystsikring og drift af lystbådehavne
- E. Diverse kulturelle udendørsarrangementer

2. Økonomisk driftsramme

Aktivitetsområde Grønne områder og kirkegårde

Beskrivelse / mio. kr.	R14	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Fælles formål	0,0	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Grønne områder og naturpladser	23,4	24,3	23,3	23,3	23,3	23,2
Andre fritidsfaciliteter	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Kirkegårde	6,0	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8
Lystbådehavne mv.	0,0	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Andre kulturelle opgaver	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Aktivitetsområde Grønne områder og kirkegårde i alt	30,3	30,7	29,7	29,6	29,6	29,5

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen.

2016 pris- og lønniveau. Budgetaftale 2015-18 indebar en reduktion i fremskrivningen af alle enheders og institutioners lønbudgetter fra 2016 og frem. Aftalen er udmøntet i rammerne på de respektive områder.

Budgettet falder fra 2015 fra 30,7 mio. kr. til 29,7 mio. kr. og skyldes primært:

- Godkendte effektiviseringsforslag GKT1 – GKT8 (-0,5 mio. kr.), jf. afsnit 3.2 nedenfor. Andel af effektiviseringsforslag som vedr. grønne områder og kirkegårde.

3. Budgetforudsætninger

Budgettet for 2016 og overslagsårene 2017-19 er baseret på en fremskrivning af det nuværende aktivitetsniveau for 2015 og de besluttede tiltag på området.

TEKNIK- OG MILJØUDVALGET

**Grønne områder og kirkegårde samt Trafik
 Grønne områder og kirkegårde**

3.1 Generelle budgetforudsætninger

- Grøn vedligeholdelse i ca. 100 parker, grønne arealer og naturområder af forskellig størrelse.
- Udendørs vedligeholdelseskontrakt med kommunale institutioner og skoler i henhold til aftale med Ejendomsdrift under Kommunale Ejendomme.
- Drift og vedligeholdelse af tre kirkegårde: Sorgenfri kirkegård, Parkkirkegården og Assistens Kirkegård.
- Pasning af gravsteder i henhold til indgåede aftaler og økonomi med de enkelte ejere.
- Drift af den bemandede legeplads på Frederiksdalsvej, samt et antal ubemandede legepladser i kommunens grønne områder.
- Vedligeholdelse af rammeplantningerne omkring kolonihaverne.

3.2 Effektiviseringsforslag godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015

Som led i den politiske aftale om budgetlægningen for 2016-19 er der i fagudvalgene i forårets løb arbejdet med effektiviseringsforslag inden for en ramme på 1 pct. samt forslag til analyser af yderligere effektiviseringer i overslagsårene. Teknik- og Miljøudvalgets forslag blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015 og er som konsekvens heraf indarbejdet i budgetforslaget for 2016-19. De vedtagne forslag er talmæssigt gengivet i nedenstående skema. Det konkrete indhold fremgår af det materiale, der blev behandlet i fagudvalgene.

Forslag GKT5 og GKT8 dækker både grønne områder og kirkegårde og trafik området.

Mio. kr	2016	2017	2018	2019	I ALT
Sum	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-5,6
GKT1 Optimering af opgaver udført på vejområdet øst for Helsingør-motorvejen	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,4
GKT2 Fælles indkøb/indkøbsaftaler	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2
GKT3 Reduktion i omkostninger til bortskaffelse af grenaffald	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,4
GKT4 In-housing af træpleje	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,4
GKT5 Ressourcetilpasning	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-1,8
GKT6 Anskaffelse af mobil kompressor til brug ved tømning af affaldsbeholdere	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-1,4
GKT7 "Præstekraver" omkring træer på veje og i parker	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2
GKT8 Større lønsomhed i Arealdrifts maskinpark	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,8

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen.

GKT1 Optimering af opgaver udført på vejområdet øst for Helsingør-motorvejen

Opgaver omkring renholdelse øst for Helsingør-motorvejen optimeres i samarbejdet i mellem privat aktør og kommunens egne folk.

GKT2 Fælles indkøb/indkøbsaftaler

Yderligere effektiviseringspotentiale i gennemgang af de områder hvor der indkøbes herunder også indkøb i fælles regi.

GKT3 Reduktion i omkostninger til bortskaffelse af grenaffald

Yderligere optimering og nedbrydelse af grenaffald, så det bortkøres i større mængder og dermed færre transporter.

GKT4 In-housing af træpleje

Bedre udnyttelse af egne kompetencer indenfor træbeskæring, så køb af ydelser kan minimeres

GKT5 Ressourcetilpasning

Ved brug af ny teknologi til arbejdsplanlægning, elektronisk ruteplanlægning, kan der opnås en effektivisering af arbejdet. Herunder yderligere faglig udvikling af medarbejderne.

TEKNIK- OG MILJØUDVALGET

Grønne områder og kirkegårde samt Trafik Grønne områder og kirkegårde

GKT6 Anskaffelse af mobil komprimator til brug ved tømning af affaldsbeholdere

Ved indkøb af affaldskomprimator til påsætning på bil, kan affaldsbeholdere i affaldstunge områder tømmes væsentligt mere effektivt end i dag.

GKT7 "Præstekraver" omkring træer på veje og i parker

Ved at sætte "præstekraver" og dækplader omkring træer og inventar kan græsslåning og ukrudtsbekæmpelse minimeres.

GKT8 Større lønsomhed i Arealdrifts maskinpark

Neddrogning af maskinparken, og bedre udnyttelse på tværs af centret af maskinparken giver en effektivisering.

4. Perspektiver og udfordringer

For 2016 skal følgende perspektiver og udfordringer bemærkes:

Samling af grøn drift og vejdrift

Der arbejdes fortsat på en samling af funktionerne grøn drift og vejdrift til én enhed og en fælles arbejdsplads. Der skal ske en udflytning af Firskovsvej 40-44 og gennemføres en fysisk sammenlægning af de to funktioner som flytter sammen til ny lokation på Kongevejen. Der er taget udgangspunkt i det gennemførte udbud af den eksterne tekniske drift, som fandt sted i 2012.

Plejestyring og digitalisering af plejeplaner

Der arbejdes fortsat med en digital registrering af indholdet i de grønne områder og kirkegårde med henblik på samspil mellem ressourcestyring og plejeplaner og herigennem sikre en optimal drift i forhold til målsætninger og afsat budget.

Kystsikring og pleje af naturområder

Der gennemføres løbende sikringsarbejder på stier og kyster langs søer og Mølleåen, idet stierne og kysten med tiden undermineres. Der skal i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite gennemføres plejeforanstaltninger af kommunale naturområder med henblik på at sikre og udvikle en stor biodiversitet i naturområderne. Gennem samarbejdsaftaler i forbindelse med forpagtning søges at sikre naturvenlig drift af diverse landbrugsarealer rundt om i kommunen og derved fortsat sikre driften uden brug af kemikalier.

Grøn koordineringsplan for Lyngby-Taarbæk Kommune

Forvaltningen arbejder på, at udarbejde en grøn koordineringsplan, hvor parker og naturområder inddrages i en helhedsorienteret planlægning og prioritering. Planen vil omfatte forslag til, hvordan udflugtsområderne kan udvikles, hvilke naturområder der skal beskyttes særlig ved udarbejdelse af plejeplaner, hvilke projekter om genopretning af natur der skal gennemføres, og hvordan grønne spredningskorridorer kan udvikles og bevares.

Lokal Afledning af Regnvand (LAR) og skybrudsløsninger

Lyngby-Taarbæk Forsyning og Lyngby-Taarbæk Kommune har igangsat et samarbejde om forskellige løsninger til håndtering af regnvand i grønne områder til midlertidig "opbevaring" af regnvand i ekstreme situationer, eksempelvis til Virumparken og til Fæstningskanalen. De økonomiske udfordringer for Lyngby-Taarbæk Kommune er ikke klarlagt.

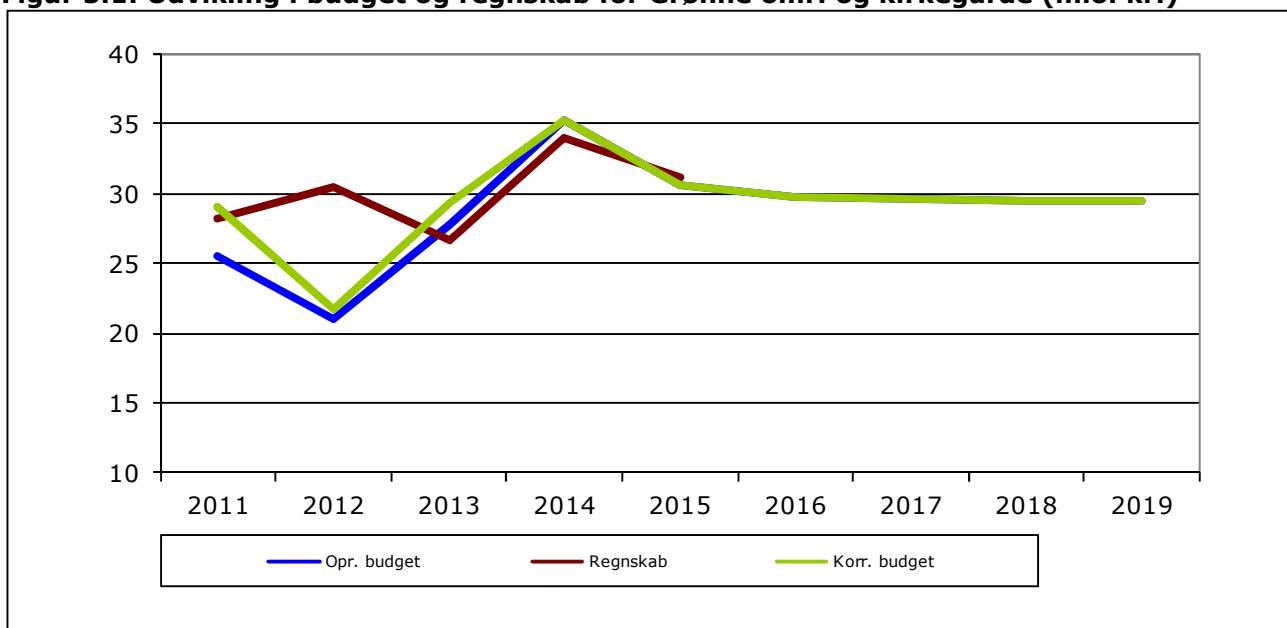
5. Nøgletalsudvikling

Figur 5.1 viser udviklingen i budget og regnskab for aktivitetsområdet *Grønne områder og kirkegårde*.

Den samlede budgettramme for området falder i 2012, hvorefter den stiger igen i 2013. Det kan forklares med, at 2012 og 2013 har været tilpasningsår, også budgetmæssigt, som følge af sammenlægningen af grøn drift og vejdrift samt konkurrenceudsættelsen for området som helhed. Konsekvensen heraf er, at der er flyttet budgetter mellem Grønne områder og Kirkegårde samt Trafik. Bevægelserne i 2012 for de to områder Grønne områder og Kirkegårde og Trafik er modsatrettede.

Budgetrammen for 2014 og frem er faldende, og det skyldes de i 2014 og 2015 vedtagne effektiviseringskrav samt øget indtægtskrav fra kolonihavetakster.

Figur 5.1: Udvikling i budget og regnskab for Grønne omr. og kirkegårde (mio. kr.)

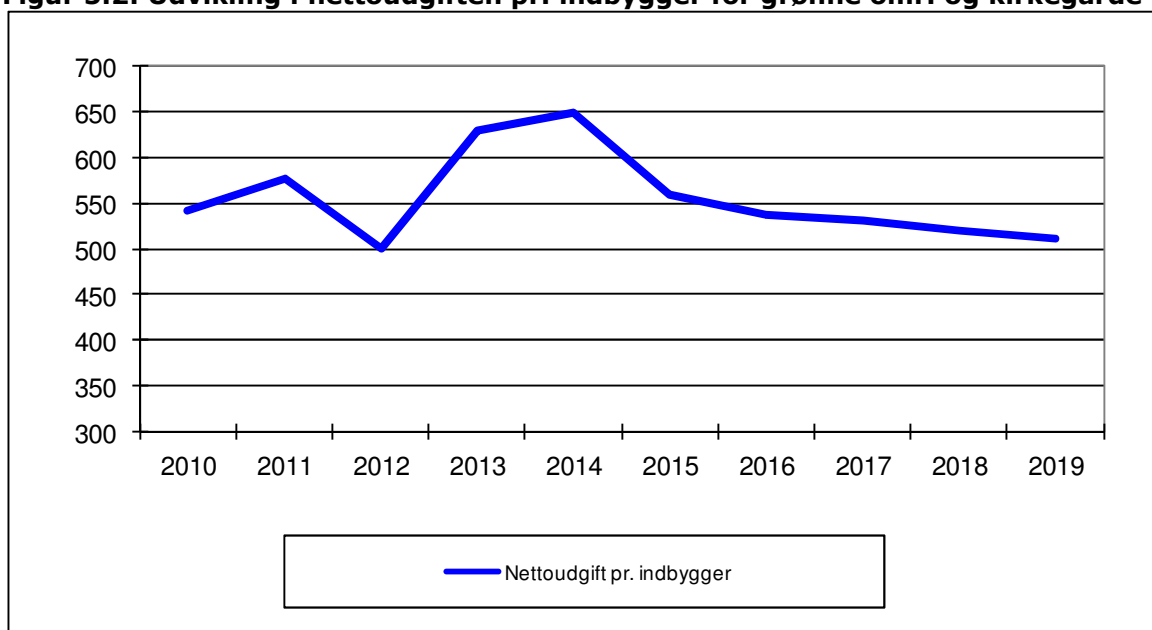

Kilde: Budget og regnskabstal for LTK. Budget for 2013 og 2014 er korrigeret for manglende fordeling af besparelsen i forbindelse med konkurrenceudsættelsen på grøn drift og vejdrift (4,9 mio. kr.). Regnskabstal for 2013 er korrigeret for udførte arbejder for Kommunale Ejendomme (1,0 mio. kr.).

TEKNIK- OG MILJØUDVALGET

**Grønne områder og kirkegårde samt Trafik
Grønne områder og kirkegårde**

Figur 5.2: Udvikling i nettoudgiften pr. indbygger for grønne omr. og kirkegårde (kr.)

Kilde: Nettoudgift: Økonomisk driftsramme korrigeret for flytninger mellem aktivitetsområderne Grønne områder og kirkegårde samt Trafik.

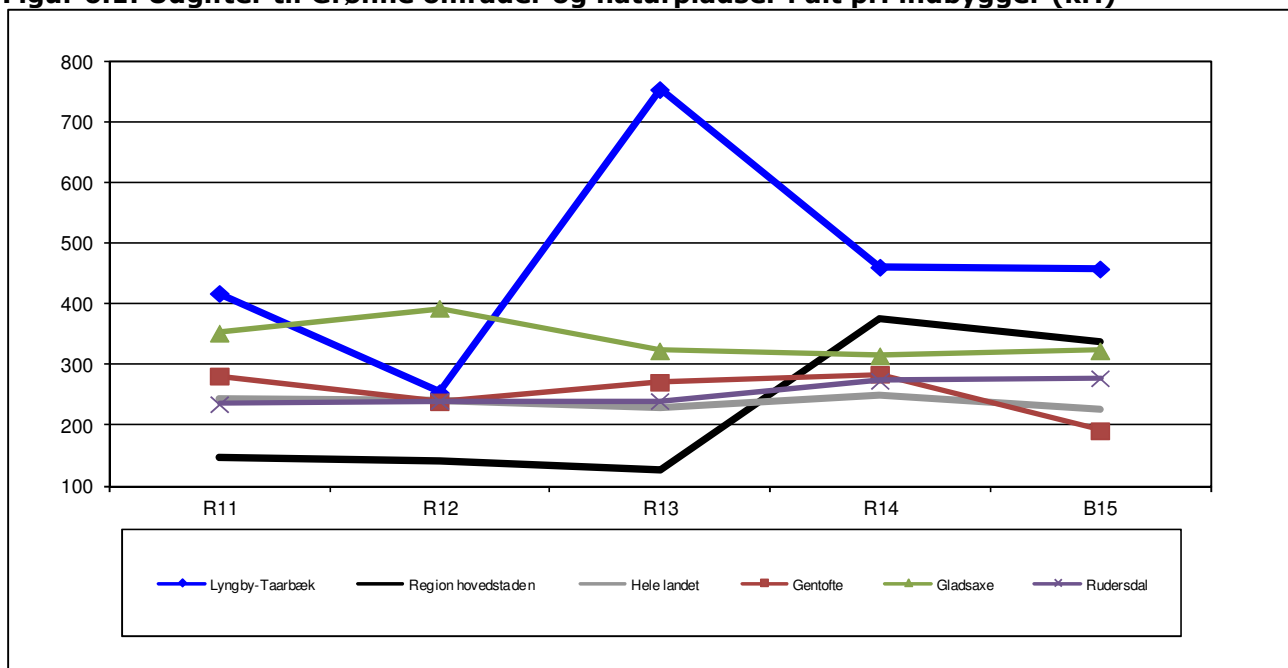
Figur 5.2 viser nettoudgiften per indbygger for aktivitetsområdet *Grønne områder og kirkegårde*. Af tabellen fremgår, at nettoudgiften per indbygger stiger fra 541 kr. per indbygger i 2010 til 559 kr. per indbygger i 2015. Stigningen skal ses i sammenhold med et fald i nettoudgiften per indbygger for trafik ekskl. vintertjeneste. Fra 2015 ses et fald i nettoudgiften pr. indbygger, hvilket skal ses i sammenhæng med en generel stigning i antal af indbyggere.

6. Sammenligning af nøgletal

Figur 6.1 viser udviklingen i nettoudgiften til funktionen *Grønne områder og naturpladser* per indbygger for Lyngby-Taarbæk Kommune, tre omegnskommuner og gennemsnittet af kommunerne i Region Hovedstaden og hele landet.

Det skal bemærkes, at afgrænsningen af udgifterne ikke er identisk med udgifterne på aktivitetsområdet *Grønne områder og kirkegårde*. Det skyldes, at udgifterne til kirkegårde, strande og uden-dørs kulturelle arrangementer ikke indgår i opgørelsen for ECO-nøgletallene. De viste udgiftsniveauer i figur 6.1 for Lyngby-Taarbæk Kommune er dermed ikke direkte sammenlignelige med de øvrige tabeller og figurer.

Figur 6.1: Udgifter til Grønne områder og naturpladser i alt pr. indbygger (kr.)

Kilde: ECO Nøgletal 2015. Tallet for LTK er korrigeret for flytningerne mellem aktivitetsområderne Grønne områder og kirkegårde og Trafik.

For Lyngby-Taarbæk Kommune er udgiften per indbygger steget fra 418 kr. per indbygger i 2011 til 458 kr. per indbygger i 2015. Udgiften per indbygger er relativt høj for Lyngby-Taarbæk Kommune sammenlignet med de øvrige kommuner og landet som helhed. Dette skal dog ses i sammenhold med udgiften per indbygger for trafik ekskl. vintertjeneste, hvor udgiften i Lyngby-Taarbæk Kommune er relativt lav.

Trafik

Sammenfatning:

De vigtigste styringsmæssige og økonomiske tiltag og udfordringer vedrørende Trafik vil i perioden 2016-2019 være:

- *Vejbesigtigelse.*
- *Plejestyring og digitalisering af plejeplaner.*
- *Renholdelse af Lyngby Centrum.*
- *Initiativer vedrørende trafiksikkerhed.*
- *Tiltag i forhold til letbanen.*
- *Trafikale udfordringer og følgeopgaver som følge af letbanen, fjernvarme, udvikling af DTU, Firskovvej mm.*

1. Beskrivelse af området

Området omfatter:

- A. Delramme som refererer til myndighedsopgaver, parkering og busdrift:
  - Fælles formål: Primært fremadrettede aktiviteter forbundet med påbud om istandsættelse af private fællesveje uden servicekontrakt pga. manglende vedligeholdelse.
  - Parkeringservice (parkeringskontrol og parkeringslicenser).
  - Vejbelysning (kabellægning): Myndighedsopgaver bl.a. gravetilladelser og tilsyn.
  - Bestilling af bustrafik hos trafikselskabet Movia.
- B. Delramme som refererer til driftsopgaver:
  - Vejvedligeholdelse mv., inkl. renholdelse samt diverse servicekontrakter på private fællesveje
  - Glatførebekæmpelse og snerydning
  - Vejbelysning og signalanlæg
  - Grøn vedligeholdelse af vejtræer og øvrig vejbeplantning
  - Arbejder for grundejerforeninger, vejlaug mv.
- C. Delramme som refererer til turisme:
  - Bådfarten: Fælleskommunalt samarbejde mellem Furesø, Gladsaxe og Lyngby-Taarbæk Kommuner, hvor Lyngby-Taarbæk Kommune forestår regnskabsadministration mv. for Bådfarten på Lyngby Sø m.fl.

TEKNIK- OG MILJØUDVALGET

**Grønne områder og kirkegårde samt Trafik
 Trafik**

2. Økonomisk driftsramme

Aktivitetssområde Trafikanlæg mv.

Beskrivelse / mio. kr.	R14	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Fælles formål	-0,2	0,1	0,8	0,1	0,1	0,1
Parkering	-3,0	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Vejvedligeholdelse mv./kabellægning	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Busdrift	31,1	32,0	35,2	35,1	35,1	35,1
Delramme: Myndighed, parkering og busdrift	28,4	32,9	36,9	36,1	36,0	36,0
Fælles formål	-5,3	-7,1	-7,2	-7,2	-7,2	-7,2
Driftsbygninger og pladser	1,0	0,0	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Arbejder for fremmed regning	-2,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Vejvedligeholdelse mv.	33,9	29,0	26,5	28,5	28,2	28,2
Belægninger mv.	2,5	6,9	6,8	7,1	7,1	7,1
Vintertjeneste	11,9	12,2	12,2	12,2	12,2	12,2
Delramme: Driftsopg., vejvedligeh. og vintertjeneste	41,7	40,7	37,8	40,1	39,8	39,8
Turisme	1,3	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Delramme: Turisme, Bådarten	1,3	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Aktivitetssområde Trafikanlæg mv. i alt	71,4	75,1	76,2	77,7	77,3	77,3

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen. 2016 pris- og lønniveau. Budgetaftale 2015-18 indebar en reduktion i fremskrivningen af alle enheders og institutioners lønbudgetter fra 2016 og frem. Aftalen er udmøntet i rammerne på de respektive områder.

Myndighed, parkering og busdrift

Budgetrammen for myndighed, parkering og busdrift stiger 4,0 mio. kr. fra 2015 til 2016. Udviklingen skyldes primært følgende:

- Under Fælles formål er der i 2015 og 2016 afsat 0,7 mio. kr. til en projektstilling i tilknytning til Letbanen. Bevillingen er tildelt som tillægsbevilling i 2015 og fremgår derfor ikke af det oprindelige budget 2015.
- Budgettet til Busdrift stiger med 3,2 mio. kr. og skyldes en tilpasning af budgettet i forhold til Movias estimater.

Driftsopgaver, vejvedligeholdelse og vintertjeneste

Budgetrammen for driftsopgaver, vejvedligeholdelse og vintertjeneste falder 2,9 mio. kr. fra 2015 til 2016. Udviklingen skyldes primært følgende:

- Offentlige toiletter overføres til Kommunale ejendomme -0,4 mio. kr.
- Besparelse vedr. skift til led-pærer -0,9 mio. kr.
- Godkendte effektiviseringsforslag GKT1 – GKT8 -0,9 mio. kr. jf. afsnit 3.2 nedenfor.

3. Budgetforudsætninger

3.1 Generelle budgetforudsætninger

Budgettet for 2016 og overslagsårene 2017-19 er baseret på en fremskrivning af det nuværende aktivitetsniveau for 2015 og de besluttede tiltag på området.

I forhold til det administrative budgetforslag for 2016-19 ligger følgende opgaver og bemærkninger til grund for budgetgrundlaget.

TEKNIK- OG MILJØUDVALGET

**Grønne områder og kirkegårde samt Trafik
Trafik**

A. Myndighed, parkering og busdrift

- Fælles formål dækker primært over afregning for påbudssager på grund af manglende vedligeholdelse på private fællesveje uden servicekontrakt, udestillingsregulativ og trafiksimuleringsmodel. Endvidere er der i 2015 og 2016 afsat budget til en projektstilling i tilknytning til Letbanen.
- Parkering dækker over Parkeringskontrol. Centeret er myndighed på parkeringsområdet, og opkræver en række afgifter forbundet med parkering. Afgifterne finansierer sagsbehandling og parkeringsvagtordning.
- Vejvedligeholdelse på myndighedsområdet dækker tilsyn med kabellægning samt udmatrikulering af kommuneveje til private fællesveje.
- Busdrift dækker over 5 busruter, der kun kører i Lyngby-Taarbæk Kommune, 17 ruter som kører gennem flere kommuner samt 4 regionale ruter. Lyngby-Taarbæk Kommune finansierer de interne busruter, er medfinansierende på busruter, der kører gennem andre kommuner, og har ingen udgifter til de regionale ruter.

B. Driftsopgaver, vejvedligehold og vintertjeneste

- Aktivitetsniveauet for vejvedligeholdelse er baseret på, at der er ca. 110 km offentlig vej, 37,5 km offentlig sti, 95 km privat fællesvej - heraf har ca. 55 km vej serviceaftale for snefyndning med kommunens vejvæsen og ca. 53 km har vejvedligeholdelseskontrakt med kommunens vejvæsen. Endvidere har 82 borgere fortovsvedligeholdelseskontrakt med kommunens vejvæsen.
- Budgettet for vinterbekæmpelse er baseret på et niveau, som matcher en alm. gennemsnitsvinter.

C. Turisme, Bådarten

- Besejling af Lyngby Sø, Bagsværd Sø, Furesøen og Vejlesø sker i samarbejde med Furesø, Gladsaxe og Rudersdal kommuner og i henhold til fartplan godkendt af Bådartsudvalget.

3.2 Effektiviseringsforslag godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015

Som led i den politiske aftale om budgetlægningen for 2016-19 er der i fagudvalgene i forårets løb arbejdet med effektiviseringsforslag inden for en ramme på 1 pct. samt forslag til analyser af yderligere effektiviseringer i overslagsårene. Teknik- og Miljøudvalgets forslag blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015 og er som konsekvens heraf indarbejdet i budgetforslaget for 2015-18. De vedtagne forslag er talmæssigt gengivet i nedenstående skema. Det konkrete indhold fremgår af det materiale, der blev behandlet i fagudvalgene. Effektiviseringsforslagene, som blev besluttet, står nævnt under grønne områder og kirkegårde, og fordeler sig således:

Grønne områder og kirkegårde, andel af effektiviseringsforslag kr. -0,5 mio. kr.
Trafik, andel af effektiviseringsforslag kr. -0,9 mio. kr.

GKT1 Optimering af opgaver udført på vejområdet øst for Helsingør-motorvejen

Opgaver omkring renholdelse øst for Helsingør-motorvejen optimeres i samarbejdet i mellem privat aktør og kommunens egne folk.

GKT2 Fælles indkøb/indkøbsaftaler

Yderligere effektiviseringspotentiale i gennemgang af de områder hvor der indkøbes herunder også indkøb i fælles regi.

GKT3 Reduktion i omkostninger til bortskaffelse af grenaffald

Yderligere optimering og nedbrydelse af grenaffald, så det bortkøres i større mængder og dermed færre transporter.

GKT4 In-housing af træpleje

Bedre udnyttelse af egne kompetencer indenfor træbeskæring, så køb af ydelser kan minimeres

TEKNIK- OG MILJØUDVALGET

Grønne områder og kirkegårde samt Trafik Trafik

GKT5 Ressourcetilpasning

Ved brug af ny teknologi til arbejdsplanlægning, elektronisk ruteplanlægning, kan der opnås en effektivisering af arbejdet. Herunder yderligere faglig udvikling af medarbejderne.

GKT6 Anskaffelse af mobil komprimator til brug ved tømning af affaldsbeholdere

Ved indkøb af affaldskomprimator til påsætning på bil, kan affaldsbeholdere i affaldstunge områder tømmes væsentligt mere effektivt end i dag.

GKT7 "Præstekraver" omkring træer på veje og i parker

Ved at sætte "præstekraver" og dækplader omkring træer og inventar kan græsslåning og ukrudtsbekæmpelse minimeres.

GKT8 Større lønsomhed i Arealdrifts maskinpark

Neddrosling af maskinparken, og bedre udnyttelse på tværs af centret af maskinparken giver en effektivisering.

4. Perspektiver og udfordringer

For 2016 skal følgende perspektiver og udfordringer bemærkes:

Center for Arealer og Ejendomme:

Vejbesigtigelse

Efter vinteren beregnes et evt. efterslæb på slidlagsarbejder på offentlige veje. Den årligt rekvirerede vejbesigtigelse hos Vejdirektoratet suppleres med en intern vejbesigtigelse med eget mandskab. Vejdirektoratets eftersyn skal sammenholdes med det beregnede efterslæb for at kunne opgøre det aktuelle efterslæb understøttet af det visuelle interne eftersyn udført af eget mandskab.

Vedligeholdelsesstandarder på private fællesveje, hvor grundejerne har en vedligeholdelseskontrakt med kommunen, har en rimelig god og forsvarlig vedligeholdelsesstandard. Der udføres slidlagsarbejder ud fra den gennemførte vejbesigtigelse og de i året indbetalte kontraktbeløb.

Vedligeholdelsesstandarder på private fællesveje, hvor grundejerne ikke har vedligeholdelseskontrakt med kommunen, har generelt en mindre god og meget varieret vedligeholdelsesstandard.

Plejestyring og digitalisering af plejeplaner

Der er igangsat digital registrering af indholdet på kommunens veje med henblik på samspil mellem ressourcestyring og plejeplaner for at sikre optimal drift herunder anvendelsen af de budgetterede midler.

Renholdelse af Lyngby Centrum

Øget erhvervsbyggeri, generel større aktivitet samt ændret butikssammensætning i Lyngby Centrum medfører, at der er et større behov for renholdelse og affaldsbortskaffelse.

Center for Miljø og Plan:

Trafiksikkerhed

Kommunen har som myndighed ansvaret for trafiksikkerheden. Som oftest er der fokus på de bløde trafikanter, herunder især skolebørn. Trafikintensiteten stiger hvert år på grund af den almindelige stigning i trafikken. Hertil skal lægges trafikstigning som følge af kommunens byudvikling. Dette giver en række udfordringer i forhold til ændret trafikmønstre og dermed også trafikproblemer (uheldsområder). For at kommunen kan forebygge disse udfordringer er der løbende blevet udarbejdet trafiksikkerhedsplaner og skolevejsredegørelser og deltaget i landsdækkende kampagner for trafiksikkerhed. Kommunens skolevejsredegørelse er fra 2010, og den eksisterende trafiksikkerhedsplan udløber i 2015. Kommunen har derfor behov for opdateret viden til vurdering af trafiksikkerhed.

Letbanen i Ring 3

Letbanen i Ring 3 er pt. i gang med VVM-proces, dispositionsforslag, forberedelse af udbud og anlægslov, forberedelse af ledningsomlægning samt forberedelse af øvrige myndighedsmæssige og anlægstekniske spørgsmål. I Lyngby-Taarbæk Kommune arbejdes dels i samarbejde med hovedprojektet, dels i afklaring af tilgrænsende økonomi, lokale projekter samt myndighedsarbejde. Letbanen forventes ibrugtaget omkring 2020.

Der arbejdes bl.a. med følgende initiativer:

- Udvikling af projektorganisationen omkring projektet, herunder fastsættelse af midler til projektet i 2015 og årene fremover
- Input til VVM
- Afklaring af tilkøb og oplæg til tilgrænsende projekter (stationer, stier, parkering mm)
- Afklaring af trafikale løsninger/konsekvenser, herunder oplæg vedr. lukning af Klampenborgvej/åbning af Firskovvej, Kanalvejskrydset, rampeanlæg til p-kælder, P-søgning mv.
- Forprojekter, bl.a. ledningsomlægning, ekspropriation, byggepladser, brokonstruktioner mm.
- Oplæg til beslutning efter udbud.

Trafikale udfordringer og følgeopgaver

Etableringen af letbane, fjernvarme, udvikling af DTU, Firskovvej mv. medfører en lang række nye opgaver og følgeomkostninger i forhold til plan- og myndighedsbehandling, forundersøgelser, anlæg og drift mange år frem i tiden.

Der er derfor øget pres på personale- og driftssiden inden for trafikplanlægning og myndighedsbehandling inden for en lang række opgaver, som f.eks.:

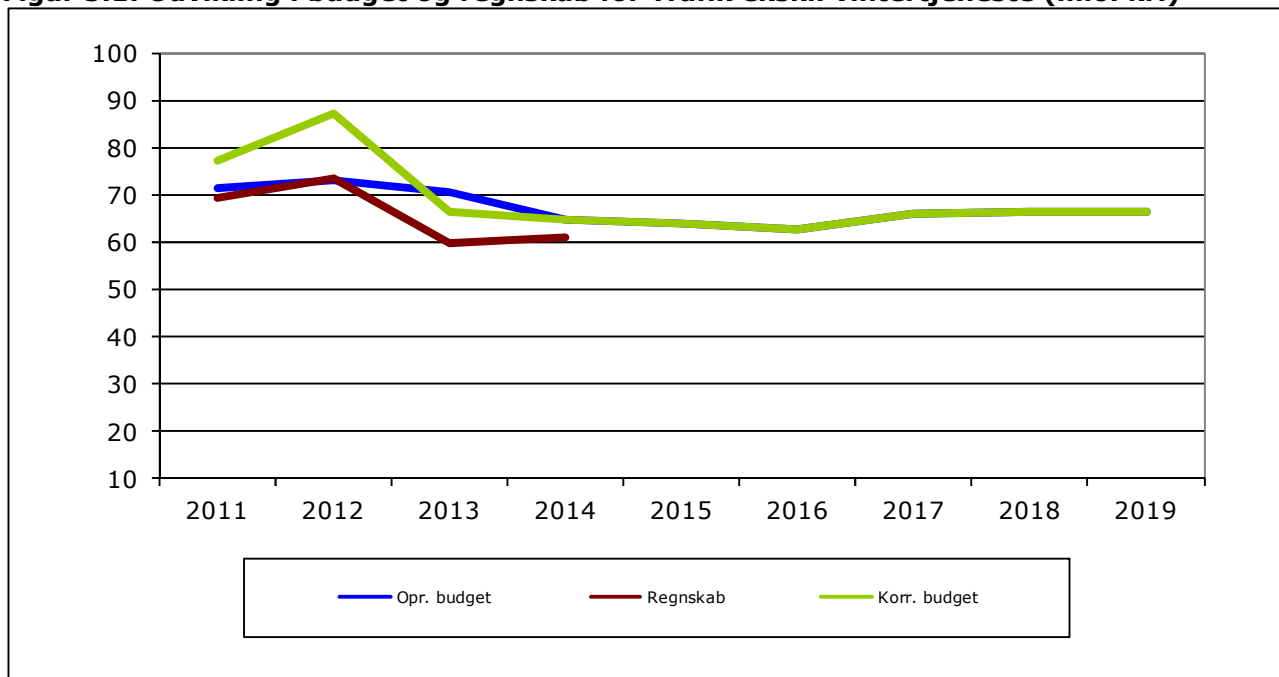
- Myndighedsbehandling i Lyngby-Taarbæk Kommune af kommunens andel af de 3-4.000 km ledningsomlægninger i letbanetraceet fordelt på forskellige ledningsejere. Arbejdet igangsættes allerede medio 2015 - allerede før anlægslov for letbanen vedtages i folketinget
- Igangsætning af såvel forberedende, opfølgende som løbende trafikale analyser samt behandling og vurdering af disse med henblik på at tilrettelægge de mest optimale løsninger i Lyngby-Taarbæk Kommune som følge af de mange store projekter
- Overordnede styring af de mange projekter, og vurderinger af afledte problemstillinger
- Modernisering af (gamle) signalkryds og ændring af vejprofiler på såvel hovedveje som tilstødende veje
- Vurdering af trafikale behov mv. i forbindelse med nye stationspladser ved letbanen samt etablering af tilstødende byrum med træer, buske fortove, pladser mv.
- Omlægning af buslinjer under og efter etablering af letbanen
- Løbende ajourføring af økonomiske overslag over de mange store projekter
- Gravetilladelser i forbindelse med fjernvarmeprojektet mv.

5. Nøgletalsudvikling

Figur 5.1 viser udviklingen i budget og regnskab for aktivitetsområdet *Trafik eksklusive vintertjeneste*. Regnskabet for 2013 viser et mindreforbrug på ca. 7 mio. kr. i forhold til korrigeret budget, som hovedsageligt kan henføres til mindreforbrug under parkering (2,4 mio. kr.) og vejbelysning (3,2 mio. kr.).

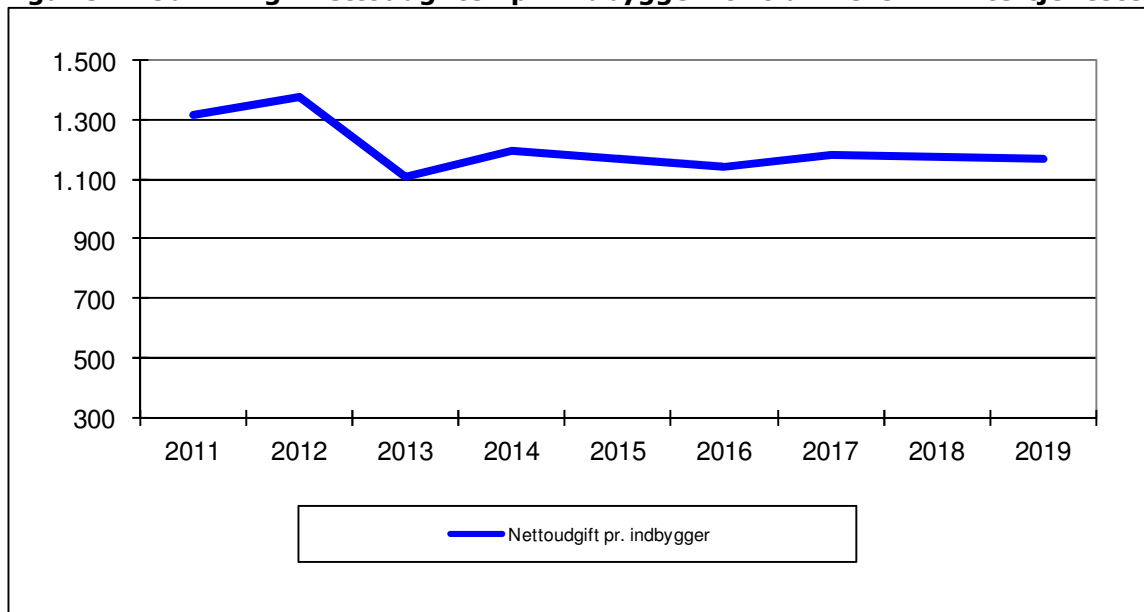
Den samlede budgetramme for området stiger i 2012, hvorefter den falder igen i 2013. Det kan forklares med, at 2012 og 2013 har været tilpasningsår, også budgetmæssigt, som følge af sammenlægningen af grøn drift og vejdrift samt konkurrenceudsættelsen for området som helhed. Konsekvensen heraf er, at der er flyttet budgetter mellem Grønne områder og Kirkegårde samt Trafik. Bevægelserne i 2012 for de to områder Grønne områder og Kirkegårde og Trafik er modsatrettede. I 2015 falder rammen med ca. 4,5 mio. kr., hvilket primært skyldes justering af budgettet til vejbelysning i forbindelse med afslutning af moderniseringssagen, samt forventede øgede betalinger til vejafvandingsbidrag.

Figur 5.1: Udvikling i budget og regnskab for Trafik ekskl. vintertjeneste (mio. kr.)

Kilde: Budget og regnskabstal for LTK. Budget for 2013 og 2014 er korrigeret for manglende fordeling af besparelsen i forbindelse med konkurreceudsættelsen på grøn drift og vejdrift (4,9 mio. kr.).

Figur 5.2: Udvikling i nettoudgiften pr. indbygger for trafik ekskl. Vintertjeneste (kr.)

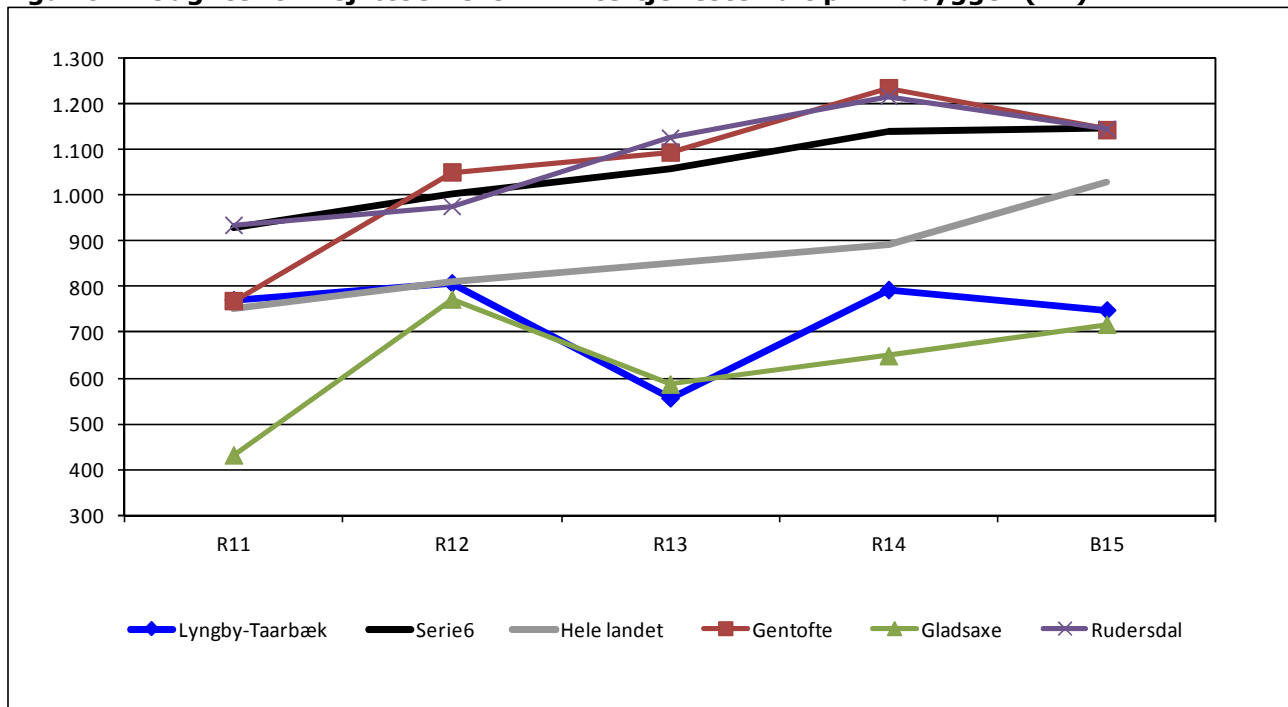
Kilde: Nettoudgift: Økonomisk driftsramme korrigeret flytninger mellem aktivitetsområderne Grønne områder og kirkegårde og Trafik.

Figur 5.2 viser nettoudgiften per indbygger for aktivitetsområdet *Trafik eksklusive vintertjeneste*. Af tabellen fremgår det, at nettoudgiften per indbygger falder fra 1.317kr. per indbygger i 2011 til 1.172 kr. per indbygger i 2015. Udgiften per indbygger forventes at falde yderligere lidt i overslagssårene til 1.170 kr. per indbygger i 2019.

6. Sammenligning af nøgletal

Figur 6.1 viser udviklingen i nettoudgiften til *Vejvæsen eksklusive vintertjeneste* per indbygger for Lyngby-Taarbæk Kommune, tre omegnskommuner, og gennemsnittet af kommunerne i Region Hovedstaden og hele landet. Det skal bemærkes, at afgrænsningen af udgifterne ikke er identisk med udgifterne på aktivitetsområdet *Trafik*. Det skyldes, at udgifterne til busdrift og parkering ikke indgår i opgørelsen for ECO-nøgletallene. De viste udgiftsniveauer i figur 6.1 for Lyngby-Taarbæk Kommune er dermed ikke direkte sammenlignelige med de øvrige tabeller og figurer.

Figur 6.1: Udgifter til Vejvæsen ekskl. vintertjeneste i alt pr. indbygger (kr.)

Kilde: ECO Nøgletal 2104. Tallet for LTK er korrigeret for flytningerne mellem aktivitetsområderne Grønne områder og kirkegårde og Trafik.

For Lyngby-Taarbæk Kommune er udgiften per indbygger faldende fra 771 kr. per indbygger i 2011 til 749 kr. per indbygger i 2015. Udgiften per indbygger er relativt lav for Lyngby-Taarbæk Kommune sammenlignet med de øvrige kommuner og landet som helhed. Dette skal dog ses i sammenhold med udgiften per indbygger for grønne områder og naturpladser, hvor udgiften i Lyngby-Taarbæk Kommune er relativt høj.

Aktivitetsområde: Miljø og Natur

Sammenfatning:

De vigtigste styringsmæssige og økonomiske tiltag og udfordringer vedrørende Miljø og Natur vil i perioden 2016-2019 være:

- Udarbejdelse og implementering af klimatilpasningsplaner
- Udarbejdelse af samlet naturhandleplan
- Tilsyn og godkendelser vedrørende virksomheder
- Indsatser vedrørende affald, herunder nye regler for screening for PCB
- Implementering af strategisk energiplan, herunder udrulning af fjernvarme

1. Beskrivelse af området

Området omfatter foranstaltninger inden for:

- A. Miljøbeskyttelsesloven:
  - Spildevand – udlednings-, nedsivnings- og tilslutningstilladelser
  - Virksomhedstilsyn
  - Affaldshåndtering og opkrævning
- B. Husdyrbrugloven
- C. EU-forordninger
- D. Jordforureningsloven
- E. Vandsektorloven
- F. Vandløbsloven
- G. Naturbeskyttelsesloven
- H. Kystbeskyttelsesloven
- I. Miljømålsloven
- J. Museumsloven
- K. Vandforsyningsloven
- L. Varmeforsyningsloven
- M. Lov om miljøvurdering af planer og programmer
- N. Planloven
- O. Kvalitetsstyringsloven
- P. Klimatilpasning

2. Økonomisk driftsramme

Beskrivelse / mio. kr.	R14	B15	B16	B17	B18	B19
Naturforvaltningsprojekter	2,2	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Natura 2000	0,2	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Fælles formål (vand)	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Fælles formål (miljø)	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jordforurening	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2
Miljøtilsyn - virksomheder	-0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Øvrig planlægning, undersøg., tilsyn mm.	1,3	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Fælles formål (varme)	0,9	1,3	1,5	0,6	0,6	0,6
Skadedyrsbekæmpelse	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Sekretariat og forvaltninger	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktivitetsområde Miljø og Natur i alt	5,8	4,9	5,0	4,0	4,0	4,0

Anm: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen. 2015 pris- og lønniveau for samtlige kolonner. DUT-konsekvenser i medfør af aftalen om kommunernes økonomi 2016 er ikke medtaget i opgørelsen. Budgetaftale 2015-18 indebar en reduktion i fremskrivningen af alle enheders og institutioners lønbudgetter fra 2016 og frem. Aftalen er udmøntet i rammerne på de respektive områder.

Budgettet stiger fra 2015 fra 4,9 mio. kr. til 5,0 mio. kr. og skyldes primært:

- En stigning i budgettet til Fælles formål (varme), som følge af beslutningen om at udbygge fjernvarmeforsyningen i kommunen (knap 0,3 mio. kr.)
- Godkendt effektiviseringsforslag MN1 om reduktion af pulje til undersøgelser i forbindelse med olieforurening (-0,2 mio. kr.), jf. afsnit 3.2 nedenfor.

3. Budgetforudsætninger

3.1 Generelle budgetforudsætninger

Budgettet for 2016 og overslagsårene 2017-19 er baseret på en fremskrivning af aktivitetsniveauet for 2015. For så vidt angår Fælles formål (varme) bemærkes dog, at et budget afsat i en 4-årig periode til udbygning af varmeforsyningen bortfalder fra 2017 og frem.

Der opkræves brugerfinansiering i form af jordflytningsgebyr, rottebekæmpelsesgebyr og erhvervs-affaldsgebyr. Dette sker i henhold til gældende lovgivning. Særligt for affaldsgebyret og jordflytningsgebyret gøres gældende, at de hver for sig skal "hvile-i-sig-selv". Ydermere er det for Lyngby-Taarbæk Kommune besluttet, at områdets rottebekæmpelse skal være udgiftsneutral.

Der opkræves miljøgebyr i forbindelse med tilsyn og miljøgodkendelse på visse typer virksomheder jf. lovgivning på området. Tilsyn planlægges hvert år i overensstemmelse med aftale mellem KL og Miljøstyrelsen om tilsynsfrekvens for de enkelte brancher. Det er således ikke de samme typer virksomheder, der besøges hvert år, og dermed heller ikke det samme gebyrgrundlag fra år til år.

3.2 Effektiviseringsforslag godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015

Som led i den politiske aftale om budgetlægningen for 2016-19 er der i fagudvalgene i forårets løb arbejdet med effektiviseringsforslag inden for en ramme på 1 pct. Teknik- og Miljøudvalgets forslag blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015 og er som konsekvens heraf indarbejdet i budgetforslaget for 2016-19. Det vedtagne forslag for så vidt angår Miljø og Natur er talmæssigt gengivet i nedenstående skema. Det konkrete indhold fremgår af det materiale, der blev behandlet i fagudvalgene.

1.000 kr.	2016	2017	2018	2019	I ALT
Sum	-150	-150	-150	-150	-600
MN1 Reduktion af pulje til undersøgelser ifm. olieforurening	-150	-150	-150	-150	-600

2015 pris- og lønniveau.

MN1 Reduktion af pulje til undersøgelser ifm. olieforurening

Behovet for at kommunen iværksætter undersøgelser svinger fra år til år. Dette skyldes, at behovet for undersøgelser afhænger af, om der viser sig at være grunde med mistanke om olieforurening. På baggrund af de seneste 3 års forbrug vurderes der at være grundlag for at reducere budgettet med 150.000 kr. årligt.

4. Perspektiver og udfordringer

Klimatilpasning

De seneste års skybrud og deraf følgende skader har vist, at der er et presserende behov for at by og land tilpasses klimaet. Klimatilpasningsplanen indeholder nye retningslinjer gældende for hele kommunen samt en vurdering af, hvor i kommunen der forventes at være størst risiko for økonomisk tab samt samfundsmæssige gener ved fremtidens stigende regnmængder. Klimatilpasningsplanen udpeger følgende områder, hvor der skal være særlig fokus på klimatilpasning i den fysiske planlægning: Det centrale Lyngby, Virum-Sorgenfri, Sorgenfrigård-kvarteret og øvrige boligområder, som omfatter Hjortekær, Ørholm og Taarbæk.

Klimatilpasningsprojekter, hvor regnvandet afledes lokalt (LAR) i større skala er stadig et relativt nyt begreb i Danmark, og der er et betydeligt juridisk og fagligt udviklingsarbejde med at virkelig-

gøre de planlagte projekter i Lyngby-Taarbæk Kommune. Hertil kommer egentlig projektstyring og myndighedsbehandling afledt af projekterne.

Lyngby-Taarbæk Forsyning er bygherre og ansøger i nogle af projekterne. I de såkaldte medfinansieringsprojekter står kommunen som bygherre og ansøger. Der er desuden et vigtigt samspil mellem kommunen som myndighed og spildevandsforsyningen, som vigtigste aktør.

En lang række miljø-, plan- og økonomiske forhold skal være på plads, inden overfladevandet kan ledes til et åbent bassin eller nedsives til grundvandet. Kommunen indgår i en række samarbejder på tværs af kommuner, myndigheder og forsyninger for at være opdateret på den aktuelle udvikling. Da mange borgere bliver berørt, er borgerinddragelse et vigtigt element.

Samlet har klimatilpasningsprojekterne affødt et nyt ressourcekrævende område, både i rollen som projektejer og som myndighed. Hvis der skal være fremdrift i projekterne, bør det sikres, at der er de nødvendige ressourcer i forvaltningen.

Natur- og overfladevand

På naturområdet skal der gennemføres en del opgaver ud over den almindelige sagsbehandling i 2016, idet der fremlægges forslag til en samlet naturplan inkl. friluftsliv for Lyngby-Taarbæk Kommune.

Regeringen lancerede i 2014 Danmarks første, samlede naturpolitik under titlen: "Naturplan Danmark – Vores Fælles Natur". Kommunerne skal udpege flere grønne områder i 2016, disse skal implementeres i Kommuneplan 2017. Målet med politikken er: 1) Mere plads og mere sammenhæng i naturen, 2) Styrket indsats for vilde planter og dyr og 3) Bedre mulighed for fællesskab gennem naturoplevelse og friluftsliv.

Der skal gennemføres tiltag på baggrund af de kommunale vand- og naturhandleplaner. Dette arbejde er først igangsat i 2015, da den statslige planlægning er blevet underkendt. Der skal blandt andet udarbejdes et regulativ for Mølleåen, som lever op til vandhandleplanerne. Naturplejeplanerne skal implementeres og følges op. Især Lyngby og Bagsværd Sø er udfordrende og vil skulle undersøges og følges.

Badevandsanalyser og elektronisk varsling er i dag underbudgetteret ift., hvilke udgifter forvaltningen faktisk afholder.

Virksomheder og dyrehold

Der er trådt nye ændringsbekendtgørelser i kraft inden for godkendelser og tilsyn af virksomheder. Herudover har Lyngby-Taarbæk Kommune overtaget godkendelses- og tilsynsmyndigheden for særligt forurenende virksomheder samt for kraftvarmeværket på DTU. Det betyder, at der i 2016 skal udarbejdes nye miljøgodkendelser til ca. 6 særligt forurenende virksomheder.

Der er kommet nye tilsynsregler for virksomheder. Der skal gennemføres to årlige tilsynskampanjer. Tilsynsplaner og tilsynsjournaler skal fremover offentliggøres. Som følge af de nye regler for hestehold forventes et større antal ansøgninger om dispensationer og tilladelser efter loven om husdyrbrug.

Affald

En ændring af affaldsbekendtgørelsen betyder, at størstedelen af alle renoverings- eller nedrivningsarbejder skal screenes for PCB, og at bygge- og anlægsaffald over en vis mængde skal anmeldes til kommunen. Alle ejendomme, dvs. virksomheder, private boliger og offentlige ejendomme, er underlagt kravene. Der er behov for en øget indsats for at sikre efterlevelsen af de nye regler. Det har vist sig ressourcekrævende at håndhæve reglerne samt udføre den øgede administration forbundet med behandlingen af de enkelte sager.

Endvidere skal der ske en fortsat implementering af initiativer fastsat i Affaldsplan 2013-2024. Især udrulningen af nye affaldsordninger fra 2016 forventes at trække ressourcer i forvaltningen.

Strategisk energiplan herunder udrulning af fjernvarme

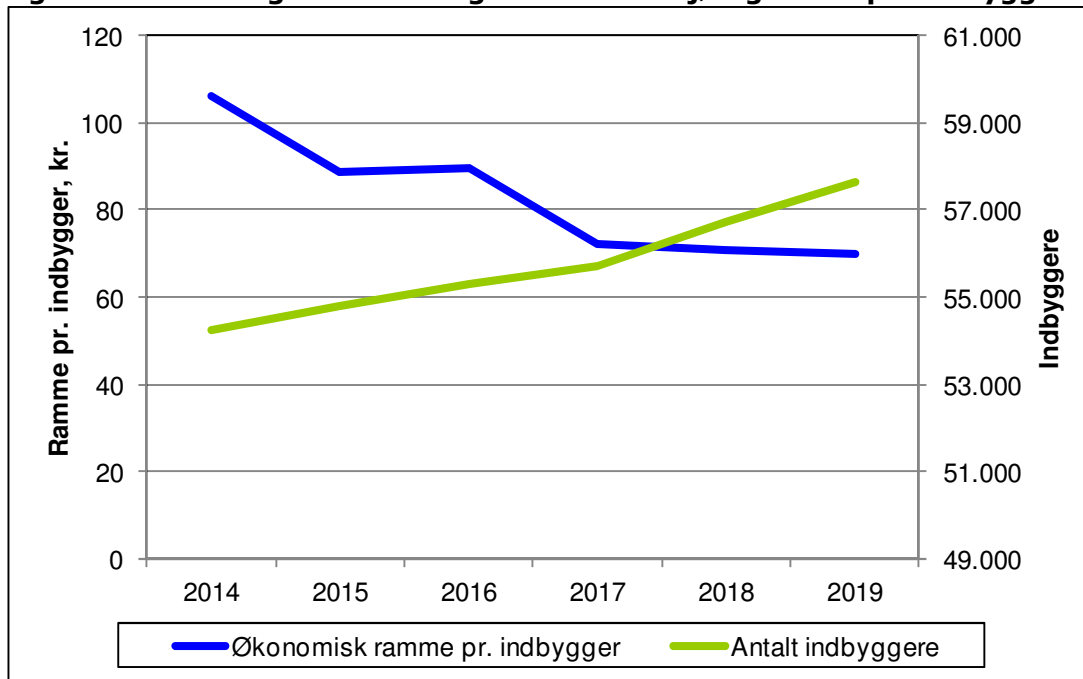
I Strategisk energiplan har kommunalbestyrelsen lagt rammerne for den fremadrettede energiforsyning af kommunen, primært ift. varmforsyningsområdet. Planen har hovedfokus på udbredelsen af affaldsbaseret fjernvarme. Planen vil blive konkretiseret i takt med, at kommunen modtager projektforslag.

Ud over den affaldsbaserede fjernvarme, der sparer miljøet for de CO₂-udledninger, det ville koste at producere den samme mængde med kul, olie eller naturgas, har den strategiske energiplan også fokus på vedvarende energikilder, som f.eks. biomasse.

Planen er vedtaget i 2013 og kommunen har siden arbejdet med realisering af planens målsætninger, via bl.a. samarbejde med Vestforbrænding og tiltag til udbredelse af energibesparende foranstaltninger i boliger. I 2015 igangsættes forarbejdet med bl.a. Virum/Sorgenfri og Hjortekær/Lundtofte. De tilknyttede anlægsarbejder og myndighedsbehandling heraf forventes at strække sig minimum 5-6 år.

5. Nøgletalsudvikling

Figur 5.1 Udviklingen i driftsudgifter vedr. Miljø og Natur pr. indbygger

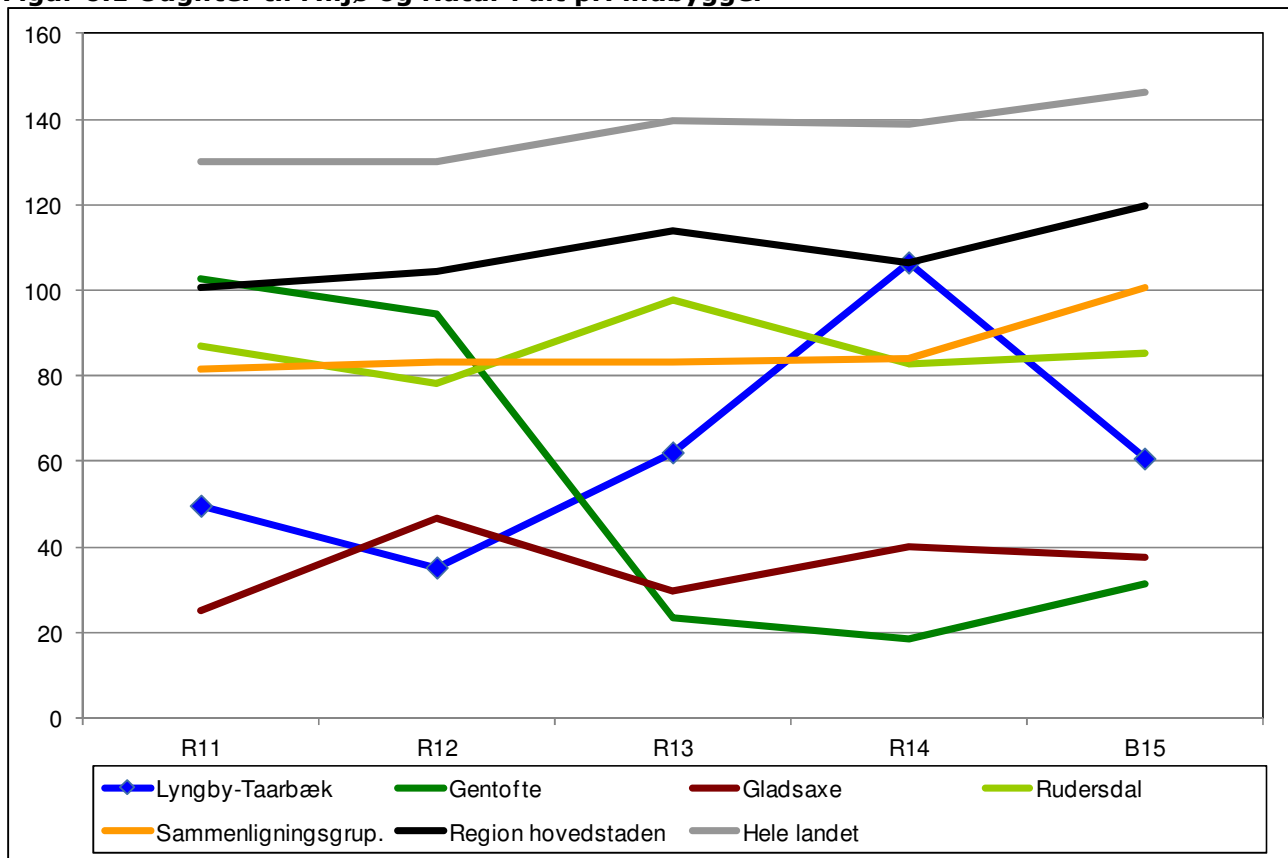

I figur 5.1 vises udviklingen i budgetrammen pr. indbygger for aktivitetsområdet Miljø og Natur samt udviklingen i antallet af indbyggere. I hele perioden er der en stigende udvikling i befolkningstallet – hvilket alt andet lige betyder en generel reduktion i udgiften pr. indbygger. Fra 2014 til 2015 falder udgiften pr. indbygger markant, hvilket primært skyldes et merforbrug i 2014 til naturforvaltningsprojekter på grund af større behov for vedligeholdelsesarbejder. Den økonomiske ramme pr. indbygger er forholdsvis uændret fra 2015 til 2016, hvilket dækker over dels en stigning i budgettet vedrørende varmforsyningen, dels en budgetreduktion som følge af tilpasning af puljen til undersøgelser i forbindelse med olieforurening, jf. effektiviseringsforslag MN1 godkendt af kommunalbestyrelsen. Fra 2016 til 2017 falder den økonomiske ramme pr. indbygger igen, hvilket skyldes bortfald af budgetmidler til udbygning af varmforsyningen, som er afsat midlertidigt over en 4-årig periode. Udviklingen i udgiften pr. indbygger fra 2017 og frem skal ses på baggrund af det stigende befolkningstal.

6. Sammenligning af nøgletal

I figur 6.1 er vist udviklingen i nettoudgiften til Miljø og natur pr. indbygger for Lyngby-Taarbæk Kommune, 3 omegnskommuner, en sammenligningsgruppe, og gennemsnittet af kommunerne i Region Hovedstaden og hele landet. Det bemærkes, at afgrænsningen af udgifterne ikke er identisk med udgifterne på aktivitetsområdet Miljø og Natur. Det skyldes, at skadedyrsbekæmpelse (0.52.91), fælles formål, varme (0.55.90) og administration (6.45.51) ikke indgår i opgørelsen for ECO-nøgletallene. Det viste udgiftsniveau i figur 6.1 for Lyngby-Taarbæk kommune er dermed ikke direkte sammenlignelige med beskrivelsen i afsnit 2 og 5.

Figur 6.1 Udgifter til Miljø og Natur i alt pr. indbygger

Kilde: ECO-Nøgletal. Opgjort i 2016-priser

For Lyngby-Taarbæk ses det, at udgifterne pr. indbygger i 2011 og 2012 ligger under niveauet for Gentofte og Rudersdal kommuner, sammenligningsgruppen, Region hovedstaden, og landet som helhed. Kun Gladsaxe Kommune ligger under niveauet i Lyngby-Taarbæk Kommune. Forskellen i niveauet mellem kommunerne kan skyldes forskellig praksis med opkrævning af diverse gebyrer, og det kan derfor være vanskeligt umiddelbart at sammenligne tallene kommunerne imellem, da udgiften pr. indbygger er opgjort som en nettoudgift - udgifter og indtægter lagt sammen.

Fra 2013 til 2015 er der en markant stigning i udgifterne pr. indbygger i Lyngby-Taarbæk Kommune. En del af stigningen i 2013 kan forklares på baggrund af en ekstraordinær bevilling vedr. indsatsplaner/grundvand og spildevandsplan. Den øvrige stigning kan primært forklares på baggrund af ændringer i kontoplanen som følge af den gennemførte organisationsændring i 2012. Udviklingen fra 2013 til 2014 skal særligt ses i lyset af et merforbrug i 2014 til naturforvaltningsprojekter på grund af større behov for vedligeholdelsesarbejder. På denne baggrund ligger udgifterne pr. indbygger i Lyngby-Taarbæk Kommune i 2014 over niveauet for både de tre sammenligningskommuner og sammenligningsgruppen - og på niveau med gennemsnittet for Region Hovedstaden.

I 2015 er den økonomiske ramme pr. indbygger i Lyngby-Taarbæk Kommune tilbage på niveau med 2013. I 2015 er Lyngby-Taarbæk Kommunes udgiftsniveau herefter på et lavere niveau i forhold til Rudersdal Kommune, sammenligningsgruppen, Region hovedstaden og hele landet. Gladsaxe og Gentofte Kommuner ligger under Lyngby-Taarbæks udgiftsniveau pr. borger.

ØKONOMIUDVALGET

Aktivitetsområde: Beredskab

1. Beskrivelse af området

Aktivitetsområdet omfatter:

- A. Fællesområde
- B. Forebyggelse
- C. Afhjælpende indsats

2. Økonomisk driftsramme

Beskrivelse / mio. kr.	R14	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Fælles formål	2,7	2,5	2,8	2,8	2,8	2,8
Forebyggelse	-0,6	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Afhjælpende indsats	13,1	12,8	12,1	12,1	11,6	11,6
Beredskab i alt	15,2	14,8	14,4	14,4	13,9	13,9

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen. 2016 pris- og lønniveau

Afhjælpende indsats

Det indgik i økonomiaftalen for 2015, at der igennem forenkling af organiseringen af beredskabsområdet kan opnås effektiviseringsgevinster. Der er således indarbejdet en budgetreduktion på 0,7 mio. kr. i 2016 og frem.

3. Budgetforudsætninger

Budgettet for 2016 og overslagsårene 2017-19 er baseret på en fremskrivning af det nuværende aktivitetsniveau for 2015. Endvidere er der foretaget budgetmæssige ændringer som følge af tekniske korrektioner baseret på anslået regnskab 2015 samt øvrige politiske udvalgsager i 2015.

Opgaver og bemærkninger til budgetgrundlaget for Beredskab (redningsberedskabet):

- Aktivitetsområdet omfatter i det væsentlige udgifter til brandvæsen (brandslukning og det lovpligtige myndighedsarbejde indenfor beredskabsområdet). Hovedparten af omkostningerne til afhjælpende indsats vedrører kontraktudgifter til Falck A/S for brandslukningsydelse, sekundært udgifter til kommunale brandkøretøjer og materiel.
- I medfør af beredskabslovens § 1 er redningsberedskabets opgave, "at forebygge, begrænse og afhjælpe skader på personer, ejendom og miljø ved ulykker og katastrofer".
- I medfør af bekendtgørelse om risikobaseret kommunalt redningsberedskab skal det kommunale redningsberedskab "kunne yde en, i forhold til lokale risici, forsvarlig forebyggende, begrænsende og afhjælpende indsats mod skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer" endvidere "sørge for tilstrækkelig vandforsyning til brandslukning".

I relation til at begrænse og afhjælpe skader på personer, ejendom og miljø, har kommunalbestyrelsen på baggrund af "Plan for risikobaseret dimensionering i Lyngby-Taarbæk", d. 01-11-2010 vedtaget et serviceniveau, således at redningsberedskabet, med kort responstid, skal kunne yde en forsvarlig indsats mod skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer i Lyngby-Taarbæk Kommune, og således at:

ØKONOMIUDVALGET**Beredskab**

- 95 % af alle alarmeringer skal fremmøde, på enhver "lokalitet" inden for slukningsområdet, ske med 1. slukningstog (døgnstyrken) bemandet med 1 holdleder + 5 brandmænd senest 10 min. efter alarmmodtagelsen.
- 85 % af de hændelser, hvor 2. slukningstog (deltidsstyrken) bliver aktiveret, skal dennes fremmøde, på enhver "lokalitet" inden for slukningsområdet, ske med 1 holdleder + 5 brandmænd senest 10 min. efter alarmmodtagelse.

Redningsberedskabet søger gennem det daglige forebyggende arbejde at nedbringe risikoen for, at der opstår brande og sker uheld, ulykker og katastrofer, og ligeledes at reducere konsekvenserne af sådanne begivenheder.

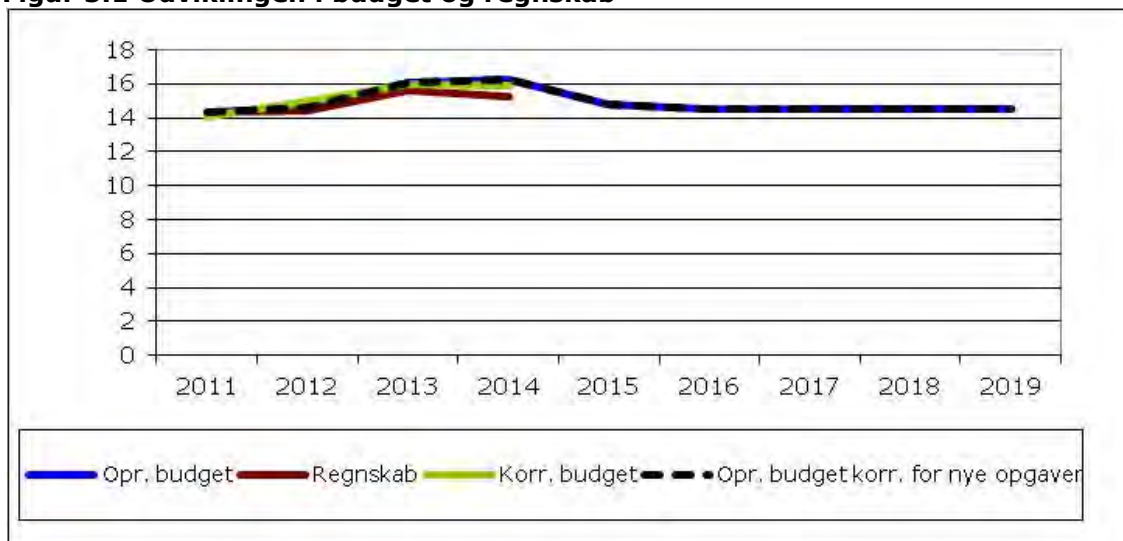
4. Perspektiver og udfordringer

På baggrund af økonomiaftalen fra juni 2014 mellem Regeringen og KL er der i løbet af 2014 og 2015 gennemført analyser af Lyngby-Taarbæk Kommunes mulige samarbejdspartnere på beredskabsområdet.

Økonomiudvalgene i Ballerup, Herlev, Gladsaxe, Gentofte og Lyngby-Taarbæk Kommuner har medio april 2015 alle tiltrådt, at der pr. 1.1.2016 sker en sammenlægning af de nuværende 5 kommuners beredskab efter styrelseslovens § 60. Arbejdet med at forberede og indfase denne sammenlægning vil foregå resten af 2015

5. Nøgletalsudvikling

Figur 5.1 Udviklingen i budget og regnskab

Kilde: Budget- og regnskabstal LTK i 2016-priser.

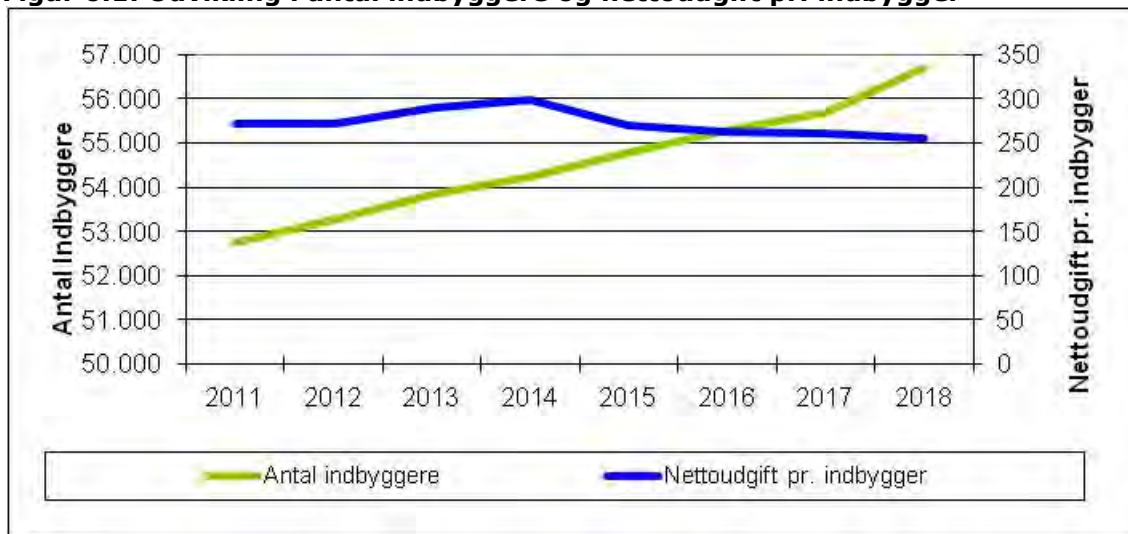
I figur 5.1 vises udviklingen i budgettet på aktivitetsområdet Beredskab. Figuren er baseret på regnskabstal til og med 2014 og budgettal for 2015-2019.

Figuren viser, at der er relativt lave udsving i budgettet på dette område. Der sker dog en stigning i budgettet fra 2011 og frem, hvilket skyldes delvist budgettilretninger som følge af Beredskabets etablering som selvstændigt aktivitetsområde. Men der skete også i 2012 en række aftaleoverdragelser af blandt andet servicering af brandmateriel på kommunale ejendomme. Dette medførte mindre tillægsbevillinger.

Fra januar 2016 sammenlægges Beredskabet med tre andre kommuners beredskab.

6. Sammenligning af nøgletal

Figur 6.1: Udvikling i antal indbyggere og nettoudgift pr. indbygger

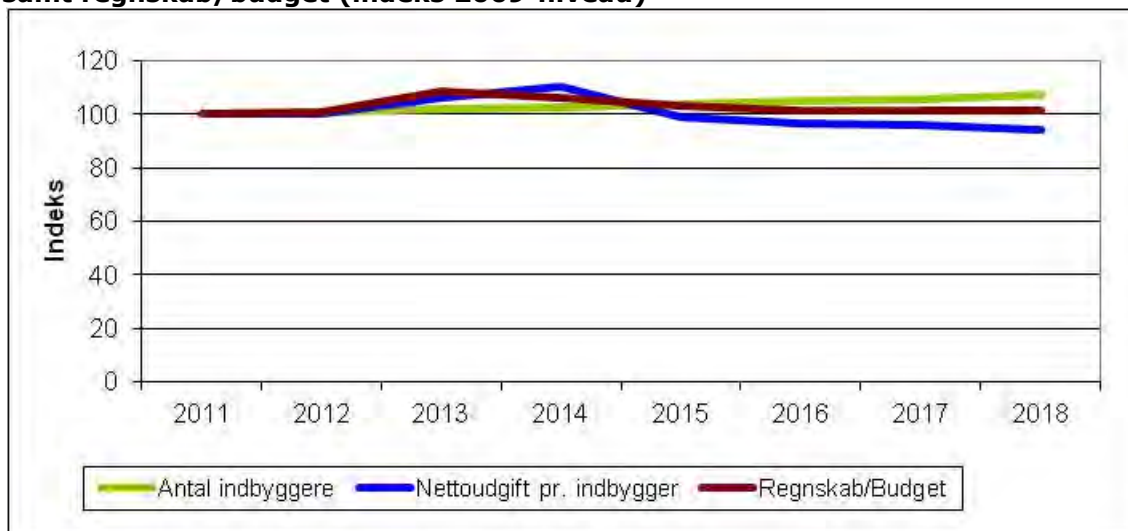

Budget- og regnskabstal LTK i 2016-priser samt befolkningsprognose.

I figur 6.1 ses udviklingen i antal indbyggere i Lyngby-Taarbæk Kommune sammenholdt med udviklingen i nettoudgiften til Beredskab pr. indbygger.

Der ses et tydeligt stigende indbyggertal og samtidig en nettoudgift pr. indbygger der er faldende fra 2014 og frem.

Figur 6.2: Udvikling i antal indbyggere, nettoudgift pr. indbygger samt regnskab/budget (indeks 2009-niveau)

Budget- og regnskabstal LTK i 2016-priser samt befolkningsprognose.

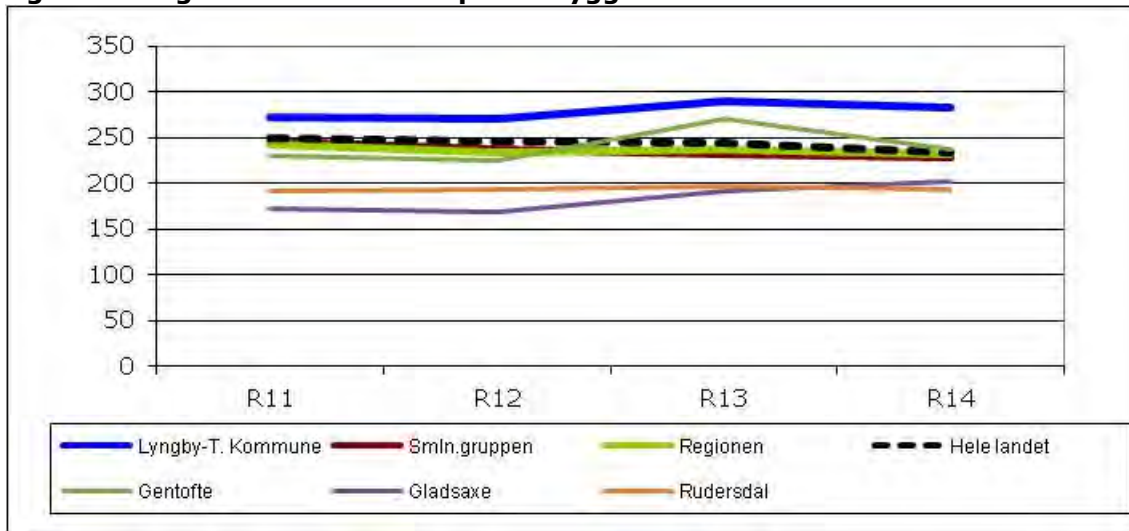
I figur 6.2 ses udviklingen i antal indbyggere i Lyngby-Taarbæk Kommune sammenholdt med udviklingen i nettoudgiften til Beredskab pr. indbygger samt regnskabs- og budgettal for dette område.

Figuren viser, at nettoudgiften til Beredskab har været stabil fra 14 mio. kr. i 2011 (indeks 100) til 15 mio. kr. i 2019 (indeks 101). I samme periode vokser indbyggertallet fra 52.754 indbyggere i 2011 (indeks 100) til 57.656 indbyggere i 2019 (indeks 109).

ØKONOMIUDVALGET

Beredskab

Figur 6.3 Udgifter til Beredskab pr. indbygger

Kilde: ECO nøgletal¹. 2016-priser.

I figur 6.3 er vist udgifterne til Beredskab pr. indbygger for Lyngby-Taarbæk Kommune, tre omegnskommuner, en sammenligningsgruppe på 13 omegnskommuner, regionen og hele landet.

I sammenligningen er LTK's udgifter til administration medtaget, hvilket ikke er tilfældet for flere af de øvrige kommuner. Derved er de reelle omkostninger til operativ brandvæsen i regnskab 2014 12,116 mio. kr., svarende til ca. 223 kr. pr. indbygger.

Det bemærkes yderligere, at sammenligningen sker på forskelligt grundlag. Rudersdal har deltidsansatte brandfolk, mens Gladsaxe, Gentofte og Lyngby-Taarbæk har både fastansatte og deltidsansatte brandfolk. Lyngby-Taarbæk har dobbelt antal enheder og mandskab sammenlignet med Gentofte, og Gladsaxe har en lejeindtægt på ca. 2,5 mio. kr. årligt for leje af brandstation til Falck.

¹ Sammenligningsgruppen: Rudersdal, Roskilde, Egedal, Lyngby-Taarbæk, Hillerød, Greve, Furesø, Køge, Høje-Taastrup, Ballerup, Tårnby, Frederikssund og Fredensborg.

Aktivitetsområde: Administration

Området er kendetegnet af modsatrettede bevægelser, hvor der på den ene side igennem de seneste år er sket en effektivisering af administrationen gennem blandt andet ændring af ledelsesstrukturen og optimering af administrative arbejdsgange mv., mens der på den anden side er truffet politiske beslutninger om opprioritering af blandt andet it-, plan- og byggesagsområdet og ansættelse af fundraiser og borgerrådgiver. Det samlede billede er dog, at de administrative udgifter er faldende.

1. Beskrivelse af området

Aktivitetsområdet omfatter:

- A. Den politiske organisation
  - Kommunalbestyrelsen
  - Kommissioner, råd og nævn
  - Afholdelse af valg
- B. Betjening af det politiske system
- C. Rådgivning og myndighedsbetjening af borgere og virksomheder
- D. Kommunikations-, udviklings- og strategiopgaver
- E. Fælles IT og telefoni, herunder
  - Udgifter til IT fagsystemer på hovedkonto 0-5
- F. Jobcenter
- G. Øvrig administration, herunder
  - Løn- og personaleadministration
  - Budget og regnskab
  - Interne servicefunktioner som kantine, trykkeri mv.
- H. Tjenestemandspensioner

Administrative opgaver varetages både i den centrale administration (centre) og decentralt på institutionerne. Under aktivitetsområdet Administration er der alene medtaget udgifter til opgaver, der vedrører den centrale administration.

ØKONOMIUDVALGET**Administration****2. Økonomisk driftsramme**

Beskrivelse / mio. kr.	R14	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Driftssikring af boligbyggeri	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Jernbanedrift	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andre kulturelle opgaver	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Øvrige sociale formål	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Fælles formål	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Kommunalbestyrelsesmedlemmer	7,3	6,6	6,5	6,6	6,6	6,6
Kommissioner, råd og nævn	0,6	0,7	0,7	1,1	0,9	0,7
Valg m.v.	2,8	1,4		1,6		3,1
Sekretariat og forvaltninger	195,1	169,1	179,5	174,0	171,5	170,0
Fælles IT og telefoni	33,6	54,5	57,3	54,2	53,5	53,5
IT Fagsystemer på hovedkonto 0-5	2,8					
Jobcentre	27,8	23,6	30,2	27,9	27,6	27,6
Naturbeskyttelse	1,7	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
Miljøbeskyttelse	3,6	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Byggesagsbehandling	-5,0	-1,4	0,6	2,8	1,9	1,9
Voksen-, ældre- og handicapområdet	-1,2	-2,3	-2,6	-2,6	-2,6	-2,6
Det specialiserede børneområde	3,2	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7
Administrationsbidrag til UdbetalingDanmark	7,8	7,8	8,0	8,0	6,0	6,0
Tjenestemandspension	79,5	80,4	80,8	81,9	81,9	81,9
Administration i alt	361,4	351,3	372,0	366,5	358,1	359,6

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen. 2016 pris- og lønniveau

Driftssikring af boligbyggeri

Der er i budgettet afsat midler til kollegiers driftssikring samt ydelsesstøtte til andelsboliger.

Andre kulturelle opgaver

Der er afsat budgetmidler til blandt andet venskabsbysamarbejdet og drift af Lyngby Lokalradio.

Øvrige sociale formål

Der er i budgettet afsat 1,1 mio. kr. til tinglysningsafgifter i forbindelse med indefrysning af ejendomsskatter.

Fælles formål

Der er afsat 0,2 mio. kr. til økonomisk støtte til politiske partier.

Kommunalbestyrelsesmedlemmer

Afvigelsen i 2016 skyldes, at Kommunalbestyrelsen primo 2015 besluttede at anvende 65.000 kr. fra puljen til § 17, stk. 4 udvalg til initiativet Liv i Lyngby i 2016.

Kommissioner, råd og nævn

Afvigelserne i årene 2017 og 2018 skyldes, at der er afsat budget til afholdelse af valg til seniorråd i 2017 (0,4 mio. kr.) og valg til skolebestyrelser i 2018 (0,2 mio. kr.).

ØKONOMIUDVALGET**Administration****Valg m.v.**

Udgifterne til valg fordeles således over årene:

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019
Folketing.....	-	-	-	1,4
Kommune	-	1,6	-	-
Europaparlament	-	-	-	1,7

Sekretariat og Forvaltninger

Der ses fra 2016 til 2019 et generelt fald i budgettet til sekretariat og forvaltninger.

Dog er der i 2015 givet en række tillægsbevillinger eller foretaget budgettekniske korrektioner, som påvirker budgetterne i 2016 og overslagsårene:

- Budgettekniske korrektioner mellem aktivitetsområder (1,8 mio. kr.)
- Digitaliseringsprojekter (0,7 mio. kr.)
- Organisering og håndtering på flygtningeområdet (1,0 mio. kr.)
- Ledelsesinformation på det specialiserede børneområde (1,0 mio. kr.)
- Øget bevilling til Dyrehavegårdprojektet, herunder projektledelse, byggesagsbehandling o.lign. (1,3 mio. kr.)
- Projekt om infostandere til erstatning for avisannoncering (0,5 mio. kr.)
- Gennemførelse af en række effektiviseringsanalyser (0,7 mio. kr.)
- Fjernelse af budgetlagt besparelse ved samling af rådhusfunktioner (3,7 mio. kr. i 2017 og 7,3 mio. kr. følgende år)

Derudover er der vedtaget en række tiltag som via investeringer på Administration bevirker besparelser på andre aktivitetsområder, eksempelvis ansættelse af udbudskonsulenter til gennemførelse af udbud på blandt andet handicapområdet eller ansættelse af ekstra medarbejdere i kontrolgruppen for socialt bedrageri.

I budgetaftalen for 2015 blev der indarbejdet en årlig 1 % besparelse på alle områder, som ved udarbejdelsen af budgetgrundlaget for 2016 er hjemtaget med fuld virkning i alle årene. For 2017 og frem ligger det udmøntede sparekrav under aktivitetsområdet Puljer og vil blive udmøntet løbende.

Fra 2013 er det med de nye regler i "Budget- og regnskabssystemer for kommuner" blevet muligt at opdele udgifterne for funktionsområdet Sekretariat og forvaltninger i henholdsvis Myndighedsudøvelse og Øvrig administration, jf. nedenstående tabel.

Mio. kr./2016 p/l	2015	2016	2017	2018	2019
Myndighedsudøvelse	55,5	55,6	51,7	48,5	48,0
Øvrig administration	113,6	123,9	122,3	123,0	122,0
I alt	169,1	179,5	174,0	171,5	170,0
Ændring år over år	-	10,4	-5,5	-2,5	-1,5

Tabellen viser den samme tendens som tidligere beskrevet, hvor der sker et samlet fald fra 2016 og frem, men en stigning fra 2015 til 2016. Stigningen skyldes som beskrevet en række budgettekniske omplaceringer mellem aktivitetsområder samt tillægsbevillinger givet i 2015.

Faldet i myndighedsudøvelsen over årene skyldes delvist budgettekniske omplaceringer, hvor det er forsøgt at placere borgerrettede myndighedsudgifter på de aktivitetsområder hvor de refererer til, eksempelvis udgifter til statusattester på beskæftigelses- og handicapområderne. Samtidig bortfalder tidsbegrænsede bevillinger til blandt andet Erhvervskontaktheden.

ØKONOMIUDVALGET**Administration**

Stigningen i den øvrige administration skyldes tillægsbevillinger til en række strategiske tiltag, herunder blandt andet investering i udvikling af digitaliseringsprojekter, gennemførelse af effektiviseringsanalyser, projektledelse i forbindelse med udviklingen af Dyrehavegaards jorder samt endelig fjernelse af en budgetteret besparelse på samling af rådhusfunktioner.

Fælles IT og telefoni

Der er afsat særskilt budget til udgifter til IT og telefoni, der besluttet centralt. Herunder eksempelvis udgifter til anskaffelse, udvikling og drift af den centrale tekniske it-infrastruktur samt software-udgifter til fællesprogrammel.

I 2016 er der budgetteret med investering i en række it-løsninger via KOMBIT samarbejdet. Disse løsninger skal understøtte den obligatoriske selvbetjening for borgerne. Investeringen skal sammenholdes med en budgetteret besparelse de efterfølgende år. Disse besparelser udmøntes løbende på relevante områder, i den hastighed selvbetjeningsløsningerne kommer i drift.

Jobcentre

Udsvingene i budgettet til administration af jobcentre skyldes, at der over årene effektiviseres i lighed med besparelserne under Sekretariat og forvaltninger. Samtidig ansøges der løbende om og modtages statstilskud til diverse beskæftigelsesprojekter. Disse projekter har typisk en varighed på 1-2 år, og derefter bortfalder bevillingen.

Naturbeskyttelse og Miljøbeskyttelse

Der er afsat budget til udgifter og indtægter vedrørende administration af naturbeskyttelsesopgaver og miljøbeskyttelsesopgaver.

Byggesagsbehandling

Det budgetterede beløb svarer dels til den budgetterede indtægtsforventning på byggesagsgebyrerne, dels visse udgifter forbundet med sagsbehandlingen hermed. Enkelte lønudgifter er dog budgetteret under Sekretariat og forvaltninger. Der er fra 2015 vedtaget en ny gebyrstruktur på byggesagsområdet, som har væsentligt reduceret de forventede indtægter på området.

Voksen-, ældre- og handicapområdet

Der er budgetteret med udgifter vedrørende administration af området på 3,0 mio. kr. Samtidig er der budgetteret med overhead fra de takstfinansierede institutioner på -5,6 mio. kr. Indtægten svarer til overheadet som indgår i takstberegningen på de takstfinansierede institutioner.

Det specialiserede børneområde

Der er budgetteret med udgifter vedrørende administration af området.

Administrationsbidrag til Udbetaling Danmark

Ved etablering af Udbetaling Danmark budgetteredes der med en sænkning af administrationsbidraget fra 2015 grundet effektiviseringsbesparelser. Denne sænkning er kun delvis slået igennem, da Udbetaling Danmark ikke er lykkedes med at effektivisere i det forventede omfang. Der forventes således først i 2018 at ske en markant sænkning af administrationsbidraget.

Tjenestemandspensioner

Udviklingen i budgettet for tjenestemandspensioner er beskrevet i afsnit 3.

ØKONOMIUDVALGET**Administration**

3. Budgetforudsætninger

3.1 Generelle budgetforudsætninger

Det enkelte års budgetramme for aktivitetsområdet Administration dannes ved en pris- og lønregulering af sidste års budget, tillagt eventuelle tekniske korrektioner og konsekvenser af politiske beslutninger.

De seneste års budgetlægning har været præget af, at der fra såvel national som fra lokal side har været bestræbelser på at effektivisere og tilpasse den administrative organisation og dermed reducere antallet af ansatte, der har beskæftiget sig med administration, både dem der figurerer under aktivitetsområdet Administration og dem, der varetager administration decentralt.

Der er således hvert år siden budgetaftalen for 2012 indarbejdet en langsigtet plan for reduktion i administrationsudgifterne, hvilket også ses i budgettets udvikling på området.

De administrative udgifter har dog i de seneste år været kendetegnet af modsatrettede bevægelser, hvor der på den ene side er sket en effektivisering af administrationen gennem blandt andet ændring af ledelsesstrukturen og optimering af administrative arbejdsgange mv., mens der på den anden side er truffet politiske beslutninger om opprioritering af blandt andet it-, plan- og byggesagsområdet og ansættelse af borgerrådgiver. Det samlede billede er dog, at de administrative udgifter er faldende.

Tjenestemandspensionerne er budgetlagt ud fra en aktuarberegning af de kommende års udgifter. Grundlaget for beregningerne er personaledata pr. 1. januar 2011. Frem til ca. år 2020 vil der være en fortsat stigning i udgifterne til pensioner, hvorefter kurven "knækker", og udgifterne forventes at begynde at falde. Der er taget budgetmæssig højde for de beregnede stigninger, dog vil der fortsat være nogle usikkerhedsmomenter, som det er vigtigt at være opmærksom på, eksempelvis evt. fremskyndelse eller udskydelse af tidspunkt for pensionering, ændringer i levealder mv.

Der planlægges en ny aktuarberegning for 2016 og frem.

3.2 Effektiviseringsforslag godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015

Som led i den politiske aftale om budgetlægningen for 2016-19 er der i fagudvalgene i forårets løb arbejdet med effektiviseringsforslag inden for en ramme på 1 pct. samt forslag til analyser af yderligere effektiviseringer i overslagsårene. Økonomiudvalgets forslag blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015 og er som konsekvens heraf indarbejdet i budgetforslaget for 2016-19. De vedtagne forslag er talmæssigt gengivet i nedenstående skema. Det konkrete indhold fremgår af det materiale, der blev behandlet i fagudvalgene.

Mio. kr	2016	2017	2018	2019	I ALT
Sum	-1,6	-2,0	-3,1	-3,7	-10,4
ØU1 – Indkøb og udbud – Kortlægning og handleplan	0,3	0,2	-0,9	-1,5	-1,9
ØU2 - Ansættelsesbreve	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,3
ØU4 – Gennemgang af servicekontrakter på IT-området	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,7
ØU5 – Nyt ESDH-system	0	-0,2	-0,3	-0,3	-0,7
ØU7 – Ny indkøbsaftale på telefoni	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9	-3,6
ØU8 – Begrænsning af centrale puljer	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-3,2

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen. 2016 pris- og lønniveau

ØU1 – Indkøb og Udbud – Kortlægning og handleplan

Der er fortsat en række udbud, der kan gennemføres for tjenesteydelser kommunen benytter sig af. Men det er ressourcetunge og tidskrævende udbud, der rummer de store besparelser. Derfor investeres der i yderligere personaleressourcer til gennemførelse af de planlagte udbud og dermed opnåes de forventede besparelser herved.

ØKONOMIUDVALGET**Administration***ØU2 - Ansættelsesbreve*

En analyse har vist, at man ved at centralisere arbejdsprocessen med at udfærdige ansættelsesbreve, kan opnå en mindre besparelse på personaleressourcer i de eksterne lokationer.

ØU4 - Gennemgang af servicekontrakter på IT-området

Der lægges med forslaget op til en kritisk gennemgang af de serviceaftaler, kommunen har indgået på den lange række IT-programmer, kommunen benytter.

ØU5 - Nyt ESDH-system

Indførsel af nyt brugerejet ESDH-system forventes at give en besparelse på driftsudgifter.

ØU7 - Ny indkøbsaftale på telefoni

Der er gennemført genudbud af kommunens aftale om telefoni, og der er herigennem opnået en besparelse på 0,9 mio. kr. på tværs af alle aktivitetsområder.

ØU8 - Begrænsning af centrale puljer

En række centrale puljer til blandt andet lederudvikling, uddannelse, kommunikation og jubilæumsgratiale er reduceret.

4. Perspektiver og udfordringer

I 2014 vedtog kommunalbestyrelsen en flerårig aftale for budgetprocessen for 2015-18 for at sikre en stabil budgetlægning og et årligt økonomisk råderum via effektiviseringer og omprioriteringer. Aftalen betyder blandt andet, at driftsudgifterne hvert år reduceres med 1 %. Målet med aftalen er "at udvikle kommunens kerneområder og sikre en stabil økonomi i de næste fire år."

Med afsæt i de politiske mål for udvikling af Lyngby-Taarbæk Kommune sætter administrationen i 2015 fokus på at udvikle og innovere kommunens kerneopgaver og understøtte den samlede koncerntænkning og samarbejdet på tværs af hele kommunen. Med afsæt heri er der formuleret et fælles arbejdsprogram for administrationen for 2015 med 10 konkrete arbejdsprogrammer for de enkelte centre.

Ønsket er at skærpe fokus på at udvikle og innovere kommunens kerneopgaver. Det sker for at supplere de seneste års vækst dagsorden og stille skarpt på vores service over for borgerne – både i selve mødet med borgerne, men også i samarbejdet på tværs om servicen til borgerne. Det øgede fokus på kerneopgaverne sker i erkendelse af, at hvis vi skal lykkes med velfærdsopgaverne, skal udviklingen understøtte velfærdsproduktionen direkte. I den forbindelse bliver en systematisk inddragelse af borgernes viden og kompetencer afgørende for udvikling af levering af fremtidens velfærdsopgaver.

Staten sætter i disse år en markant reformdagsorden på de store velfærdsområder, eksempelvis folkeskolereformen, arbejdsmarkedsreformerne, ældremilliarderne og det nære sundhedsvæsen. Derfor er det vigtigt, at udviklingen på disse områder får en større tværgående ledelsesmæssig opbakning. Samtidig skal vi fortsat udvikle vores bymiljø, eksempelvis projekterne Dyrehavegaards jorder, Letbanen og Kanalvej samt sikre en bedre udnyttelse og styring af kommunens samlede ejendomsportefølje.

Sikker og effektiv økonomistyring

En sikker og effektiv økonomistyring er grundlaget for prioritering af kommunens indsatsområder og for at frigøre ressourcer til udvikling af kerneydelserne. Lyngby-Taarbæk Kommune skal derfor fastholde den retning, der er lagt politisk og administrativt igennem en skarpere økonomisk styring de seneste år.

Det er et fortsat fokusområde at udrulle økonomistyringen fuldt ud i organisationen, og få det endnu bedre integreret i den daglige drift - centralt såvel som decentralt.

ØKONOMIUDVALGET

Administration

Der skal blandt andet arbejdes videre med:

- Styrke arbejdet med de fremadrettede økonomiske analyser - blandt andet med henblik på udmøntning af den politiske aftale om budgetlægningen fra 2015-18
- Udvikling og ressourcemæssig forenkling af koncern-økonomistyringen med sammenhængende økonomisk styring, digitalisering, ensartede styringsredskaber og tydeliggørelse af ansvar og roller for de forskellige dele af den kommunale organisation
- Bedre ledelsesinformations-værktøjer
- Øget styring af anlægsområdet, stærkere overblik og mere sikker planlægning samt tidstro afvikling af anlægsprojekterne
- Investeringsprojekter både på drifts- og anlægssiden der kan sikre effektiv drift og udvikling af kommunens serviceydelser

Den løbende effektivisering sætter kommunens samlede serviceudgifter under pres, herunder administrationen og nødvendiggør, at kommunen fremover arbejder mere systematisk og innovativt med udvikling af kommunens drift. Samtidig skal mulighederne for at samarbejde med nabokommunerne afdækkes.

Større fokus på styring af kvalitet og resultater

Den økonomiske styring kan ikke stå alene, men skal suppleres af en samlet model for styring af kvalitet, prioritering og indhold af kommunens velfærd. I 2015 udarbejdes en ny fælles kvalitets- og styringsmodel, der sikrer en prioritering af kerneopgaverne, og som skaber sammenhæng og fælles ramme om vores kvalitetsudvikling og styring. Samtidig er en samlet model en forudsætning for, at vi kan indfri ambitionen fra organisationsændringen i 2012 om at drive kommunen som en fælles organisation og koncern. Målet er at implementere en samlet ny kvalitets- og styringsmodel for hele kommunen gældende fra 2016.

Modellen skal hænge sammen med de nuværende – ofte statslige og sektorspecifikke – styringstiltag, som f.eks. kvalitetsrapporter på skole- og dagtilbudsområdet samt kvalitetsstyring på især miljø- og beskæftigelsesområderne. Samt Lyngby-Taarbæk Kommunes strategier, som f.eks. Vindensby, Grønt Lys, Ældrestrategien og Frivilligstrategien.

Styrket borgerkontakt - God borgerservice

Den politisk besluttede "Flyt-borgerne"-strategi fra 2012 har sat fokus på initiativer rettet mod en mere digital borgerservice bredt i kommunen i 2015. Samtidigt er der blandt andet via Borgerrådgi-verens beretninger kommet fokus på kvalitet i det direkte møde mellem kommunens ansatte og borgerne.

En række digitaliseringsinitiativer bidrager til at flytte borgermødet fra papir og personligt fremmøde til digitale kommunikationsformer, eksempelvis.:

- Bølgeplanens række af obligatoriske selvbetjeningsløsninger, således at borgerne fremadrettet skal betjene sig selv på nettet.
- Obligatorisk digital postkasse for virksomheder og borgere – medmindre borgeren konkret er fritaget.
- Indførelse af elektronisk kommunikation som den foretrukne kommunikationsvej fra kommunen til borgerne.

Det er en udfordring at understøtte stadig flere og bedre selvbetjeningsløsninger for digitalt parate borgere og samtidig bibeholde en personalemæssig tilstedeværelse rettet mod de 5-10 % ikke-digitalt parate borgere med behov for personlig betjening. Det er vigtigt, at borgerne – uanset digital parathed – oplever kvalitet i den kommunale service.

Forvaltningen skal primo 2016 i gang med at udskifte kommunens generelle dokumentssystem. Formålet er blandt andet at gøre kommunen klar til den fællesoffentlige rammearkitektur. I den forbindelse sættes der ekstra fokus på at digitalisere og automatisere så mange sags gange som muligt – med blandt andet det formål at højne kvaliteten i sags gangene og journaliseringen samt bidrage til at effektivisere forvaltningen generelt.

ØKONOMIUDVALGET**Administration**

Tilsvarende er der på de enkelte fagområder gang i en lang række digitaliseringsinitiativer, der alle skal bidrage til at højne kvaliteten i det faglige arbejde og den service, borgerne oplever – fra it i folkeskoler mv. over bedre kvalitet i grunddata på det tekniske område til aftalebooking via nettet i Jobcentrene.

Styrket medarbejder- og lederskab

Det skærpede fokus på at udvikle kommunens kerneopgaver fordrer, at vi som medarbejdere og ledere ændrer måden, vi samarbejder på og synet på god ledelse. Det betyder, at vi fremover skal have endnu mere fokus på kerneopgaven – i erkendelse af at succes med kerneopgaven også gør medarbejderne tilfredse. Dette forudsætter et lederskab, som fremmer medarbejdernes initiativ, innovationsgejst, resultatfokus og orientering på borgerne og ud af egen enhed.

Trivselsmålingen i 2014 viste, at medarbejderne tager ansvar og er engagerede i opgaven, men også at samarbejdet på tværs skal blive bedre for at sikre helheden. Vi vil derfor fremme et lederskab, som understøtter det tværgående samarbejde og udvikler medarbejdernes kompetencer målrettet kerneopgaverne.

Mere samarbejde og sammenhæng både i opgaveløsning og organisatorisk

Samtidig skal vi i 2015 øge samarbejdet på tværs og skabe grobund for en mere helhedsorienteret forståelse af kommunens virksomhed. Vi er endnu ikke "i mål" med det tværgående samarbejde, som var målet med organisationsændringen fra 2012. Samtidig skal vi have et bedre blik for den decentrale driftsorganisation og sætte et større fokus på koordination af vores service til borgerne.

Lyngby-Taarbæk Kommune er allerede i gang med at styrke samarbejdet på tværs og i fællesskab. Det gælder eksempelvis arbejdet med de rehabiliterende teams på beskæftigelsesområdet, der fordrer et tæt samarbejde med både den sociale indsats og sundhedstilbuddene. Eller flygtningeindsatsen, der bygger på et tæt samspil mellem det sociale, beskæftigelse, bolig og børneområderne. Eller indførelse af folkeskolereformen, som stiller helt nye krav til skolernes involvering af erhvervslivet, frivillige og kultur- og idrætslivet. Lyngby-Taarbæk Kommune skal i fremtiden blive bedre til at løse opgaver på tværs ud fra borgernes vinkel fremfor en administrativ vinkel.

I forbindelse med justeringen af organisationen medio 2014 blev der lovet en evaluering af kommunens organisation. Justeringen styrkede sammenhængen mellem den politiske og den strategiske styring af kommunen med henblik på at sikre et større tværgående fokus på det politiske og administrative lederskab af kommunen. Samtidig blev organisationen forenklet med mere robuste centre med færre enheder. Generelt opleves organisationen som velfungerende, og der lægges derfor op til en evalueringsform, der dels muliggør eventuelle organisatoriske justeringer, dels sikrer at vi fremadrettet får indfriet og udviklet alle de organisatoriske potentialer.

Målet om at skabe samarbejde og sammenhæng handler også om administrationens fysiske rammer. I forlængelse af fredningen af Lyngby-Taarbæk Kommunes rådhus skal der findes en løsning for renovering og den organisatoriske placering af administrationen.

Planlægning og byudvikling

Der arbejdes med en fagligt stærk og moderne byplanlægning, herunder blandt andet:

- Kommuneplanstrategi - Grønt Lys+
- Byudvikling i områderne omkring stationerne i Virum og Sorgenfri
- Byudvikling i Kgs. Lyngby
- Byudvikling og trafikløsninger til Firskovvejområdet
- Letbanen og afledte trafikale løsninger
- Udvikling på Dyrehavegaardens jorder og i traceet langs Helsingørmotorvejen der er udpeget som nye stationsnære områder i Kommuneplan 2013.

ØKONOMIUDVALGET

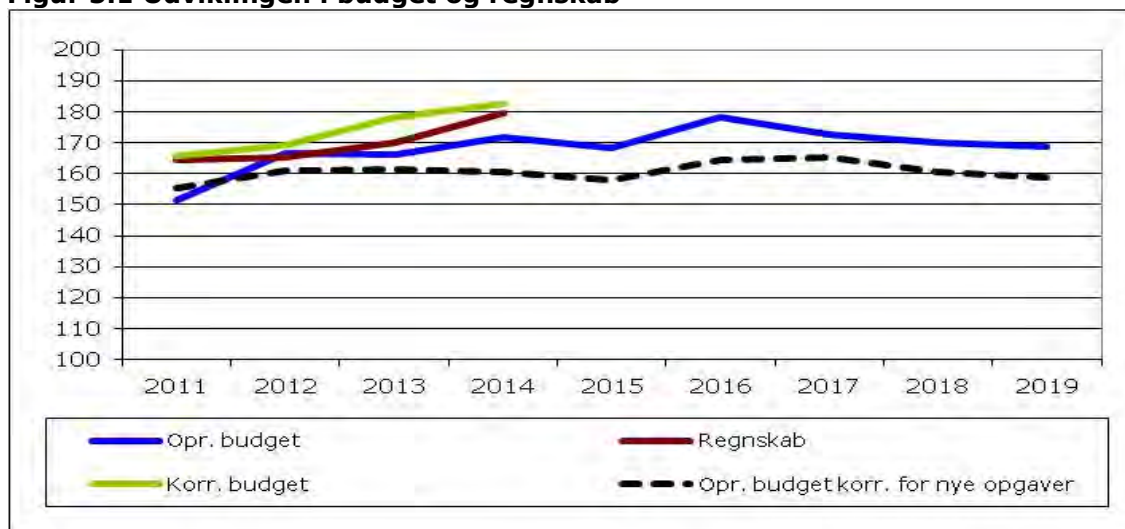
Administration

Lokaliseringsmulighederne i områderne omkring Dyrehavegaards jorder og traceet langs Helsingørmotorvejen udvikles som en del af kommunens strategiske målsætning om at tiltrække og fastholde vidensvirksomheder og bosætning. Der arbejdes blandt andet med følgende initiativer:

- Udvikling af projektorganisationen omkring projektet, herunder fastsættelse af midler til projektet i 2015 og årene fremover
- Afklaring af bindinger til blandt andet letbaneprojektet, og udvikling af samarbejde med tilgrænsende projekter (blandt andet letbaneprojektet, infrastrukturprojekter mv.)
- Kommuneplanlægning
- Salg af kommunale arealer
- Lokalplanlægning
- Oplæg om sammenhæng til områdets grønne struktur
- Afklaring af projektofhæng på tilgrænsende projekter blandt andet infrastrukturprojekter.

5. Nøgletalsudvikling

Figur 5.1 Udviklingen i budget og regnskab

Kilde: Budget- og regnskabstal LTK. 2016-priser

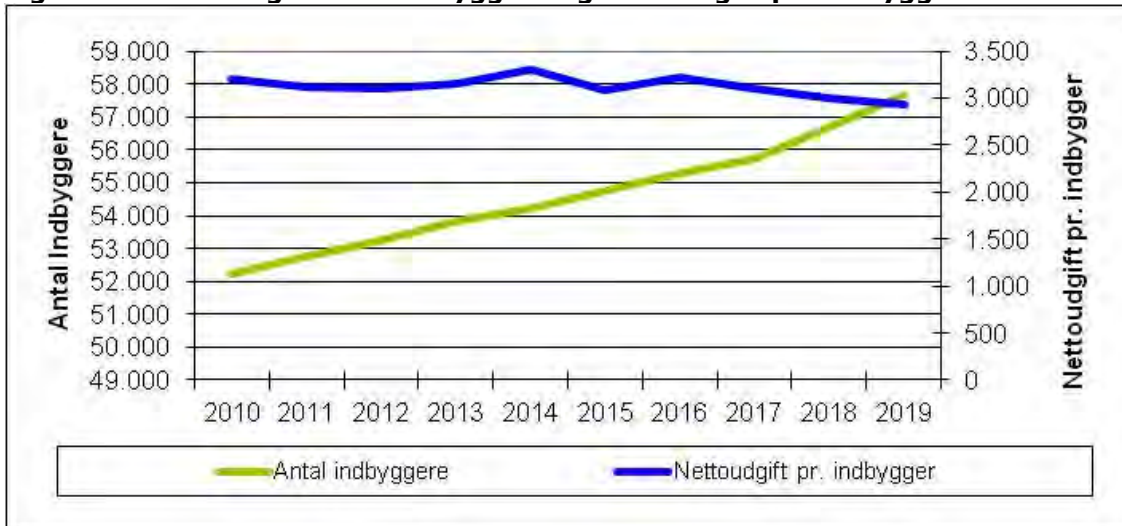
I figur 5.1 vises udviklingen på aktivitetsområdet Administration – Sekretariat og forvaltninger. Figuren er baseret på regnskabstal til og med 2014 og budgettal for 2015 – 2019.

Kurven viser, at der siden 2011 har været et stabilt oprindeligt budgetniveau, hvis der korrigeres for nye opgaver og tillægsbevillinger. Disse tillægsbevillinger skitseres i afsnit 2.

Kurverne for korrigeret budget og regnskab afspejler årenes tillægsbevillinger der ikke vedrører nye opgaver. Det kan være uddeling fra barselspuljer, overførsler fra tidligere år og lignende.

6. Sammenligning af nøgletal

Figur 6.1: Udvikling i antal indbyggere og nettoudgift pr. indbygger

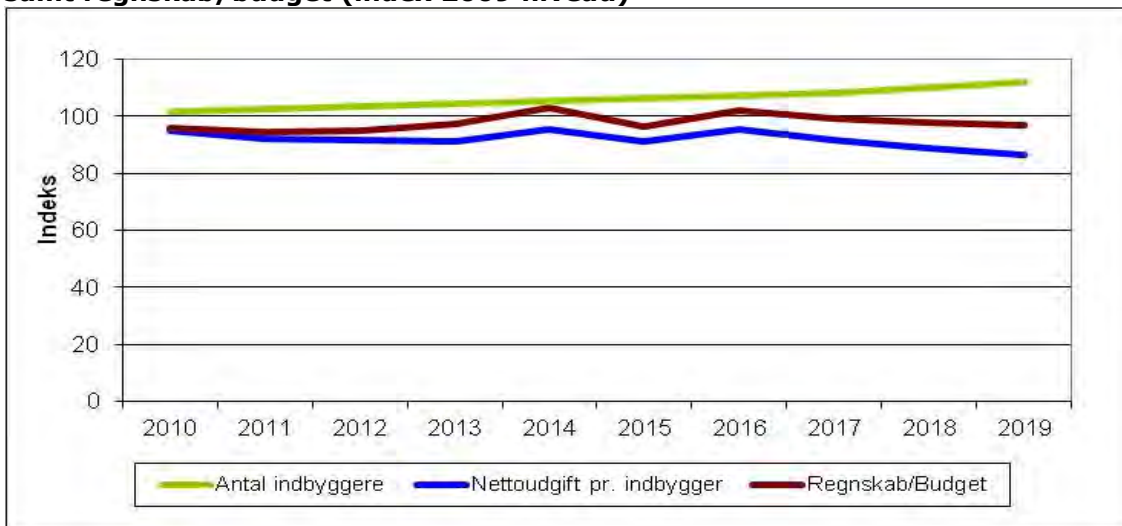

Budget- og regnskabstal LTK i 2016-priser samt befolkningsprognose.

I figur 6.1 ses udviklingen i antal indbyggere i Lyngby-Taarbæk Kommune sammenholdt med udviklingen i nettoudgiften til Administration – Sekretariat og forvaltninger pr. indbygger.

Der ses et tydeligt stigende indbyggertal og samtidig en nettoudgift pr. indbygger der ligger på et stabilt niveau indtil 2017, hvorefter udgiften er faldende.

Figur 6.2: Udvikling i antal indbyggere, nettoudgift pr. indbygger samt regnskab/budget (index 2009 niveau)

Budget- og regnskabstal LTK i 2016-priser samt befolkningsprognose.

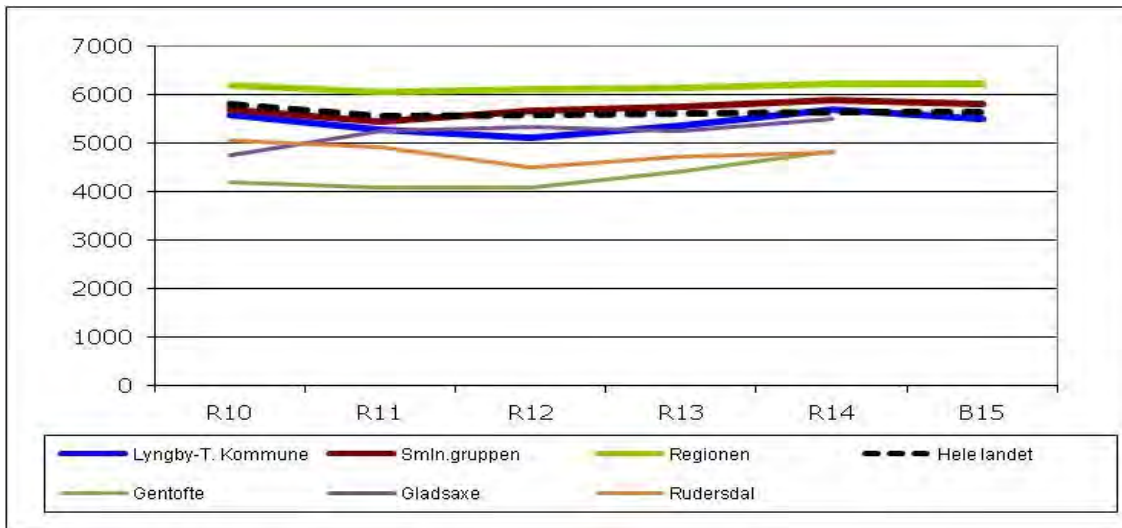
I figur 6.2 ses udviklingen i antal indbyggere i Lyngby-Taarbæk Kommune sammenholdt med udviklingen i nettoudgiften til Administration – Sekretariat og forvaltninger pr. indbygger samt regnskabs- og budgettal for dette område.

ØKONOMIUDVALGET

Administration

Figuren viser i lighed med figur 6.1 et stigende indbyggertal fra 51.532 indbyggere i 2009 (indeks 100) til forventet 57.656 indbyggere i 2019 (indeks 112). I samme periode falder nettoudgiften pr. indbygger fra 174 mio. kr. i 2009 (indeks 100) til 169 mio. kr. i 2019 (indeks 86).

Figur 6.3 Udgifter til Administration pr. indbygger

Kilde: ECO nøgletal¹. Opgørelsen er i 2016-priser og er ekskl. løn-/barselspuljer, tjenestemandspension, forsikringspuljer og generelle reserver. Det skal bemærkes, at Gentofte Kommune benytter en anden konteringspraksis i forhold til konteringen af administrative medarbejdere, hvorved udgiftsniveauet er væsentligt lavere pr. indbygger end i de øvrige sammenligningskommuner.

I figur 6.3 er vist udgifterne til Administration pr. indbygger for Lyngby-Taarbæk Kommune, tre omegnskommuner, en sammenligningsgruppe på 13 omegnskommuner, regionen og hele landet. Det skal bemærkes, at tallene i denne figur ikke er fuldt identiske med udgifterne i tabellen under afsnit 2, da nøgletallene er opgjort uden blandt andet lønpuljer og tjenestemandspensioner.

For Lyngby-Taarbæk Kommune ses, at udgifterne ligger på niveau med sammenligningsgruppen, hele landet og Gladsaxe Kommune. Kun Region Hovedstanden ligger med et højere udgiftsniveau end Lyngby-Taarbæk Kommune, mens både Rudersdal Kommune og Gentofte kommune ligger på et lavere udgiftsniveau.

Social- og Indenrigsministeriet offentliggør et nøgletal for kommunernes personaleforbrug til administration og ledelse, baseret på personaletal og stillingskategorier i Kommunernes og Regionernes Løndatakontor.

¹ Sammenligningsgruppen: Roskilde, Rudersdal, Køge, Høje-Taastrup, Greve, Lyngby-Taarbæk, Hillerød, Ballerup, Tårnby, Egedal, Frederikssund, Fredensborg og Furesø.

ØKONOMIUDVALGET**Administration**

Adm. årsværk pr. 1.000 indbyggere			
	2009	2012	2014
Lyngby-Taarbæk	15,9	13,6	13,8
Gentofte	16,1	15,4	15,5
Gladsaxe	17,5	17,1	16,4
Hørsholm	15,1	14,7	17,1
Rudersdal	16,6	14,4	14,2
Landsgennemsnit	16,2	15,4	15,4

Kilde: www.noegletal.dk

Opgørelsen viser, at Lyngby-Taarbæk Kommune bruger færre administrative årsværk pr. 1.000 indbyggere sammenlignet med vore omegnskommuner og landsgennemsnittet.

Aktivitetsområde: Puljebeløb

1. Beskrivelse af området

Området omfatter diverse tværgående puljebeløb, herunder puljebeløb som det på budgetlægnings-tidspunktet ikke er muligt at henføre til bestemte aktivitetsområder.

Området er kendetegnet ved en række budgetpuljer, hvor midlerne fordeles til særlige formål via budgetomplaceringer eller af besparelser, der løbende udmøntes på relevante områder.

De enkelte poster fremgår af specifikationen nedenfor.

2. Økonomisk driftsramme

Beskrivelse / mio. kr.	R14	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Affald	0,9					
Afbureaukratisering B2014-17			-3,1	-6,2	-6,2	-6,2
Analysepulje	0,7	0,4	0,9	0,4	0,4	0,4
Barselpulje		1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Besparelse på konsulenter		-1,6	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
Driftsbesparelse 1 % - ikke udmøntet				-16,9	-34,3	-31,9
Driftsbesparelser - politisk pulje		0,0	13,8	25,9	36,8	36,8
Ekstra praktikpladser	-1,4	0,6	0,4	0,1		
Grønt Lys og helhedsplaner	4,6	1,6	0,0	0,5	0,5	0,5
Hjemfaldpulje til senere udmøntning		2,5	2,9	7,6	9,4	9,3
Indhøstede effektiviseringsbesparelser			1,0	1,0	1,0	1,0
Jubilæumsgratialeer		0,6	0,4	0,4	0,4	0,4
Kapacitetstilpasning (befolkning) børn			1,6	1,6	1,6	1,6
LAR-driftsbidrag mm				-0,8	-0,8	-0,8
Lov- og cirkulæreprogrammet			-1,0	-1,2	1,4	1,4
Lønpulje til særligt formål		0,6	1,3	0,8	0,8	0,8
Pulje til priskorrektion		2,3	3,5	4,3	4,3	4,3
Pulje til byliv og turisme		0,1		0,1	0,1	0,1
Pulje til politisk udmøntning B2016-19				-7,0	-24,2	-170,5
Pulje til regulering af serviceudgifter		24,5				
Tilskud til fleksjob		0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Aktivitetsområdet i alt	4,8	33,1	21,6	10,6	-8,8	-152,9

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen. 2016 pris- og lønniveau

3. Budgetforudsætninger

Det enkelte års budgetramme dannes ved en p/l-regulering af sidste års budget tillagt korrektioner. Området har en blandet opgavesammensætning, idet hovedparten af udgifterne er puljer til senere fordeling, og den resterende del er udgifter, der er af tværgående karakter.

Afbureaukratisering B2014-17

I budgetaftalen for 2014-17 blev der indarbejdet en besparelse på -3,1 mio. kr. i 2016 og -6,2 mio. kr. i 2017 og frem til afbureaukratiseringsinitiativer. Det er endnu ikke politisk besluttet, hvorledes denne besparelse skal udmøntes.

ØKONOMIUDVALGET**Puljebeløb****Analysepuljen**

Der er afsat midler til analyseprojekter, der går på tværs af hele organisationen. I 2016 er der givet en tillægsbevilling på 0,5 mio. kr. til arbejdet med effektiviseringsanalyser.

Besparelse på konsulenter

Som et led i budgetaftalen for Budget 2013 blev det besluttet at hente en besparelse på 1,6 mio. kr. på udgifter til eksterne konsulenter. Besparelsen udmøntes ved en 20 % afgiftsordning ved brug af konsulenter på drift og en 10 % afgiftsordning ved brug af konsulenter på anlæg.

Besparsen indhentes således i løbet af budgetåret.

Driftsbesparelse 1 %

I forbindelse med budgetaftalen 2015-18 blev det besluttet, at der skulle budgetteres med en årlig besparelse på 1 % for årene 2015-18. Besparelsen for 2016 er udmøntet i 2015 på baggrund af effektiviseringsforslag fremlagt i kommunalbestyrelsen.

Driftsbesparelser – politisk pulje

Der er indarbejdet en række besparelser i budgettet for 2016-19. En del af disse besparelser er øremærket til specifikke formål, men der tilbagestår en rest som skal udmøntes i forbindelse med budgetaftalen 2016-19. Disse midler er placeret midlertidigt under puljer indtil udmøntning.

Grønt Lys og helhedsplaner

Der blev som følge af budgetaftalen om Budget 2013 afsat en pulje til plananalyser og helhedsplaner. Denne pulje er placeret i Center for Miljø og Plan, hvor hovedparten af midlerne er indarbejdet i projekt Grønt Lys indtil 2017. Budgettet er periodiseret i henhold til planlagte initiativer.

Hjemfaldspulje til senere udmøntning

I forbindelse med modtagelse af hjemfaldsmidler blev der afsat en pulje til senere udmøntning.

Jubilæumsgratiale

Der er afsat midler til uddeling af et jubilæumsgratiale på 8.000 kr. til 25, 40 og 50 års jubilarer.

Kapacitetstilpasning (befolkning) børn

Der er afsat en pulje til dækning af demografiske udsving på børneområdet. Puljen vil i budget 2016-19 blive placeret på aktivitetsområde Uddannelse og pædagogik.

LAR-driftsbidrag m.m.

For kommunalt ejede arealer/anlæg er det den enkelte kommune, som foretager klimainvesteringer og umiddelbart finansierer disse. I henhold til lånebekendtgørelsen er der adgang til at lånefinansiere spildevandsforsyningsselskabets andel af investeringen. Da spildevandsforsyningsselskabet skal betale sin andel af omkostningerne til et klimaprojekt, skal spildevandsforsyningsselskabet ved kommunal lånefinansiering betale driftsbidrag til kommunen svarende til renter og afdrag på det optagne lån.

Lønpulje til særligt formål

Beløbet anvendes primært til dækning af udløb af åremålsansættelser samt til dækning af lønkompen- sation i forbindelse med f.eks. overenskomster eller stillingsskift hvor stillingen tidligere har været besat med tjenestemænd og erstattes af en overenskomstansat.

ØKONOMIUDVALGET

Puljebeløb

Pulje til priskorrektion

Der er afsat en pulje til eventuelle budgetkorrektioner som følge af ændret pris- og lønskøn fra KL. Beløbet vedrører primært konsekvenser af overenskomst 2015 på døgnområdet. Beløbet vil senere skulle fordeles ud på de områder med døgnbemanding (omsorgs- og handicapområdet).

Pulje til byliv og turisme

Der blev i forbindelse med budgetaftalen for 2015 afsat 0,25 mio. kr. til byliv og turisme. Halvdelen af denne pulje er placeret under Erhvervs- og beskæftigelsesudvalget. Den resterende halvdel er placeret under Puljer. I 2015 og 2016 er det besluttet at anvende disse budgetmidler til initiativet "Liv i Lyngby". Budgettet for disse to år er således udmøntet til relevant placering primo 2015.

Pulje til politisk udmøntning B2016 - 19

For at skabe et budgetforslag i balance har det været nødvendigt at indarbejde de finansielle konsekvenser af kommuneaftalen som en puljebesparelse i budgettet. Der skal tages stilling til udmøntningen af denne pulje ved de politiske budgetforhandlinger.

Aktivitetsområde: Kommunale Ejendomme

Sammenfatning:

- Øget sammentænkning af brugen af de kommunale ejendomme
- Øget fokus på Space management/arealoptimering
- Fokus på effektivisering og kvalitetsforbedringer af driften gennem øget brugerinddragelse
- Fokus på energioptimering og bæredygtighed

1. Beskrivelse af området

Området omfatter:

Jordforsyning

- Udlejede eller bortforpagtede jordarealer

Faste ejendomme

- Fælles formål
- Beboelsesejendomme
- Erhvervsejendomme
- Andre faste ejendomme

Byfornyelse og boligforbedring

- Boligforbedring

Ejendomsdrift af kommunale bygninger

- Stadion og idrætsanlæg (bygningsdrift og drift af anlæggene)
- Folkeskoler (bygningsdrift)
- Daginstitutioner (bygningsdrift)
- Ungdomsskolevirksomhed (bygningsdrift)
- Andre faste ejendomme (bygningsdrift)
- Folkebiblioteker (bygningsdrift)
- Andre kulturelle opgaver (bygningsdrift)
- Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde (bygningsdrift)
- Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven (bygningsdrift)
- Plejehjem, genoptræning, bosteder o.l., inkl. handicapområdet (bygningsdrift)

Administrationsbygning og Intern Service

- Administrationsbygninger
- Intern Service og vagtordninger

2. Økonomisk driftsramme

Beskrivelse / mio. kr.	R14	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Ubestemte formål	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fælles formål	15,5	51,4	49,3	48,8	48,4	48,4
Beboelsesejendomme	0,3	-16,9	-17,1	-17,1	-17,1	-17,1
Erhvervsjendomme	8,7	6,2	6,7	6,2	6,2	6,2
Andre faste ejendomme	34,4	38,3	39,0	39,0	39,0	39,0
Sanering og byfornyelse	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Ejendomsdrift - kommunale bygninger	86,7	57,1	60,2	60,2	60,2	60,2
Administrationsbygninger og Intern Service	26,1	25,3	24,6	23,0	23,0	23,0
Kommunale ejendomme i alt	173,1	162,9	164,2	161,7	161,3	161,3

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen. 2016 pris- og lønniveau. Budgetaftale 2015-18 indebærer en reduktion i fremskrivningen af alle enheders og institutioners lønbudgetter fra 2016 og frem. Aftalen er udmøntet i rammerne på de respektive områder.

Budgettet stiger fra 2015 fra 162,9 mio. kr. til 164,2 mio. kr. og skyldes primært:

- Ejendomsdrift til nyt dagtilbud 2016 1,8 mio.kr.
- Godkendte effektiviseringsforslag KE1-KE8 -2,3 mio. kr. jf. nedenfor.

3. Budgetforudsætninger

3.1 Generelle budgetforudsætninger

Jordforsyning omfatter 13 arealer med i alt 40 lejemål, der bl.a. anvendes til udlejning af oplagspladser til håndværkere, nyttehaver, arealer til dueslag samt arealer til hestefolde.

Beboelsesejendomme omfatter 37 ejendomme med i alt ca. 600 boliglejemål, der hovedsageligt anvendes til udlejning af boliger til løsning af kommunens boligsociale opgaver, men som også i mindre omfang anvendes til blandet bolig- og erhvervsudlejning. Tre af ejendommene anvendes til midlertidig indkvartering af flygtninge. I beboelsesejendommene udlejes tillige ca. 75 lejemål i form af kælderrum, parkeringspladser, haver m.v.

Området omfatter også huslejeopkrævning i de resterende lejemål af pensionistboliger på fælles lejekontrakt i de almene boligorganisationer. Ved ledighed overgår disse lejemål successivt til direkte udlejning via boligorganisationerne. Der administreres p.t. ca. syv af disse lejemål fordelt på fire ejendomme hos boligorganisationerne.

I henhold til lov om almene boliger, § 54 og § 59, råder kommunen over hver fjerde ledige bolig i de almennyttige boligorganisationer til løsning af boligsociale opgaver. Opgaveløsninger med istandsættelse af disse lejligheder ved fraflytning samt lejetab ved genudlejning ligger ligeledes under dette område.

Erhvervsjendomme omfatter 10 ejendomme med i alt ca. 30 erhvervslejemål, der bl.a. anvendes til forskellige former for erhvervsudlejning, herunder butikker, værksteder for kunsthåndværkere samt en planteskole.

Andre faste ejendomme omfatter ni ejendomme med i alt ca. 10 lejemål, der bl.a. udgøres af fire tidligere landbrugsejendomme, der nu anvendes til opstaldning af heste og distriktskontor for Ejendomskontoret, en nuværende landbrugsejendom i drift samt to forter fra Københavns nyere Befæstning.

Byfornyelse og boligforbedring omfatter udgifterne til ydelsesbidrag m.v. i forbindelse med gennemførte sanerings- og boligforbedringsprojekter.

ØKONOMIUDVALGET**Kommunale Ejendomme**

Udlejningsområdet er præget af en nøje sammenhæng mellem driftsudgifter og lejeindtægter. I ejendomme med omkostningsbestemt husleje foreskriver loven direkte, hvilke driftsudgifter som må indgå i legeberegningen, og loven fastsætter desuden størrelsen af de lovpligtige vedligeholdelsesbeløb, som skal anvendes på de enkelte ejendomme.

I forhold til huslegeberegningen anvendes forskellige regelsæt afhængig af ejendomsstypen. Nogle lejemaal er baseret på markedsleje, mens andre lejemaal er beregnet efter boligreguleringslovens regler om omkostningsbestemt leje. Endeligt gælder der særlige regler for huslegeberegningen i forhold til forbedringsarbejder.

I forhold til varsling af lejeforhøjelser gælder der endvidere forskellige regler afhængig af ejendomsstypen, f.eks. ved omkostningsbestemt leje kan lejen varsles hvert år.

Ejendomsdrift - kommunale bygninger omfatter udgifter til bygningsdrift af kommunale ejendomme, der består af:

- Skoler, skolebetjentboliger og SFO: 32 ejendomme, 100.000 m²
- Daginstitutioner: 57 ejendomme, 27.000 m²
- Bibliotek, kultur: 7 ejendomme, 12.000 m²
- Idræt: 21 ejendomme, 33.000 m²
- Plejehjem, genoptræning, bosteder o.l.: 28 ejendomme, 29.000 m²
- Diverse arealer og grønne områder: 22 områder, 7.000 m²
- Lokalfritid: 16 ejendomme, 8.000 m²
- Fritidsklubber og -centre: 13 ejendomme, 6.000 m²

Administrationsbygning og Intern Service omfatter udgifter til bygningsdrift af kommunens administrationsbygninger samt udgifter til intern service og vagtordning.

- Administrationsbygninger: 4 ejendomme, 16.000 m²

I forhold til den udvendige vedligeholdelse af de kommunale bygninger (klimaskærmen) arbejdes der ud fra følgende seks prioriteringskategorier:

1. Myndighedskrav og fare for personskader, sikkerhed
2. Akutte opståede skader, med stor risiko for følgeskader
3. Akutte opståede skader, med mindre risiko for følgeskader
4. Planlagt vedligehold på primære bygninger
5. Planlagt vedligehold på sekundære bygninger (udhus, skure etc.)
6. Æstetiske forhold og brugerønsker

3.2 Effektiviseringsforslag godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015

Som led i den politiske aftale om budgetlægningen for 2016-19 er der i fagudvalgene i forårets løb arbejdet med effektiviseringsforslag inden for en ramme på 1 pct. samt forslag til analyser af yderligere effektiviseringer i overslagsårene. Økonomiudvalgets forslag blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. juni 2015 og er som konsekvens heraf indarbejdet i budgetforslaget for 2016-19. De vedtagne forslag er talmæssigt gengivet i nedenstående skema. Det konkrete indhold fremgår af det materiale, der blev behandlet i fagudvalgene.

Mio. kr	2016	2017	2018	2019	I ALT
Sum	-2,3	-2,7	-3,1	-3,1	-11,2
KE1 Reduktion af tomgangsleje - udlejningsejendomme og kommunal garanti	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-1,2
KE2 Øget anvendelse af egne kompetencer i Ejendomsdrift	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,4
KE3 Fokus på dyre lejemaal - opsigelse eller forhandling	-0,1	-0,4	-0,8	-0,8	-2,1
KE4 Gennemgang af serviceaftaler på kommunale ejendomme	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,4
KE5 Fælles udbud/rammeaftale på bilkøb og bilservice	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,4
KE6 Fælles flådestyring for Center for Arealer og Ejendomme samt Rådhus	0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,3
KE7 Implementering af fælles sikringsstrategi for de kommunale ejendomme	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-2,0
KE8 Budgetgennemgang af Kommunale Ejendomme	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	-4,4

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen. 2016 pris- og lønniveau

ØKONOMIUDVALGET**Kommunale Ejendomme***KE1 Reduktion af tomgangsleje - udlejningsejendomme og kommunal garanti*

Målsætningen med forslaget er en reduktion af tomgangslejen under den kommunale garanti § 54 og § 59 gennem ændrede arbejdsgange i Borgerservice og Center for Sundhed og Omsorg (CSO). Ejendomskontoret har udgiften, mens opgaven med visitering er placeret i Borgerservice (CBD) og CSO.

KE2 Øget anvendelse af egne kompetencer i Ejendomsdrift

Målsætningen er at nedbringe udgiften til dyre eksterne håndværkere samtidig med at de faglige kompetencer udnyttes bedre på tværs af Center for Arealer og Ejendomme.

KE3 Fokus på dyre lejemål - opsigelse eller forhandling

Målsætningen er, at Center for Arealer og Ejendomme skal reducere udgiften til lejebetaling for kommunale institutionsejendomme.

KE4 Gennemgang af serviceaftaler på kommunale ejendomme

Målsætningen er at reducere den samlede udgift på serviceaftaler af tekniske installationer på de kommunale bygninger.

KE5 Fælles udbud/rammeaftale på bilkøb og bilservice

Målsætningen er at opnå lavere priser ved at samle alle køb af nye biler og mindre varevogne samt køb af service hos en eller færre leverandører.

KE6 Fælles flådestyring for Center for Arealer og Ejendomme samt Rådhus

Målsætningen er at reducere de samlede udgifter til biler, taxa, befordringsgodtgørelse i Center for Arealer og Ejendomme og på Rådhuset gennem en fælles flådestyring.

KE7 Implementering af fælles sikringsstrategi for de kommunale ejendomme

Målsætningen er, at Lyngby-Taarbæk Kommune på sikrings- og forsikringsområdet skal hente et effektiviseringsrationale på 3-5 pct. ved en reduktion af de samlede udgifter til forsikringsdækning samt en reduktion i udgifterne til genopretning og generhvervelser som følge af skader og tyveri.

KE8 Budgetgennemgang af Kommunale Ejendomme

Gennemgang af budget og opgaver for Kommunale Ejendomme. Det vurderes, at der kan effektiviseres for 0,2 mio. kr. i 2016, mens 0,9 mio. kr. vil være i form af besparelser og dermed servicereduktion inden for følgende serviceområder: Skoler, daginstitutioner, områdecetre, idræt og kultur. Besparelserne hentes ved at sænke serviceniveauet på de kommunale ejendomme fra 2016 og gennemføres med personalereduktioner. Serviceniveauet fastlægges i en serviceaftale (SLA-aftale), som Center for Arealer og Ejendomme indgår med brugerne af de kommunale ejendomme. Servicereduktionen vil betyde, at en række ikke-bygningsrelaterede opgaver på ældre-, daginstitution og skoleområdet fjernes i serviceaftalen.

4. Perspektiver og udfordringer

For 2016 skal følgende perspektiver og udfordringer fremhæves:

Nye almene plejeboliger

Den største udfordring for ejendomsadministrationen er den fortsatte implementering af administrationsopgaven af de kommunalt ejede ældre- og plejeboliger. Administrationsopgaven omfatter i første omgang almene boliger på Borrebakken, Slotsvænget og Chr. X's Allé, og senere de almene boliger på Fønsvej og Løvdalsvej samt Buddingvej 50.

Forankring af alle leje- og forpagtningsaftaler i kommunen

Alle leje- og forpagtningsaftalerne skal fremover forankres et sted i kommunen under aktivitetsområdet kommunale ejendomme, ejendomsadministrationen. Målsætningen med at forankre alle leje- og forpagtningsaftaler under samme administration er at opnå en mere ensartet og billigere administration af aftalerne, at opnå en højere kvalitet i aftalerne samt at skabe mere økonomiske fordelagtige vilkår for kommunen. Forankringen betyder, at alle kommunale huslejeaftaler og forpagtningsaftaler fremover administreres af den kommunale ejendomsadministration, og at huslejebudget og opgaver indgår i administrationen af den samlede kommunale ejendomsportefølje under

ØKONOMIUDVALGET

Kommunale Ejendomme

Økonomiudvalget. I 2016 skal ejendomsadministrationen bl.a. se på, hvordan der kan hentes et effektiviseringsprovenu ved at flytte fra dyre kommunale lejemål til billigere lejemål eller til egne ejendomme. Der afrapporteres på effektiviseringsprovenuet og lejeudgifter og lejeindtægter pr. m2 m.m.

Genopretnings- og moderniseringsbehov

En analyse af genopretnings- og moderniseringsbehovet gennemført i 2013 og 2014 viste et samlet efterslæb på 151 mio. kr. for de kommunale ejendomme. I budgetaftalen for 2015-18 blev der afsat 70 mio. kr. over tre år til genopretning og modernisering af de kommunale ejendomme. Målsætningen med de 70 mio. kr. var at kunne genoprette og modernisere den kommunale ejendomsmasse med afsætning i en sammentænkning af de kommunale budgetter til bygningsvedligeholdelse, genopretning/modernisering samt energioptimering. Endeligt var målsætningen, at dette skulle ske ved at igangsætte et strategisk arbejde med en bedre arealudnyttelse og arealoptimering af kommunens ejendomsmasse med afsæt i principperne om Space Management og Shared Use. Det strategiske arbejde tager afsæt i den vedtagne forretningsstrategi.

Der skal ske en øget sammentænkning af de kommunale kvadratmeter på tværs af funktioner og udvalgsområder for at skabe så fleksible og fremtidssikrede løsninger som muligt med fokus på strategisk arealudnyttelse og arealoptimering. Både eksisterende lokaler og nybyggede lokaler skal kunne bruges effektivt og fleksibelt af flere brugere med respekt for de primære brugere af lokalerne. Der skal gennemføres yderligere arealudnyttelses- og optimeringsprojekter med afsæt i udvalgte geografiske områder på tværs af den eksisterende bygningsanvendelse for at understøtte den ønskede sammentænkning. Der skal arbejdes videre med mest mulig brugerinddragelse og samarbejdsmetoder i de enkelte projekter. Der afrapporteres på de konkrete projekters resultater i form af brugervurderinger/brugertilfredshed, frigjorte m2, salg af ejendomme, driftseffektiviseringsgevinster m.m.

Samling af budget- og opgaveansvaret for bygningsvedligeholdelse

Fra 1. januar 2015 er budget- og opgaveansvaret for både den indvendige og udvendige bygningsvedligeholdelse samlet et sted under aktivitetsområdet kommunale ejendomme. Fra politisk side er der opstillet tre målsætninger med at samle bygningsvedligeholdelsen:

- Ønske om at få mest muligt for pengene ved at både den indvendige og den udvendige bygningsvedligeholdelse tænkes sammen med de ekstraordinære politiske afsatte budgetmidler i 2015-17
- Ønske om at bringe de politiske mål om arealoptimering, energioptimering og bæredygtighed ind i prioriteringen og planlægningen af bygningsvedligeholdelsen.
- Ønske om at fastholde de decentrale gevinster ved en tæt dialog, med fleksible og hurtige løsninger i forhold til brugerne af bygningerne og borgere generelt, samtidig med at der opnås de ønskede stordriftsfordele med mulighed for at gennemføre større udbud og sammentænkning af optimering af arealer, energi og bygningsdrift.

Der afrapporteres på status på de opstillede politiske mål, brugertilfredshed samt vedligeholdelsesudgifter pr. m2 m.m.

Effektivisering og kvalitetsforbedringer af driften gennem øget brugerinddragelse

Med afsæt i de indgåede Service Level Agreements (SLA-aftaler) med områdets kunder, skal der fortsat ske en systematisk opfølgning på den leverede service og kvalitet. Opfølgningen skal danne grundlag for en løbende tilpasning og optimering af de enkelte serviceydelser leveret til områdets kunder. Der afrapporteres på SLA-aftalerne i form af brugervurderinger/brugertilfredshed, serviceudgifter pr m2 m.m.

Energioptimering og bæredygtighed

Der vil fortsat være fokus på energirenovering af kommunens ejendomsmasse for at reducere udgifterne til energi og nedbringe udledningen af CO2. Der vil være fokus på at erstatte dyre ældre energitunge bygninger med nye energi-rigtige bygninger eller energirenoverede bygninger. Der vil være fokus på bæredygtige løsninger i forhold til nybyggeri og modernisering af kommunens ejendomsmasse. Der afrapporteres på energioptimeringen i form en årlig energirapport for de kommunale bygninger.

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESDVALGET

Aktivitetsområde: Erhverv og beskæftigelse

Sammenfatning:

Hovedtendenserne for arbejdet med erhvervs- og beskæftigelsesområdet kan sammenfattes i følgende punkter:

- *Implementering af reformen af beskæftigelsesindsatsen for forsikrede ledige og refusionsordningen*
- *Fortsat implementering af sygedagpengereformen.*
- *Krav om tværfaglig indsats som følge af førtidspensions-, fleksjob-, og kontanthjælpsreformerne.*
- *Fokus på virksomhedsrettet indsats*
- *Indfasning af dagpengereformen*
- *Beskæftigelsesindsatsen på flygtninge og indvandrersområdet*

1. Beskrivelse af området

Aktivitetsområdet omfatter:

- A. Indkomsterstøttede ydelser (kontanthjælp, a-dagpenge, arbejdsmarkedsydelse, kontantydelse, sygedagpenge, jobafklaringsydelse, ledighedsydelse, ressourceforløbsydelse, førtidspension,).
- B. Foranstaltninger, der skal hjælpe borgerne til at blive selvforsørgende igen (aktive tilbud, hjælp til arbejdsredskaber og indretning af arbejdspladser, revalideringsydelse, løntilskud mv.).
- C. Hjælp til enkeltudgifter.
- D. Integrationsindsatsen for flygtninge.
- E. Erhvervsgrunduddannelsen (EGU) for unge mellem 16-25 år.
- F. Udgifter til erhvervsservice og iværksætteri.

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESDVALGET

Erhverv og beskæftigelse

2. Økonomisk driftsramme

Beskrivelse / mio. kr.	R14	B15	BF16	BO17	BO18	BO19
Tilbud til udlændinge - integration mv.:						
Introduktionsprogram og introduktionsforløb mv.	2,9	3,4	3,1	3,1	2,9	2,9
Kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationspro	4,3	3,7	3,7	3,7	3,2	3,2
Førtidspensioner og personlige tillæg:						
Personlige tillæg til pensionister	4,6	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Førtidspensioner	113,6	120,0	106,0	106,9	106,9	106,9
Indkomsterstøttende - og andre kontantydelse:						
Sygedagpenge	49,8	37,7	44,1	46,0	46,0	46,0
Kontanthjælp	69,7	70,5	67,8	67,0	67,0	67,0
Dagpenge forsikrede ledige	79,9	66,9	66,5	66,4	66,1	66,1
Særlig uddannelsesordning, midlertidig	1,8					
Boligyldelse	27,1	27,4	27,4	27,4	27,4	27,4
Boligsikring	15,5	15,8	16,8	17,4	17,4	17,4
Sociale formål	0,9	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
Andre sundhedsudgifter	1,3	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Revalidering mv.:						
Revalideringsydelse	3,5	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8
Løntilskud og ledighedsydelse	32,4	34,2	34,8	34,4	34,4	34,4
Ressourceforløb	4,8	22,8	25,2	28,1	28,1	28,1
Arbejdsmarkedsforanstaltninger:						
Erhvervsgrunduddannelsers skoleophold	1,0	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Driftsudgifter til aktivering	14,5	20,8	17,2	20,0	20,0	20,0
Beskæftigelsesindsats forsikrede ledige	6,3	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6
Løn til forsikrede ledige ansat i kommuner	0,3	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Seniorjob	4,0	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Beskæftigelsesordninger	3,5	7,1	7,8	8,0	8,0	8,0
Skøn for konsekvenser af refusionsreformen:			34,3	38,7	41,7	43,0
Sekretariat og forvaltning:						
Myndighedsudøvelse			1,6	1,6	1,6	1,6
Erhvervsservice mv.:						
Turisme		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Innovation og anvendelse af ny teknologi	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Erhvervsservice og iværksætteri	1,1	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Aktivitesområde Erhverv og Beskæftigelse i alt	443,8	465,4	491,3	503,8	505,9	507,1

Anm.: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra totalen.
 2016 pris- og lønniveau

Budgetaftale 2015-18 indebar en reduktion i fremskrivningen af alle enheders og institutioners løn- budgetter fra 2016 og frem. Aftalen er udmøntet i rammerne på de respektive områder.

Ikke alle DUT-konsekvenser i medfør af aftalen om kommunernes økonomi for 2016 er medtaget i tabellen. Eventuel tilførsel af budget i forbindelse med 2. ansået regnskab 2015 er ikke medtaget i opgørelsen.

I forlængelse af refusionsreformen er der indarbejdet et blokbeløb på budgetrammen svarende til KL's skøn for virkningen af den nye trappemodell på de kommunale nettodriftsudgifter efter reformens ikrafttræden 4. januar 2016. Konsekvenserne på driftssiden er opgjort til en samlet merudgift på 34,3 mio. kr. i 2016, 38,7 mio. kr. i 2017, 41,7 mio. kr. i 2018 og 43,0 mio. kr. i 2019. Beløbene dækker over virkninger på en række konti, hvor konsekvenserne vil blive indarbejdet sammen med de omfattende ændringer i det kommunale budget- og regnskabssystem, som endnu ikke er meldt

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESDVALGET**Erhverv og beskæftigelse**

endeligt ud. De indarbejdede merudgifter tager afsæt i KL's skøn og vil blive indarbejdet i kontoplanen svarende til nedenstående tabel over de skønnede konsekvenser for 2016 på samlet 34,3 mio. kr.

Skønnede konsekvenser for 2016 af overgang til trappemodel / mio. kr.	B16
Tilbud til udlændinge - integration mv.:	
Kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet	4,9
Førtidspensioner og personlige tillæg:	
Førtidspensioner	2,1
Indkomsterstøttende - og andre kontantydelse:	
Sygedagpenge	2,1
Kontanthjælp	10,7
Dagpenge forsikrede ledige	7,3
Særlig uddannelsesordning, midlertidig arbejdsmarkedsuddannelsesordning og	0,4
Revalidering mv.:	
Revalideringsydelse	1,9
Løntilskud og ledighedsydelse	2,9
Ressourceforløb	0,8
Arbejdsmarkedsforanstaltninger:	
Beskæftigelsesindsats forsikrede ledige	1,1
Aktivitetsområde Erhverv og Beskæftigelse i alt	34,3

2016 pris- og lønniveau

3. Budgetforudsætninger

3.1 Generelle budgetforudsætninger

For de mest konjunkturfølsomme dele af aktivitetsområdet (a-dagpenge og kontanthjælp) tager reguleringen af budgetrammen udgangspunkt i den senest tilgængelige Økonomisk Redegørelse og vurderingen af udviklingen i ledigheden nedbrudt til helårspersoner for Lyngby-Taarbæk kommune på Beskæftigelsesministeriets hjælperedskab Effektivindsats.dk.

For de mindre konjunkturfølsomme forsørgelsesydelse tager aktivitetsudviklingen afsæt i en samlet vurdering af det senest afsluttede regnskabsår, den aktuelle aktivitetsudvikling og prognoser for udviklingen, virkninger af gennemførte lovændringer og igangsatte indsatser. I vurderingen indgår samtidig udviklingen i budgetgarantien og kommunens andel heraf.

Enhedsprisen for de forskellige forsørgelsesydelse bestemmes typisk på grundlag af en pris- og lønregulering af det gennemsnitlige forbrug opgjort på grundlag af det senest afsluttede regnskabsår og den faktiske aktivitet i regnskabsåret opgjort som helårspersoner.

For udvalgte dele af aktivitetsområdet herunder udgifterne til den aktive indsats fastlægges rammen alene ved en pris- og lønfremskrivning af budgettet, og de korrektioner, som tidligere er lagt ind på området.

I forlængelse af refusionsreformen vil enhedspriserne for en række forsørgelsesydelse stige i takt med indfasningen af reformen, og ændringen i de effektive refusionsprocenter. De skitserede aktivitetstal og enhedspriser er opgjort på grundlag af fordelingen excl. virkningerne af refusionsreformen og 2. anslået regnskab og vil derfor blive genberegnet, når hhv. resultatet af halvårsrapporteringen og kontoplantilpasningerne foreligger.

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESDVALGET**Erhverv og beskæftigelse**

Nøgletal - Beskæftigelse	Regnskab 2014			2015		
	Aktivitet/ Enheder	Enheds- pris	Regnskab	Aktivitet/ Enheder	Enheds- pris	Budget
Sygedagpenge	397	125.400	49,8	259	143.600	37,2
Jobafklaringsforløb	4	116.300	0,5	78	121.800	9,5
Kontanthjælp	782	89.100	69,7	852	82.700	70,5
A-dagpenge	596	134.100	79,9	467	143.300	66,9
Løntilskud forsikrede ledige	43	86.000	3,7	105	79.000	8,3
Ledighedsydelse	79	135.400	10,7	88	142.000	12,5
Revalidering	34	102.900	3,5	43	111.600	4,8
Førtidspension 50 pct. ref.	183	71.000	13,0	180	81.700	14,7
Førtidspension før 2003	278	77.700	21,6	293	80.900	23,7
Ny førtidspension efter 2003	665	118.800	79,0	665	122.900	81,7
Boligyldelse	2.933	9.200	27,1	2.850	9.600	27,4
Boligsikring førtidspensionister	3.345	900	3,1	3.550	900	3,2
Almindelig boligsikring	19.472	600	12,4	20.650	600	12,4
Ressourceforløbsydelse	37	105.400	3,9	79	103.800	8,2
Nøgletal - Beskæftigelse	2016			2017		
	Aktivitet/ Enheder	Enheds- pris	Budget	Aktivitet/ Enheder	Enheds- pris	Budget
Sygedagpenge	350	126.000	44,1	365	126.000	46,0
Jobafklaringsforløb	57	117.000	6,7	57	117.000	6,7
Kontanthjælp	753	90.000	67,8	744	90.000	67,0
A-dagpenge	492	135.000	66,4	493	135.000	66,5
Løntilskud forsikrede ledige	95	87.000	8,3	95	87.000	8,3
Ledighedsydelse	92	136.000	12,5	92	136.000	12,5
Revalidering	47	103.000	4,8	47	103.000	4,8
Førtidspension 50 pct. ref.	148	73.000	10,8	145	73.000	10,6
Førtidspension før 2003	238	80.000	19,0	216	80.000	17,3
Ny førtidspension efter 2003	625	122.000	76,2	648	122.000	79,0
Boligyldelse	2.946	9.300	27,4	2.946	9.300	27,4
Boligsikring førtidspensionister	4.700	1.000	4,7	5.200	1.000	5,2
Almindelig boligsikring	18.714	700	13,1	19.000	700	13,3
Ressourceforløbsydelse	125	106.000	13,2	147	106.000	15,6
Nøgletal - Beskæftigelse	2018			2019		
	Aktivitet/ Enheder	Enheds- pris	Budget	Aktivitet/ Enheder	Enheds- pris	Budget
Sygedagpenge	365	126.000	46,0	365	126.000	46,0
Jobafklaringsforløb	57	117.000	6,7	57	117.000	6,7
Kontanthjælp	744	90.000	67,0	744	90.000	67,0
A-dagpenge	493	135.000	66,5	493	135.000	66,5
Løntilskud forsikrede ledige	95	87.000	8,3	95	87.000	8,3
Ledighedsydelse	92	136.000	12,5	92	136.000	12,5
Revalidering	47	103.000	4,8	47	103.000	4,8
Førtidspension 50 pct. ref.	141	73.000	10,3	138	73.000	10,1
Førtidspension før 2003	220	80.000	17,6	224	80.000	17,9
Ny førtidspension efter 2003	648	122.000	79,0	648	122.000	79,0
Boligyldelse	2.946	9.300	27,4	2.946	9.300	27,4
Boligsikring førtidspensionister	5.200	1.000	5,2	5.200	1.000	5,2
Almindelig boligsikring	19.000	700	13,3	19.000	700	13,3
Ressourceforløbsydelse	147	106.000	15,6	147	106.000	15,6

4. Perspektiver og udfordringer

Udviklingen i den lokale beskæftigelsessituation er underlagt en række strukturelle betingelser, som påvirker indsatsen. I den sammenhæng hører Lyngby-Taarbæk til de kommuner i landet, som har relativt gode rammevilkår for beskæftigelsesindsatsen. Rammevilkårene er karakteriseret ved:

- Relativt færre borgere på offentlig forsørgelse
- En arbejdsstyrke med mange højtuddannede
- Et arbejdsmarked med et stærkt videns- og uddannelsesmiljø
- En erhvervsstruktur i hastig udvikling

Den styringsmæssige ramme for beskæftigelsesindsatsen er ændret i 2015. De lokale beskæftigelsesråd er erstattet af regionale beskæftigelsesråd, og kravet om en lokal beskæftigelsesplan med lokale resultatmål, er frafaldet. Lyngby-Taarbæk kommune ønsker dog fortsat - med afsæt i de nationale udmeldinger - at fastsætte en række lokale resultatmål for beskæftigelsesindsatsen, på baggrund af de konkrete udfordringer, som kendetegner beskæftigelsesindsatsen i Lyngby-Taarbæk Kommune.

I kombination med reformer på området og fokus på de tiltag, der virker, danner beskæftigelsesplanen grundlag for den konkrete indsats i Lyngby-Taarbæk Kommune. De lokale mål har karakter af en lokal prioritering af indsatsen med henblik på at sikre en aktiv og effektiv beskæftigelsesindsats. Beskæftigelsesplan 2016 er aktuelt under udarbejdelse og forventes vedtaget politisk i efteråret 2015.

Reform af beskæftigelsesindsatsen og refusionsordningen

I 2015 og 2016 gennemføres en beskæftigelsesreform. Reformen er opdelt i to faser, hvor første fase vedrører indsatsen for forsikrede ledige og anden fase omfatter en refusionsomlægning, som omfatter alle forsørgelsesydelse.

Første fase gennemføres i 2015, og indebærer blandt andet hyppigere samtaler, øget samarbejde med a-kasserne samt intensiveret indsats for ledige sidst i dagpengeperioden. Et andet centralt element er blandt andet, at virksomhedsservice bliver en kerneopgave i beskæftigelsesindsatsen.

De økonomiske konsekvenser forventes først endeligt opgjort i forbindelse med aftalen om kommunernes økonomi for 2016. Foreløbigt er det dog estimeret, at Lyngby-Taarbæk Kommune kompenseres mere i bloktilskuddet end kommunens konkrete udgift til ledige og aktiverede som følge af reformen. Dette skal ses i lyset af, at kommunens bloktilskudsandel er højere end kommunens andel af forsikrede ledige og aktiverede mv. Det er politisk besluttet at investere en del af merindtægten i tiltag, som vurderes nødvendige for at imødekomme reformens krav, herunder flere ressourcer til samtaler og permanentgørelse af ordningen med personlige jobformidlere.

For så vidt angår reformens anden fase, er der fremsat lovforslag om en omlægning af refusionsordningen. Lovforslaget indebærer et ændret fokus fra aktivitet til effekt, idet der skabes økonomisk incitament for kommunerne til at iværksætte den indsats som bedst forebygger borgere i langvarig offentlig forsørgelse. I hovedtræk sker det ved, at der fra 1. januar 2016 indføres en fælles refusionsprocent på tværs af forsørgelsesydelse, som gradvist nedtrappes over tid. Fra 80 pct. de første 4 uger, 40 pct. fra uge 5 til 26, 30 pct. fra uge 27-52 til 20 pct. fra uge 52.

De konkrete økonomiske konsekvenser af refusionsordningen afhænger bl.a. af fordelingen af personer på offentlig forsørgelse samt af indsatsens tilrettelæggelse. Refusionsomlægningen sætter derfor streg under nødvendigheden af, at der stilles skarpt på behovet for en tidlig og intensiv indsats, som Lyngby-Taarbæk Kommune bl.a. har gjort ved at investere i ressourcer til flere samtaler samt ved at gøre ordningen med personlige jobformidlere permanent. Refusionsomlægningen medfører dog et stort behov for, at der udvikles og implementeres redskaber til at måle på effekt i forhold til selvforsørgelse frem for, som i dag, at måle på aktivitet.

Fortsat implementering af sygedagpengereformen

I perioden 2014-2015 er der gennemført en reform af sygedagpengesystemet.

Reformen indebærer, at varighedsbegrænsningen på sygedagpenge er bortfaldet, og at der er indført ændrede regler for forlængelse af sygedagpengesager fra 1. juli 2014. Ophævelsen af varig-

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESDVALGET

Erhverv og beskæftigelse

hedsbegrænsningen indebærer, at flere borgere kan få retskrav på at modtage en indkomsterstat-
tende ydelse.

Som følge af reformen er der fra 1. januar 2015 desuden indført en ny visitationsmodel med fokus
på styrkelse af indsatsen overfor sygemeldte med komplekse problemer. Intensivering af indsat-
sen skal blandt andet udmøntes i hyppigere opfølgning med sygemeldte borgere og et tættere sam-
spil med virksomhederne.

Implementeringen af sygedagpengereformen vil fortsat være på dagsordenen i 2016-2019. Dette
skal bl.a. ses i lyset af, at reformen endnu ikke er slået igennem som forudsat samt, at antallet
af sygedagpengemodtagere også må forventes at stige i takt med at beskæftigelsen stiger, idet
andelen af borgere for ret til sygedagpenge under sygdom derved stiger.

Krav om tværgående indsats som følge af førtidspensions-, fleksjob- og kontanthjælpsre- formerne

Fra nationalt plan har der de senere år været fokus på at begrænse antallet af borgere, som varigt
mister fodfæstet på arbejdsmarkedet og ender på permanent offentlig forsørgelse.

Med førtidspensions- og fleksjobreformen, blev der sat fokus på, at de ledige borgere, som er
længst fra arbejdsmarkedet skal tilbage i arbejde - helt eller delvist. Det blev et krav, at kommu-
nerne skal sikre dette gennem en tværfaglig indsats. Målgruppen er borgere med komplekse og
sammensatte problemer, der skal deltage i rehabiliterende ressourceforløb, hvor fokus er på en
helhedsorienteret indsats målrettet den enkelte borgers konkrete udfordringer. Et centralt element i
den tværgående tilgang er blandt andet en empowerment-tankegang, som forudsætter, at der ska-
bes indflydelse på og ejerskab til indsatsen hos den enkelte borger, hvis indsatsen skal nå i mål.

Tilgangen er desuden udbredt til kontanthjælps- og sygedagpengeområdet. Med Sygedagpengere-
formen fik sygemeldte borgere med komplekse problemer eksempelvis mulighed for at deltage i et
jobafklaringsforløb, som har ligheder med ressourceforløb, hvis deres ret til sygedagpenge bortfal-
der.

Implementeringen af den tværgående indsats har været et fast fokusområde i de seneste år, og er
for så vidt nået langt. Lyngby-Taarbæk Kommune deltager i projektet 'det gode ressource forløb',
som løber fra 1. september 2014 til 30. september 2016, hvor fokus netop er på, at sikre borgernes
ejerskab for og indflydelse på indsatsen samt at understøtte det tværfaglige samarbejde på tværs
af kommunens centre. Kommunen har ydermere fået tildelt statslige midler til kompetenceudvikling
af de koordinerende sagsbehandlere, som arbejder med udsatte borgere på tværs af beskæftigel-
ses-, sundheds- og socialområdet.

Den tværfaglige indsats har et langt sigte, og vil derfor også være i fokus i den kommende budget-
periode. Til eksempel er der fremadrettet behov for et skarpt fokus på det ressourcetrækkende indsatsen
resultater i, hvilket fordrer videreudvikling af en tæt opfølgning i forhold til indsatsens indhold, re-
sultater og forbrug. Dette skal også ses i lyset af den kommende omlægning af refusionsordningen
fra 1. januar 2016.

Fokus på virksomhedsrettet indsats

Et grundlæggende element i alle de senere års reformer af beskæftigelsesindsatsen er et intensive-
ret samarbejde med virksomhederne. Dette fokus fortsætter ind i kommende budgetperiode.
Refusionsreformens krav om strategiske overvejelser i forhold til beskæftigelsesindsatsen fører til et
skærpet behov for at fokusere på effekten af de redskaber, der gøres brug af i beskæftigelsesind-
satsen. Det er i denne forbindelse blandt andet understreget, at den virksomhedsrettede indsats er
gjort til en kerneopgave i den lokale beskæftigelsesindsats.

Jobcenteret har igennem mange år fulgt en virksomhedsrettet strategi ved at have en høj priorite-
ring af den virksomhedsrettede indsats og ved at samarbejde med både private og offentlige virk-
somheder. Samarbejdet med virksomheder intensiveres yderligere fremover, herunder særligt
samarbejdet med private virksomheder i forhold til både rekruttering, optræning af kompetencer,
fastholdelse af medarbejdere - og samspil om beskæftigelsesindsatsen i form af virksomhedspraktik
og løntilskud.

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESUDBALGET

Erhverv og beskæftigelse

Indfasning af dagpengereformen

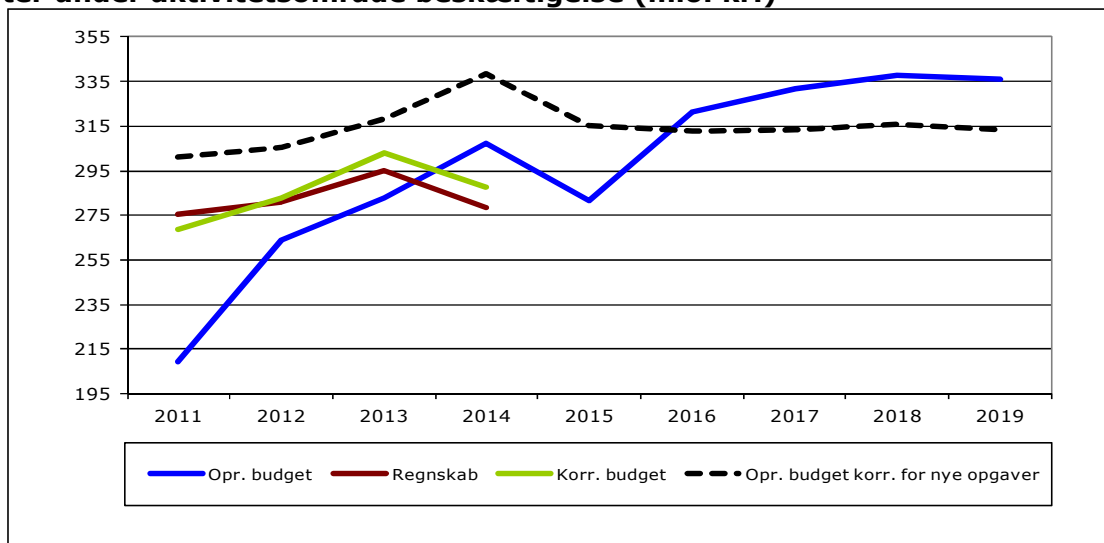
Lov om kontantydelse er vedtaget 24. februar 2015. Loven indfører en ny midlertidig kontantydelse for personer, som opbruger retten til arbejdsløsdagpenge, den særlige uddannelsesydelse og/eller den midlertidige arbejdsmarkedsydelse. Retten til den nye kontantydelse forudsætter, at dagpenge- retten er opbrugt i perioden 5. januar 2015 til 2. juli 2017, at retten til midlertidige arbejdsmar- kedsydelse og særlige uddannelsesydelse skal være opbrugt samt at borgeren ikke er berettiget til at modtage anden offentlig forsørgelse incl. fuld kontanthjælp og seniorjob. Det er kommunen, som udbetaler ydelse på baggrund af opgørelser fra a-kassen, og loven fastsætter, at modtagere af ydelse har pligt til at stå til rådighed for aktive tilbud og deltage i samtaler i jobcenteret. De øko- nomiske konsekvenser opgøres endeligt i forbindelse med opfølgningen på aftalen om kommuner- nes økonomi for 2015, og opgøres til 1,0 mio. kr. i 2015 og 0,5 mio. kr. i 2017.

Beskæftigelsesindsatsen på flygtninge- og indvanderområdet

Den 20. januar 2015 sendte Carsten Koch-udvalget sine anbefalinger til et bedre integrationsprogram. Dette var blandt andet i lyset af udmelding om et væsentlig stigende antal flygtninge i 2015. Hovedpunkter i anbefalingerne er en mere virksomhedsrettet ind- sats, varigheden af programmet afkortes samt tværfaglig udredning for nogle. Det forventes at ud- spillet vil indgå i det videre arbejde med en forbedret integrationsindsats.

5. Nøgletalsudvikling

Figur 5.1. Udviklingen i budget og regnskab for udvalgte forsørgelses- og driftsudgif- ter under aktivitetsområde beskæftigelse (mio. kr.)

Kilde: Budget- og regnskabstal LTK, 2016 pris- og lønniveau

Note: I opgørelsen er alene medtaget følgende funktioner: 3.45, 5.60-5.61, 5.71, 5.73, 5.75, 5.78-5.82, 5.90-5.91, 5.95-5.98. Opgørelsen omfatter ikke udgifter til personlige tillæg, førtidspension, boligstøtte og andre sundhedsudgifter, som først er tilført aktivitetsområdet i 2013, hvilket vanskeliggør korrektion af budgettallene tilbage til 2011 i forhold til opgaveomlægninger.

Figur 5.1. viser en stigning i budgetrammen på ca. 120 mio. kr. over perioden, som primært kan henføres til 3 store lovændringer på området.

I 2010 overtog kommunerne gradvist ansvaret for finansiering af udgifterne til a-dagpenge, hvor den gradvise indfasning af finansieringsomlægningen indebærer, at kommunerne først i 2013 overtog det fulde ansvar for den del af udgifterne, der ligger efter karenperioden.

Med virkning fra 2011 blev der gennemført en refusionsomlægning, hvor refusionssatserne generelt blev nedjusteret på området, og samtidig blev incitamentsstrukturen til at få borgeren i virksomhedsrettede tilbud understøttet med differentierede refusionssatser. Med ændringen faldt statens medfinansiering under aktivitetsområdet, og bloktilskuddet til kommunerne steg

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESDVALGET**Erhverv og beskæftigelse**

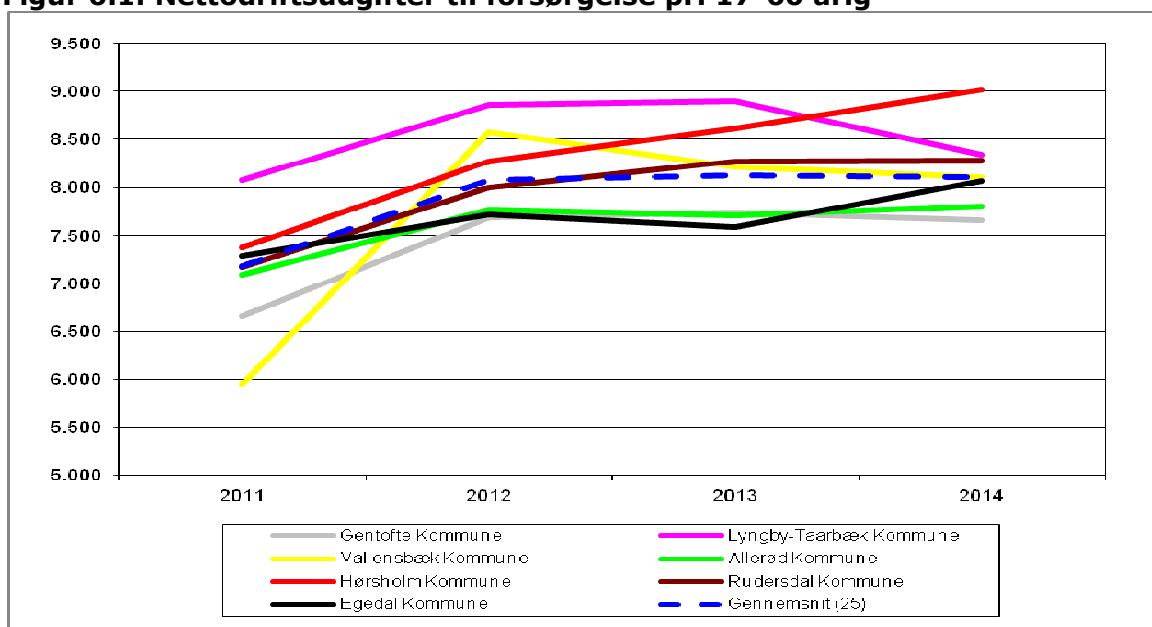
tilsvarende, hvilket ligeledes har bidraget til en stigning i nettodriftsudgifterne under aktivitetsområdet.

Korrigeres budgetrammen for opgaveændringer viser figuren en stigning i budgetrammen på ca. 35 mio. kr. frem til 2014, hvorefter rammen falder frem til 2016 svarende til en stigning for perioden 2011 til 2016 på ca. 10 mio. kr. Udviklingen skal ses i lyset af den generelle udvikling i ledigheden over perioden.

Fra 2016 til 2019 stiger budgetrammen med ca. 15 mio. kr., som primært kan tilskrives indfasningen af refusionsreformen og virkningen af den nye refusionstrappe.

6. Sammenligning af nøgletal

Figur 6.1. Nettodriftsudgifter til forsørgelse pr. 17-66 årig

Kilde: De Kommunale Nøgletal, PL-2015

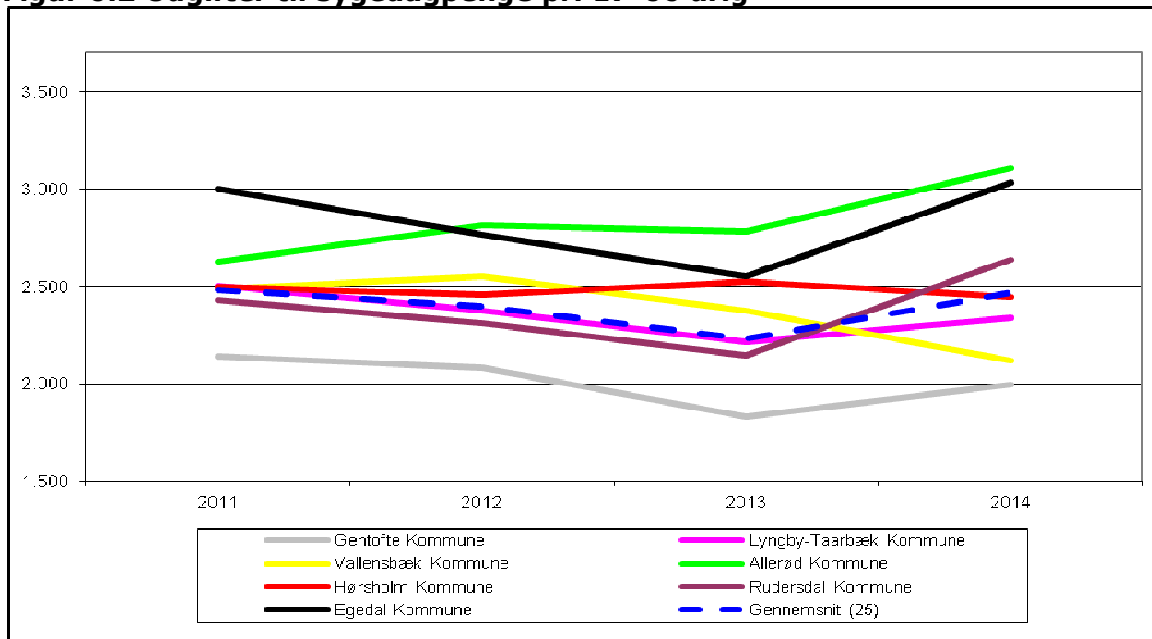
Note: Opgørelsen omfatter udgifter til førtidspension, sygedagpenge, kontanthjælp, udgifter til sociale formål og personlige tillæg, revalidering samt løntilskud og servicejob.

Figur 6.1. viser udviklingen i nettodriftsudgifter til forsørgelse pr. 17-66 årig. De kommuner, der sammenlignes med, er de kommuner som Lyngby-Taarbæk sammenlignes med i benchmarking-sammenhæng herunder den årlige resultatrevision og målene i beskæftigelsesplanen (klyngekommuner – alle ydelsesgrupper). Som det fremgår af figuren, ligger Lyngby-Taarbæk højest i klyngen fra 2011 til 2013, hvilket bl.a. skyldes en højere andel af kontanthjælpsmodtagere og førtidspensionister. Forskellen til gennemsnittet er dog blevet mindsket over perioden fra 2010 til 2014, hvor Lyngby-Taarbæk i perioden fra 2013 til 2014 har en relativ nedgang i forhold til resten af klyngen.

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESDVALGET

Erhverv og beskæftigelse

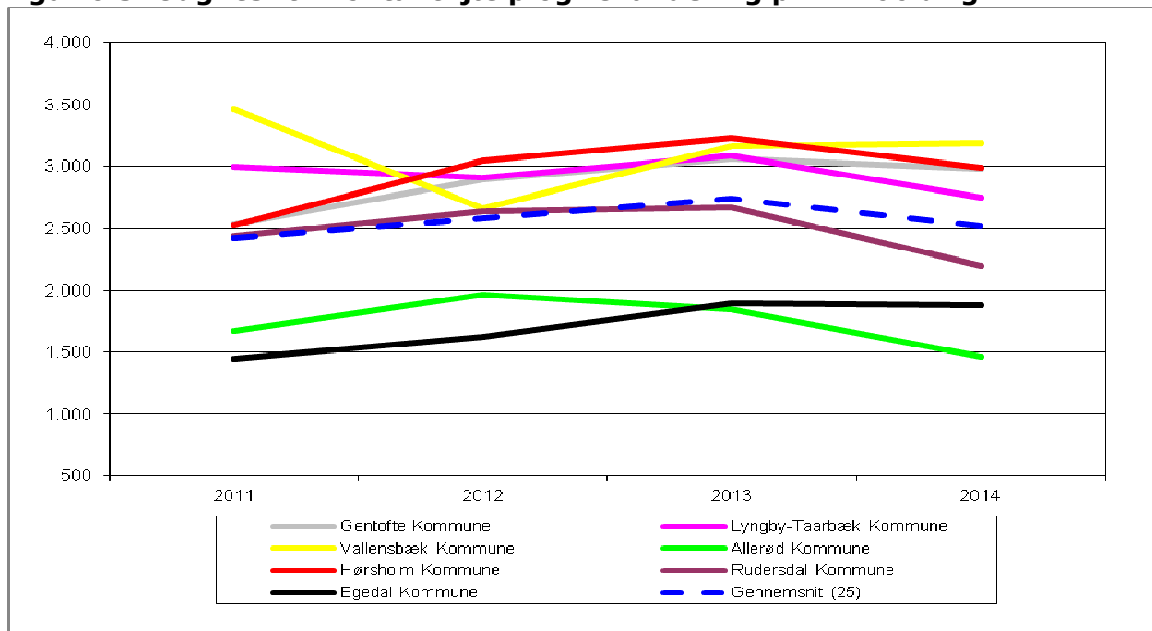
Figur 6.2 Udgifter til sygedagpenge pr. 17-66 årig

Kilde: De Kommunale Nøgletal, PL-2015.

Figur 6.2. viser udviklingen i udgifterne til sygedagpenge pr. 17-66 årig. I forlængelse af en indsats med ekstraordinær fokus på området viser figuren, at Lyngby-Taarbæk fra 2011 og frem har knækket udgiftskurven sammenholdt med gennemsnittet.

Figur 6.3. Udgifter til kontanthjælp og revalidering pr. 17-66 årig

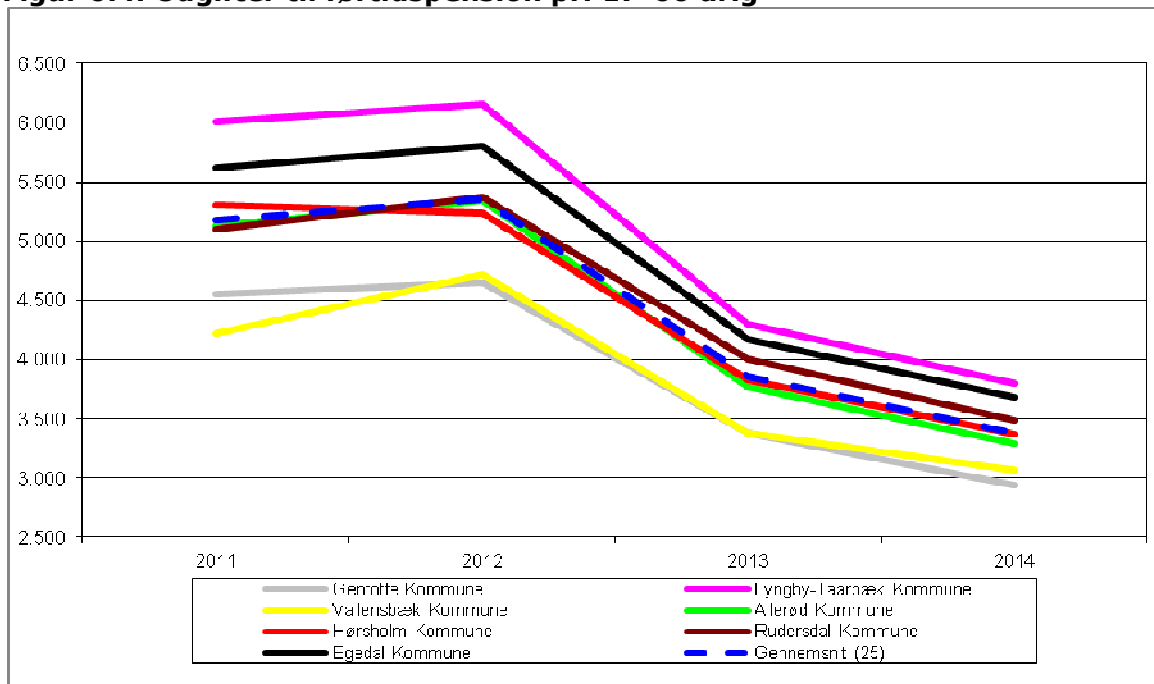
Kilde: De Kommunale Nøgletal, PL-2015.

Figur 6.3. viser udviklingen i udgifterne til kontanthjælp og revalidering pr. 17-66 årig. Lyngby-Taarbæk har i hele perioden ligget over gennemsnittet, hvilket hænger sammen med kommunens relativt høje andel af kontanthjælpsmodtagere. I hele perioden fra 2011 til 2014 er det dog lykkedes Lyngby-Taarbæk at reducere udgifterne i forhold til gennemsnittet, hvor der især er en nævneværdig relativ nedgang i periode fra 2011 til 2012.

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESUDBALGET

Erhverv og beskæftigelse

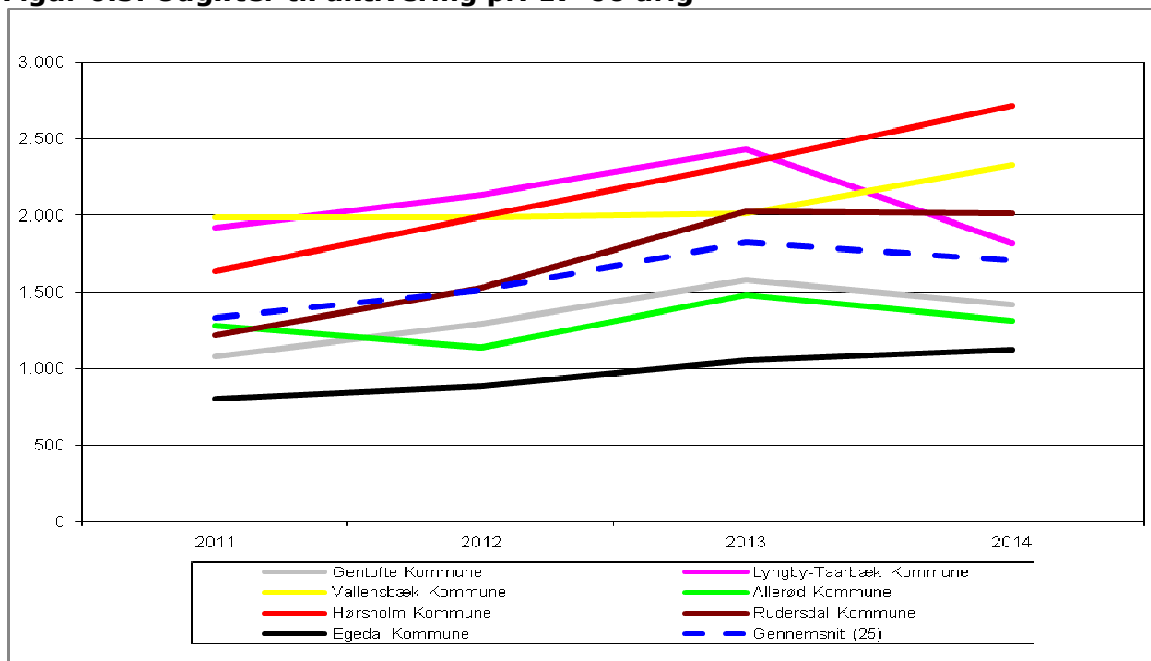
Figur 6.4. Udgifter til førtidspension pr. 17-66 årig

Kilde: De Kommunale Nøgletal, PL-2015.

Figur 6.4. viser udviklingen i udgifterne til førtidspension pr. 17-66 årig, hvor der med undtagelse af en enkelt kommune har været tale om stigende udgifter fra 2011 til 2012, og fra 2012 til 2014 et markant fald for alle kommuner i sammenligningen. Lyngby-Taarbæk har i hele perioden ligget over gennemsnittet, hvilket skal ses i sammenhæng med kommunens relativt høje andel, dog er forskellen til gennemsnittet blevet mindsket over perioden fra 2011 til 2013.

Figur 6.5. Udgifter til aktivering pr. 17-66 årig

Kilde: De Kommunale Nøgletal, PL-2015.

Note: Opgørelsen omfatter udgifter til aktivering af kontanthjælpsmodtagere, løntilskud, servicejob, seniorjob og øvrige beskæftigelsesordninger.

ERHVERVS- OG BESKÆFTIGELSESDVALGET

Erhverv og beskæftigelse

Figur 6.5 viser udviklingen i udgifterne til aktivering pr. 17-66 årig, hvor der for de fleste kommuner i sammenligningen er tale om stigende udgifter i perioden fra 2011 til 2013, hvor Lyngby-Taarbæk ligger over gennemsnittet i hele perioden. I perioden fra 2013 til 2014 ses en relativ stor nedgang for Lyngby-Taarbæk, hvor afstanden til gennemsnittet er blevet mindsket væsentligt. Udviklingen afspejler den ændrede aktiveringsstrategi, som er politisk vedtaget og understøttet, med nedgang i andelen af forløb med vejledning og opkvalificering til fordel for en større andel i virksomhedsrettede forløb.

ANLÆGSVIRKSOMHED

INVESTERINGSOVERSIGT 2016-19 MED BEMÆRKNINGER

Alle beløb er afrundet til hele 1.000 kr., og indtægter er markeret med minus (-) efter beløbet.

Den flerårige investeringsoversigt viser rådighedsbeløbene for de kommende års anlægsarbejder.

De enkelte budgetårs rådighedsbeløb kan først anvendes, når kommunalbestyrelsen har givet særlig anlægsbevilling.

Punkt nr. 1 - 1. behandling af Budgetforslag 2016-19¹⁶⁸

Bilag 1 - Investeringsoversigt 2016-19

Beløb i 1.000 kr.

Konto	Tekst	Forventes afholdt for 2016 (inkl. 2AR15)	Forventes afholdt i				I alt 2016-19 (inkl. 2AR15)
			2016	2017	2018	2019	
= "Borgernære serviceområder" i h.t. afgrænsningen fra Kvalitetsfonden							
ANLÆGSUDGIFTER							
SKOLER							
03 22	FOLKESKOLEN M.M.						
01	Folkeskoler						
	Lindegårdsskolen. Udbygning/indskoling	U 3.517	26.753				26.753
	SKOLER I ALT	N 18.473	26.753	0	0	0	26.753
BØRN							
05 25	DAGTILBUD TIL BØRN OG UNGE						
14	Integrerede institutioner						
	Etabl. idrætsdaginst. (2 x 100 børn) - Lyngby Idrætsby	U 3.700	15.225	21.620			36.845
	BØRN I ALT	N 8.269	15.225	21.620	0	0	36.845
IDRÆT							
03 22	FOLKESKOLEN M.M.						
18	Idrætsfaciliteter for børn og unge						
	Lyngby Idrætsby - Institutioner (rest vedr. perm.løsn.LTU og både evt. midl. og generel løsn.vedr. modtagerkl.)	U 394	10.150	10.639			20.789
	IDRÆT I ALT	N 167.662	10.150	10.639	0	0	20.789
TRÆNING OG OMSORG							
00 25	FASTE EJENDOMME						
18	Driftssikring af boligbyggeri						
	Bredebo. Statstilskud til serviceareal ifm. etabl. af 96 nye boliger	I 0	-3.837				-3.837
	Solgården III. Statstilskud til serviceareal ifm. etabl. af 30 nye boliger.	I 0	-1.103				-1.103
05 32	TILBUD T. ÆLDRE OG HANDICAPPEDE						
30	Ældreboliger						
Lån	Etablering 40 omsorgsboliger (uden momsafløftning)	U 44.000	37.451				37.451
	Omsorgsbol., Budd.vej 50 - Montering	U 0	1.561				1.561
	TRÆNING OG OMSORG I ALT	N 178.158	34.072	0	0	0	34.072
HANDICAPPEDE							
05 38	TILBUD TIL VOKSNE MED SÆRLIGE BEHOV						
50	Botilbud til længerevar. ophold (\$108)						
	Slotsvænget. Statstilskud	I 0	-1.280				-1.280
	Strandberg. Statstilskud	I 0	-800				-800
	HANDICAPPEDE I ALT	N 220.759	-2.080	0	0	0	-2.080
SUNDHED							
04 62	SUNDHEDSUDGIFTER M.V.						
85	Kommunal tandpleje						
	Etabl. én tandplejeklinik - Lindegårdsskolen	U 4.516	18.356	3.176			21.532
	SUNDHED I ALT	N 4.516	18.356	3.176	0	0	21.532
GRØNNE OMRÅDER/KIRKEGÅRDE							
00 28	FRITIDSOMRÅDER						
20	Grønne områder og naturpladser						
	Kanalvejsgrunden - Byrumsforskn.	U 1.000	4.609	4.609	4.101	2.048	15.367
	Grøn plejeplan, udbedring af efter-slæb og udskiftn. af træer	U 1.000	1.015	1.015			2.030
	Legeplads centrum/Rådhus som grønt område	U		3.045			3.045
02 35	HAVNE						
41	Lystbådehavne mv.						
	Taarbæk Havn. Istandsættelse 2015 og frem. Rådighedsbeløb	U 103	104	104	104	104	416
	GRØNNE OMRÅDER/KIRKEGÅRDE I ALT	N 3.760	5.728	8.773	4.205	2.152	20.858

Punkt nr. 1 - 1. behandling af Budgetforslag 2016-19¹⁶⁹

Bilag 1 - Steno og Sønder 2016-19

Beløb i 1.000 kr.

Konto	Tekst		Forventes afholdt før 2016 (inkl. 2AR15)	Forventes afholdt i				I alt 2016-19 (inkl. 2AR15)	
				2016	2017	2018	2019		
= "Borgernære serviceområder" i h.t. afgrænsningen fra Kvalitetsfonden									
TRAFIKANLÆG									
02 28	KOMMUNALE VEJE								
22	Vejanlæg								
	Broer:								
	Renovering af broer 2014-2016	N	21.958	10.317				10.317	
	Renovering af broer (kommunale bygværker). Rådighedsbeløb	U			3.964			3.964	
	Slidlag:								
	- Slidlag. Retablering af veje. Rådighedsbeløb 2015 og frem	U	13.314	10.010	10.010	10.010	10.010	40.039	
	Dialogprojekt - byvision langs Ring 3. LTKs andel af projektleder m.m. - Ringby-letbanesamarbejdet	U	775	73				73	
	Cykelstier:								
	- Supercykelstier - Allerød-ruten	U	4.618	3.000	3.150			6.150	
		I	0	-2.309	-1.500	-1.575		-5.384	
	- Supercykelstier - Ring 4-ruten	U	409					0	
		I	0	-205				-205	
	Cykelkælder ved Lyngby Station	U	717	6.470	150			6.620	
		I	0	-287	-2.590	-60		-2.937	
	Dyrehavegårds Jorder og tracé - Pakket sum DHG - Vejanlæg	U	500	7.957	22.594	15.324	15.324	61.198	
23	Standardforbedringer færdselsarealer								
	Letbane - Udsiftning af trafiksignaler	U				2.538	2.335	4.872	
	Dyrehavegårds Jorder og tracé - Pakket sum DHG-Forbedr.færds. areal.	U	2.081	9.794	8.213	3.469	3.469	24.944	
	TRAFIKANLÆG I ALT	N	72.224	44.820	43.990	29.705	31.137	149.652	
MILJØ OG NATUR									
01 35	SPILDEVANDSANLÆG								
46	Klimainvesteringer								
	LAR-projekt, Sorgenfrigård Nord (Ny)	U	8.001	6.759				6.759	
	LAR-projekt, Bondebyen (Ny)	U	2.227	5.350				5.350	
	MILJØ OG NATUR I ALT	N	10.227	12.109	0	0	0	12.109	
ADMINISTRATION									
06 45	ADMINISTRATIV ORGANISATION								
50	Administrationsbygninger								
	Rådhuset. Borgerservicefaciliteter	U	0			991		991	
	Nyt Rådhus (Pakket sum: Samling af rådhusfunktioner, Renovering af eksisterende rådhus samt Opsigelse af lejemål T12)	U	5.912	0	10.715	51.309	0	62.025	
	ADMINISTRATION I ALT	N	23.817	0	10.715	52.301	0	63.016	
PULJEBELØB									
00 25	FASTE EJENDOMME								
10	Fælles formål								
Lån	Grøn klimainvesteringspulje	U	3.122	3.168	3.168	3.168	3.168	12.673	
	Anlægspulje (fremtidige anlægsproj.)	U				45.474	88.218	133.692	
	Byudvikling Virum, Sorgenfri, Lyngby	U	500	4.568	4.142			8.710	
	Almene boliger og skoler (pulje)	U		30.724				30.724	
	Pulje Byudvikling-lysmaster-rostadien	U	138	915	0			915	
13	Andre faste ejendomme								
	Pulje Genopretning-modernisering bygningsmasse	U	8.441	30.450	30.450			60.900	
	PULJEBELØB I ALT	N	12.200	69.824	37.761	48.642	91.386	247.613	
Ordinær anlægsportefølje i alt			N	723.028	234.956	136.673	134.853	124.675	631.158

Punkt nr. 1 - 1. behandling af Budgetforslag 2016-19¹⁷⁰

Bilag 1 - Investeringer 2016-19

Beløb i 1.000 kr.

Konto	Tekst	Forventes afholdt for 2016 (inkl. 2AR15)	Forventes afholdt i				I alt 2016-19 (inkl. 2AR15)
			2016	2017	2018	2019	

KØB M.M. OG SALG AF EJENDOMME							
KOMM. EJENDOMME/KØB M.M.							
00 25	FASTE EJENDOMME						
13	Andre faste ejendomme						
	Kongevejen 83-85 - Etablering fælles driftsplads	U 1.000	20.300	21.315	20.300		61.915
	Liv i Lundtofte - Arealoptimeringsprojekt	U 2.000	11.520	10.658			22.178
	KOMMUNALE EJENDOMME I ALT	N 42.459	31.820	31.973	20.300	0	84.093
EJENDOMME - EJENDOMSSALG							
00 22	JORDFORSYNING						
01	Fælles formål						
	Dyrehavegårds Jorder og tracé - Div. tværgående omkostninger: Pakket sum inkl. byggemodn. m.m.	U 4.929	12.612	4.684	4.034	2.399	23.728
02	Boligformål						
	Salg af areal - KMB 21.5.2015	U	-22.000				-22.000
03	Erhvervsformål						
	Pakket sum - Kanalvej	N 15.499	8.193	8.193	2.048	0	18.434
	Pakket sum - Dyrehavegaard	N 0	-135.250	0	0	0	-135.250
00 25	FASTE EJENDOMME						
10	Fælles formål						
	Salg ejd. Liv i Lundtofte	I 0	0	-20.000	0	0	-20.000
	Driftsplads - Salg af lokationer	I			-51.000		-51.000
11	Beboelse						
	Lundtoftevej 228/nu: Lundtoftegårdsvej 127 (Østergaard)	N -1.376					0
	Salg af ejendom - Salgspakke 2	U 27					0
		I 0	-1.250				-1.250
13	Andre faste ejendomme						
	Salg af diverse ejendomme	U 1.485	1.016	824			1.840
		I -26.000	-28.426	-13.750			-42.176
	Salg af ejendom	U 107					0
		I -17.755					0
	Salg af ejendom	I 0	-13.755				-13.755
	Salg af ejendom - SK3 B2015-18	U 15					0
		I -2.900					0
02 28	KOMMUNALE VEJE						
22	Vejanlæg						
	Dyrehavegårds Jorder og tracé - Infrastruktur - trafik: Pakket sum inkl. vejadgang m.m.	U 1.658	1.658	3.315	0	0	4.973
	EJENDOMSSALG I ALT	N -242.744	-177.202	-16.734	-44.918	2.399	-236.455
Køb m.m. og salg af ejendomme i alt		N -200.285	-145.382	15.238	-24.618	2.399	-152.363
Nettoanlægsportefølje total		N 522.742	89.574	151.912	110.235	127.074	478.795

BEMÆRKNINGER ANLÆGSVIRKSOMHED

Investeringsoversigten viser kommunens anlægsprogram for årene 2016-19. Den dækker såvel ordinær anlægspordefølge som ejendomssalg. Samlet set udtrykker dette nettoanlægsrammen.

Planen er en pejling på, hvad man som udgangspunkt agter at udføre i budgetperioden. For anlægsgaver gælder den specielle regel, at man ikke må påbegynde et projekt, før der er meddelt anlægsbevilling til et optaget rådighedsbeløb/budgetbeløb (i den sammenhæng ændrer budgettet karakter fra at være en form for hensigtserklæring til en konkret bevilling, man må gøre brug af).

I den udstrækning at anlægsprojekter er underlagt afregning for internt konsulentgebyr (10% på eksterne konsulenttydelser) nedskrives det aktuelle års budgetsum (med tilpasning af meddelt anlægsbevilling).

DEN ORDINÆRE ANLÆGSPORTEFØLJE:

SKOLER

Lindegårdsskolen. Udbygning/indskoling

Der er i alt afsat 30,186 mio. kr. i samlet anlægssum til udbygning og etablering af indskoling på Lindegårdsskolen. P.t. er 5,594 mio. kr. afsat i korrigeret budget 2015 og 21,075 mio. kr. i Budget 2016.

Undtaget projektering og rådgivning (KMB 27.5.14, lukket sag 27) udestår frigivelse på størsteparten af projektets rådighedsbeløb i 2015 og 2016.

Hovedprojektering pågår og udbud forventes ca. ultimo september 2015. Licitation påregnes ultimo oktober 2015. I december 2015 planlægges licitationsresultat forelagt Kommunalbestyrelsen. Den anlægsmæssige udførelse er berammet til perioden primo 2016 til ultimo 2016.

BØRN

Etablering idrætsdaginstitutioner (2 x 100 børn) – Lyngby Idrætsby

Der er budgetteret separat økonomi for dette projekt. I tidligere år var en del af projekt indbefattet som en del af projektet Lyngby Idrætsby Institutioner. Der er afsat 40,6 mio. kr. i anlægssum, hvor af rådighedsbeløb er fordelt ligeligt mellem årene 2016 og 2017. P.t. er intet frigivet.

Der forventes i september 2015 at blive forelagt udvalgssag angående opførelse af idrætsinstitutioner i tilknytning til Lyngby Idrætsby.

IDRÆT

Lyngby Idrætsby – Institutioner (rest vedr. permanent løsning LTU og modtagerklasser)

Efter udskillelser til delprojekter om Arealoptimering – Trongårdsskolen (KMB 16.4.15, sag 14 om permanent placering af 10.klasser i 4 spor), idrætsdaginstitutioner (KMB 16.4.15, sag 15), genhusning af LTU og 10.klasser (KMB 22.1.15, sag 1) samt Sydtribune tilbagesår en anlægssum på 21,093 mio. kr. vedr. permanent løsning ungdomsskole (undtaget 10. classes center) og modtagerklasser.

Budgettet fordeler sig med 5,989 mio. kr. i korrigeret budget 2015 og 14,709 mio. kr. i 2016. Der er frigivet (KMB 25.9.14, sag 4) 2,5 mio. kr. til håndtering af udbud og projektering vedr. det daværende samlede forløb omkring både idrætsdaginstitution (på det tidspunkt alene 100 børn i 0-6-års alderen) og ny ungdomsskole.

**BEMÆRKNINGER
ANLÆGSVIRKSOMHED**

TRÆNING OG OMSORG

Etablering 40 omsorgsboliger (uden momsafløftning)

Der er meddelt anlægsbevilling på i alt 81,451 mio. kr. Størsteparten af budgettet fordeler sig i 2016 og 2017 med hhv. 44 mio. kr. og 37,451 mio. kr.

Der opføres et nyt boligtilbud med 40 nye omsorgsboliger - bygget som ældreboliger ift. almenboliglovgivningen. Boligerne opføres på Buddingevej 50, hvor den tidligere statsskoles bygning udnyttes i kombination med opførelse af ny bebyggelse.

Byggeriet er færdigprojekteret og der afventes byggetilladelse. Byggeriet vil blive fremlagt politisk i august 2015 mhp. godkendelse inden byggestart. Byggeriet forventes påbegyndt umiddelbart herefter. Indflytning af beboere påregnet at ske primo aug. 2016.

Omsorgsboliger, Buddingevej 50 – Montering

Der er afsat en anlægssum på 1,553 mio. kr. med hhv. 0,529 mio. kr. i 2015 og 1,024 mio. kr. i 2016. Intet er endnu frigivet.

Anlægsmidlerne skal dække rådgiverhonorar og fast inventar (ikke møbler ol.) til boligerne samt fast inventar, møbler m.m. til fællesarealer. Aktiviteterne er endnu ikke igangsat, da de afventer fremdriften af boligernes etablering. Først primo 2016 vil monteringsopgaven komme i spil.

Hvis det viser sig, at selve byggeprojektet kan rumme inventarudgifter i tilbageværende "buffer", vil anlægsmidler under delprojekt for montering ikke være aktuel. På nuværende tidspunkt er dette ikke afklaret, idet man afventer boligprojektets resultat længere fremme i forløbet.

Elementer vedr. monteringsopgaven forventes igangsat primo 2016 og forventes afsluttet medio juli 2016.

SUNDHED

Etablering én tandplejeklinik – Lindegårdsskolen

Dispositionsforslag med én central klinik placeret på Lindegårdsskolen er vedtaget (KMB 16.4.15 sag 12). Planerne fra sidste års budget (ØK 14.5.14) med etablering af hhv. lille klinik (Sorgenfri) og større klinik (Lyngby) erstattes hermed.

Finansiering er initialt tilvejebragt via mindre gældsafvikling (i 2014). Anlægssummen udgør med ajourført prisregulering 26,048 mio. kr. Heraf er 4,516 mio. kr. afsat i 2015, 18,356 mio. kr. i 2016 og 3,176 mio. kr. i 2017. I budgetterne indgår 4,097 mio. kr. til montering fordelt over årene 2016-2017. P.t. er intet frigivet under anlægsopgaven.

Projektet gennemføres parallelt med den anden anlægsopgave vedr. Lindegårdsskolens udbygning.

GRØNNE OMRÅDER OG KIRKEGÅRDE

Kanalvejsgrunden – Byrumsforskønnelse

I Budget 2015-18 blev midlerne delvist allokeret over under ny pulje med flere formål: Byudviklingsmaster-rostadion. I løbet af 2015 (1AR15) genbevillgede man de andele, som vedrørte byrumsforskønnelse – Kanalvejsgrunden. Samtidig genetablerede man den fulde bevillingsmæssige frigivelse i sagen. Den prismæssigt ajourførte anlægssum udgør 16,306 mio. kr. Budgettet fordeler sig med 5,041 mio. kr. i 2015, 4,609 mio. kr. i 2016, 4,609 mio. kr. i 2017 og 2,048 mio. kr. i 2018.

BEMÆRKNINGER ANLÆGSVIRKSOMHED

Projektet rummer opgaver omkring byrumsforskønnelse, rekreativt område ved fæstningskanalen "Kanalvejsparken", etablering af P-oplysningsssystem til P-Ring, stiføringer under lokalbane mv.

P.t. afventer byggeri og udgravninger i området. Projektudvikling og herefter anlæg vil gå i gang efterhånden som byggeri m.v. i området færdiggøres/færdigprojekteres. Der vil således sandsynligvis ske forskydninger i tidssætning af projektet.

Grøn plejeplan, udbedring af efterslæb og udskiftning af træer

Som led i udmøntning af restprovenu fra hjemfaldsmidler (KMB 21.5.15 sag 1) er der opført en anlægssum på 3,030 mio. kr. fordelt med 1,0 mio. kr. i 2015, 1,015 mio. kr. i 2016 og 1,015 mio. kr. i 2017.

Der skal udarbejdes en handleplan for udskiftning/fornyelse af trækapitalen. Forud gennemgås kommunens vej-/og gadetræer samt store træer i parker og naturområder. Samtidig skal database (GIS) over eksisterende træregistrering opdateres. Der påregnes indledende møder i august/september 2015.

"Træplanen" forventes forelagt politisk i efteråret 2015.

Projektet vil strække sig frem til udgangen af 2017.

Legeplads centrum/Rådhus som grønt område

Som led i udmøntning af restprovenu fra hjemfaldsmidler (KMB 21.5.15 sag 1) er der opført en anlægssum på 3,045 mio. kr. i 2017.

Opgaven er endnu ikke fuldt defineret. Fornyelse og nytænkning af de offentlige legepladser i parkerne vil blive prioriteret. Dette fordi, der forekommer en høj grad af slidtage. Der er ydermere stor efterspørgsel på gode legemuligheder i kommunen. Eventuelle muligheder for nye placeringer vil indgå i afdækningen.

Først når det indholdsmæssige omfang ligger helt på plads, vil rådighedsbeløbet kunne frigives.

Taarbæk Havn – Istandsættelse. Rådighedsbeløb

I perioden 2008-2012 var der årligt afsat ca. 0,1 mio. kr. til istandsættelse af molearme/ - hoveder ved Taarbæk Havn. I overensstemmelse med aftale om årligt tilskud til løbende istandsættelse er bevillingen permanent fra 2013 og frem.

Arbejdet udføres i regi af Taarbæk Havnebestyrelse. Beløbet udbetales primo budgetåret. Prisfremskrevet er der i 2016 afsat 0,104 mio. kr. årligt til opgaven.

Med baggrund i udvalgssag KMB 4.9.14 har man frigivet rådighedsbeløb på opgaven for årene 2014-17.

TRAFIKANLÆG

Renovering af broer 2014-2016

Til renovering af broer er der i perioden 2014-2016 afsat i alt 32,275 mio. kr. Størsteparten er frigivet – med undtagelse af årets fremadrettede prisjusteringer. Budgettet udgør 11,777 mio. kr. i 2015 og 10,317 mio. kr. i 2016.

Den samlede ramme skal sikre gennemførelsen af aktuel vedligeholdelsesplan 13-16, som foruden tidligere identificerede opgaver også skal bane vejen for en ekstraordinær renovering af broen ved omfartsvejen over Nordbanen. Renovering af broen Lyngby Omfartsvej over S-banen udføres i 3 etaper i årene 2014-2015-2016. 2. etape pågår og forløber planmæssigt.

Eftersyn af broerne vil efter behov medføre opgavejusteringer/-rokeringer af vedligeholdelsesplanen i planlagte år for gennemførelse. Udgifter til omfartsvejens brodæk over Lyngby Station er ikke

BEMÆRKNINGER ANLÆGSVIRKSOMHED

medtaget i nuværende vedligeholdelsesplan. I den sammenhæng afventes forhandlinger med Transportministeriet om overdragelse af vejen til staten.

I 2. halvår 2015 foretages et eftersyn på alle kommunens broer og der udarbejdes en opdateret vedligeholdelsesplan med prioritering af kommende års vedligeholdelsesarbejder – fra 2016 og fremefter. Vedligeholdelsesplanen for broer vil blive forelagt Kommunalbestyrelsen mhp. at få afstemt nødvendig økonomi. Konklusionerne har sammenhæng til det resterende råderum i 2017 (nedenstående projektøkonomi).

Renovering af broer (kommunale bygværker) 2017 og frem. Rådighedsbeløb

Der er afsat 3,964 mio. kr. i anlægssum med placering i 2017. Konklusioner fra rådgivers broeftersyn (aktiviteter over længere sigte) afventes. Dette vil ske samtidig med den kommende revidering af aktuel 4-årig vedligeholdelsesplan.

Beløbet er endnu ikke frigivet. Dette vil først ske, når opdaterede vedligeholdelsesarbejder foreligger med efterflg. politisk behandling og stillingtagen.

Slidlag – Retablering af veje. Rådighedsbeløb

Til retablering af veje med slidlag er der i 2016-2019 i alt afsat 40,039 mio. kr. med 10,010 mio. kr. som årligt fast rådighedsbeløb.

Der er afviklet udbud af slidlagsarbejder i 2014 med option for at bruge samme entreprenør i 2015. Næste udbud bliver derfor i 2016.

Budgettet anvendes til udlægning af slidlag og hovedstandsættelse af fortove. Arbejderne prioriteres efter gennemført vejbesigtigelse sammenholdt med Vejdirektoratets tilstandsvurdering.

Arbejderne udføres årligt, efter der er at udbud har fundet sted. Aktiviteterne afvikles i 2. halvår.

LTKs andel af projektleder m.m. – Ringby-letbanesamarbejdet (Dialogprojekt – Byvision langs Ring 3)

I budgetaftalen 2014-17 afsatte man økonomi til at dække aflønning af projektleder i et tidsbegrænset ansættelsesforløb for perioden medio 2013 – medio 2016 (ca. 0,14 mio. kr. i årlig helårseffekt og kun med ½ halv effekt i 2016). De ansatte midler dækkede også udgifter til konferencer og workshops. Projektleder har hidtil skulle fungere bl.a. som et tværgående, koordinerede bindeled og har skullet bistå med sekretariatsbistand ift. projektets leverancer og organisation.

Referencegruppen besluttede i december 2014, at udvide sekretariatet med yderligere en projektleder finansieret via Region Hovedstaden. Den ekstra medarbejder ansættes i perioden primo marts 2015 til ultimo 2017 og skal sikre den fornødne fremdrift i de mange ekstra tiltag fra 2015, som iværksættes i regi af Ringbysamarbejdet.

Med seneste opdatering omkring letbaneøkonomien (KMB 25.6.15, sag 4) er der bevilget finansiering til aflønning til projektleder på fast basis. Da medfinansieringen til Ringbysamarbejdet nu gøres permanent, er budgetposten således fra 2. halvår 2016 og frem indplaceret i driftsregi i stedet.

Supercykelstier – Allerødtruten

Den samlede anlægssum udgør netto 5,384 mio. kr., hvoraf alt er frigivet i form af udgiftsanlægsbevilling på 10,768 mio. kr. og indtægtsanlægsbevilling på -5,384 mio. kr. Størsteparten af aktiviteterne ligger, for nuværende, i årene 2015-2017. Yderligere forsinkelser påregnes fsa. afviklingen af projektets 2. etape. Det vil få konsekvenser helt ud i 2019 med. Der vil ske en opsamling på dette ifm. 3. anslået regnskab 2015.

Budgettet skal bane vejen for anlæggelse af supercykelstier på Allerødtruten 1. etape langs Lyngby Hovedgade og Kongevejen samt Allerødtruten 2. etape uden om Lyngby bymidte langs S-banen og Lyngby Sø. Anlæg af supercykelsti på Allerødtruten omfatter tiltag på strækning, tiltag ved busstoppesteder, tiltag i signalkryds og tiltag i øvrige kryds.

**BEMÆRKNINGER
ANLÆGSVIRKSOMHED**

Via "Puljen til supercykelstier i større byer" (del af regeringens aftale om bedre og billigere kollektiv trafik – med mulighed for også at vælge cyklen over længere afstande) indgår statslig medfinansiering til opgaven med 50 %. Etableringen af de nye cykelsti-net skal skabe større sikkerhed og fremkommelighed for cyklisterne.

Der er udarbejdet detailprojekter for 1. etape, som blev igangsat projekteringsmæssigt omkring 3. kvrt. 2014. Selve anlægsprojektet udføres sensommeren/efteråret 2015.

Fsa. 2. etape forventes planlægning påbegyndt efteråret 2015.

Supercykelstier – Ring 4-ruten

Den samlede anlægssum udgør netto 0,205 mio. kr., hvoraf alt er frigivet i form af udgiftsanlægsbevilling på 0,409 mio. kr. og indtægtsanlægsbevilling på -0,205 mio. kr. Størsteparten af aktiviteterne ligger, for nuværende, i 2015.

Budgettet skal bane vejen for anlæggelse af supercykelstier ved Motorringvej 4. Ring 4-ruten er på Bagsværdvej og Engelsborgvej mellem Nybrovej og Buddingevej. Anlæg af supercykelsti Ring 4-ruten omfatter tiltag på strækning og tiltag i signalkryds.

Også for dette projekt er der givet tilsagn om statslig medfinansiering (via "Puljen til supercykelstier i større byer") på 50 % (svarende til de budgetlagte indtægter). Etableringen af de nye cykelsti-net skal skabe større sikkerhed og fremkommelighed for cyklisterne.

Cykelkælder ved Lyngby Station

Den samlede anlægssum udgør netto 4,4 mio. kr., hvoraf alt er frigivet i form af udgiftsanlægsbevilling på 7,337 mio. kr. og indtægtsanlægsbevilling på -2,937 mio. kr. Størsteparten af anlægsaktiviteterne ligger, for nuværende, i 2015, med hjemtagelse af de sidste refusioner i 2016.

Anlægsopgaven er et samarbejde med DSB. Byggeriets tilrettelæggelse foregår via DSB (som har ejerskabet). I perioden maj-juni 2014 gennemførtes rådgiverudbud. Kontrakt om totalrådgivning faldt på plads medio oktober 2014. Forsinkelser har ramt projektet grundet udfordringer med at få økonomien til at holde. Man har af samme grund været igennem projektmæssige tilpasninger. Der skal gennemføres omprojektering og udbud, så byggestart i stedet bliver tidligst primo 2016. P.t. vurderes projektet at strække sig ind i 2017 fsa. hjemtagelse af de sidste refusionsbeløb fra staten.

Dyrehavegårds Jorder og tracé – Afledt byudvikling (pakket sum 1 og 2)

Arealets nye anvendelsesformål genererer afledt byudvikling. Der opstår i den sammenhæng behov for tilpasninger af vejadkomst og stationsafledte forhold. Dette medfører deslige ændringer på signaler og kryds i området. Der er afsat budgetbeløb til 10 afgrænsede projektførøb. Nogle kan gennemføres over et forløb på et par år – andre strækker sig over 4-5 år. Jf. planperioden bliver 2022 det sidste år for de byudviklende aktiviteter.

For de 2 pakkede summer under ét, er der afsat en anlægssum 86,832 mio. kr. Opdelingen af rådighedsbeløb er på 17,750 mio. kr. i 2016, 30,806 mio. kr. i 2017, 18,793 mio. kr. i 2018, 18,793 mio. kr. i 2019, 0,230 mio. kr. i 2020, 0,230 mio. kr. i 2021 og 0,230 mio. kr. i 2022.

Letbane – Udskiftning af trafiksignaler

Som led i den politiske behandling af sagen letbanens ajourførte økonomi (KMB 25.6.15, sag 4), blev der afsat en anlægssum på 8,932 mio. kr. (16-priser). Der er over perioden 2018-21 (dvs. og så over planperiode) opført rådighedsbeløb med hhv. 2,538 mio. kr., 2,335 mio. kr., 2,030 mio. kr. og 2,030 mio. kr.

Trafiksignalernes styresystemer i kommunen er af ældre dato, og står således foran udskiftning, hvilket etablering af letbanens aktualiserer. Derudover vil der være behov for signalteknisk gennemgang mhp. optimering af alle signaler i byen. Der vil endvidere skulle finansieres ændringer til spoler og dynamiske tavler for P-henvisningssystemet.

BEMÆRKNINGER ANLÆGSVIRKSOMHED

Projektet skal koordineres med hele letbaneprojektets mange delprojekter, hvortil der endnu ikke er fastlagt tidsplaner. Den angivne tidsplan for igangsætning af ændring i trafiksignaler i 2018/2019 er på nuværende tidspunkt et meget groft estimat og er derfor forbundet med en vis usikkerhed.

MILJØ OG NATUR

LAR-projekt, Sorgenfrigård Nord (Ny)

Projektet vedrører Lokal Afledning af Regnvand og skal ses som en del af kommunens forebyggende tiltag for konsekvenser ved skybrud. Der er indgået samarbejde med Lyngby-Taarbæk Forsyning A/S, som vil forestå projektlederrollen. LTK er projektejer.

Økonomien er udgiftsneutral for kommunen (KMB 5.9.13, sag 5), idet lånoptagelse vil blive afdraget over 25 år via forsyningens brugerfinansierede område.

Økonomien er ændret fra 2015 og frem i den forstand, at der investeringsoversigten ikke længere indgår en direkte læsbar budgetneutral effekt (er dog alligevel fortsat udgiftsneutral for kommunen). Nye kontoplanmæssige krav fra Indenrigsministeriet gør, at de årlige udligninger i stedet foregår på driftsside – lokalt placeret under puljer (ØK-regi). Samtidig overgår man til anden momsordning (fra kommunal udligningsmoms til toldmoms i regi under Skat). Balancekonti og finanskonti afspejler fortsat tilgodehavender og låntagning. Ifm. den budgetmæssige tekniske kontoplanmæssige omstrukturering for korr. Budget 2015 og frem, er renter og bidrag afrundet til nærmeste 100-tusinde kr.

Til trods for opsplnitning og delvis udligning af modregningsposter, tilbagestår udgiftsbudgettet til anlægsaktiviteterne intakt og uforandret p.t. med en anlægssum på 15,734 mio. kr. (fastlåst prisniveau 2013).

Som følge af de kontoplanmæssige ændringer, er bevillingssiden tilpasset. Der er således for 2015 og frem (økonomi for tidligere år består – dvs. Regnskab 2014 med) kun etableret udgiftsbevilling på de anlægsmæssige aktiviteter. (Således indgår ikke længere modregning i tilgodehavender under anlæg samtidig.)

Siden budgetlægningen i efteråret 2013, er der løbet forsinkelser på opgaven. Det skyldes dels forudgående statslig godkendelse inden for prisloftet og dels indholdsmæssige tilpasninger af løsnings tiltag. Økonomiudvalget har 5.3.15 godkendt dispositionsforslag i henhold til både egne, forsynings selskabets og interessenternes ønsker. Det vil danne grundlag for et kommende projektforslag. Sidstnævnte forelægges til godkendelse i efteråret '15, samtidig med fornyede udgiftsrammer over de anlægsmæssige aktiviteter. (Heri indgår udgiftsposter, som ikke var forudset i første omgang.) Også budgetbeløbs fordeling under respektive år vil blive revurderet med baggrund i forskudt tidsplan.

Iflg. nyeste tidsplan (marts '15) vil myndighedsarbejde forbundet med forprojekt pågå fra 2. kv. 2015 til 1. kv. 2016. Detailprojektering og udbud vil præge 2016 med sluttelig påbegyndelse af anlægsaktiviteter i årets sidste kv. Medio 2017 forventes opgaven gennemført.

LAR-projekt, Bondebyen (Ny)

Projektet vedrører Lokal Afledning af Regnvand og skal ses som en del af kommunens forebyggende tiltag for konsekvenser ved skybrud. Der er indgået samarbejde med Lyngby-Taarbæk Forsyning A/S, som vil forestå projektlederrollen. LTK er projektejer.

Økonomien er udgiftsneutral for kommunen (KMB 5.9.13, sag 5), idet lånoptagelse vil blive afdraget over 25 år via forsyningens brugerfinansierede område.

Økonomiudvalget har 5.3.15 godkendt dispositionsforslag i henhold til både egne, forsynings selskabets og interessenternes ønsker. Det vil danne grundlag for et kommende projektforslag. Sidstnævnte forelægges til godkendelse i efteråret '15, samtidig med fornyede udgiftsrammer over de

BEMÆRKNINGER ANLÆGSVIRKSOMHED

anlægs mæssige aktiviteter. (Heri indgår udgiftsposter, som ikke var forudset i første omgang.) Og så budgetbeløbs fordeling under respektive år vil blive revurderet med baggrund i forskudt tidsplan.

Iflg. nyeste tidsplan (marts '15) vil myndighedsarbejde forbundet med forprojekt pågå i hele 2015. Detailprojektering og udbud vil præge 2016 med sluttelig påbegyndelse af anlægsaktiviteter i årets sidste kv. Medio 2017 forventes opgaven gennemført.

ADMINISTRATION

Nyt rådhus: Pakket sum vedr. delprojekter Samling af rådhusfunktioner + Renovering af eksisterende rådhus + Afståelse af lejemål T12

Til det samlede rådhusprojekt inklusiv lejemålsafståelse for gammel lokation (Toftebæksvej 12 i Lyngby Storcenter) er der afsat 67,936 mio. kr. i hele anlægsperioden (årets prisniveau). I budget 2016-19 er der p.t. forventet en afslutning i 2017.

Der er p.t. meddelt anlægsbevilling for godt 5 mio. kr.

Formålet med projektet er at samle rådhusfunktionerne, som på nuværende tidspunkt er fordelt på henholdsvis det eksisterende rådhus og Toftebæksvej 12 (T12). Projektet indebærer renovering af rådhuset samt afståelse af lejemålet T12. Lyngby Rådhus blev i 2014 fredet, hvorfor det oprindelige projekt blev stoppet. Det er endnu ikke besluttet, hvordan der skal arbejdes videre med rådhusprojektet.

Forsinkelser har nødvendiggjort løbende justeringer – senest som følge af frednings sagen.

Der har senest været forelagt en række mulige modeller til gennemførelse af rådhusprojektet (KMB 21.5.15, sag 2) – suppleret med økonomiske overslag. På den baggrund udbad man sig nye beregninger, der skulle afklare, om udgifterne trods fredningen kunne nedbringes. Det skulle endvidere undersøges, om arealbehovet på T 12 kunne reduceres via flytning af medarbejdere til rådhuset, uden at gennemføre den store renovering. Det skulle afklares, på hvilken måde klimarenovering kunne gennemføres uden genhusning. Endeligt skulle det undersøges, om dele af forvaltningen med fordel kunne placeres sammen med driftspladsen. Forvaltningen har igangsat en afdækning af de stillede spørgsmål og forelægger en opfølgning i efteråret 2015.

En konkret tidsplan for det kommende år og frem til projektafslutning kendes på nuværende tidspunkt ikke, men afhænger af politisk beslutning i efteråret 2015.

PULJER

Grøn klimainvesteringspulje

Til grønne klimainvesteringer i de kommunale bygninger er der afsat 3,168 mio. kr. årligt. Puljen udmøntes under hvert budgetår i konkrete projekter, som har særlig gavnlig effekt på kommunens energianvendelse. Puljen er bevilget uden stopår og fortsætter derfor alle år fremover. I den udstrækning, at specifikke tiltag fra klimainvesteringspuljen baner vejen for efterflg. energioptimerende driftsbesparelser, vil disse skulle tilgå kommunekassen. Dette sker pba. oprindelig forudsætning for puljens etablering.

Anlægspulje

I budget 2016-19 er der som i tidligere år afsat anlægspulje til fremtidige projekter med 45,474 mio. kr. i 2018 og 88,218 mio. kr. i 2019. Der tilbagestår igen rest i årene 2016 og 2017.

Puljen er udmøntet og tilvejebragt for at sikre en ordinær anlægsramme på årligt ca. 100 mio. kr.

BEMÆRKNINGER ANLÆGSVIRKSOMHED

Almene boliger og skoler (pulje)

I budget 2014-2017 blev afsat en anlægspulje på 30,0 mio. kr. (14-priser) i 2016 til fremtidige investeringsbehov vedr. skoler og almene boliger i kommunen. Prisfremskrevet udgør anlægssummen i dag 30,724 mio. kr. P.t. er intet frigivet af anlægssummen, og der venter stillingtagen til udmøntning af puljen.

Pulje Byudvikling-lysmaster-rostadien

Puljen blev dannet som led i Budgetaftale 2015-18 – dels pba. af allerede etablerede projekter og dels pba. restprovenu efter grundsalg (KMB 19.12.13).

Man har i løbet af 2015 udskilt separate budgetbeløb til hhv. lysmaster på Lyngby Stadion (KMB 4.9.14, lukket sag 26 samt 3AR14), opgradering af rostadienfaciliteter (KMB 19.3.15, sag 14), byudviklingsprojekter Virum, Sorgenfri og Lyngby (1AR15) samt til Byrumsforskønnelse – Kanalvejsgrunden (1AR15). Tilbage står en rest på 1,052 mio. kr. fordelt med hhv. 0,138 mio. kr. i 2015 og 0,915 mio. kr. i 2016. Der forventes stillingtagen til beløbets anvendelse ifm. aktuel budgetaftale, eller Regnskab 2015.

Pulje Genopretning – modernisering bygningsmasse

Som del af Budgetaftalen 2015-18 blev der oprindeligt afsat en anlægssum på 70,0 mio. kr. over en 3-årig periode (2015-17) til at imødegå genopretningsbehovet i kommunens bygningsmasse.

Anlægssummen er korrigeret i løbet af 2015, idet der er fragået finansiering ifm. lukket sag i KMB 21.5.15 (sag 21) og 0,7 mio. kr. vedr. midlertidig placering af LTU-aktiviteter på Fuglsanggårdsskolen. Således tilbagestår p.t. en resterende anlægssum på 69,341 mio. kr. (årets priser) fordelt med hhv. 8,441 mio. kr. i 2015, 30,450 mio. kr. i 2016 og 30,450 mio. kr. i 2017.

Der er inden for rammen, skabt mulighed for at samtænke genopretning med modernisering (behovet er modernisering er til stede jf. Bascon-analyse). Hvad der måtte ligge derudover forudsatte man samtænkt med space management-analyser – og skulle i øvrigt vurderes nærmere, når viden fra pilotprojekt "Liv i Lundtofte" forelå. I kraft af arealoptimeringer vil man kunne lade indtægter fra ejendomssalg indgå som medfinansiering.

Fremadrettede tiltag for hver enkelt ejendom/grund vil ske ud fra en arealoptimeringstilgang (i og på tværs af bygninger), baseret på geografiske ejendomsanalyser. Undervejs afdækkes ufravigelige krav og fravigelige krav (ønsker, som kan til/fravælges) for både genopretning og modernisering, ud fra en vurdering af ejendommens fortsatte forbliven som kommunal ejendom.

Der er udarbejdet et forslag med 4 arealoptimeringsprojekter, som omfatter Liv i Lundtofte, Hummeltofte Skole, Virum Skole og Fuglsanggårdområdet. Til disse projekter er forudsat anvendt ca. 45 mio. kr., som skal suppleres med salgsindtægter. Den resterende sum på 24 mio.kr. foreslås anvendt til genopretning af bygninger, som ikke er omfattet af arealoptimeringsprojekterne – herunder svømmehaller, Virumhallen, daginstitutioner, Sofienholm m.fl. Endelig stillingtagen til valg af indsatser afventer dog politisk behandling i aug. md. '15.

Arealoptimeringstiltag iværksættes successivt efter pilotprojektet. De konkrete genopretningstiltag gennemføres løbende, men for størsteparten i 2016.

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Letbanen

Staten, Region Hovedstaden samt 11 kommuner (Lyngby-Taarbæk, Gladsaxe, Herlev, Rødovre, Glostrup, Vallensbæk, Albertslund, Brøndby, Hvidovre, Høje-Taastrup og Ishøj kommuner) har indgået en samarbejdsaftale, som beskriver rammerne for etablering af en letbane på strækningen Lundtofte-Ishøj. En strækning, der er 28 km lang, og som vil beløbe sig til ca. 3,8 mia. kr. (13-priser).

**BEMÆRKNINGER
ANLÆGSVIRKSOMHED**

Som led i udvalgsag 25.6.15 (KMB, sag 4) er kommunens afledte trafikale tilpasninger både priskalkuleret og budgetlagt. Man har samtidig budgetlagt tilkøbsaftaler under balancen og tildelt afledt drift til skitseprojektering, rådgiverydelser ifm. overordnede vurderinger af trafikale konsekvenser gennem bymidten, analyser af lokale trafikproblemer, permanent aflønning af projektleder i Ringby-samarbejdet, samarbejde omkring grave- og ledningskontor, myndighedsbehandling på tværs af fagcentre samt lokalt ren-/ og vedligehold af stationsomgivelser.

Det er samtidig besluttet, at der årligt skal udarbejdes opdateret vurdering af letbanens økonomi.

Der foreligger dispositionsforslag.

Der gennemført offentlig høring af VVM-redegørelse i perioden maj-juni 2015.

Med årsskiftet 2015/2016 planlægges anlægsloven vedtaget.

Efter udbudsresultatet i foråret 2016 afgøres det, om letbaneprojektet går videre til realisering. Hvis dette er tilfældet vil driftsrelaterede anlægsinvesteringer (etablering af kontrol- og vedligeholdelsescenter samt indkøb af togsæt) samt årlige driftsomkostninger (ved ibrugtagning og fremefter) – modregnet passagerindtægter – også være afspejlet i størrelsen på de årlige indskud til interessentskabet for letbanens implementering. Ydermere skal konsekvenser for busdriften også tilpasses.

Metroselskabet kalkulerer p.t. entreprenøruddud i årets 3 første kv. af 2016. Herefter tager detailprojektering over frem til udgangen af 3. kv. 2017. Forberedende arbejder (bl.a. ledningsarbejder) kører parallelt i 2016 og 2017. Egentlige anlægsarbejder i form af vejkonstruktioner og vejsystem vil forløbe i årene 2017-19 med prøvedrift i år 2020. Letbanen idriftsættes omkring 1. kv. 2021. Projektet er således forsinket siden oprids under sidste års budgetaftale.

KØB M.M. OG SALG AF EJENDOMME***Kongevejen 83-85 – Etablering fælles driftsplads***

Der er afsat en samlet anlægssum på 62,915 mio. kr. (KMB 25.6.15, sag 17) fordelt med 1,0 mio. kr. i 2015, 20,3 mio. kr. i 2016, 21,315 mio. kr. i 2016 og 20,3 mio. kr. i 2017. Beløbet i 2015 er frigivet til indledende undersøgelser. Det forventes, at der gennemføres arkæologiske forundersøgelse af arealet i løbet af efteråret 2015. Ny lokalplan forventes vedtaget i efteråret 2016. Omkring nov. 2016 vil aftale være indgået med rådgiver og fra 2017-2018 pågår byggeri- og tilpasningsmæssige aktiviteter. Indflytning forventes i 2018.

Den fælles driftsplads skal som minimum huse Arealdrift og Ejendomsdrift, som i dag er placeret på Firkovvej 40, Nørregade 9, Nørregade 14, Lundtoftevej 218-220 og Lundtoftevej 222. Målet er at skabe en professionel driftsorganisation i CAE, at opnå stordriftsfordele i form af bedre udnyttelse af maskinpark, arealoptimerer samt at gennemføre en mere effektiv koordinering af driften.

Driftsplads – Salg af lokationer

Der er indkalkuleret et forventet salgskrav på -51,0 mio. kr. i 2018. Overdragelse af gamle lokationer kan først gennemføres efter udflytning til ny adresse. Salget har indgået som medfinansiering til de anlægsmæssige tilpasninger af ny enhed.

Hastigheden og prioriteringen af frasalg vil på et senere tidspunkt blive præciseret. Man vil på det tidspunkt forholde sig til evt. forskydninger ml. budgetår.

Liv i Lundtofte- Arealoptimeringsprojekt

Der er afsat en udgiftsanlægssum på 24,008 mio. kr. (årets priser) – Oprindeligt fordelt med budgetbeløb på 13,350 mio. kr. i 2015 og 10,658 mio. kr. i 2016. Beløbet er afsat via del af restprovenu fra hjemfaldsmidler (KMB 21.5.15, sag 1).

Projekt "Liv i Lundtofte" er et arealoptimeringsprojekt, som har til hensigt at skabe bedre udnyttelse af de kommunale ejendomme i Lundtofteområdet. Efter en brugerinddragelsesproces i efteråret

**BEMÆRKNINGER
ANLÆGSVIRKSOMHED**

2014 besluttede man, at arbejde videre med ideen om Lundtofte Skole som lokalt uddannelses- og kulturcenter og at samle en række fritids- og kulturaktiviteter samme sted. Derudover planlægger man, at koble mikrobibliotek på også. I 2015 fortsætter brugerinddragelsesprocessen. Man har besluttet at tilrettelægge detailplanlægningen i 2 forløb (KMB 25.6.15, sag 16):

Spor 1: Udvikling af Lundtofte Skole til lokalt uddannelses- og kulturcenter. Det indebærer, at faciliteter på skolen ombygges og moderniseres, så de kan udnyttes optimalt af både skolens primærbrugere og af fritids- og kulturlivet.

Spor 2: Byudvikling af Lundtofteområdet med inddragelse af de kommunale ejendomme i området. Samtidig vedtog man en række frasalg af ejendomme i området (nedenstående projektdel).

Der er meddelt anlægsbevilling på 2,0 mio. kr. til igangsættelse. Der ansættes projektleder(e) og projekterne detailplanlægges. Der vil pågå politisk behandling af skitseforslag omkring årsskiftet 2015-16/foråret 2016. Byggeprojekt og byudviklingstiltag planlægges påbegyndt medio 2016. Ombygning af Lundtofte Skole forventes gennemført ultimo 2017.

Pakket sum – Salg af ejendomme Liv i Lundtofte

Salgssiden har sammenhæng til Liv i Lundtofte - Arealoptimeringsprojekt, idet indtægter skal levere finansiering til størsteparten af de udgiftsmæssige tiltag (KMB 21.5.15, sag 1). Ydermere indgår den centrale pulje til genopretning/modernisering af kommunens bygningsmasse i en budgetmæssig forstand med en indirekte kobling til disse aktiviteter (såfremt budgetbeløb kræver afbalance-ring).

Der er afsat en forventet indtægtsanlægssum på -20,0 mio. kr. – Alene placeret med budget i 2017. Forvaltningen har fået bemyndigelse til (KMB 25.6.15, sag 16) at forberede salg af Lundtofte Skolestræde 2, 4, 6 og 7 (dagpleje, Klub Lundtofte, medborgerhus inkl. keramikværksted og spejdere) samt Lundtoftevej 212 (aftenskole/"LTA-huset"). Ejendommene kan først overtages, når foreninger har etableret nye faciliteter. Det er samtidig besluttet, at Lundtofte Skolestræde 9 (den hvide længe) indgår i arealoptimeringsløsningerne med anvendelse frem for frasalg. Fremtidige anvendelse af S. Willumsensvej 12 og 12B (indvandrerkulturhus og "Spurvene") er endnu ikke afklaret.

Først ifm. Kommunalbestyrelsens stillingtagen til bud på overtagelse af ejendomme, vil frigivelse af rådighedsbeløb skulle finde sted.

Dyrehavegårds Jorder og tracé – Div. tværgående omkostninger, pakket sum

Der er afsat en anlægssum i 2016-19 på 23,728 mio. kr. fordelt med 12,612 mio. kr. i 2016, 4,684 mio. kr. i 2017, 4,034 mio. kr. i 2018 og 2,399 mio. kr. i 2019 som slutår.

Budgetsummen over perioden dækker over flere delelementer; både udgifter forbundet med frasalg, planlægning, byggemodning, støjværn og uforudsete udgifter.

Dyrehavegårds Jorder og tracé – Infrastruktur/trafik, pakket sum

Der er afsat en anlægssum p.t. (forud for effekter i 2015, som afventer 2AR15) på 4,973 mio. kr. fordelt med 1,658 mio. kr. i 2016 og 3,315 mio. kr. i 2017.

Budgetsummen over perioden dækker opgaver vedr. vej-, stiføring og belysning på et afgrænset areal.

(Opsplitningen fra de øvrige dele afledt af DHG og tracémæssigt frasalg opstår som følge af ministerielle indplaceringskrav til kontoplanens opbygning.)

Salg af diverse ejendomme (U) – Pulje til eksterne salg fremmende omkostninger

Der er afsat 3,367 mio. kr. i anlægssum, som skal facilitere, at ejendomme sælges og at ejendomme vurderes mhp. evt. frasalg. Forud for konsekvenser fra 2. anslået regnskab 2015 udgør det korrigerede budget 2015 0,913 mio. kr. I 2016 er der afsat 1,016 mio. kr. og i 2017 0,824 mio. kr.

**BEMÆRKNINGER
ANLÆGSVIRKSOMHED*****Salg af diverse ejendomme (I) og øvrige pakkede nettosummer***

Området dækker over pakkede summer på netto -116,816 mio. kr. i perioden 2016-19. Dette har med lukkede sager at gøre, behandlet i KMB 19.12.13 og 3.9.15.

Der indgår salg af areal (omfattet af kommuneplantillæg 11A) med -22,0 mio. kr. i 2016 – pba. KMBs udmøntning af restprovenu fra hjemfaldsmidler (21.5.15, sag 1). Under balancekonto er der samtidig opført et grundkapitalindskud på +22,0 mio. kr. (10%, etagemetre x etableringspris pr. etagemeter) vedr. almene familie- og ældreboliger. Udbud og lokalplanlægning af området forventes igangsat i 2016, således at der kan træffes politisk beslutning om byggeri, herunder andelen af almennyttige boliger, og tidsplan for udbygning af området. Projektudvikling og herefter anlæg vil gå i gang efterhånden som byggeri mv. i området færdiggøres/færdigprojekteres, Der vil sandsynligvis også i de næste år ske forskydninger i tidsætning af projektet.

Derudover er der kalkuleret med indtægter vedr. ejendomssalg på -72,826 mio. kr. i perioden 2015-2019. Heri indgår både konkret udvalgte salgsemner og endnu ikke udpegede salgsemner. Som led i budgetaftalen er der indføjjet nyt salgskrav på ikke-adresselagt ejendom/grund med -3,0 mio. kr. under 2016 (indirekte sammenkædning med finansiering af kvindekrisecenters flytning). Dette skal føjes til salgslisten i forlængelse af beslutninger omkring udpegning af salgsemne.

Der optræder desuden salgskrav på -2,9 mio. kr. i 2015 ifm. godkendt omstillingsforslag (SK3) – Budgetaftalen 2015-18.

ANLÆGSVIRKSOMHED

PLANLÆGNINGSPERIODEN 2020-25 MED BEMÆRKNINGER

Alle beløb er afrundet til hele 1.000 kr., og indtægter er markeret med minus (-) efter beløbet.

Den flerårige investeringsoversigt viser rådighedsbeløbene for de kommende års anlægsarbejder.

De enkelte budgetårs rådighedsbeløb kan først anvendes, når kommunalbestyrelsen har givet særlig anlægsbevilling.

INVESTERINGSOVERSIGT

Beløb i 1.000 kr.

2016-priser			2020	2021	2022	2023	2024	2025	Efterflg. år
Konto	Tekst								
<u>ANLÆGSUDGIFTER</u>									
GRØNNE OMRÅDER/KIRKEGÅRDE									
02 35	HAVNE								
41	Lystbådehavne mv.								
	Taarbæk Havn. Istandsæt. 2015 og frem. Rådighedsbeløb	U	104	104	104	104	104	104	104
GRØNNE OMRÅDER/KIRKEGÅRDE I ALT		N	104	104	104	104	104	104	104
TRAFIKANLÆG									
02 28	KOMMUNALE VEJE								
22	Vejanlæg								
	Slidlag: - Slidlag. Retablering af veje. Rådighedsbeløb 2015 og frem	U	10.010	10.010	10.010	10.010	10.010	10.010	10.010
	Dyrehavegårds Jorder og tracé - Afledt byudvikling: Pakket sum - Byudvikl. (KMB 3.9.15)	U	230	230	230	0	0	0	0
	Letbane - Etabl. af omgivelser, cykel- og bilparkering v/ stationer	U	5.075	5.075	0	0	0	0	0
	23 Standardforbedr. færdselsarealer								
	Letbane - Udsiftning af trafiksignaler	U	2.030	2.030	0	0	0	0	0
TRAFIKANLÆG I ALT		N	17.345	17.345	10.240	10.010	10.010	10.010	10.010
ADMINISTRATION									
06 45	ADMINISTRATIV ORGANISATION								
51	Sekretariat og forvaltninger								
	Implementering af ny printstrategi	U	2.828	0	0	0	0	2.828	Delvist
ADMINISTRATION I ALT		N	2.828	0	0	0	0	2.828	0
PULJEBELØB									
00 25	FASTE EJENDOMME								
10	Fælles formål								
Lån	Grøn klimainvesteringspulje	U	3.168	3.168	3.168	3.168	3.168	3.168	3.168
PULJEBELØB I ALT		N	3.168	3.168	3.168	3.168	3.168	3.168	3.168
Ordinær anlægsportefølje i alt		N	23.445	20.617	13.512	13.282	13.282	16.110	13.282

BEMÆRKNINGER ANLÆGSVIRKSOMHED

Investeringsoversigten for **planlægningsperioden 2020-25**, viser de rådighedsbeløb, som strækker sig længere ud end blot den korte horisont for budgetåret og de 3 overslagsår.

Investeringsoversigten for den langsigtede planperiode indeholder:

- Konsekvenser af budgetterede større anlægsprojekter i perioden 2016-19, som strækker sig længere ud. Dette kan f.eks. ske med projekter, som er opdelt i etaper, hvor der over tid skal ske senere politisk stillingtagen til følgende års etaper i planlægningsperioden.
- Rådighedsbeløb/puljer, som er vedvarende.

Den endelige anlægsramme er ikke defineret ud fra det oplyste under planlægningsperioden – Opsummeringen udtrykker alene de budgetter, som der p.t. er taget stilling til på den længere bane. Efterhånden som årene kommer tættere på kort og mellemlang horisont, vil der blive tilført flere projekter.

DEN ORDINÆRE ANLÆGSPORTEFØLJE:

GRØNNE OMRÅDER OG KIRKEGÅRDE

Taarbæk Havn – Istandsættelse. Rådighedsbeløb

Der er videreført et rådighedsbeløb på 0,104 mio. kr. årligt i årene 2020-25. Budgetbeløbet fortsætter i årene fremover.

TRAFIKANLÆG

Slidlag –Retablering af veje. Rådighedsbeløb

Til retablering af veje med slidlag er der videreført et årligt rådighedsbeløb på 10,010 mio. kr. Der er afsat budget til slidlagsarbejder alle år fremover.

Dyrehavegårds Jorder og tracé – Afledt byudvikling (fortsættelse af pakket sum 1 fra investeringsoversigtens år 2016-19)

Arealets nye anvendelsesformål genererer afledt byudvikling. Der opstår i den sammenhæng behov for tilpasninger af vejadkomst og stationsafledte forhold. Dette medfører deslige ændringer på signaler og kryds i området. Der er afsat budgetbeløb til 10 afgrænsede projektførløb. Nogle kan gennemføres over et forløb på et par år – andre strækker sig over 4-5 år. Jf. planperioden bliver 2022 det sidste år for de byudviklende aktiviteter.

For de 2 pakkede summer under ét, er der afsat en anlægssum 86,832 mio. kr. Af denne er der opført rådighedsbeløb på 17,750 mio. kr. i 2016, 30,806 mio. kr. i 2017, 18,793 mio. kr. i 2018, 18,793 mio. kr. i 2019, 0,230 mio. kr. i 2020, 0,230 mio. kr. i 2021 og 0,230 mio. kr. i 2022.

Letbane – Etablering af omgivelser, cykel- og bilparkering (Lundtofte) ved stationer

Som led i den politiske behandling af sagen om letbanens ajourførte økonomi (KMB 25.6.15, sag 4), blev der afsat en anlægssum på 10,150 mio. kr. (16-priser) fordelt ligeligt mellem år 2020 og 2021.

Letbane – Udskiftning af trafiksignaler

Som led i den politiske behandling af sagen om letbanens ajourførte økonomi (KMB 25.6.15, sag 4), blev der afsat en anlægssum på 8,932 mio. kr. (16-priser). Der er over perioden 2018-21 (dvs. også over planperiode) opført rådighedsbeløb med hhv. 2,538 mio. kr., 2,335 mio. kr., 2,030 mio. kr. og 2,030 mio. kr.

Trafiksignalernes styresystemer i kommunen er af ældre dato, og står således foran udskiftning, hvilket etablering af letbanens aktualiserer. Derudover vil der være behov for signalteknisk gennemgang mhp. optimering af alle signaler i byen. Alle kryds, der ikke ligger i direkte kontakt med

**BEMÆRKNINGER
ANLÆGSVIRKSOMHED**

letbaneprojektet, men som i større eller mindre grad har korrespondance til letbanekryds, skal omprogrammeres, etableres, opdateres og udskiftes. Det skønnes på nuværende tidspunkt, at der kan blive behov for 3-4 nye signalkryds. Der vil endvidere skulle finansieres ændringer til spoler og dynamiske tavler for P-henvisningssystemet.

Projektet skal koordineres med hele letbaneprojektets mange delprojekter, hvortil der endnu ikke er fastlagt tidsplaner. Den angivne tidsplan for igangsætning af ændring i trafiksignaler i 2018/2019 er på nuværende tidspunkt et meget groft estimat og er derfor forbundet med en vis usikkerhed.

ADMINISTRATION

Implementering af ny printstrategi

Som for 2015 er der i 2020 og igen i 2025 afsat 2,828 mio. kr. i rådighedsbeløb til ny printstrategi. Der gennemføres periodisk udbud af kommunens printopgaver, hvilket bevillingen skal tilgodese – foruden at dække betaling for kopi-print-maskiner i perioden for kontraktens virke. Der vil fremover hvert 5. år skulle afsættes et tilsvarende rådighedsbeløb.

PULJER

Grøn klimainvesteringspulje

Til grønne klimainvesteringer i de kommunale bygninger er der afsat 3,168 mio. kr. årligt. Puljen udmøntes under hvert budgetår i konkrete projekter, som har særlig gavnlig effekt på kommunens energianvendelse. Puljen fortsætter i alle årene fremover. I den udstrækning, at specifikke tiltag fra klimainvesteringspuljen giver driftsbesparelser tilgår disse kommunekassen. Dette sker på baggrund af oprindelig forudsætning for puljens etablering.

RENTER OG FINANSIERING

Aktivitetsområde: Renter og finansiering

1. Beskrivelse af området

Aktivitetsområdet omfatter udgifter/indtægter til:

- Renter af likvide aktiver og renter af gæld
- Tilskud og udligning
- Udligning af købsmoms
- Skatter

2. Økonomisk driftsramme

Mio. kr. netto	R14	B15	B16	BO17	BO18	BO19
Renter	-5,7	-0,6	-7,1	-6,6	-8,8	-8,3
Tilskud og udligning	258,7	368,4	473,6	551,2	629,1	715,1
Skatter mv.	-3.429,4	-3.545,2	-3.703,9	-3.776,9	-3.894,8	-4.027,9
I alt	-3.176,4	-3.177,4	-3.237,4	-3.232,3	-3.274,5	-3.321,1

Beløbene er i årenes priser

3. Budgetforudsætninger (samt nøgletal)

RENTER AF LIKVIDE AKTIVER

1.000 kr.	R14	B15	B16	BO17	BO18	BO19
Indskud i pengeinstitutter mv....	-561	-4.520	-7.354	-7.218	-8.429	-8.429
Bankgebyrer	411	500	500	500	500	500
Obligationer	-6.728	-	-	-	-	-
I alt	-6.878	-4.020	-6.854	-6.718	-7.929	-7.929

Beløbene er i årenes priser

En vis del af kommunens kassebeholdning er anbragt i obligationer med relativt kort løbetid, hvilket sammen med renteindtægter af den resterende kassebeholdning sikrer en forretning af kommunens kassebeholdning. Rent budgetteknisk budgetteres de samlede renteindtægter på budgetposten indskud i pengeinstitutter mv.

ØKONOMIUDVALGET

RENTER OG FINANSIERING

RENTER AF LANGFRISTEDE TILGODEHAVENDER

Indtægterne vedrører renter af pantebreve i forbindelse med salg af kommunale ejendomme, renter af lån til betaling af ejendomsskatter for pensionister m.fl.

1.000 kr.	R14	B15	B16	BO17	BO18	BO19
Renter af lån til betaling af beboerindskud....	-10	-15	-15	-15	-15	-15
Renter af lån til betaling af ejendomsskatter for pensionister	-4.939	-5.520	-5.520	-5.520	-5.520	-5.520
I alt	-4.949	-5.535	-5.535	-5.535	-5.535	-5.535

Beløbene er i årenes priser

Lånebeløbene forrentes med en årlig rente, der svarer til et gennemsnit opgjort på to decimaler af den effektive rente på alle udestående realkreditobligationer for de 12 foregående måneder pr. 1. oktober det foregående år. I forbindelse med indfrielse foretages en reduktion for den skattemæssige effekt.

Markedsrenten for 2011 var fastsat til 3,08 pct., i 2012 til 2,93 pct., i 2013 til 2,23 pct., i 2014 til 1,84 pct. og i 2015 til 1,63 pct. Renten for 2016 udmeldes i november 2015. I budgetforslaget er kalkuleret med en forrentning svarende til 1,64 pct. (2015).

RENTER AF LANGFRISTET GÆLD

Udgifterne vedrører tidligere optagne eller overtagne prioritets- og kommunelån i forbindelse med finansiering af ejendoms køb, anlægsvirksomhed, sanering og energibesparende foranstaltninger mv. Renteudgiften kan fordeles på følgende aktiviteter:

1.000 kr.	R14	B15	B16	BO17	BO18	BO19
Selvejende sociale institutioner m. overenskomst m. kommunen	91	100	100	100	100	100
Øvrige låneforhold	6.490	10.343	5.685	6.662	5.572	6.042
I alt	6.581	10.443	5.785	6.762	5.672	6.142

Beløbene er i årenes priser

For renteudgifternes vedkommende er der taget hensyn til de nu budgetterede nettolåneoptagelser, herunder hjemtagelsestidspunkter. Kommunens låneportefølje består af dels variabelt forrentede lån, dels fastforrentede med en fordeling på ca. 70/30. Der er budgetteret med en årlig forrentning af kommunens variable lån på 2,0 % i hele budgetperioden.

KURSTAB OG KURSGEVINSTER

Økonomiudvalget har den 22. november 2011 godkendt, at der i forbindelse med garantistillelse for datterselskaber benyttes en provisionssats på p.t. 1 (én) procent pro anno af garantibeløbet, idet satsen i øvrigt justeres årligt ud fra markedsudviklingen.

Ud fra de godkendte garantistillelser er der budgetteret med følgende indtægter fra garantiprovision:

1.000 kr.	R14	B15	B16	BO17	BO18	BO19
Garantiprovision	-1.363	-800	-700	-600	-500	-500
Øvrige låneforhold	345	-	-	-	-	-
I alt	-1.018	-800	-700	-600	-500	-500

Beløbene er i årenes priser

TILSKUD OG UDLIGNING

Beregningen af de generelle tilskuds- og udligningsbeløb baserer sig på, at LTK vælger **statsgaranti i 2016**. P.t. er der et beregnet tab 9,1 mio. kr. set i forhold selvbudgettering af beløbene. Frem mod budgetvedtagelsen vil valget mellem statsgaranti og selvbudgettering løbende blive vurderet.

LTK's tilskuds- og udligningsbeløb samt indkomstskatteprovenu er i budgetforslaget budgetteret på baggrund af 2013-selvangivelserne.

2014-selvangivelserne vil primo september blive anvendt som grundlag for vurderingen af budgetteringen af kommunens tilskuds- og udligningsbeløb samt indkomstskatteprovenu, idet de fleste 2014-selvangivelser på dette tidspunkt forventes at være lignet.

Ordningen med kommunernes valg mellem 2 forskellige budgetteringsmetoder for budgetåret nemlig selvbudgettering og statsgaranti blev indført i 1996.

LTK har siden ordningens indførelse valgt selvbudgettering i nogle år og statsgaranti i andre år. Ved budgetvedtagelsen er den skønnede økonomiske konsekvens af valget af budgetteringsmetode blevet beregnet. I gennemsnit har budgetteringsmetodens skønnede økonomiske konsekvens ved budgetvedtagelsen afvejet med ca. 30 mio. kr. fra den endelige økonomiske konsekvens opgjort 3 år efter budgetåret.

De historiske erfaringer viser med andre ord, at kommunernes årlige valg mellem selvbudgettering og statsgaranti er meget usikre mht. de økonomiske konsekvenser. Ved budgetvedtagelsen kan kommunerne stilles store økonomiske gevinster i udsigt ved et givent valg af budgetteringsmetode. 3 år efter, når de endelige udskrivningsgrundlag og tilskuds- og udligningsbeløb opgøres, risikerer kommunerne, at valget var forkert, og den økonomiske gevinst er dermed måske væk eller forvandlet til et tab.

Hele denne usikkerhed skyldes, at kommunerne på baggrund af et udskrivningsgrundlag, der ligger 2-3 år før budgetåret i kombination med usikre fremskrivningsprocenter fra regeringen/KL, skal skønne over budgetårets udskrivningsgrundlag i egen kommune og på landsplan, herunder de udligningsmæssige konsekvenser heraf.

I de senere år har regeringens og KL's skøn for udviklingen i kommunernes udskrivningsgrundlag ofte været for optimistiske ved budgetlægningen sammenlignet med det endelige regnskabsresultat. Den historisk lave rente (som har resulteret i, at borgerne har haft lave udgifter til boliglån, og kommunerne har haft høje udskrivningsgrundlag pga. de lave fradrag) i kombination med den aktuelle økonomiske krise gjort det svært at skønne over udviklingen i kommunernes udskrivningsgrundlag og dermed gjort valgene mellem selvbudgettering og statsgaranti usikre for kommunerne.

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag og tilhørende tilskuds- og udligningsbeløb i 2016 er betinget af gennemførelsen af 2 lovforslag.

Ved beregningen af tilskuds- og udligningsbeløbene i budgetforslaget er det forudsat, at folketinget primo september 2015 gennemfører 2 lovforslag vedrørende dels et nyt refusionssystem på beskæftigelsesområdet, dels en tilpasning af udligningsystemet som følge af omlægningen af refusionssystemet på beskæftigelsesområdet.

I udligningssystemet betyder gennemførelsen af de 2 love:

- at udligningsniveauet i landsudligningen forhøjes fra 58 til 61 pct.
- at grænsen for overudligning forhøjes fra 92 til 93 pct.
- at udligningen for kommuner med et højt strukturelt underskud forstærkes, idet grænsen for tilskud til kommuner med et højt strukturelt underskud nedsættes fra 100 til 95 pct. af landsgennemsnittet.

En gennemførelse af de 2 love betyder samtidig, at der etableres en midlertidig kompensationsordning, der begrænser de enkelte kommuners beregnede tab/gevinster til henholdsvis 0,1 pct. og 0,2 pct. af beskatningsgrundlaget i 2016 og 2017 samt et loft, som yderligere begrænser de absolutte gevinster og tab til 10 mio. kr. i 2016 og til 20 mio. kr. i 2017.

ØKONOMIUDVALGET

RENTER OG FINANSIERING

Endvidere kan vanskeligt stillede kommuner med tab på refusionsomlægningen efter overgangsordninger ansøge om midler fra særtilskudspuljen.

Såfremt de 2 lovforslag **ikke** gennemføres udmelder Social- og Indenrigsministeriet nye statsgarantital for 2016 vedrørende udskrivningsgrundlag, tilskudsbeløb, udligningsbeløb og beskæftigelsestilskud svarende til de nuværende regler uden den midlertidige kompensationsordning.

Tilskuds- og udligningskontiene - Kontiene kan sammenfattes således:

1.000 kr.	R14	B15	B16	BO17	BO18	BO19
Bloktilskud.....	-176.883	-108.072	-73.012	-83.691	-58.489	-32.541
Heraf betinget balancetilskud	-29.055	-29.072	-29.196	-29.313	-29.709	-30.092
Lands- og hovedstadsudligning.....	498.852	566.081	637.101	714.156	768.116	829.169
Udligning af selskabsskat.....	6.492	-3.141	1.422	-9.152	-11.173	-13.037
Udligning vedr. udlændinge...	5.676	5.534	4.825	5.083	5.750	6.421
Tilskud til kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske problemer	11.172	7.254	7.579	7.812	8.084	8.374
Tilskud vedr. høj andel af borgere med sociale problemer		4.352	4.548	4.687	4.851	5.025
Udgifter til købsmoms	-156.806	-151.163	-158.751	-149.681	-138.135	-138.135
Refusion af købsmoms	156.806	151.163	158.751	149.681	138.135	138.135
Tilbagebetaling af refusion af købsmoms.....	3.161	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Tilskud/udligning (delsum 1)	348.470	476.008	586.463	642.895	721.139	807.411
Overgangsordning vedr. refusionsomlægning			-6.684	132		
Statstilskud vedr. ældreområdet	-8.244	-8.222	-8.149	-8.304	-8.461	-8.622
Andel af ny ældrepulje	-11.052	-11.018	-10.921	-11.128	-11.340	-11.555
Kommunalt udviklingsbidrag .	6.804	6.960	7.140	7.338	7.610	7.885
Beskæftigelsestilskud	-71.196	-69.720	-74.352	-74.352	-74.352	-74.352
Tilskud vedr. styrket kvalitet i daginstitutioner	-5.088	-5.258	-5.304	-5.405	-5.508	-5.613
Tilskud til omstilling af folkeskolen.....	-1.008	-1.000				
Tilskud vedr. styrkelse af kommunernes likviditet		-19.404	-14.592			
Øvrige ordninger (delsum 2)	-89.784	-107.662	-112.862	-91.719	-92.051	-92.257
I alt	258.686	368.346	473.601	551.176	629.088	715.154

Beløbene er i årenes priser

Kommunens budgetterede tilskuds- og udligningsbeløb i perioden 2016-2019 er beregnet ved hjælp af KL's tilskuds- og udligningsmodel, hvor der bl.a. er taget højde for konsekvenserne af regeringens og KL's aftale om kommunernes økonomi for 2016 af 3. juli 2015 samt KL's nye skøn for væksten i kommunernes udskrivningsgrundlag i perioden 2013-2019 af 10. august 2015.

Bloktilskud

Bloktilskuddet fordeles til kommunerne i forhold til kommunefolketallets andel af den samlede befolkning i hele landet. Før bloktilskuddet kommer til udbetaling til kommunerne reduceres det med bl.a. "statens" udgifter til dels finansieringen af landsudligningen, dels puljen til ugunstigt stillede kommuner. Disse udgifter er p.t. for 2016 skønnet til 58,1 mia. kr. En del af kommunens udgifter til udligningsordningerne er således skjulte, idet de figurerer som en reduktion af bloktilskuddet. For LTK svarer reduktionen (den skjulte udgift til landsudligningen) til et mistet bloktilskud på ca. 565 mio. kr.

Set i forhold til 2015 er LTK's andel af bloktilskuddet meget lavt i 2016 og endnu lavere i de efterfølgende år. Forklaringen på det lave bloktilskud i 2016 er dels de udligningsmæssige konsekvenser af refusionsomlægningen på beskæftigelsesområder, der mindsker bloktilskuddet til fordeling efter folketal, dels forventede øgede skatteindtægter hos kommunerne, der mindsker balancetilskuddet og dermed bloktilskuddet. I årene 2017-2019 er det forventningen om stadig stigende skatteindtægter hos kommunerne og dermed behovet for et endnu mindre balancetilskud, som medfører de meget lave bloktilskud til LTK.

KL forventer et negativt balancetilskud til kommunerne i alle årene 2016-2019 på hhv. 7,7, 17,4, 24,1 og 31,2 mia. kr.

Krav om overskud på den løbende drift i budgetåret og overslagsårene

Med udgangspunkt i budgetloven har økonomi- og indenrigsministeren indsat en bestemmelse i budget- og regnskabsbekendtgørelsen om, at der fra budget 2014 skal være overskud på den løbende drift i budgetåret og overslagsårene. Kravet skal understøtte princippet om en sund økonomistyring i den enkelte kommune, således at en kommune ikke finansierer løbende driftsudgifter ved forbrug af likviditet.

Bestemmelsen om overskud på den løbende drift er formuleret således, at indtægter fra skatter, tilskud mv. skal være større end serviceudgifterne, udgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet, udgifter til overførsler samt nettorentudgifter.

Betinget balancetilskud i 2016 omfatter serviceudgifterne og ikke anlægsudgifterne

Der er indført 2 håndtag i økonomiaftalen mellem regeringen og KL, som skal sikre, at kommunerne rent faktisk budgetterer i overensstemmelse med de aftalte udgiftsrammer. Udbetalingen af en del af kommunernes bloktilskud er således gjort betinget af, at kommunerne under ét ved budgetlægningen overholder dels rammen for serviceudgifterne dels rammen for bruttoanlægsudgifterne.

I praksis aftales hvert år en ramme for de kommunale serviceudgifter, mens der kun i nogle år tillige aftales en ramme for kommunernes anlægsudgifter. I 2016 er der således ingen ramme for anlægsudgifterne.

I økonomiaftalen for 2016 er udbetalingen af 3 mia. kr. af bloktilskuddet gjort betinget af, at kommunerne overholder serviceudgiftsrammerne. KL skønner et tilsvarende beløb i overslagsårene.

I 2016 har kommunernes eventuelle manglende overholdelse af det forudsatte anlægsniveau i økonomiaftalen ikke nogen betydning for udbetalingen af bloktilskuddet. I overslagsårene har KL forudsat, at 1 mia. kr. af bloktilskuddet bliver gjort betinget af aftaleoverholdelse vedrørende anlægsniveauet.

Hvis kommunerne under ét ikke overholder serviceudgiftsrammen, betyder ordningen, at ministeren ud fra kommunernes budgetadfærd kan afgøre, om den manglende udbetaling af bloktilskuddet skal bæres af kommunerne under ét eller kun af enkelte kommuner.

En eventuel manglende udbetaling af en del af bloktilskuddet som følge af en overskridelse af bruttoanlægsudgifterne vil blive afregnet kollektivt som en generel nedsættelse af bloktilskuddet. Dvs. i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede indbyggertal.

Størrelsen af det betingede bloktilskud for kommunerne under ét samt LTK andel af beløbene

1.000 kr.	B16	BO17	BO18	BO19
Serviceudgifter hele landet.....	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000
Anlægsudgifter hele landet.....	0	1.000.000	1.000.000	1.000.000
I alt	3.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000
Serviceudgifter / LTK's andel heraf	29.196	29.313	29.709	30.092
Anlægsudgifter / LTK's andel heraf.....	0	9.771	9.903	10.031
I alt LTK's andel.....	29.196	39.084	39.612	40.123

LTK's andel af det betingede balancetilskud vedrørende serviceudgiftsrammen udgør 29,1 mio. kr. i 2016 stigende til 30,1 mio. kr. i 2019.

LTK's andel af det betingede balancetilskud vedrørende rammen for bruttoanlægsudgifterne udgør 0 kr. i 2016 og knap 10 mio. kr. i overslagsårene.

I budgetforslaget er der ikke afsat nogen midler til dækning af en sanktion som konsekvens af kommunernes eventuelle manglende overholdelse af de aftalte serviceudgifts- og anlægsrammer. Med andre ord er det forudsat, at kommunerne overholder 2016-økonomiaftalen samt de fremtidige årlige økonomiaftaler mellem regeringen og KL.

Regnskabssanktion vedrørende serviceudgifterne for 2016

For at få kommunerne til at budgettere serviceudgifterne i overensstemmelse med udgiftsniveauet i økonomiaftalen er en del af udbetalingen af bloktilskuddet gjort betinget, jævnfør ovenfor.

Kommunerne bliver dog ikke alene målt på om de ved budgetlægningen budgetterer serviceudgifterne i overensstemmelse med økonomiaftalen.

Med virkning fra og med regnskabet for 2012 indførtes en ordning, som indebærer, at hvis de kommunale serviceudgifter for kommunerne under ét ved regnskabsaflæggelsen overskrider de aftalte økonomiske rammer, nedsættes bloktilskuddet i det følgende år tilsvarende. For 2016 tager en eventuel regnskabssanktion udgangspunkt i det budgetlagte udgiftsniveau. Nedsættelsen vil ske som en kombination af individuelle og kollektive nedsættelser.

40 pct. af nedsættelsen vil blive afregnet kollektivt for kommunerne under ét som en generel nedsættelse af bloktilskuddet, mens 60 pct. vil blive afregnet individuelt for de kommuner, som har overskredet deres budgetter. Den individuelle modregning opgøres i forhold til størrelsen af den enkelte kommunes budgetoverskridelse.

Ved den endelige opgørelse af de kommunale regnskaber, som vil blive foretaget om foråret i året efter regnskabsåret, skal der foretages de nødvendige korrektioner ved sammenligning af budget og regnskab. Der skal korrigeres for eventuelle ændringer i regler og opgaver, som er gennemført efter kommunernes budgetlægning. Endvidere kan der bl.a. være tale om korrektioner for ændrede forudsætninger om pris- og lønudviklingen i den kommunale sektor.

Ingen regnskabssanktion vedrørende bruttoanlægsudgifterne for 2016

I 2016 er udbetalingen af en del af bloktilskuddet ikke gjort betinget af, at kommunerne overholder et aftalt anlægsniveau for bruttoanlægsudgifterne. P.t. er der derfor heller ingen regnskabssanktion for så vidt angår kommunernes anlægsniveau. Det er imidlertid forudsat, at kommunerne i fællesskab arbejder for at overholde det aftalte anlægsniveau.

Landsudligning og hovedstadsudligning

Selvom staten i princippet har overtaget finansieringen af landsudligningen via et fradrag i bloktilskuddet til kommunerne, er der alligevel 9 kommuner i 2016 (heriblandt LTK), som derudover bidrager særskilt til finansieringen af landsudligningen (pga. store beregnede skatteindtægter set i forhold til et beregnet udgiftsniveau). LTK er p.t. skønnet til at skulle betale 359,7 mio. kr. i 2016 i særskilt bidrag til landsudligningen.

Fakta om tilskuds- og udligningssystemet

Tilskuds- og udligningssystemets bygger på nettoudligning. Nettoudligning indebærer, at en kommune er i en økonomisk ugunstig situation, hvis kommunens beregnede udgiftsbehov overstiger de beregnede skatteindtægter. En sådan kommune vil derfor modtage et tilskud. Omvendt skal en kommune bidrage til tilskuds- og udligningssystemet, hvis dens beregnede udgiftsbehov er lavere end de beregnede skatteindtægter.

I landsudligningen er udligningsniveauet 61 pct. En væsentlig del af bloktilskuddet anvendes til finansiering af landsudligningen, og ordningen er derfor ikke mellemkommunal. I hovedstadsudligningen er udligningsniveauet 27 pct., og ordningen er mellemkommunal, dvs. at der her er tale om omfordeling mellem kommunerne i hovedstadsområdet.

Samlet set vil en kommune, som er omfattet af hovedstadsudligningen (som LTK), således være omfattet af et udligningsniveau på 88pct.

Overudligningsgrænsen er fra og med 2016 på 93 pct. Det er primært kommuner i Hovedstadsområdet (heriblandt LTK), som er omfattet af overudligningen. Overudligningen sikrer, at en kommune altid kan beholde 7 pct. af en fremgang i udskrivningsgrundlaget.

Efterreguleringer

Hvis en kommune vælger at selvbudgettere et givent indkomstår efterreguleres udligningsbeløbene 3 år efter indkomståret. Ved valg af statsgaranti i et givent indkomstår efterreguleres udligningsbeløbene ikke 3 år efter indkomståret.

Da LTK har valgt statsgaranti i årene 2011-2015 indgår ingen efterreguleringer i årene 2016-2018. Det foreløbige valg af statsgaranti i 2016 betyder ligeledes, at der ikke indgår nogen budgetteret efterregulering i 2019.

Udligning af selskabsskat

Det kommunale provenu af selskabsskat udlignes i en særskilt udligning af selskabsskat, hvor 50 pct. af forskellen mellem en kommunes provenu af selskabsskat pr. indbygger og landsgennemsnittet pr. indbygger udlignes.

Det vil sige, at de kommuner, hvor provenuet af selskabsskat pr. indbygger er lavere end landsgennemsnittet pr. indbygger, modtager et tilskud pr. indbygger svarende til 50 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger og landsgennemsnittet. Omvendt skal de kommuner, hvor provenuet af selskabsskat pr. indbygger er højere end landsgennemsnittet, betale et bidrag pr. indbygger svarende til 50 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger og landsgennemsnittet.

LTK's budgetterede provenu fra selskabsskat i årene 2017-2019 ligger på et niveau, der ligger under landsgennemsnittet målt pr. borger. Derfor modtager LTK penge fra denne udligningsordning i årene 2017-2019.

Udligning vedr. udlændinge

I udligningsordningen vedr. udlændinge – dvs. udligning vedrørende indvandrere, flygtninge og efterkommere - ydes der et generelt tilskud til dækning af merudgifter vedrørende indvandrere, flygtninge og efterkommere. Denne ordning tager sigte på generelle merudgifter såsom rådgivning, administration, bibliotek og fritid, sociale og sundhedsmæssige udgifter vedr. børn m.m., samt merudgifter til danskundervisning af voksne og til folkeskoleundervisning.

Tilskud vedr. ekstraordinært antal flygtninge

Regeringen og KL er enige om at udmønte 125 mio. kr. til investeringer i kommunerne i forbindelse med modtagelse og integration som følge af et ekstraordinært antal flygtninge og familiesammenførte i kommunerne.

Der ydes endvidere et ekstraordinært integrationstilskud på 200 mio. kr. i 2016 til at håndtere det ekstraordinært høje antal flygtninge.

Fordelingen af disse tilskud indgår ikke i budgetforslaget, idet tilskuddet først bliver udmeldt senere.

Tilskud til kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske problemer

Kommunerne i hovedstadsområdet bidrager med 0,08 pct. af deres beskatningsgrundlag til finansiering af dels puljen til kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske problemer (hertil anvendes 0,05 pct. af hovedstadskommunernes beskatningsgrundlag), dels den nye pulje til kommuner med en høj andel af borgere med sociale problemer i visse bydele (hertil anvendes 0,03 pct. af hovedstadskommunernes beskatningsgrundlag til delvis finansiering af puljen).

Puljen til kommuner med særlige økonomiske problemer udgør i 2016 210,4 mio. kr. Som en del af aftalen af 19. maj 2005 om de økonomiske vilkår for sammenlægningen af de tidligere Farum og Værløse Kommuner, ydes Furesø kommune et tilskud på 68,7 mio. kr. i 2016. Det resterende puljebeløb fordeles efter ansøgninger.

Tilskud til kommuner med en høj andel af borgere med sociale problemer

Puljen til kommuner med en høj andel af borgere med sociale problemer i visse bydele udgør 419,9 mio. kr. i 2016. Puljen vil typisk være rette mod større byer med sociale problemer i visse bydele. Puljen kan søges af alle landets kommuner, hvor der forekommer denne type problemer i et større og koncentreret omfang.

Købsmoms

Momsudligningsordningen blev i sin tid indført for at skabe konkurrenceneutralitet mellem kommunal produktion og levering fra private virksomheder. Staten har refunderet kommunernes udgifter til købsmoms siden 2007. Som følge af statens overtagelse af finansieringen af ordningen er der foretaget en engangsreduktion af bloktilskuddet på 10,6 mia. kr. årligt i 2007.

Tilbagebetaling af refusion af købsmoms vedrører moms i forbindelse med indtægtsdækket virksomhed (huslejeindtægter). Huslejeindtægter er undtaget fra den normale momsudligning ved, at der i stedet for beregnes 7,5 % af de bogførte egne huslejeindtægter, der herefter fragår ved den månedlige afregning af købsmoms til refusion.

Overgangsordning vedr. refusionsomlægning

For at afbøde de samlede økonomiske konsekvenser af omlægningen af refusionssystemet på beskæftigelsesområdet herunder de udligningsmæssige konsekvenser heraf er der i 2016 og 2017 etableret en midlertidig kompensationsordning, der begrænser de enkelte kommuners beregnede tab/gevinster til henholdsvis 0,1 pct. og 0,2 pct. af beskatningsgrundlaget i 2016 og 2017 samt et loft, som yderligere begrænser de absolutte gevinster og tab til 10 mio.kr. i 2016 og til 20 mio. kr. i 2017.

LTK modtager i 2016 6,7 mio. kr. via denne ordning - svarende til at kommunens samlede beregnede tab i 2016 udgør 16,7 mio. kr.

Tilskud fra Kvalitetsfonden

Regeringen har etableret en kvalitetsfond på i alt 22 mia. kr. til statslig medfinansiering af kommunale investeringer i perioden 2009-2018. Formålet med kvalitetsfonden er at løfte investeringsniveauet (dvs. de fysiske rammer) på de borgernære serviceområder: dagtilbud, folkeskolen, ældreområdet (ekskl. kommunale ældreboliger) og fritidsfaciliteter til børn og unge.

I 2016 udmøntes 2 mia. kr. fra kvalitetsfonden til kommunerne. De tidligere krav om kommunal medfinansiering samt deponering af uforbrugte midler blev ophævet med virkning fra 1. januar 2014. Kvalitetsfondsmidlerne er siden da blevet fordelt som en del af bloktilskuddet.

Der er udbetalt følgende beløb fra fonden (beløb i mia. kr.):

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*)	2018*)
1	4	2	2	2	2	2	2	2	2

*) I årene 2017 og 2018 forventer KL, at der årligt udbetales 2 mia. kr. fra fonden.

Statstilskud vedr. ældreområdet

Hensigten med tilskuddet er et generelt løft af ældreplejen. Tilskuddet blev indført med virkning fra og med 2002. Tilskudspuljen reguleres årligt med den forventede kommunale pris- og lønudvikling. Tilskudspuljen fordeles til kommunerne efter en demografisk fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet.

Andel af ny ældrepulje

Hensigten med tilskuddet er at få styrket kvaliteten i ældreplejen. Tilskuddet blev indført med virkning fra og med 2007. Tilskudspuljen reguleres ligeledes årligt med den forventede kommunale pris- og lønudvikling. Tilskudspuljen fordeles til kommunerne efter en demografisk fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet.

Kommunalt bidrag til regionerne

Kommunernes udviklingsbidrag til regionerne udgør 129 kr. pr. indbygger i 2016.

Beskæftigelsestilskud

Økonomi- og Indenrigsministeriet udmelder et foreløbigt beskæftigelsestilskud til kommunerne i året før tilskudsåret. Beskæftigelsestilskuddet midtvejsreguleres i tilskudsåret og efterreguleres året efter tilskudsåret.

Beskæftigelsestilskuddet består af:

1. Et grundtilskud, som svarer til den enkelte kommunes samlede tilskud i året to år før tilskudsåret opreguleret til tilskudsårets forventede pris- og lønniveau og reguleret for ændringer i love og regler på de områder, der er omfattet af beskæftigelsestilskuddet.

2. Et merudgiftsbehov, der for kommunernes under ét beregnes som forskellen mellem kommunernes grundtilskud og de skønnede kommunale nettoudgifter for tilskudsåret.

Tilskud vedr. styrket kvalitet i daginstitutioner

I forlængelse af finansloven for 2012 er der afsat et tilskud til bedre normeringer og kvalitet i dagtilbud fra 2013 og frem. Tilskuddet, der i 2016 udgør 524,9 mio. kr., fordeles ud fra den enkelte kommunes andel af det skønnede antallet af 0-5-årige børn i kommunerne pr. 1. januar 2016.

LTK's tilskud udgør 5,3 mio. kr. i 2016 stigende til 5,6 mio. kr. i 2019.

Tilskud til omstilling af folkeskolen

I kommuneaftalen for 2014 indgik, at kommunernes bloktilskud løftes ekstraordinært med 300 mio. kr. i 2014, 600 mio. kr. i 2015 og 2016 samt 300 mio. kr. i 2017 i lyset af de omstillingsudfordringer, som kommunerne står over for lokalt på folkeskoleområdet.

Det ekstraordinære løft af bloktilskuddet fordeles på baggrund af objektive kriterier for kommuner med økonomiske udfordringer.

Tilskudspuljen for 2016 på 600 mio. kr. er fordelt til kommuner, der har et beskatningsgrundlag pr. indbygger under landsgennemsnit efter følgende kriterier:

- 225 mio. kr. fordeles til kommuner efter kriterier for et relativt lavt potentiale for øget brug af lærerpersonale til undervisning, men også et højt behov for øget antal undervisningstimer,
- 225 mio. kr. fordeles til kommuner med et vanskeligere udgangspunkt for en effektiv skolestruktur på grund af lav befolkningstæthed samt
- 150 mio. kr. til kommuner med et relativt lavt potentiale for frigørelse af midler ved reduceret pasningsbehov i SFO, fritidshjem og klubtilbud.

Tilskuddene er fordelt efter antal folkeskoleelever i de kommuner, der opfylder kriterierne. LTK modtager ikke noget tilskud i 2016.

Tilskud til styrkelse af kommunernes likviditet

Det indgår i aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2016, at der i 2016 ydes et ekstraordinært finansieringstilskud på 3.500 mio. kr. Tilskuddet fordeles på følgende måde:

- 1,5 mia. kr. fordeles som grundtilskud til alle kommuner fordelt efter indbyggertal.
- 1 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et strukturelt underskud pr. indbygger over landsgennemsnittet.
- 1 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et beskatningsgrundlag (statsgaranti) under 170.000 kr. pr. indbygger.

LTK modtager 14,6 mio. kr. i 2016.

SKATTER

Skattestoppet fortsætter i 2016

Det indgår i økonomiaftalen for 2016, at den kommunale skatteudskrivning i 2016 er uændret i forhold til 2015 for kommunerne under ét. Det betyder, at hvis nogle kommuner ønsker at hæve skatten, skal andre kommuner nedsætte skatten tilsvarende. Ellers træder sanktionssystemet i kraft.

Det er skatteudskrivningen for kommunal indkomstskat, grundskyld og dækningsafgift af forretnings-ejendomme, der samlet er omfattet af skattesanktionen.

Ramme på 200 mio. kr. til skatteforhøjelser

Det indgår dog også i økonomiaftalen mellem regeringen og KL, at nogle kommuner skal have mulighed for at forhøje skatten inden for en ramme på 200 mio. kr. Ordningen indebærer, at kommunerne kan søge Social- og Indenrigsministeriet om fritagelse for en eventuel individuel sanktion som følge af en samlet kommunal skatteforhøjelse for 2016.

Der vil ved fordelingen af puljen blive lagt vægt på følgende forhold: Driftsmæssig ubalance (hvor den driftsmæssige balance defineres som forskellen mellem kommunens driftsudgifter på det skattefinansierede område og kommunens nettoindtægter fra skatter, tilskud, udligning og renter), udgiftspres fra demografiske forskydninger (herunder særligt som følge af høj vækst i antal børn og/eller ældre), udgiftspres på overførselsområdet (som følge af udviklingen i udgifter til blandt andet førtidspension og kontanthjælp), udfordringer i forhold til den kommunale indtægtsside (herunder skatteindtægterne) og strukturel ubalance i kommunens økonomi i øvrigt.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at hvis der for 2016 sker en skatteforhøjelse for kommunerne under ét, vil der i medfør af gældende lov ske en modgående regulering af bloktilskuddet svarende til overskridelsen. De kommuner, der på forhånd har fået en andel af rammen for skatteforhøjelser, og som vedtager en skatteforhøjelse i overensstemmelse hermed, vil blive friholdt for en eventuel individuel modregning som følge af en samlet skatteforhøjelse.

Ansøgningsfristen er den 3. september 2015, idet ministeriet vil bestræbe sig på at give svar på ansøgningerne senest den 18. september 2015.

Tilskud til skattnedsættelser i 2016 – ramme på 200 mio. kr.

For at skabe plads til ovenstående skatteforhøjelser inden for et uændret beskatningsniveau for kommunerne under ét forudsættes det, at andre kommuner sætter skatten ned svarende til i alt 200 mio. kr.

For 2016 etableres derfor en tilskudsordning til de kommuner, der nedsætter 2016-skatten. Tilskudsrammen udgør 150 mio. kr. i 2016, 100 mio. kr. i 2017 og 2018 og 50 mio. kr. i 2019. Tilskuddet til den enkelte kommune kan højst udgøre 75 pct. af provenutabet i 2016, 50 pct. i 2017 og 2018 og 25 pct. i 2019.

Tilskuddet beregnes med udgangspunkt i de nævnte procenter. Men hvis der gennemføres skattnedsættelser på mere end 200 mio. kr., reduceres tilskuddet for de kommuner, der har de absolut set største beregnede tilskud.

Provenutabet for den enkelte kommune opgøres som den samlede provenuændring for kommunen som følge af ændringer i udskrivningsprocenten, grundskyldspromillen og promillen for udskrivning af dækningsafgift af erhvervsjendomme.

Provenutabet korrigeres for ændringer i kommunes medfinansiering af det skrå skatteloft og kommunens overudligningsbeløb som følger af skattnedsættelsen.

Hvis en af de omfattede kommuner i perioden 2017-2019 igen forhøjer skatten, vil tilskuddet til kommunen bortfalde. Kommunen vil heller ikke i en periode på 5 år være omfattet af den såkaldte

”frit lejde” bestemmelse, som fritager kommuner, der tidligere har nedsat skatten, for eventuelle individuelle sanktioner i forbindelse med en skattestigning.

Der skal ikke ansøges om tilskud til skatteenedsættelser. Tilskuddet fordeles på baggrund af de skatteenedsættelser, der vedtages med budget 2016.

Sanktionsbestemmelsen vedrørende skattestigninger

Med virkning fra 2009 blev indført en sanktionslov, som betyder, at den enkelte kommune samt kommuner i fællesskab straffes, hvis kommunerne under ét ikke overholder skattestoppet, jævnfør nedenstående.

	Konsekvens hvis skattestoppet ikke overholdes	
	Den enkelte kommune	Samtlige kommuner
1. år	75 pct. af kommunens skattestigning inddrages via en reduktion af <u>kommunens</u> bloktilskud	De resterende 25 pct. af skattestigningen inddrages via en <u>generel reduktion af bloktilskuddet</u>
2. og 3. år	50 pct. af kommunens skattestigning inddrages via en reduktion af <u>kommunens</u> bloktilskud	De resterende 50 pct. af skattestigningen inddrages via en <u>generel reduktion af bloktilskuddet</u>
4. år	25 pct. af kommunens skattestigning inddrages via en reduktion af <u>kommunens</u> bloktilskud	De resterende 75 pct. af skattestigningen inddrages via en <u>generel reduktion af bloktilskuddet</u>
Efterflg. år	Intet af kommunens skattestigning inddrages via en reduktion af <u>kommunens</u> bloktilskud	100 pct. af skattestigningen inddrages via en <u>generel reduktion af bloktilskuddet</u>

Hvis LTK er den eneste kommune i landet som hæver skatten, vil regeringens sanktionslov i praksis betyde, at LTK ved skattestigningen første år mister ca. 75,3 pct. af merskatteprovenuet, andet og tredje år mistes ca. 50,5 pct. af merskatteprovenuet, fjerde år mister ca. 25,7 pct. af merskatteprovenuet og de efterfølgende år mistes kun ca. 1,0 pct. af merskatteprovenuet. Hvis andre kommuner hæver skatten, og ingen andre sænker den, vil LTK for hver 1 mio. kr. skatten hæves ud over skattestoppet miste ca. 2.465 kr. første år, 4.931 kr. andet og tredje år, 7.396 kr. fjerde år og 9.861 kr. i de efterfølgende år.

Hvad er merprovenuet ved en ændring af LTK's udskrivningsprocent?

I nedenstående oversigt er vist konsekvenserne af en forhøjelse af LTK's udskrivningsprocent med 0,1 pct. før og efter skattesanktion.

	2016	2017	2018	2019	2020	Gennemsnit
Skatteprovenu:	-12,9	-13,2	-13,7	-14,2	-14,7	-13,7
Skrå skatteloft	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Overudligning	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
I alt før sanktion:	-9,5	-9,8	-10,3	-10,8	-11,3	-10,3
Sanktion	7,1	5,0	5,2	2,8	0,1	4,0
I alt efter sanktion:	-2,4	-4,8	-5,1	-8,0	-11,2	-6,3

Beløb i mio. kr. - = merprovenu + = mindreprovenu

Forhøjes udskrivningsprocenten med 0,1 pct. er den gennemsnitlige årlige gevinst 10,3 mio. kr. såfremt kommunen ikke rammes af en skattesanktion på grund af skatteforhøjelsen. Hvis kommunen rammes af en sanktion reduceres den gennemsnitlige årlige gevinst til 6,3 mio. kr.

Forhøjes uskrivningsprocenten med yderligere 0,1 pct. er de beregnede effekter dobbelt så store. Endnu en forhøjelse på 0,1 pct. medfører at de beregnede effekter bliver 3 gange så store osv.

Regnemethoden gælder for forhøjelser af kommunens nuværende udskrivningsprocent med op til 1,2 pct. til i alt 24,9 pct. Herefter har kommunen intet overudligningsbeløb at miste, hvorved en yderligere skatteforhøjelse vil have større effekt. Ved en udskrivningsprocent på over 24,87 vil kommunen dog skulle bidrage til finansieringen af det såkaldte skrå skatteloft, hvilket vil nedsætte incitamentet til yderligere skattestigninger.

Der er ikke nogen sanktion for nedsættelser af udskrivningsprocenten. En nedsættelse af kommunens udskrivningsprocent med 0,1 pct. vil derfor (jævnfør ovenstående oversigt, hvor fortegnene vendes ved en skattenedsættelse) give et gennemsnitligt tab på 10,3 mio. kr. Nedsættes udskrivningsprocenten med yderligere 0,1 pct. er effekten dobbelt så stor nemlig 20,6 mio. kr. osv.

Hvad er merprovenuet ved en ændring af LTK's grundskyldspromille?

I nedenstående oversigt er vist konsekvenserne af en forhøjelse af LTK's grundskyldspromille med 1,0 promille før og efter skattesanktion.

	2016	2017	2018	2019	2029	Gennemsnit
Skatteprovenu	-22,3	-23,2	-24,0	-24,8	-25,4	-23,9
Sanktion	16,8	11,7	12,1	6,4	0,3	9,5
I alt efter sanktion	-5,5	-11,5	-11,9	-18,4	-25,1	-14,5

Beløb i mio. kr. - = merprovenu + = mindreprovenu

Forhøjes grundskyldspromillen med 1,0 promille er den gennemsnitlige årlige gevinst 23,9 mio. kr. såfremt kommunen ikke rammes af en skattesanktion på grund af skatteforhøjelsen. Hvis kommunen rammes af en sanktion reduceres den gennemsnitlige årlige gevinst til 14,5 mio. kr.

Forhøjes grundskyldspromillen med yderligere 1,0 promille er de beregnede effekter dobbelt så store. Endnu en forhøjelse på 1,0 promille medfører at de beregnede effekter bliver 3 gange så store osv.

Der er ikke nogen sanktion for nedsættelser af grundskyldspromillen. En nedsættelse af kommunens grundskyldspromille med 1,0 promille vil derfor (jævnfør ovenstående oversigt, hvor fortegnene vendes ved en skattenedsættelse) give et gennemsnitligt tab på 23,9 mio. kr. Nedsættes grundskyldspromillen med yderligere 1,0 promille er effekten dobbelt så stor osv.

Statsgarantien for 2016

Social- og Indenrigsministeriet har den 13. juli 2015 givet kommunerne besked om deres statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2016.

Statsgarantien for 2016 beregnes med udgangspunkt i den endelige majafregning for indkomståret 2013. For at det statsgaranterede udskrivningsgrundlag bedst muligt afspejler det faktiske udskrivningsgrundlag i hver enkelt kommune i 2016, korrigeres det kommunale udskrivningsgrundlag i 2013 for større ændringer af skattereglerne siden 2013.

Statsgarantien for 2016 fremkommer herefter ved at gange det korrigerede udskrivningsgrundlag for 2013 med statsgarantiprocenten på 10,1 pct., der udtrykker statens forventninger til udviklingen i det kommunale udskrivningsgrundlag fra 2013 til 2016.

Skattekontiene - Kontiene kan sammenfattes således:

1.000 kr.	R14	B15	B16	BO17	BO18	BO19
Indkomstskat, forskudsbeløb	-2.824.104	-2.925.515	-3.049.862	-3.137.812	-3.245.918	-3.364.801
Selskabsskat.....	-60.302	-50.769	-65.491	-48.500	-48.500	-48.500
Skat fra udenlandske forskere	-10.057	-6.594	-6.594	-6.594	-6.594	-6.594
Andel af skat fra dødsboer	-3.034	-5.170	-9.543	-3.000	-3.000	-3.000
Grundskyld	-443.027	-460.684	-477.509	-486.054	-492.210	-507.849
Skattepulje vedr. grundskyldsnedsettelse i 2015		-3.938	-2.724	-2.724	-1.356	
Dækningsafgift offentlige ejendommers grundværdi.....	-10.938	-10.707	-10.400	-10.400	-10.400	-10.400
Dækningsafgift offentlige ejendommers forskelsværdi.....	-11.198	-14.000	-14.000	-14.000	-14.000	-14.000
Dækningsafgift forretningsjendommers forskelsbeløb	-66.717	-67.800	-67.800	-67.800	-72.800 *)	-72.800 *)
I alt nettoprovenu	-3.429.377	-3.545.177	-3.703.923	-3.776.884	-3.894.778	-4.027.944

Beløbene er i årenes priser *) der er indlagt en indtægt på 5,0 mio. kr. pga. opførelsen af 2 større byggerier

De budgetterede indkomstskatteprovenuier i perioden 2016-2019 er beregnet ud fra den af kommunalbestyrelsen vedtagne udskrivningsprocent på 23,7.

Den budgetterede grundskyld i perioden 2015-2018 er beregnet ud fra den politiske beslutning om at sænke grundskylden med en halv promille årligt. Dvs. hvor grundskyldspromillen udgjorde 22,485 i 2015 udgør den i budgetforslaget i perioden 2016 til 2019 henholdsvis 21,985, 21,485, 20,985 og 20,985.

Mindreprovenuet som følge af grundskyldsnedsettelsen med en halv promille årligt udgør i perioden 2016-2019 henholdsvis 11,1, 23,2, 36,1 og 37,2 mio. kr. I budgetforslaget er ikke indregnet noget beløb fra 2016-skattepuljen, som følge af kommunens skatenedsettelse, idet beløbet først udmeldes efter kommunernes budgetvedtagelse – se ovenstående afsnit om skattepuljen.

Indkomstskat - forskudsbeløb

1.000 kr.	R14	B15	B16	BO17	BO18	BO19
Udskrivningsprocent	23,7	23,7	23,7	23,7	23,7	23,7
Udskrivningsgrundlag	11.916.051	12.343.945	12.868.616	13.239.713	13.695.855	14.197.471
Forskudsbeløb.....	2.824.104	2.925.515	3.049.862	3.137.812	3.245.918	3.364.801

Beløbene er i årenes priser

Kommunen har p.t. budgetteret med statsgarantien i 2016.

ØKONOMIUDVALGET

RENTER OG FINANSIERING

Statsgarantien fastsættes kun for ét år ad gangen. Dvs. kommunens indkomstskatteprovenu i 2016 fremkommer ved at gange det statsgaranterede udskrivningsgrundlag med kommunens udskrivningsprocent. Tilsvarende er udligningsbeløbene i 2016 beregnet ud fra de statsgaranterede beløb. For kommuner, som vælger det statsgaranterede grundlag, vil der ikke blive foretaget efterreguleringer af skat, tilskud og udligningsbeløb.

Overslagsårene er omvendt altid selvbudgetterede. Dvs. både udskrivningsgrundlaget og de dertil hørende tilskuds- og udligningsbeløb i 2017-2019 bygger på kommunens egne skøn for beløbsstørrelserne.

LTK har valgt hhv. statsgarantien og selvbudgettering i følgende år:

Statsgaranti	1996-1998		2004-2005		2009-2015
Selvbudgettering		1999-2003		2006-2008	

Der kan være store kræfter på spil ved de årlige valg mellem selvbudgettering og statsgaranti. Til belysning heraf kan nævnes, at valget af statsgaranti i 2009 gav kommunen en faktisk gevinst på 135,9 mio. kr., hvilket skal sammenholdes med den budgetterede gevinst ved budgetvedtagelsen på 37,2 mio. kr. Altså en forskydning på 98,7 mio. kr.

Interessen blandt kommunerne for at selvbudgettere udskrivningsgrundlaget har været aftagende i de senere år dels pga. den meget usikre økonomiske situation, dels pga. risikoen for meget store efterreguleringer i millionklassen som følge af et selvbudgetteringsvalg. I 2009 valgte 19 kommuner selvbudgettering, mens antallet var 6 i 2010, 8 i 2011, 1 i 2012, ingen i 2013, 2 i 2014 og ingen i 2015.

I perioden 1996 til 2015 har LTK p.t. samlet vundet 211,1 mio. kr. ved de årlige valg mellem selvbudgettering og statsgaranti. Hertil skal bemærkes, at der stadig er stor usikkerhed med hensyn til resultatet af valgene af statsgaranti i årene 2014 og 2015, hvor kommunen p.t. står til hhv. 32,6 mio. kr. i gevinst vedr. 2014 og et tab på 6,1 mio. kr. vedr. 2015.

Udskrivningsgrundlaget 2016-2019 er beregnet ved hjælp af KL's skatteprognose. Udgangspunktet for beregningen af indkomstskatterne 2016-2019 er p.t. 2013-selvangivelserne og KL's seneste indkomst- og fradragsskøn.

Den skønnede udvikling i indkomstgrundlaget og folketallet for hele landet (KL's skøn), hovedstadsområdet (KL's skøn) og LTK (kommunens egne skøn og med statsgaranti i 2015 og 2016) fremgår af nedenstående oversigt:

År	Procentvis udvikling i indkomstgrundlaget			Procentvis udvikling i folketallet		
	Landet	Hovedstaden	LTK	Landet	Hovedstaden	LTK
2015/2016	3,1	3,6	3,7	0,5	1,1	0,8
2016/2017	3,0	3,5	3,1	0,4	1,0	0,9
2017/2018	2,9	3,3	2,2	0,4	0,9	1,8
2018/2019	3,0	3,3	3,3	0,4	0,8	1,7

Som det fremgår af ovenstående oversigt, forventer KL større indkomst- og befolkningsmæssig vækst i hovedstadsområdet end i det øvrige land. I LTK forventes en lidt lavere vækst i folketallet fra 2015 til 2017 i sammenligning med hovedstadsområdet, mens det forholder sig omvendt de 2 efterfølgende år, hvilket kan tilskrives LTK's boligudbygningsplan. Udviklingen i kommunens folketal svarer til tallene i kommunens seneste befolkningsprognose for årene 2015-2026.

Udviklingen i LTK's udskrivningsgrundlag forventes i perioden 2015 til 2019 (bortset fra 2016 og 2019) at ligger under KL's skøn for udviklingen i hovedstadsområdet, hvilket primært kan tilskrives forskellene i den forventede befolkningsudvikling og aldersfordelingen hos nytilflytterne.

De kommuner, som vælger at selvbudgettere 2016-udskrivningsgrundlaget, får på grundlag af maj-opgørelsen i 2018 (som således foreligger 1 år og 4 måneder efter indkomståret) efterreguleret indkomstskatten i 2019 med lige store rater i januar, februar og marts. Et indkomstår bliver kun efterreguleret en gang.

Indkomstskat – afregning af forskelsbeløb vedr. tidligere år

Hvis en kommune vælger at selvbudgettere et givent indkomstår efterreguleres det udbetalte forskudsbeløb vedrørende indkomstskatten 3 år efter indkomståret. Ved valg af statsgaranti i et givent indkomstår efterreguleres forskudsbeløbene ikke 3 år efter indkomståret.

Da LTK har valgt statsgaranti i årene 2011-2015 indgår ingen efterreguleringer i årene 2016-2018. Det foreløbige valg af statsgaranti i 2016 betyder ligeledes, at der ikke indgår nogen budgetteret efterregulering i 2019.

Selskabsskat

Selskabsskatterne afregnes endeligt tre år efter indkomståret. Selskaberne har siden indkomståret 2007 betalt 25 pct. i selskabsskat. Heraf får kommunerne 1/8 (dvs. 13,41 pct.). Der er fra og med budget 2007 indført en mellemkommunal udligning af selskabsskat, jævnfør tidligere under udligning af selskabsskat.

Med regeringens vækstplan fra april 2013 har Folketinget vedtaget at sænke selskabsskatten gradvist til 22 pct.

Procent	2013	2014	2015	2016	2017
Selskabsskattesats	25,0	24,5	23,5	22,0	22,0

I 2016 afregnes provenuet fra selskabsskat for indkomståret 2013 til kommunerne efter viderefordeling og udligning. Nedsættelsen af selskabsskattesatsen ville derfor først sænke kommunernes provenu fra selskabsskatten fra 2017.

Provenutabet ville være størst i kommuner med de relativt største indtægter fra selskabsskatten. Regeringens Vækstplan 2014 neutraliserer provenutabet for den enkelte kommune af nedsættelsen af selskabsskatten ved at øge den kommunale andel af selskabsskatten. Det sker for at fastholde kommunernes økonomiske motivation til at fastholde og tiltrække virksomheder. Samlet set vil kommunerne under ét derfor være upåvirket af den lavere selskabsskattesats.

Statens provenuvurdering i 2016-2019 er baseret på statslige tal for selskabsskatten i 2013 og skøn over væksten i selskabsindkomsterne i 2013-2016, jævnfør nedenstående tabel.

Statens og LTK's forventninger til udviklingen i selskabsskatteprovenuets fra 2016 til 2019 fremgår af nedenstående:

	2015 / 2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Statens skøn	9,35 pct.	6,14 pct.	4,59 pct.	3,88 pct.
LTK's skøn	Faktisk opgørelse af 2013-selskabsskatten ultimo maj 2015	0 pct.	0 pct.	0 pct.

Den faktiske opgørelse af 2013-selskabsskatten viser, at LTK i 2016 får et provenu på 65,5 mio. kr. Fratrækkes dette beløb dels en ekstraordinær stor skattebetaling i 2013 fra et enkelt selskab, dels positive efterreguleringsbeløb vedrørende tidligere skatteår fås et provenu på 48,5 mio. kr. - svarende til den budgetterede indtægt i kommunens budget i årene 2017-2019. Pga. selskabsskattens uforudsigelighed er budgetteret med dette lave provenu i årene 2017-2019.

Det budgetterede lave niveau for kommunens selskabsskat medfører, at kommunen modtager penge fra udligningsordningen vedrørende selskabsskatten i årene 2017-2019, jævnfør tidligere.

Social- og Indenrigsministeriet har igangsat et projektarbejde med henblik på at digitalisere fordelingen af selskabsskatter kommunerne imellem. KL deltager i arbejdsgruppen. Rammer og grundlag for en digital løsning er endnu ikke i sigte, så det er vanskeligt at spå om, hvornår en digital løsning eventuelt kan tænkes iværksat.

Skat fra udenlandske forskere

Udlændinge (forskere, specialister og lignende), som tilflytter kommunen for at arbejde i en tidsbegrænset periode betaler fra og med 1. januar 2011 26 pct. i skat af lønindkomsten (plus 8 pct. i AM-bidrag), hvis opholdet er maksimalt 5 år. Kommunerne får en 1/3 skatteprovenu. Dvs. en reel kommuneskat på 8,67 pct.

SKAT meddeler kommunerne størrelsen af skatteprovenuets primo september 1. år efter indkomståret. Beløbet afregnes herefter i 3 rater i november-december. Dvs. 2015-forskerskatten meddeles september 2016 og afregnes november-december 2016.

Det budgetterede årlige provenu i perioden 2016-2019 bygger p.t. på det afregnede 2013-beløb, der blev afregnet ultimo 2014.

Skønnet over provenuet af skat fra udenlandske forskere i årene 2016-2019 vil fra og med ultimo august 2015 bygge på et skøn for 2014-skatten - indtil det endelige beløb meddeles i september 2015.

Andel af skat fra dødsboer

Kommunernes andel af dødsboskatten udgør 1/3 og afregnes til kommunerne i januar, februar og marts i det 3. år efter indkomståret. Dvs. 2013-dødsboskatten afregnes til kommunerne 1. kvartal 2016. Skatten indgår ikke i udskrivningsgrundlaget, men bliver afregnet særskilt til kommunerne.

Der er budgetteret med 9,5 mio. kr. i skat af dødsboer i 2016 og 3,0 mio. kr. i de efterfølgende år på baggrund af de seneste års beløb.

Grundskyld

Fra og med 2003 har der været indført loft over, hvor meget grundværdierne kan stige årligt. Stigningsbegrænsningen bliver for hvert år fastsat ud fra en reguleringsprocent - svarende til den skønnede stigning i det kommunale udskrivningsgrundlag for indkomstskat tillagt 3 pct., dog maksimalt 7 pct. i alt. Den enkelte grundejer vil således maksimalt kunne få en årlig stigning i grundskylden på 7

pct., selvom grundværdierne stiger endnu mere. På trods af at der hvert år bliver udmeldes en reguleringsprocent, så udgør den offentlige grundværdi loftet for hvor meget den enkelte grundejer maksimalt skal betale i grundskyld.

Reguleringsprocenten for 2016 udgør 6,6 pct.

Folketinget har december 2013 og december 2014 vedtaget ændringer af vurderingsloven, der indebærer, at der skal udvikles et nyt vurderingssystem, som forventes sat i drift fra og med 2017-vurderingen for så vidt angår ejerboliger og 2018-vurderingen for så vidt angår øvrige boliger /erhvervsjendomme.

Indtil der kommer nyt ejendomsvurderingssystem, bruger Skat for:

- **ejerboliger:** 2011-vurderingen fratrukket med 2½ procent og 2.500 kr. (nedslag i grundvurderingen på 2½ procent af den del af grundværdien, der ligger under 100.000 kr.).
- **øvrige boliger** (andels- og lejeboliger (beboelsesejendomme med mere end 3 lejligheder)): 2015-vurderingen fratrukket med 2½ procent.
- **øvrige boliger / erhvervsjendomme:** 2012-vurderingen.

Nedslagene i grundvurderingerne medfører selvfølgelig lavere grundvurderinger. Men da 90 pct. af landets boligejere betaler grundskyld af deres grundskatteloftsværdi (som ligger under grundvurderingerne pga. de høje grundvurderinger) vil de fortsat opleve, at grundskylden stiger med reguleringsprocenten på op til 7 pct. årligt, når kommunens grundskyldspromille er uændret. Først når grundskatteloftsværdien når op på ejendomsvurderingen, vil boligejerne betale grundskyld svarende til ejendomsvurderingen og dermed reelt mærke nedslagene rent økonomisk i form af lavere grundskyldsbetaling.

Grundskylden for 2016 er beregnet til 477,5 mio. kr. ved en grundskyldspromille på 21,985. Provenuet er beregnet ud fra de afgiftspligtige 2014-grundværdier, som borgerne betaler grundskyld af i 2016.

Ved beregningen af kommunens grundskyldsprovenu i overslagsårene 2017-2019 er taget udgangspunkt i KL's skøn for reguleringsprocenterne samt den besluttede sænkning af grundskyldspromillen med 0,5 promille årligt i LTK, jævnfør tidligere:

	2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
KL's skøn for reguleringsprocenten *)	6,6 pct.	6,0 pct.	5,9 pct.	6,0 pct.
KL's skøn for væksten i grundskyldsprovenuet på landsplan	4,9 pct.	4,5 pct.	4,4 pct.	5,6 pct.
LTK's vækst i grundskyldsprovenuet **)	Afgiftspligtige grundværdier og vurderingen pr. 1. oktober 2011 fratrukket 2,5 pct.	1,8 pct. (4,2 pct.)	1,3 pct. (3,7 pct.)	3,2 pct. (3,2 pct.)

*) Den faktiske reguleringsprocent for 2016

**) Tallene i parentes viser, hvad stigningen i LTK's grundskyldsprovenu vil være, hvis grundskyldspromillen ikke bliver nedsat med 0,5 promille årligt i årene 2016-2018

Det skal understreges, at der ved beregningen af kommunens grundskyldsprovenuer i overslagsårene 2017-2019 er taget hensyn til, at nogle grundejere kun kan tillægges en stigningstakt, der ligger under reguleringsprocenten, idet de ellers ville betale grundskyld af et beløb, som overstiger den offentlige vurdering.

Anden skat på fast ejendom

Kontoen vedrører dækningsafgift af dels offentlige ejendomme (dvs. dækningsafgift af statslige ejendommers grundværdi, offentlige ejendommers forskelsværdi og andre offentlige ejendommers grundværdi), dels erhvervsejendommers forskelsværdi.

De budgetterede dækningsafgifter for 2016 bygger på tal fra Ejendomsskatregisteret (ESR). I budgettets overslagsår er kommunens provenuier vedr. dækningsafgift af offentlige ejendomme uændret, mens proventuet for dækningsafgift fra erhvervsejendomme er forhøjet med 5 mio. kr. i 2018 og 2019 pga. ibrugtagningen af 2 større erhvervsejendomme.

Oversigt over budgetteret ejendomsskat i 2016

	Beregningsgrundlag i kr.	Promille	Provenu kr.
Grundskyld af beboelsesjord	-21.702.387.992	21,985	-477.127.000
Grundskyld af landbrugsjord 1)	-53.166.319	7,185	-382.000
Dækningsafgift af statslige ejendommers grundværdier 3)	-791.448.715	10,9925	-8.700.000
Dækningsafgift af andre offentlige ejendommers grundværdier 3)	-154.650.898	10,9925	-1.700.000
Dækningsafgift af offentlige ejendommers forskelsværdi 2)	-1.600.000.000	8,75	-14.000.000
Dækningsafgift af erhvervsejendommers forskelsværdi 2)	-6.780.000.000	10,0	-67.800.000

- 1) Beregningen for promillen har ændret sig gennem årene, men i 2016 beregnes promillen som kommunens grundskyldspromille fratrukket 14,8 promille, dog maksimalt 7,2 promille.
- 2) Promillen er fastsat ved lov.
- 3) Promillen udgør halvdelen af grundskyldspromillen.

BALANCEFORSKYDNINGER

Aktivitetsområde: Balanceforskydninger

1. Beskrivelse af området

Aktivitetsområdet Balanceforskydninger (forskydninger på den finansielle status) vedrører

- Forskydninger i likvide aktiver
- Forskydninger i kort-/langfristede tilgodehavender
- Forskydninger i kort-/langfristet gæld.

2. Økonomisk driftsramme

Mio. kr. netto	R14	B15	B16	BO17	BO18	BO19
Balanceforskydninger	166,7	-25,9	17,3	52,5	35,0	34,7

Beløbene er i årenes priser * Tallene er i 2016-19 ekskl. de enkelte års finansieringsover-/underskud.

Beløbene i de enkelte år kan variere meget alt afhængigt af de enkelte års finansieringsover-/underskud.

3. Budgetforudsætninger (samt nøgletal)

FORSKYDNINGER I LIKVIDE AKTIVER

1.000 kr.	R14	B15*	B16	BO17	BO18	BO19
Kassebeholdning primo.....	174.863	391.861	300.621	256.314	62.054	1.068
Forøgelse (+) / forbrug (-) af kassebeholdning	211.388	-91.240	-44.307	-194.260	-60.986	-1.068
Statusbevægelser	5.610	-	-	-	-	-
Kassebeholdning ultimo	391.861	300.621	256.314	62.054	1.068	0

Beløbene er i s priser * Forventet beholdning pr. 30.6.2015

Forskydninger i de likvide aktiver svarer til de enkelte års finansielle over-/underskud.

FORSKYDNINGER I LANGFRISTEDE TILGODEHAVENDER

De budgetterede udgifter specificeres således:

1.000 kr.	R14	B15	B16	BO17	BO18	BO19
Indskud i Letbane	14.415	14.851	15.147	22.424	16.004	16.004
Udlån til betaling af beboer- indskud mm.....	3.802	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Indskud i Landsbyggefonden .	-211	26.000	22.000	-	-	-
Udlån til betaling af ejen- domsskatter for pensionister m.fl.	42.364	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000
LAR Sorgenfrigård Nord	-	7.641				
LAR Bondebyen	-	2.050				
Deponering kvalitetsfonden ...	-8.964	-	-	-	-	-
I alt udgifter	51.406	93.542	80.147	65.424	59.004	59.004

Beløbene er i årenes priser

Indskud af grundkapital i Landsbyggefonden vedrører kommunens udgifter i forbindelse med udbygning med plejeboliger, hvoraf den kommunale egenfinansiering p.t. er fastsat til 10 procent.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 25. april 2013, at der til løsning af boligudfordringen bygges nye kollegieboliger samt skaffes boliger til forskere og studerende i den eksisterende boligmasse. I den forbindelse forventes der opført 400 kollegieboliger á 25 m² inden for rammebeløbet for alment ungdomsbyggeri til 260 mio. kr. med et kommunalt grundtilskud på 26 mio. kr. (10 pct.).

Indtægterne specificeres således

1.000 kr.	R14	B15	B16	BO17	BO18	BO19
Afdrag på udlån til beboer- indskud	-1.976	-600	-600	-600	-600	-600
Indfrielse af kommunens udlån til betaling af ejen- domsskatter for pensioni- ster m.fl.	-34.775	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
I alt indtægter	-36.751	-40.600	-40.600	-40.600	-40.600	-40.600

Beløbene er i årenes priser

Kommunens udlån samt indfrielse vedr. betaling af ejendomsskatter for pensionister m.fl. er indtil videre fastholdt på det budgetterede niveau for 2013.

FORSKYDNINGER I KORTFRISTET GÆLD TIL STATEN

Kontoen omfatter forskydninger vedrørende dels forudbetalt statsrefusion, dels den del af offentlige pensioner/børnetilskud m.v./dagpenge, hvortil der ydes 100 % statsrefusion. Beløbsstørrelsen af de fuldt refusionsdækkede dele af sociale pensioner m.v., der ydes efter faste regelsæt, har den enkelte kommune ingen indflydelse på.

Bortset fra likviditetsforskydninger i tidsforløbet omkring udbetaling og refusionsafregning er posterne uden betydning for kommunernes økonomi, men de repræsenterer alene et finansielt mellemregningsforhold med staten uden relevans for de egentlige driftskonti.

ØKONOMIUDVALGET

Balanceforskydninger

Myndigheden Udbetaling Danmark har fra efteråret 2012 til foråret 2013 overtaget en række udbetalingsopgaver fra kommunerne. Der er tale om følgende udgiftsområder:

- Folkepension
- Supplerende pensionsydelse (ældrecheck)
- Ventetillæg (opsat pension)
- Førtidspension 100 pct. refusion
- Førtidspension 50 pct. refusion (kun refusionsdelen)
- Førtidspension 35 pct. refusion (kun refusionsdelen)
- ATP-bidrag førtidspension
- Børnetilskud
- Underholdsbidrag
- Boligstøtte (Kun refusionsdelen)
- Barseldagpenge

Derudover er det i økonomiaftalen 2015 aftalt at følgende områder overflyttes til Udbetaling DK:

- Internationale sygesikringsager
- Begravelseshjælp
- Fleksydelse
- Efterlevelseshjælp
- Delpension

De resterende områder med statsrefusion er følgende:

- Sygedagpenge
- ATP-bidrag, kontanthjælp og revalidering

FORSKYDNINGER I KORTFRISTET GÆLD I ØVRIGT

Her registreres nettoforskydninger i kommunens kortfristede gæld, dvs. gæld med en løbetid på mindre end et år. De væsentligste poster er mellemværendet med kirkeskattekontoen, mellemregningskontoen i øvrigt og kontoen for mellemregninger med foregående/følgende regnskabsår.

Da menighedsrådenes budgetforslag for 2016 p.t. ikke foreligger, vil der først kunne tages stilling til kirkeskattekontoen og fastsættelsen af kirkeskatteprocenten i september.

FORSKYDNINGER I KORTFRISTET GÆLD TIL PENGEINSTITUTTER (byggelån)

I forbindelse med etableringen af "almene boliger" samt LAR-projekter optages løbende byggelån. Byggelånene bliver indfriet i forbindelse med, at boligerne bliver indflytningsklare eller projektet afsluttes.

1.000 kr.	R14	B15*	B16	BO17	BO18	BO19
Omsorgsboliger (optagelse)			-34.951	-	-	-
Omsorgsboliger (indfrielse)			81.451	-	-	-
LAR Bondebyen (optagelse)	-639	-2.227	-5.350		-	-
LAR Bondebyen (indfrielse)	-	-	8.216		-	-
LAR Sorgenfrigård Nord (optag.).	-974	-8.001	-6.759	-	-	-
LAR Sorgenfrigård Nord (indfri.) .	-	-	15.734	-	-	-
I alt	-1.613	-9.691	58.341	0	0	0

Beløbene er i årenes priser * Forventet

FORSKYDNINGER I LANGFRISTET GÆLD

Udgifterne vedrører hovedsagelig afdrag på og indfrielse af optagne lån samt nye lån. De budgettede udgifter til afdrag fremgår af følgende oversigt:

1.000 kr.	R14	B15	B16	BO17	BO18	BO19
Selvejende sociale institutioner med overenskomst.....	257	250	250	250	250	250
Øvrige låneforhold	31.716	44.953	19.448	40.309	19.308	19.038
I alt	31.973	45.203	19.698	40.559	19.558	19.288

Beløbene er i årenes priser

Stigningen fra 2016 til 2017 vedrører beslutningen om ekstraordinært afdrag på 20 mio. kr., jfr. Anvendelsen af hjemfaldsmidlerne (kmb 21. maj 2015).

Økonomaftalen for 2016 indeholder følgende lånepuljer:

- Lånepulje målrettet små kommuner med behov for større strukturelle investeringer (eksempelvis på borgerrettede områder) (600 mio. kr.)
- Styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede kommuner (500 mio. kr.)
- Investeringer med effektiviseringspotentiale (200 mio. kr.)
- Ordinære anlægsområde til øvrige anlægsaktiviteter (200 mio. kr.)

Hovedparten af lånepuljerne er dels koblet op på specifikke formål, dels kommunernes likviditet.

I budget 2016-19 er der alene budgetteret med lån efter de automatiske låneregler, dvs. til finansiering af grøn klimainvesteringspulje samt lån til energirenovering af rådhuset.

Målsætningen i kommunens lånepolitik er, at den langfristede gæld pr. indbygger ikke må stige yderligere.

Som det ses af nedenstående tabel, er der et stort fald i gælden fra 2014 til 2015 grundet ekstraordinært afdrag i 2015. Den samlede gæld stiger dog fra 2015 til 2016 som følge af, at kommunen optager lån i forbindelse med etablering af "almene boliger". Ses der bort for disse lån er der alene et fald i gælden.

Mio. kr. (årets priser)	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Gæld (ultimo året)**	544	492	572	544	528	511
heraf "almene" boliger*.....	126	210	306	306	306	306
heraf øvrig gæld.....	418	282	266	238	222	205

*) Det skal bemærkes, at der i opgørelsen ikke er taget højde for beboernes samt statens andel af afvikling af gælden til almene boliger, idet afdragsdelen på denne reguleres på status.

I 2015 optages lån i forbindelse med etablering af botilbud til autister (Strandberg), Slotsvænget og til midlertidige botilbud til unge udviklingshæmmede (Caroline Amalievej 118-124).

I 2016 til omsorgsboliger (71,7 mio. kr.), LAR-projekter (23,95 mio. kr.) samt klimainvesteringer (3,0 mio. kr.).

I 2017 er der indarbejdet lån til energirenovering (9,9 mio. kr.) samt klimainvesteringer (3,0 mio. kr.). Derudover er der indregnet ekstraordinært afdrag på 20,0 mio. kr.

I 2018 og 2019 alene indregnet låneoptagelse til klimainvesteringer (3,0 mio. kr.).

ØKONOMIUDVALGET

Balanceforskydninger

Lånoptagelsen er specificeret således:

1.000 kr.	R14	B15	B16	BO17	BO18	BO19
Lånedispensation - kvalitetsfond	-	-	-	-	-	-
Udlån til pensionisters indfrysning af ejendomsskatter	-6.342	-	-	-	-	-
Grøn klimainvesteringspulje	-3.175	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Strandberg	-	-	-	-	-	-
Slotsvænget	-	-	-	-	-	-
Caroline Amalievej 118-124 ..	-	-84.155	-	-	-	-
Omsorgsboliger	-	-	-71.677			
Lån til energirenovering	-	-	-	-9.900	-	-
LAR-projekter	-	-	-23.950	-	-	-
I alt	-9.517	-87.155	-98.627	-12.900	-3.000	-3.000

Beløbene er i årenes priser

Den endelige lånoptagelse sker i februar/marts i supplementsperioden, når de endelige udgifter vedrørende regnskabsåret foreligger.

For så vidt angår lånoptagelsen til ældre- og plejeboliger (Strandberg, Slotsvænget, Caroline Amalievej 118-124 og omsorgsboligerne) sker lånoptagelsen, når boligerne er indflytningsklare.

TVÆRGÅENDE ARTSOVERSIGT

Oversigten viser sammensætningen af kommunens samlede ressourceforbrug.

TVÆRGÅENDE ARTSOVERSIGT

Beløb i hele 1.000 kr.

	Budget 2015	Budgetforslag 2016
1 Lønninger.....	1.569.347	1.597.392
- Varer og ydelser	1.580.801	1.708.990
2.2 Fødevarer.....	16.338	16.606
2.3 Energikøb.....	59.741	61.483
2.5 Køb af jord og bygninger inkl. moms.....	19.000	
2.6 Køb af jord og bygninger ekskl. moms.....	10.000	
2.7 Anskaffelser.....	6.346	5.980
2.9 Øvrige varekøb.....	79.979	82.924
4.0 Varer og ydelser uden moms.....	312.827	390.896
4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser.....	262.732	358.112
4.6 Betalinger til staten.....	111.053	114.091
4.7 Betalinger til kommuner.....	240.214	214.931
4.8 Betalinger til regioner.....	263.672	262.499
4.9 Øvrige tjenesteydelser.....	198.902	201.467
5 Tilskud og overførsler	766.953	786.413
5.1 Tjenestemandspensioner.....	79.145	80.846
5.2 Overførsler til personer.....	611.614	630.964
5.9 Øvrige tilskud og overførsler.....	76.194	74.603
6 Finansudgifter.....	737.231	868.904
7 Indtægter	-502.407	-612.059
7.1 Egne huslejeindtægter.....	-43.419	-44.165
7.2 Salg af produkter og ydelser.....	-179.801	-175.865
7.6 Betalinger fra staten.....	-12.809	-5.446
7.7 Betalinger fra kommuner.....	-148.971	-151.138
7.9 Øvrige indtægter.....	-117.407	-235.445
8 Finansindtægter.....	-4.151.925	-4.305.333
Udgifter i alt.....	4.654.332	4.961.698
Indtægter i alt.....	-4.654.332	-4.917.391
Finansieringsover-/underskud.....		44.307

BEFOLKNINGSPROGNOSE

Oversigten viser hovedtallene i den seneste befolkningsprognose.

BEFOLKNINGSPROGNOSE

Befolkningsprognosen indgår som en forudsætning for planlægningen af drifts- og anlægsvirksomhed og for budgetteringen af kommunal indkomstskat, tilskud og udligning.

Den seneste befolkningsprognose er udarbejdet marts 2015 og omfatter årene 2015-2026. Hovedtallene for 2015-2019 viser følgende udviklingstendens:

Tal pr. 1. januar i året	0-5 årige	6-16 årige	17-28 årige	29-64 årige	65-79 årige	80-84 årige	85-99 årige	I alt
2015	3.671	7.480	8.076	24.839	7.254	1.365	2.094	54.779
2016	-83	134	254	105	157	-15	-50	502
2017	-74	89	266	12	170	4	-41	426
2018	-16	-2	743	119	177	24	-56	988
2019	52	3	568	150	201	35	-49	960
Ændring i perioden	-122	223	1.831	386	706	48	-196	2.877
Antal 1. januar 2019	3.549	7.703	9.907	25.225	7.960	1.413	1.898	57.656

+ = angiver stigning i aldersgruppe
 - = angiver fald i aldersgruppe

For hele prognoseperioden ser befolkningsudviklingen for kommunen således ud:

Tal pr. 1. januar i året	0-5 årige	6-16 årige	17-28 årige	29-64 årige	65-79 årige	80-84 årige	85-99 årige	I alt
2015	3.671	7.480	8.076	24.839	7.254	1.365	2.094	54.779
2016	-83	134	254	105	157	-15	-50	502
2017	-74	89	266	12	170	4	-41	426
2018	-16	-2	743	119	177	24	-56	988
2019	52	3	568	150	201	35	-49	960
2020	32	26	94	107	147	29	-45	390
2021	143	-81	126	72	143	30	-26	406
2022	131	-30	28	101	163	11	-28	375
2023	155	-42	-5	93	133	77	-7	404
2024	166	-18	-106	177	115	86	-2	419
2025	161	-58	-16	157	60	114	11	431
2026	149	5	-115	190	20	174	24	448
Ændring i perioden	814	26	1.837	1.283	1.488	569	-268	5.749
Antal 1. januar 2026	4.485	7.506	9.913	26.122	8.742	1.934	1.826	60.528

+ = angiver stigning i aldersgruppe
 - = angiver fald i aldersgruppe

Befolkningsprognosen bygger bl.a. på den forudsætning, at byggeriet af nye boliger sker i overensstemmelse med kommunens senest vedtagne boligudbygningsplan. Der henvises i øvrigt til "Befolkningsprognose 2015-2026", som blev godkendt af Økonomiudvalget den 9. april 2015.

LOV- OG CIRKULÆREPROGRAM

Oversigten viser, konsekvenserne af regeringens lov- og cirkulæreprogram.

LOV- OG CIRKULÆREPROGRAM

1.000 KR.

	2016	2017	2018	2019
Skatteministeriet				
Praksisændring i administration af optjeningsprincippet for børne- og ungeydelsen pba. henvendelse fra EU-kommissionen mhp. at bringe administrationen i overensstemmelse med artikel 6 i forordning nr. 883/04	18	18	18	18
Økonomi- og Indenrigsministeriet				
Ændring af lov om valg til Folketinget og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet (Bemyndigelse til digitalisering af proceduren for indsamling af vælgererklæringer m.v.)	-8	-8	-8	-8
Justitsministeriet				
Udslusningskoordinatorer i kommuner i forbindelse med løsladelse fra kriminalforsorgens institutioner. Initiativet er en del af udmøntningen af aftalen om Kriminalforsorgens økonomi i 2013-2016 (indgået af regeringen, SF, EL, LA og K den 7. november 2012)	46			
Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter				
Lov nr. 439 af 6. maj 2014 om ændring af lov om leje, lov om midlertidig regulering af boligforholdene, lov om byfornyelse og udvikling af byer og forskellige andre love. (Energisparepakke omfattende totaløkonomisk rentable energiforbedringer og aftalt grøn byfornyelse) (K)			15	15
Lov nr. 310 af 30. marts 2015 om ændring af lov om leje, lov om midlertidig boligregulering, lov om tvungen administration af udlejningsejendomme og lov om byfornyelse og udvikling af byer (Forenkling og modernisering af lejelovgivningen)	-7	-7	-7	-7
Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold				
Lov nr. 446 af 9. juni 2008 om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og lov om social service (Højere supplerende pensionsydelse, udvidelse af personkredsen for invaliditetsydelse og afskaffelse af servicebetaling for ophold i botilbud m.v.). ¹⁾			-44	-44
Lov nr. 318 af 28. april 2009 Lov om ændring af lov om social service (Kontinuitet i anbringelsen m.v.). ¹⁾			48	48
Lov nr. 1613 af 22. december 2010 om ændring af lov om social service (Loft over ydelsen for tabt arbejdsfortjeneste). ¹⁾			-46	-46
Lov nr. 628 af 11. juni 2010 om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed, og administration på det sociale område og forældreansvarsloven (Barnets Reform) ¹⁾			24	24
Lov nr. 285 af 25. april 2001 om ændring af lov om social pension og andre love (Førtidspensionsreform). ¹⁾			-248	-248
Lov nr. 1386 af 28. december 2011 om ændring af lov om social pension (Tilbageføringsreforms indførelse af seniorførtidspension, lempet indtægtsregulering for arbejdsindkomster og lempet beskæftigelseskrav ved opsat pension). ¹⁾			33	33
Lov nr. 286 af 28. marts 2012 om ændring af lov om social service (Forhøjelse af ydelsesloftet for tabt arbejdsfortjeneste). ¹⁾			33	33
Lov nr. 928 af 18. september 2012 om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om social pension og andre love (Ændret regulering af forskellige indkomstoverførsler i årene 2016-2023 samt forhøjelse af den supplerende pensionsydelse og pensionstillæg til folkepensionister). ¹⁾			108	108

LOV- OG CIRKULÆREPROGRAM

1.000 KR.

	2016	2017	2018	2019
Lov nr. 574 af 10. juni 2014 om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., lov om individuel boligstøtte og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag (Anvend. af indkomstregisteret ved indtægtsreg.af social pension og boligstøtte m.v.) ¹⁾			-46	-46
Lov nr. 1524 af 27. december 2014 om ændring af lov om social service (Rehabiliteringsforløb og hjemmehjælp m.v.)			-106	-106
Lov nr. 649 af 18. maj 2015 om ændring af lov om social service og lov om socialtilsyn (Tilbud om anonym, ambulante behandling af stofmisbrugere m.v.)	120	120	120	120
Lov nr. 1523 af 27. december 2014 om ændring af dagtilbudsloven, lov om individuel boligstøtte, lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. (Anvendelse af indkomstregisteret ved indtægtsregulering af økonomisk fripladstilskud m.v.)	-39	-39	-39	-39
Bekendtgørelse nr. 1200 af 12. november 2014 om social pension (Førtidspension og folkepension) samt Bekendtgørelse nr. 1199 af 12. november 2014 om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. ¹⁾	-14	-19	-20	-20
Lov nr. 529 af 29. april 2015 om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Faglig støtte til netværksplejefamilier m.fl., ændring af afgørelseskompetence i sager om ændring af anbringelsessted samt nedsættelse af alder for samtykke i afgørelser om ændring af anbringelsessted m.v.) ¹⁾	137	140	143	143
Lov nr. 650 af 18. maj 2015 om social service (Udvidet og styrket indsats for kvinder på krisecentre og orienteringspligt for kvindekrisecentre, forsorgshjem og herberger m.v.)	43	52	52	52
Lov nr. 1527 af 27. december 2014 om social pension (Genindførelse af tidligere gældende regler for optjening af ret til folkepension for flygtninge)	-5	-6	-7	-7
Ministeriet for Sundhed- og Forebyggelse				
Landsdækkende screening for tyk- og endetarmskræft (Kræftplan III) ¹⁾			221	221
Lov nr. 1536 af 27. december 2014 om ændring af sundhedsloven og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Lægesamtaler, lægelig stofmisbrugsbehandling, frit valg i forbindelse med stofmisbrugsbehandling og befordring af personer i lægelig stofmisbrugsbehandling med heroin) *	57	57	57	57
Lov nr. 542 af 29. april 2015 om ændring af sundhedsloven, lægemiddeloven og vævsloven (Automatisk kronikertilskud, lægemiddelovervågning mv.)	-80	-80	-80	-80
Retningslinjer for udarbejdelse af koordinerende indsatsplaner (dobbelbelastede)	28	28	28	28
L179 Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og lov om socialtilsyn (Øget kvalitet i alkoholbehandlingen)	63	56	52	52
Beskæftigelsesministeriet				
Lov nr. 1380 af 23. december 2012 om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik, lov om social pension og forskellige andre love. (Reform af førtidspension og fleksjob, herunder indførelse af ressourceforløb, rehabiliteringsteam, flekslønstilskud m.v.) ¹⁾			-223	-223

LOV- OG CIRKULÆREPROGRAM

1.000 KR.

	2016	2017	2018	2019
Lov nr. 1365 af 28. december 2011 om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og flere andre love (Forhøjelse af efterlønsalder, forkortelse af efterlønsperiode og tilbagebetaling af efterlønsbidrag m.v.) ¹⁾			3.206	3.206
Lov nr. 166 af 26. februar 2014 om ændring af lov om aktiv socialpolitik (~~Ændring af timefradraget ved arbejdsindtægter~~)	-9	-9		
Lov nr. 1482 af 23. december 2014 om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v.	-418	-418	-418	-418
Lov nr. 1522 af 27. december 2014 om ændring af lov om aktiv socialpolitik. lov om individuel boligstøtte og kildeskatteloven (Ophævelse af gensidig forsørgelsespligt for samlevende, afskaffelse af laveste forsørgersats, højere boligsikring til unge par med børn, særlig støtte for unge under 30 år, ingen fradrag for lejeindtægter fra logerende i egen bolig m.v.)	-445	-445	-252	-252
Lov nr. 174 af 24. februar 2015 om kontantydelse	194	68		
Lov nr. 920 af 18. september 2012 om ændring af ligningsloven, lov om en børne- og ungeydelse og personskatteloven (Skattereformen – forhøjelse af beskæftigelsesfradraget og topskattegrænsen, ekstra beskæftigelsesfradrag for enlige forsørgere, aftrapning af børne- og ungeydelsen for familier med høje indkomster m.v.) 1)	0	-414	-729	-729
Vandrede arbejdstagere (Bekendtgørelse om forsøg på beskæftigelsesområdet nr. 1566 af 23. december 2014 og vejledning til kommunerne om EU-borgeres adgang til uddannelseshjælp, kontanthjælp eller anden hjælp efter lov om aktiv socialpolitik nr. 9468 af 30. juni 2014 mv.)	24			
Undervisningsministeriet				
Lov nr. 634 af 16. juni 2014 om ændring af lov om erhvervsuddannelser, lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v., lov om folkeskolen og forskellige andre love. (Bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser			-14	-14
Lov nr. 2 af 26. december 2013 om finanslov for finansåret 2014 (~~Ændringer af kommunale bidrag for elever i frie grundskoler og frie grundskolers SFO s.f.a. folkeskolereformens forlængede skoledag~~). ¹⁾			-249	-249
Bekendtgørelse nr. 830 af 30. juni 2014 om vejledning om valg af uddannelse og erhverv	3	3	3	3
Miljøministeriet				
Lov nr. 538 af 29. april 2015 om ændring af lov om vandforsyning m.v. og lov om afgift af ledningsført vand (Regler for grundvandskortlægning efter 2015 mv.) *	23	23		
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri				
Bekendtgørelse nr. 100 af 30. januar 2015 om krydsoverensstemmelse	-27	-27	-27	-27
Transportministeriet				
Lov nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v. (vejloven)	-274	-274	-274	-274
Bekendtgørelse nr. 1337 af 12. december 2014 om ændring af bekendtgørelse om kvalifikationskrav til visse førere af køretøjer i veitransport	-4	-4	-4	-4
I alt, lov- og cirkulæreprogram	-680	-1.292	1.318	1.318

LOV- OG CIRKULÆREPROGRAM

1.000 KR.

2016	2017	2018	2019
------	------	------	------

IV. Andre reguleringer				
Medicinkort	-145			
VISO	184			
Forhøjelse af tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner	-465			
Afregning vedrørende sygebesøg og samtaleterapi i almen praksis	105	105	105	105
Center for forebyggelse	-37	-37	-37	-37
I alt, andre reguleringer	-358	68	68	68

I alt, lov- og cirkulæreprogram og andre reguleringer	-1.038	-1.224	1.386	1.386
--	---------------	---------------	--------------	--------------

- *) Kompensationsbeløbet efterreguleres i henhold til parternes skriftlige aftale
1) Permanent udgiftsniveau nås efter BO-periodens udløb.
Punktet medtages på følgende års aktstykke

EFFEKTIVISERINGS- OG OMSTILLINGSFORSLAG

GODKENDT AF KMB 25. JUNI 2015

EFFEKTIVISERINGS- OG OMSTILLINGSFORSLAG

1.000 KR.

Effektiviserings- og omstillingsforslag godkendt af KMB 25. juni 2015, 1.000 kr.

Nr.	Emne	2016	2017	2018	2019	I alt
Børne- og Ungdomsudvalget						
(1 pct. svarer til -8,9 mio. kr. samt -2,3 mio. vedr. B15-18):						
SK1	Ændret ledelse og administrationsstruktur på LTU – 10. klasse	-650	-1.300	-1.300	-1.300	-4.550
SK3	Specialundervisning (revideret)	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-8.000
SK4	Strukturanalysen – Sammenlægning af Heldagsskolen og Fuglsanggårdsskolen (revideret)	-250	-250	-250	-250	-1.000
SK5	Strukturanalysen – ledelse på Sorgenfriskolen	-400	-400	-400	-400	-1.600
SK6	Strukturanalysen – 25 elever pr. klasse ved dannelse af nye børnehaveklasser	-750	-2.550	-4.350	-6.150	-13.800
SK7	Skoler – nyt bibliotekssystem	-120	-133	-133	-133	-519
SK8	BUU beslutning 26. februar 2015 vedr. klassesdannelse 2015/2016	-1300	-1.600	-1.600	-1.600	-6.100
SK9	Afskaffelse af pulje til dækning af manglende forældrebetaling SFO	-620	-620	-620	-620	-2.480
SK11	Reduktion af ledelsesressourcer på Taarbæk skole	-250	-250	-250	-250	-1.000
DA1	Strukturanalysen - Sammenlægning af institutioner 3x2 (revideret)	-250	-500	-500	-500	-1.750
DA3	Strukturanalysen – Daglejereduktion til 100 pladser (revideret)	-275	-550	-750	-750	-2.325
DA4	Puljenedlæggelse: "Etablering af ny struktur for dagtilbud"	-527	-527	-527	-527	-2.108
DA5	Opførelse af idrætsdaginstitution i Lyngby Idrætsby	0	-168	-336	-336	-840
KU1	Club 10 og Vandværket – sammenspil med klubber og ungdomsskole (hensigtserklæring)	0	0	0	0	0
UB1	Udvikling og udvidelse af Kvindekrisecentret (BUU-andel)	-150	-300	-300	-300	-1.050
UB2	Anvendelse af Borås-modellen og systematisk inddragelse af netværket	-700	-700	-700	-700	-2.800
UB3	Indførelse af kvalitetsstandarder på børneområdet	-100	-200	-200	-200	-700
Godkendte forslag, i alt		-8.342	-12.048	-14.216	-16.016	-50.622
Kultur- og Fritidsudvalget (1 pct. svarer til -0,6 mio. kr.):						
FK2	Lukning af idrætsklinik Nord	-53	-53	-53	-53	-212
FK4	PEA-tilskud – tilpasning af ramme til forbrug	-100	-100	-100	-100	-400
FK6	Lokaletilskud til frivillige foreninger	-200	-200	-200	-200	-800
FK9	Bibliotek – nyt bibliotekssystem	-244	-271	-271	-271	-1.057
Godkendte forslag, i alt		-597	-624	-624	-624	-2.469
Social- og Sundhedsudvalget (1 pct. svarer til -8,8 mio. kr.):						
ÆL1	Ændret koncept for forebyggende hjemmebesøg	-50	-50	-50	-50	-200
ÆL2	Genforhandling af kontrakt vedr. Kommunikationscenteret	-400	-400	-400	-400	-1.600
ÆL3	Fælles faglig standard for og effektivisering af ansøgninger til	-468	-468	-468	-468	-1.872
ÆL4	Opmåling og udlevering af kompressionsstrømper på sygeplejeklinikken	-66	-66	-66	-66	-264
ÆL5	Ensartet visitation til sygepleje på tværs af kommunen (præciseret)	-700	-700	-700	-700	-2.800
ÆL6	Nedlæggelse af koordinatorstilling	-450	-450	-450	-450	-1.800
ÆL7	Reducerede vikarudgifter	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	-12.000
ÆL10	Udbud af vikarydelser	-138	-138	-138	-138	-552
ÆL11	Kontraktlige ændringer vedr. vikarbookingsystem	-100	-100	-100	-100	-400
ÆL12	Udbud af indkøb af dagligvarer til borgere i hjemmeplejen	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-4.000
ÆL14	Udbud af køb af fødevarer til madservice	-333	-1.000	-1.000	-1.000	-3.333
SU1	Ændret praksis for hjemmebesøg ifm. udskrivelse fra Træningsenheden	-55	-55	-55	-55	-220
SU2	Ændret procedure vedr. håndtering/visitation af træningsydelse	-90	-90	-90	-90	-360
SUX	Weekendbesøg i Sundhedstjenesten (analyse forelagt SSU i januar)	-100	-100	-100	-100	-400
HA2	Etablering af værested, bostøttekorps og fremskudt sagsbehandling*	-1.800	-2.827	-2.827	-2.827	-10.281
UB1	Udvikling og udvidelse af Kvindekrisecentret (SSU-andel)	-50	-100	-100	-100	-350
	1. anslået regnskab - modgående finansiering (knyttet til HA2)	0	756	0	0	756
Godkendte forslag, i alt		-8.800	-9.788	-10.544	-10.544	-39.676

EFFEKTIVISERINGS- OG OMSTILLINGSFORSLAG

1.000 KR.

Nr.	Emne	2016	2017	2018	2019	I alt
Teknik- og Miljøudvalget (1 pct. svarer til -1,1 mio. kr.):						
MN1	Reduktion af pulje til undersøgelser ifm. olieforurening	-150	-150	-150	-150	-600
GKT1	Optimering af opgaver udført på vejområdet øst for Helsingør-motorvejen	-100	-100	-100	-100	-400
GKT2	Fælles indkøb/indkøbsaftaler	-50	-50	-50	-50	-200
GKT3	Reduktion i omkostninger til bortskaffelse af grenaffald	-100	-100	-100	-100	-400
GKT4	In-housing af træpleje	-100	-100	-100	-100	-400
GKT5	Ressourcetilpasning	-450	-450	-450	-450	-1.800
GKT6	Anskaffelse af mobil komprimator til brug ved tømning af	-360	-360	-360	-360	-1.440
GKT7	"Præstekraver" omkring træer på veje og i parker	-50	-50	-50	-50	-200
GKT8	Større lønsomhed i Arealdrifts maskinpark	-200	-200	-200	-200	-800
	1. anslået regnskab - modgående finansiering	460	292	200	200	1.152
Godkendte forslag, i alt		-1.100	-1.268	-1.360	-1.360	-5.088
Økonomiudvalget (1 pct. svarer til -4,7 mio. kr.)						
ØU1	Indkøb og Udbud – kortlægning og handleplan	283	200	-900	-1.500	-1.917
ØU2	Ansættelsesbreve	-75	-75	-75	-75	-300
ØU3	Sammenlægning af Beredskabet	-400	-400	-900	-900	-2.600
ØU4	Gennemgang af større servicekontrakter på IT-området	-100	-200	-200	-200	-700
ØU5	Nyt ESDH-system (SBSys) – færre driftsudgifter	0	-200	-250	-250	-700
ØU6	Ny finansiel politik	-2.600	-2.600	-2.600	-2.600	-10.400
ØU7	Ny indkøbsaftale - telefoniområdet	-900	-900	-900	-900	-3.600
ØU8	Begrænsning af centrale puljer m.v.	-800	-800	-800	-800	-3.200
KE1	Reduktion af tomgangsleje - udlejningsejendomme og kommunal garanti	-300	-300	-300	-300	-1.200
KE2	Øget anvendelse af egne kompetencer i Ejendomsdrift	-100	-100	-100	-100	-400
KE3	Fokus på dyre lejemaal - opsigelse eller forhandling	-100	-400	-800	-800	-2.100
KE4	Gennemgang af serviceaftaler på kommunale ejendomme	-100	-100	-100	-100	-400
KE5	Fælles udbud/rammeaftale på bilkøb og bilservice	-100	-100	-100	-100	-400
KE6	Fælles flådestyring for Center for Arealer og Ejendomme samt Rådhus	50	-100	-100	-100	-250
KE7	Implementering af fælles sikringsstrategi for de kommunale ejendomme	-500	-500	-500	-500	-2.000
KE8	Budgetgennemgang af Kommunale Ejendomme	-1.100	-1.100	-1.100	-1.100	-4.400
Godkendte forslag, i alt		-6.842	-7.675	-9.725	-10.325	-34.567
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget (1 pct. svarer til -0,9 mio. kr.)						
EB1	Forstærket virksomhedsrettet indsats for sygemeldte	-464	-464	-464	-464	-1.856
EB2	Tilpasning af driftsudgifter til aktivering til faktisk behov	-500	-500	-500	-500	-2.000
EB3	Tidlig og intensiv indsats over for sygedagpengemodtagere	-360	-360	-360	-360	-1.440
EB4	Forstærket virksomhedsrettet indsats for forsikrede ledige	-642	-642	-642	-642	-2.568
EB5	Intensiveret virksomhedsrettet indsats for flygtninge og familiesammenførte	266	266	-362	-362	-192
Godkendte forslag, i alt		-1.700	-1.700	-2.328	-2.328	-8.056
Godkendte forslag, samlet		-27.381	-33.103	-38.797	-41.197	-140.478

- = mindreudgift, merindtægt

+= merudgift, mindreindtægt

Note*): Forudsætter at salgsindtægten på -3,0 mio. kr. som følge af Kvindekrisecentrets flytning (jf. B2015-18) finansieres af investeringspuljen afsat i forbindelse med hjemfaldsaftalen.

TAKSTOVERSIGT

I takstoversigten vises udvalgte takster samt provenuet af brugerbetalingerne - ekskl. huslejebetalingerne.

TAKSTOVERSIGT

Takster/gebyrer fastsat af KMB	Enhed	Kroner Budget 2015	Kroner Budget 2016	Bemærkninger
KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET				
<u>BIBLIOTEK</u>				
Bibliotekets bøder ved for sen aflevering				
Børnematerialer:	Dage over tiden			
	1-7 dage	5,00	5,00	
	8-30 dage	30,00	30,00	Hjemkaldelse
	30 dage -	100,00	100,00	Regning inkl. regn.gebyr evt. efterfulgt af faged- eller inkassosag
Voksenmaterialer:	Dage over tiden			
	1-7 dage	20,00	25,00	
	8-30 dage	60,00	60,00	Hjemkaldelse
	30 dage -	205,00	200,00	Regning inkl. regn.gebyr evt. efterfulgt af faged- eller inkassosag
Bibliotekets fotokopiautomater:	Pr. kopi A4			
	Sort/hvid	2,00	2,00	
	Farve	5,00	5,00	
Brugerbetaling for særlige ydelser				
Fotokopier, kopier fra CD-rom, Internet, mikrofilm	Pr. stk.	2,00	2,00	
Ekspeditionsgebyr:		55,00	55,00	Gebyr for fotokopier, der til- sendes pr. post eller telefax
Stadsbiblioteket				
<u>Bibliotekssalen</u>				
Lokale foreninger	Pr. udlejning	1.300,00	1.320,00	
Andre foreninger	do.	2.600,00	2.640,00	
Andre brugere	do.	7.800,00	7.925,00	
<u>KULTUR</u>				
Sophienholm				
Entreindtægt:				
Årskort		135	135	
Voksne	Pr. billet	65	65	
Børn u/16 år	do.	Gratis	Gratis	
Pensionister	do.	55	55	
Studiekortindehavere	do.	55	55	
Grupper over 20 deltagere	Pr. deltager	55	55	
Medlemsskab - Sophienholms Venner:				
Enlige	Pr. årsabonnem.	260	260	
Par på samme adresse	do.	370	370	
Studerende/pensionister	do.	185	185	
Pensionistpar på samme adresse	do.	310	310	
<u>IDRÆT</u>				
Center for Arealer og Ejendomme har kompetence til at ændre på svømmehallens takster med op til 50 %'s nedslag i forbindelse med periodevise kampagnetilbud. I det omfang takstnedsættelserne viser sig/skønnes at indebære en mindreindtægt i budgetåret i forhold til det budgetterede, skal spørgsmålet om taksterne størrelse dog på ny forelægges for kommunalbestyrelsen.				
Lyngby svømmehal				
Personer over 16 år	Pr. billet	35,00	37,00	Inkl. sæbe og sauna
	10 rabatbilletter	270,00	300,00	
	20 rabatbilletter	440,00	475,00	
Firma-/grupperabat	Min. 100 stk. billetter			50 % rabat af grundpris pr. billet
Pensionister og efterlønsmodtagere	Pr. billet	25,00	23,00	Adgang mod forevisning af gyldig dokumentation
	10 rabatbilletter	130,00	140,00	
	20 rabatbilletter	230,00	250,00	
	½ års kort	410,00	430,00	

TAKSTOVERSIGT

Takster/gebyrer fastsat af KMB	Enhed	Kroner Budget 2015	Kroner Budget 2016	Bemærkninger
	1 års kort	680,00	720,00	
Personer under 16 år	Pr. billet	25,00	24,00	Inkl. sæbe og sauna
	10 rabatbilletter	130,00	150,00	
	20 rabatbilletter	230,00	250,00	
Leje af håndklæde	Pr. gang	25,00	25,00	
Babysvømning	Pr. halvår	575,00	585,00	Ekskl. entrebillet
Børnesvømning	do.	575,00	585,00	do.
Voksensvømmeundervisning	do.	575,00	585,00	do.
Vandgymnastik	do.	450,00	460,00	do.
Svømmeundervisning, 40 min.	do.	675,00	690,00	do.
Vandaerobic 40 min.	do.	675,00	690,00	do.
Vandaerobic, pensionist	do.	575,00	585,00	do.
Tør vandmassage	Pr. gang (10 min.)	25,00	20,00	do. Her tager maskinen kun 20 kr.
Helsekabine med lysterapi	Pr. gang	25,00	20,00	do. Her tager maskinen kun 20 kr.
Særlig udleje				
1 bane	Pr. time	255,00	260,00	Plus indgang
Svømmehallen	do.	1.705,00	1.735,00	do.
Springbassin	Pr. ½ time	365,00	370,00	do.
Svømmehallen (inkl. 1 livredder)	Pr. time	2.845,00	2.890,00	Udlejning uden for åbningstiden
Svømmehal ved Fuglsanggårdsskolen				
Personer over 16 år (1/2 år)	Pr. abonnement	500,00	510,00	Kortene gælder til en
Personer over 16 år (1/1 år)	do.	850,00	865,00	ugentlig time indenfor et bestemt tidsrum
Personer under 16 år (1/2 år)	do.	275,00	280,00	(se hjemmeside:
Personer under 16 år (1/1 år)	do.	480,00	490,00	virumsvoemmehal.ltk.dk)
Pensionister (1/2 år)	do.	275,00	280,00	Forevisning af pens.kort
Pensionister (1/1 år)	do.	480,00	490,00	do.
Morgensvømning:				
Personer over 16 år (1/2 år)	do.	1.600,00	1.625,00	Mellem kl. 6.30 og 8.00
Personer over 16 år (1/1 år)	do.	2.875,00	2.920,00	do.
Personer under 16 år (1/2 år)	do.	875,00	890,00	do.
Personer under 16 år (1/1 år)	do.	1.575,00	1.600,00	do.
Pensionister (1/2 år)	do.	875,00	890,00	Mellem kl. 6.30 og 8.00
Pensionister (1/1 år)	do.	1.575,00	1.600,00	do.
Særlig udleje				
Svømmehallen	Pr. time	1.400,00	1.425,00	Udlejning i åbningstiden
Svømmehallen (inkl. 1 livredder)	do.	1.900,00	1.930,00	Udlejning uden for åbningstiden

TAKSTOVERSIGT

Takster/gebyrer fastsat af KMB	Enhed	Kroner Budget 2015	Kroner Budget 2016	Bemærkninger
Idrætsanlæg				
Idrætsforeninger hjemmehørende i LTK: Afgifter for ikke-idrætslige arrangementer, f.eks. fester, bankospil m.m i idrætshaller		0,00	0,00	
Andre lejere: Ikke kommercielle uddannelsesinstitutioner mm. Afgifter ved idrætslige arrangementer, træning mv.:				
Idrætshaller mv. mellem kl. 8 og 23, enkeltbooking	Pr. time	500,00	510,00	
Herudover (kl. 23-8), enkeltbooking	do.	750,00	765,00	
Idrætshaller mv. mellem kl. 8 og 23, 1/2 og 1/1 års booking		300,00	305,00	
Herudover (kl. 23-8), 1/2 og 1/1 års booking		450,00	460,00	
Lokaler til styrketræning, gymnastik, boksning, skydning og bordtennis mv. Keglebaner	Pr. time Pr. bane/time	345,00 255,00	350,00 260,00	Kl. 7-23, mindst 4 timer do.
Idrætsanlæg				
Kommerciel udlejning				
Idrætshaller mellem kl. 8-23	Pr. dag	25.000,00	25.400,00	
Herudover (kl.23-8)	Pr. time	2.300,00	2.340,00	
Mødelokale (20-40 pers.) mellem kl. 8-23, enkeltbooking	Pr. booking	1.325,00	1.350,00	incl. leje af AV-udstyr
Store mødelokale til flere end 40 pers.(Sponsor Lounge, Restaurationslokale/forhus på Lyngby Stadion, Virumhallens mødelokale 1+2+3). enkeltbooking	do.	3.975,00	4.050,00	incl. leje af AV-udstyr
Mødelokale (20-40 pers.). 1/2 og 1/1 års booking	Pr. booking	662,50	675,00	incl. leje af AV-udstyr
Store mødelokale til flere end 40 pers.(Sponsor Lounge, Restaurationslokale/forhus på Lyngby Stadion, Virumhallens mødelokale 1+2+3). 1/2 og 1/1 års booking	do.	1.987,50	2.020,00	incl. leje af AV-udstyr
Leje af a/v-udstyr	do	0,00	0,00	indeholdt i ovenstående leje
Særlig udleje				
Fodboldbane	Pr. 2 timer	300,00	305,00	Incl. omklædningsrum
		0,00	0,00	
Kunststofbaner	do.	300,00	305,00	Incl. omklædningsrum
		0,00	0,00	
Atletikstadion	do.	300,00	305,00	Inkl. redskaber og omklædningsrum
4 petanquebaner	Pr. time	300,00	305,00	Inkl. kugler
Tennisbane	do.	260,00	265,00	Inkl. omklædningsrum
FRITID				
Musikskole				
Førskole (de små):				
Baby Rytmik (hold á 12 ugers varighed)	Pr. rate	490,00	500,00	* Sæsonen går fra 1/9 og strækker sig over 36 uger.
Familie Rytmik (hold á 12 ugers varighed)	do.	490,00	500,00	Sæsonbetalingen deles i 3 lige store rater. De
Førskole:				
Rytmik (0. klasse)	do.	490,00	500,00	anførte takster gælder fra
Rytmik (1. klasse)		490,00	500,00	1. september 2016
Musikhold for 2. - 3. klasse				
Musikhold (2 elever i 30 min. 3-6 elever i 50 min.)	do.	955,00	970,00	
Instrumentalundervisning solo:	do.			
Eneundervisning (25 minutter ugentlig)	do.	1.585,00	1.610,00	
Leje af instrument	do.	380,00	385,00	
Sammenspil:				
Musikskolens instrumentalelever	do.			

TAKSTOVERSIGT

Takster/gebyrer fastsat af KMB	Enhed	Kroner Budget 2015	Kroner Budget 2016	Bemærkninger
Elever, der kun deltager i sammenspil		430,00	435,00	
Improvisation og kompositionsemble (50 min.)		955,00	970,00	
	do.			
Billedkunstundervisning		1.025,00	1.040,00	
Udlejning				
Kommerciel lokaleudlejning				
Ny Lyngbygård:				
Salen	do.	9.640,00	9.795,00	
Virum skole:				
Festsalen	do.	9.640,00	9.795,00	
Trongårdsskolen:				
Skoletorvet	do.	9.640,00	9.795,00	
Engelsborgskolen:				
Teatersal	do.	9.640,00	9.795,00	
Gymnastiksale på skoler	do.	9.640,00	9.795,00	
Fuglevad Vandmølle	do.	4.825,00	4.900,00	
Diverse mødelokaler:				
Lokaler i størrelsesordenen ca. 30-50 m ² uden særlige faciliteter	do.	995,00	1.010,00	
Lokale foreninger				
Ny Lyngbygård:				
Hele salen	do.	620,00	630,00	
Stor sal	do.	415,00	420,00	
Lille sal	do.	285,00	290,00	
Virum skole: Festsalen	do.	2.135,00	2.170,00	
Trongårdsskolen: Skoletorvet	do.	2.135,00	2.170,00	
Engelsborgskolen: Teatersal	do.	2.135,00	2.170,00	
Gymnastiksale på skoler	do.	620,00	630,00	
Fuglevad Vandmølle	do.	620,00	630,00	
Diverse mødelokaler:				
Lokaler i størrelsesordenen ca. 30-50 m ² uden særlige faciliteter	do.	210,00	215,00	
Foreninger fra andre kommuner				
Ny Lyngbygård:				
Hele salen	do.	2.745,00	2.790,00	
Stor sal	do.	2.060,00	2.095,00	
Lille sal	do.	1.380,00	1.400,00	
Gymnastiksale på skoler	do.	2.745,00	2.790,00	
Fuglevad Vandmølle	do.	2.065,00	2.100,00	
Diverse mødelokaler:				
Lokaler i størrelsesordenen ca. 30-50 m ² uden særlige faciliteter, klasselokaler, undervisningslokaler	do.	755,00	765,00	
BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET				
SKOLER				
Skolefritidsordning	Plads pr. termin	1.865,00	1.895,00	Der er 11 terminer
Lejrskole (kostpenge)	Pr. døgn	77,00	80,00	
Modersmålsundervisning	Pr. måned	342,00	345,00	Betaling i 10 måneder

TAKSTOVERSIGT

Takster/gebyrer fastsat af KMB	Enhed	Kroner Budget 2015	Kroner Budget 2016	Bemærkninger
<u>DAGTILBUD</u>				
Dagpleje	Plads pr. termin	3.165,00	3.195,00	Inkl. frokost *) Betaling opkræves over 11 terminer
Vuggestuer og småbørn i børnehuse	do.	3.165,00	3.195,00	
Børnehaver	do.	1.870,00	1.885,00	
Institutioner med særlige takster:				
Rudolf Steiner Børnehaven	do.	1.450,00	1.465,00	41,5/49 tid. **) Institutionen er lukket i juli måned, og måneden er betalingsfri
Rudolf Steiner Udebørnehave	do.	1.225,00	1.235,00	35/49 tid.
<u>KLUBBER</u>				
Fritidsklub	Plads pr. termin	991,00	1.007,00 984,00	Pr. 1. januar 2016 Pr. 1. august 2016 Der er 11 terminer. Taksten reduceres pr. 1. august 2016 som følge af tilpasning af åbningsstid ifm obligatorsik lektiecafé.
Ungdomsklub	Pr. plads	200,00	203,00	Der er 11 terminer
SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET				
<u>SUNDHED OG OMSORG</u>				
Madservice	Varm mad	49,75	51,00	Hovedret*
		11,00	11,00	Biret
	Kold/frossen mad	49,75	51,00	Hovedret*
		11,00	11,00	Biret
Plejecentre				
Servicepakke	Pr. måned	4.377,00	4.448,00	Fuld servicepakke*
- Heraf:				
- Morgenmad	do.	724,00	736,00	* Taksten reguleres til den maksimale egenbetaling jf. lovg.
- Middagsmad + eftermiddagskaffe	do.	1.227,00	1.246,00	
- Aftensmad + aftensskaffe	do.	1.473,00	1.497,00	
- Mad i alt	do.	3.424,00	3.479,00	
- Toiletartikler	do.	164,00	167,00	
- Rengøringsartikler	do.	88,00	89,00	
- Vask af eget tøj	do.	292,00	297,00	
- Vask af leje og linned m.v	do.	305,00	310,00	
- Vinduespudsning	do.	64,00	65,00	
- Omsorgstandpleje	do.	40,00	41,00	

TAKSTOVERSIGT

Takster/gebyrer fastsat af KMB	Enhed	Kroner Budget 2015	Kroner Budget 2016	Bemærkninger
Tilvalgsydelser				
Formiddagsmåltid	Pr. måned	234,00	238,00	
Biret	do.	234,00	238,00	
Midlertidigt ophold på plejehjem/genoptræning				
Døgntakst	Pr. dag	141,00	143,00	
Formiddagsmåltid	do.	7,75	8,00	
Biret	do.	7,75	8,00	
Kørsel til/fra aktivitetscentre og klubber	Pr. kørsel tur/retur	27,00	27,00	
Genoptræningscentret				
Udlejning af terapibassin	Pr. time	531,00	540,00	
TEKNIK- OG MILJØUDVALGET				
<u>GRØNNE OMRÅDER OG KIRKEGÅRDE</u>				
Kapeller				
Kistemodtagelse og opbevaring		368,00	375,00	Momsfri
Fremvisning		368,00	375,00	do.
Fremvisning på lørdage		Dobb takst	Dobb takst	do.
Benyttelse af Sorgenfri kapel og lille kapel på Lyngby Parkkirkegård		425,00	435,00	do.
Store kapel på Lyngby Parkkirkegård		612,00	625,00	do.
Tillæg for benyttelse af kapel lørdag		Dobb takst	Dobb takst	do.
Gravkastning mv.				
Kommunens beboere:				
Voksne og børn over 5 år				
Alm. dybde	Pr. grav	3.303,00	3.369,00	Momsfri
Tillæg ekstra dybde	do.	590,00	602,00	do.
Børn under 5 år	do.	552,00	563,00	do.
Urnebegravelse	do.	552,00	563,00	do.
Grøn kant på graven				
Tillæg for begravelser fredag efter kl. 11.00 og for begravelser på lørdage		Dobbelt takst	Dobbelt takst	
Begravelser fra andre kirker og kapeller senere end kl. 14.00 om fredagen, og kl. 14:30 på andre hverdage				Efter forbrug
Andre kommuners beboere:				
Ovennævnte ydelser		Dobbelt takst	Dobbelt takst	
Kistebæring				
Kommunens beboere:				
Udbæring fra kirke eller kapel, 6 mand do., fredag efter kl. 11.00 og lørdage		2.713,00	2.767,00	Momsfri
		Dobbelt takst	Dobbelt takst	
Gravsteder				
Kommunens beboere (Kistegravsteder)	pr.m ² /år	59,00	60,00	Momsfri
Kommunens beboere (Urnegravsteder)	do.	118,00	120,00	do.
Særligt udlagte gravsteder		Særlig takst	Særlig takst	
Andre kommuners beboere:				
Ovennævnte ydelser		Dobbelt takst	Dobbelt takst	Personer, der har erhvervet gravsted, mens de havde bopæl i LTK, har ret til fornyelse på samme vilkår som beboere i LTK

TAKSTOVERSIGT

Takster/gebyrer fastsat af KMB	Enhed	Kroner Budget 2015	Kroner Budget 2016	Bemærkninger
Anlæg og vedligeholdelse		Særlig takst	Særlig takst	
Særlige ydelser ud over almindeligt forekommende foreteelser		Særlig takst	Særlig takst	
Gebyr for forsent indbetaling		100,00	100,00	
Bådpladser ved Lyngby Sø				
Bådpladsleje	Pr. sæson	1.224,00	1.250,00	Inkl. moms
Bådpladsleje (pensionister)	do.	612,00	625,00	do.
<u>TRAFIKANLÆG MV.</u>				
Renholdelse mv.				
Fortovsfejning	Pr. m/år	386,00	394,00	Inkl. moms
Istandsættelses- og vedligeholdelsesabonnement på private fællesveje	do.	62,00	63,00	do.
Afgift for udeservering på Lyngby Hovedgade	Pr. m ² /sæson	2.006,00	Udgår	do.
Afgift for benyttelse og udstilling i inventarzone	Pr. m ² /år	2.006,00	Udgår	do.
Afgift for benyttelse og udstilling i facadezone	do.	1.049,00	Udgår	do.
Snerydning og fejning af rendestene på kørebaner med selvopsugende fejmaskine - private fællesveje (max. facadelængde 25 m)	Pr. ejendom/år	673,00	686,00	Inkl. moms
Snerydning og fejning af rendestene på kørebaner med selvopsugende fejmaskine Etageejendomme	Pr. m/år	50,00	51,00	do.
Oprensning af vejbrønde med slamsuger	Pr. ejendom/ år	44,00	45,00	Minimumsgebyr 50 kr.
Oprensning af vejbrønde med slamsuger Etageejendomme	Pr. m/år	3,60	4,00	Minimumsgebyr 50 kr.
Parkeringslicenser				
Beboerlicens	Pr. år	890,00	904,00	Momsfri
Erhvervslicens	do.	2.517,00	2.557,00	do.
Periodekort pr. år	do.	4.720,00	4.796,00	do.
Periodekort, dagtimer pr. år	do.	3.060,00	3.109,00	do.
Periodekort pr. dag	Pr. dag	31,00	31,00	do.
Gebyr for brevforsendelse og/eller personlig henvendelse	Pr. gang	52,00	53,00	
Råden over pladsen foran Lyngby Rådhus	Pr. dag	2.067,00	2.100,00	Momsfri
Administrationsgebyr ved råden af pladsen foran Lyngby Rådhus	Pr. arrangement	186,00	189,00	Gebyret udgør 9 pct. af taksten pr. dag.
Leje af cirkuspladser	Pr. gang	2.550,00	2.600,00	Momsfri ØK beslutning 1.10.2013
Salg af juletræer				
- Almindeligt salg	Pr. år	10.300,00	10.500,00	
- Geelshaven, Frederiksdalsvej	do.	22.130,00	22.570,00	
Leje af kommunens arealer til arrangementer	Pr. arrangement	520,00	530,00	Momsfri
Leje af kommunens arealer til arrangementer	do.	2.070,00	2.110,00	do.

TAKSTOVERSIGT

Takster/gebyrer fastsat af KMB	Enhed	Kroner Budget 2015	Kroner Budget 2016	Bemærkninger
af kommerciel karakter				
Biavl	Pr. år	1.070,00	1.090,00	Arealleje
<u>NATUR OG MILJØ</u>				
Rottebekæmpelsesgebyr	‰ af ejendoms-værdien/år	0,0392	AFVENTER TAKSTER	Momsfri. Opkræv. halvårligt med ejendomsskatten
Jordflytningsgebyr:				
Husholdninger	Pr. Husholdning/år	9,00		Momsfrit. Opkræves halvårligt
Virksomheder	Pr. Virksomhed/år	146,00		Momsfrit. Opkræves årligt
ØKONOMIUDVALGET				
<u>ADMINISTRATION</u>				
Billedlegitimationskort til unge	Pr. kort	150,00	150,00	Vedttaget af KMB 16.6.2004
Erindringsskrivelser (med udpantningsret)	Pr. rykkerbrev	250,00	250,00	Dog ikke 1. erindringsskrivelse vedr. parkeringsafgift
Erindringsskrivelser (uden udpantningsret)	Pr. rykkerbrev	100,00	100,00	
For huslejer opkræves følgende rykkergebyrer				
Beboelseslejemål	Pr. rykkerbrev	271,00	277,00	* 2012 niv. Reguleres årligt
Erhvervslejemål	Pr. rykkerbrev	151,00	151,00	+ 2% af det skyldige beløb over 1.000 kr. *
Gebyrer for byggesagsbehandling mv.				
Anmeldelser og byggetilladelser (alle typer byggeri)	Pr. time	654,00	664,00	1. forhåndsdialog er gebyrundtaget
Større høringer efter planloven. Gebyret kan kun opkræves ved byggerier større end 250 m ² og med en højde på over 8,5 meter og ved høringer på mere end 10 breve.	Pr. brev	103,00	105,00	Minimumsgebyr 2.000 kr. Maksimumsgebyr 10.000 kr.
Affald				
Husholdning-grundtakst	Pr. stk.	869,00	AFVENTER TAKSTER	
Administrationsgebyr affald erhverv	do.	632,00		
Årskort til genbrugsstation for bygge- og anlægshåndværkere samt anlægsgartnere med overvejende erhvervsaffald:				
- Personbil	do.	7.900,00		
- Kassevogn	do.	9.000,00		
- Ladvogn	do.	15.200,00		
Årskort til genbrugsstation for øvrige bygge- og anlægshåndværkere samt anlægsgartnere:				
- Personbil	do.	4.800,00		
- Kassevogn	do.	5.400,00		
- Ladvogn	do.	9.200,00		
Årskort til genbrugsstation for liberalt erhverv:	do.	800,00		
Årskort til genbrugsstation for øvrige virksomheder:				
- Personbil	do.	3.400,00		
- Kassevogn	do.	6.300,00		
- Ladvogn	do.	12.400,00		
Engangskort til genbrugsstation for alle erhverv:				
- Personbil	do.	100,00		
- Kassevogn	do.	150,00		
- Ladvogn	do.	200,00		

TAKSTOVERSIGT

Takster/gebyrer fastsat af KMB	Enhed	Kroner Budget 2015	Kroner Budget 2016	Bemærkninger
Dagrenovation	Pr. sæk/år	932,00		
140-L Container	Pr. år	932,00		
180-L Container	do.	1.054,00		
240-L Container	do.	1.242,00		
500-L Container	do.	1.801,00		
660-L Container	do.	2.724,00		
Særafhentning	Pr. gang	125,00		
Haveaffald	Abonnement/år	473,00		

BEVILLINGSOVERSIGTER

**DRIFTSVIRKSOMHED
ANLÆGSVIRKSOMHED
RENTER OG FINANSIERING
BALANCEFORSKYDNINGER**

Bevillingsoversigten er fordelt på udvalgs- og aktivitetsområder.

Alle beløb er afrundet til hele kr., og indtægter er markeret med minus (-) foran beløbet.

Alle beløb er eksklusive moms.

UDDANNELSE OG PÆDAGOGIK		Budgetforslag 2016		Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
		Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
I alt	Nettobevilling	954.186	-186.031	954.103	-185.509	958.863	-187.115	961.637	-187.944
Skoler		585.927	-78.739	587.922	-78.325	589.202	-78.325	589.329	-78.325
03	Undervisning og kultur	583.406	-78.739	585.402	-78.325	586.682	-78.325	586.809	-78.325
0322	Folkeskolen m.m.								
032201	Folkeskoler	351.977	-15.880	352.343	-15.880	353.335	-15.880	354.425	-15.880
032202	Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen	3.755		3.755		3.755		3.755	
032203	Syge- og hjemmeundervisning	509		509		509		509	
032204	Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	8.494		8.483		8.483		8.483	
032205	Skolefritidsordninger	90.512	-56.363	91.466	-55.949	91.198	-55.949	90.166	-55.949
032206	Befordring af elever i grundskolen	341		341		341		341	
032207	Specialundervisning i regionale tilbud	3.420		3.420		3.420		3.420	
032208	Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingsti	73.846	-6.295	73.857	-6.295	73.857	-6.295	73.857	-6.295
032210	Bidrag til statslige og private skoler	31.433		32.019		32.402		32.333	
032212	Efterskoler og ungdomskostskoler	5.858		6.020		6.099		6.214	
032214	Ungdommens Uddannelsesvejledning	4.556		5.149		5.177		5.193	
0330	Ungdomsuddannelser								
033044	Produktionsskoler	1.731		1.719		1.785		1.792	
0335	Kulturel virksomhed								
033562	Teatre	282	-178	282	-178	282	-178	282	-178
0338	Folkeoplysning og fritidsaktiviteter m.v.								
033876	Ungdomsskolevirksomhed	6.692	-23	6.039	-23	6.039	-23	6.039	-23
04	Sundhedsområdet	2.520		2.520		2.520		2.520	
0462	Sundhedsudgifter m.v.								
046289	Kommunal sundhedstjeneste	2.520		2.520		2.520		2.520	
Dagtilbud		336.626	-90.315	334.992	-90.504	337.685	-91.571	340.015	-92.160
03	Undervisning og kultur	163	-72	163	-72	163	-72	163	-72
0335	Kulturel virksomhed								
033562	Teatre	163	-72	163	-72	163	-72	163	-72
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	336.463	-90.243	334.829	-90.431	337.522	-91.499	339.852	-92.088
0525	Dagtilbud til børn og unge								
052510	Fælles formål	35.880	-9.440	34.682	-9.440	37.745	-9.440	40.074	-9.440
052511	Dagpleje	22.929	-6.431	22.653	-6.431	22.452	-6.431	22.452	-6.431
052514	Daginstitutioner (institutioner kun for børn indtil skolestar	257.795	-69.863	257.635	-70.052	257.466	-71.119	257.466	-71.708
052517	Særlige dagtilbud og særlige klubber	4.735		4.735		4.735		4.735	
052519	Tilskud til privatinstitutioner, privat dagpleje, private fr	15.124	-4.509	15.124	-4.509	15.124	-4.509	15.124	-4.509
Klubber		31.633	-16.977	31.190	-16.680	31.976	-17.219	32.294	-17.459
03	Undervisning og kultur	31.633	-16.977	31.190	-16.680	31.976	-17.219	32.294	-17.459
0322	Folkeskolen m.m.								
032205	Skolefritidsordninger	30.844	-16.951	30.400	-16.653	31.187	-17.192	31.504	-17.432
0338	Folkeoplysning og fritidsaktiviteter m.v.								
033876	Ungdomsskolevirksomhed	790	-26	790	-26	790	-26	790	-26

UDSATTE BØRN		Budgetforslag 2016		Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
		Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
Nettobevilling		102.989	-19.753	102.735	-19.753	102.735	-19.753	102.735	-19.753
Udsatte børn. Myndighed		90.299	-19.753	90.046	-19.753	90.046	-19.753	90.046	-19.753
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	90.299	-19.753	90.046	-19.753	90.046	-19.753	90.046	-19.753
0522	Central refusionsordning								
052207	Indtægter fra den centrale refusionsordning		-2.831		-2.831		-2.831		-2.831
0525	Dagtilbud til børn og unge								
052517	Særlige dagtilbud og særlige klubber	4.161		4.161		4.161		4.161	
0528	Tilbud til børn og unge med særlige behov								
052820	Opholdssteder mv. for børn	28.130	-3.405	28.130	-3.405	28.130	-3.405	28.130	-3.405
052821	Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	15.055		14.902		14.902		14.902	
052823	Døgninstitutioner for børn og unge	16.761	-2.395	16.761	-2.395	16.761	-2.395	16.761	-2.395
052824	Sikrede døgninstitutioner m.v for børn og unge	2.720		2.720		2.720		2.720	
0535	Rådgivning								
053540	Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	1.728		1.728		1.728		1.728	
0538	Tilbud til voksne med særlige behov								
053853	Kontaktperson- og ledsageordninger (pgf. 45, 97-99)	48		48		48		48	
0557	Kontante ydelser								
055772	Sociale formål	20.684	-10.159	20.583	-10.159	20.583	-10.159	20.583	-10.159
055774	Kontanthjælp vedrørende visse grupper af flygtninge	1.013	-964	1.013	-964	1.013	-964	1.013	-964
Udsatte børn. Udfører		12.690		12.690		12.690		12.690	
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	12.690		12.690		12.690		12.690	
0528	Tilbud til børn og unge med særlige behov								
052820	Opholdssteder mv. for børn	2.212		2.212		2.212		2.212	
052821	Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	10.478		10.478		10.478		10.478	

FRITID OG KULTUR		Budgetforslag 2016		Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
		Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
I alt	Nettobevilling	69.797	-9.619	68.932	-9.619	69.512	-9.619	70.213	-9.619
Fritid		14.546	-6.115	14.651	-6.115	14.651	-6.115	14.651	-6.115
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	5	-8	5	-8	5	-8	5	-8
0032	Fritidsfaciliteter								
003235	Andre fritidsfaciliteter	5	-8	5	-8	5	-8	5	-8
03	Undervisning og kultur	14.541	-6.107	14.646	-6.108	14.646	-6.108	14.646	-6.108
0335	Kulturel virksomhed								
033563	Musikarrangementer	13.524	-6.107	13.629	-6.108	13.629	-6.108	13.629	-6.108
0338	Folkeoplysning og fritidsaktiviteter m.v.								
033870	Fælles formål	481		481		481		481	
033875	Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven	536		536		536		536	
Idræt		1.970		1.763		2.170		2.170	
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	1.547		1.547		1.954		1.954	
0032	Fritidsfaciliteter								
003231	Stadion og idrætsanlæg	1.547		1.547		1.954		1.954	
03	Undervisning og kultur	423		216		216		216	
0338	Folkeoplysning og fritidsaktiviteter m.v.								
033875	Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven	423		216		216		216	
Folkeoplys.		14.988	-602	14.988	-602	14.988	-602	14.988	-602
03	Undervisning og kultur	14.988	-602	14.988	-602	14.988	-602	14.988	-602
0338	Folkeoplysning og fritidsaktiviteter m.v.								
033870	Fælles formål	151		151		151		151	
033872	Folkeoplysende voksenundervisning	6.744	-602	6.744	-602	6.744	-602	6.744	-602
033873	Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	5.449		5.449		5.449		5.449	
033874	Lokaletilskud	2.431		2.431		2.431		2.431	
033875	Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven	213		213		213		213	
Bibliotek		31.743	-1.131	31.715	-1.131	31.715	-1.131	31.715	-1.131
03	Undervisning og kultur	31.743	-1.131	31.715	-1.131	31.715	-1.131	31.715	-1.131
0332	Folkebiblioteker								
033250	Folkebiblioteker	31.628	-1.067	31.600	-1.067	31.600	-1.067	31.600	-1.067
0335	Kulturel virksomhed								
033562	Teatre	115	-63	115	-63	115	-63	115	-63
Kultur		6.551	-1.771	5.815	-1.771	5.988	-1.771	6.690	-1.771
03	Undervisning og kultur	6.551	-1.771	5.815	-1.771	5.988	-1.771	6.690	-1.771
0332	Folkebiblioteker								
033250	Folkebiblioteker	1.256		1.256		1.256		1.256	
0335	Kulturel virksomhed								
033564	Andre kulturelle opgaver	5.294	-1.771	4.558	-1.771	4.732	-1.771	5.433	-1.771

SUNDHED OG OMSORG		Budgetforslag 2016		Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
		Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
I alt	Nettobevilling	809.649	-7.582	809.610	-7.582	812.093	-7.582	811.991	-7.582
Sundhed og Omsorg		507.406	-7.582	507.335	-7.582	509.819	-7.582	509.717	-7.582
02	Transport og infrastruktur	2.115		2.115		2.115		2.115	
0232	Kollektiv trafik								
023231	Busdrift	2.115		2.115		2.115		2.115	
04	Sundhedsområdet	-2.537		-2.537		-2.537		-2.537	
0462	Sundhedsudgifter m.v.								
046282	Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	-2.537		-2.537		-2.537		-2.537	
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	507.828	-7.582	507.757	-7.582	510.240	-7.582	510.139	-7.582
0532	Tilbud til ældre og handicappede								
053230	Ældreboliger	290		290		290		290	
053232	Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	435.284	-1.160	435.213	-1.160	437.696	-1.160	437.595	-1.160
053233	Forebyggende indsats for ældre og handicappede	14.576	-1.139	14.576	-1.139	14.576	-1.139	14.576	-1.139
053234	Plejehjem og beskyttede boliger	11.693	-4.402	11.693	-4.402	11.693	-4.402	11.693	-4.402
053235	Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring	25.590	-881	25.590	-881	25.590	-881	25.590	-881
053237	Plejevederlag og hjælp til sygeartikler o.lign. ved pasning	1.949		1.949		1.949		1.949	
0535	Rådgivning								
053540	Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	782		782		782		782	
0538	Tilbud til voksne med særlige behov								
053850	Botilbud til længerevarende ophold (pgf. 108)	17.665		17.665		17.665		17.665	
Sundhed. Myndighed		302.243		302.274		302.274		302.274	
04	Sundhedsområdet	259.159		259.190		259.190		259.190	
0462	Sundhedsudgifter m.v.								
046281	Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet	210.010		210.041		210.041		210.041	
046282	Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	31.730		31.730		31.730		31.730	
046284	Vederlagsfri behandling hos fysio- terapeut	9.304		9.304		9.304		9.304	
046288	Sundhedsfremme og forebyggelse	3.661		3.661		3.661		3.661	
046289	Kommunal sundhedstjeneste	233		233		233		233	
046290	Andre sundhedsudgifter	4.220		4.220		4.220		4.220	
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	43.085		43.085		43.085		43.085	
0532	Tilbud til ældre og handicappede								
053232	Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	40.366		40.366		40.366		40.366	
053233	Forebyggende indsats for ældre og handicappede	583		583		583		583	
053234	Plejehjem og beskyttede boliger	868		868		868		868	
0572	Støtte til frivilligt socialt arbejde og øvrige so								
057299	Øvrige sociale formål	1.269		1.269		1.269		1.269	

HANDICAPPEDE		Budgetforslag 2016		Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
		Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
Nettobevilling		381.748	-119.797	380.132	-119.797	379.318	-119.797	379.392	-119.797
Handicap. Udfører		130.922	-97.707	131.938	-97.707	131.938	-97.707	131.938	-97.707
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	130.922	-97.707	131.938	-97.707	131.938	-97.707	131.938	-97.707
0532	Tilbud til ældre og handicappede								
053233	Forebyggende indsats for ældre og handicappede	6.509	-5.361	6.509	-5.361	6.509	-5.361	6.509	-5.361
0538	Tilbud til voksne med særlige behov								
053842	Botilbud for personer med særlige sociale problemer (paf. 10)	6.070	-6.182	6.070	-6.182	6.070	-6.182	6.070	-6.182
053844	Alkoholbehandling og behandlingshjemfor alkoholskadede (sund)	2.499		2.499		2.499		2.499	
053845	Behandling af stofmisbruger (servicelovens pgf. 101 og sundh)	291		291		291		291	
053850	Botilbud til længerevarende ophold (paf. 108)	85.576	-83.407	86.592	-83.407	86.592	-83.407	86.592	-83.407
053852	Botilbud til midlertidigt ophold (paf. 107)	20.360	-1.441	20.360	-1.441	20.360	-1.441	20.360	-1.441
053858	Beskyttet beskæftigelse (pgf. 103)	2.418	-1.316	2.418	-1.316	2.418	-1.316	2.418	-1.316
053859	Aktivitets- og samværstilbud (paf. 104)	7.197		7.197		7.197		7.197	
Handicap. Myndighed		223.392	-21.855	221.288	-21.855	220.525	-21.855	220.525	-21.855
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	1.544	-195	1.544	-195	1.544	-195	1.544	-195
0025	Faste ejendomme								
002511	Beboelse	1.544	-195	1.544	-195	1.544	-195	1.544	-195
03	Undervisning og kultur	8.735		8.735		8.735		8.735	
0322	Folkeskolen m.m.								
032214	Ungdommens Uddannelsesvejledning	156		156		156		156	
032217	Specialpædagogisk bistand til voksne	1.765		1.765		1.765		1.765	
0330	Ungdomsuddannelser								
033046	Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov	6.790		6.790		6.790		6.790	
0338	Folkeoplysning og fritidsaktiviteter m.v.								
033876	Ungdomsskolevirksomhed	25		25		25		25	

05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	212.752	-21.660	210.648	-21.660	209.886	-21.660	209.886	-21.660
0522	Central refusionsordning								
052207	Indtægter fra den centrale refusionsordning		-9.725		-9.725		-9.725		-9.725
0532	Tilbud til ældre og handicappede								
053232	Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	22.188	-2.286	22.188	-2.286	22.188	-2.286	22.188	-2.286
053233	Forebyggende indsats for ældre og handicappede	18.204		16.518		15.756		15.756	
053235	Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring	476		476		476		476	
0538	Tilbud til voksne med særlige behov								
053842	Botilbud for personer med særlige sociale problemer (paf. 10)	2.787	-1.415	2.736	-1.415	2.736	-1.415	2.736	-1.415
053844	Alkoholbehandling og behandlingshjemfor	2.815		2.815		2.815		2.815	
053845	Behandling af stofmisbruger (servicelovens pgf. 101 og sundh)	4.856		4.856		4.856		4.856	
053850	Botilbud til længerevarende ophold (paf. 108)	91.617		91.617		91.617		91.617	
053852	Botilbud til midlertidigt ophold (pgf. 107)	30.898	-5.974	30.898	-5.974	30.898	-5.974	30.898	-5.974
053853	Kontaktperson- og ledsageordninger (pgf. 45, 97-99)	4.410		4.042		4.042		4.042	
053858	Beskyttet beskæftigelse (pgf. 103)	9.736		9.736		9.736		9.736	
053859	Aktivitets- og samværstilbud (paf. 104)	21.416		21.416		21.416		21.416	
0557	Kontante ydelser								
055772	Sociale formål	2.289	-1.145	2.289	-1.145	2.289	-1.145	2.289	-1.145
055774	Kontanthjælp vedrørende visse grupper af flygtninge	1.060	-1.116	1.060	-1.116	1.060	-1.116	1.060	-1.116
06	Fællesudgifter og administration m.v	360		360		360		360	
0645	Administrativ organisation								
064551	Sekretariat og forvaltninger	360		360		360		360	
Sundhed. Udfører		27.435	-236	26.906	-236	26.855	-236	26.928	-236
04	Sundhedsområdet	27.435	-236	26.906	-236	26.855	-236	26.928	-236
0462	Sundhedsudgifter m.v.								
046285	Kommunal tandpleje	18.170	-236	17.631	-236	17.594	-236	17.623	-236
046289	Kommunal sundhedstjeneste	9.265		9.275		9.261		9.305	

GRØNNE OMRÅDER, KIRKEGÅRDE OG TRAFIK		Budgetforslag 2016		Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
		Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
I alt	Nettobevilling	128.668	-22.882	130.323	-22.920	129.997	-22.958	129.997	-22.996
Grønne omr.		36.537	-6.857	36.486	-6.895	36.486	-6.933	36.486	-6.971
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	35.760	-6.703	35.709	-6.741	35.709	-6.779	35.709	-6.817
0028	Fritidsområder								
002820	Grønne områder og naturpladser	24.711	-1.333	24.660	-1.371	24.660	-1.410	24.660	-1.447
0032	Fritidsfaciliteter								
003235	Andre fritidsfaciliteter	1.143	-198	1.143	-198	1.143	-198	1.143	-198
0035	Kirkegårde								
003540	Kirkegårde	9.906	-5.172	9.906	-5.172	9.906	-5.172	9.906	-5.172
02	Transport og infrastruktur	237	-154	237	-154	237	-154	237	-154
0222	Fælles funktioner								
022201	Fælles formål	-208		-208		-208		-208	
0235	Havne								
023541	Lystbådehavn m.v.	446	-154	446	-154	446	-154	446	-154
03	Undervisning og kultur	540		540		540		540	
0335	Kulturel virksomhed								
033564	Andre kulturelle opgaver	540		540		540		540	
Trafik		92.130	-16.025	93.837	-16.025	93.511	-16.025	93.511	-16.025
02	Transport og infrastruktur	90.665	-16.025	92.371	-16.025	92.045	-16.025	92.045	-16.025
0222	Fælles funktioner								
022201	Fælles formål	-3.691	-3.392	-3.691	-3.392	-3.691	-3.392	-3.691	-3.392
022203	Arbejder for fremmed regning	1.349	-1.610	1.349	-1.610	1.349	-1.610	1.349	-1.610
022205	Driftsbygninger og -pladser	-166		-166		-166		-166	
022207	Parkering	6.659	-6.328	6.659	-6.328	6.659	-6.328	6.659	-6.328
0228	Kommunale veje								
022811	Vejvedligeholdelse m.v.	30.599	-3.593	32.792	-3.593	32.488	-3.593	32.488	-3.593
022812	Belægninger m.v.	7.834	-1.102	8.145	-1.102	8.145	-1.102	8.145	-1.102
022814	Vintertjeneste	12.172		12.172		12.172		12.172	
0232	Kollektiv trafik								
023230	Fælles formål	704							
023231	Busdrift	35.204		35.111		35.089		35.089	
06	Fællesudgifter og administration m.v.	1.466		1.466		1.466		1.466	
0648	Erhvervsudvikling, turisme og landdistrikter								
064862	Turisme	1.466		1.466		1.466		1.466	

MILJØ OG NATUR		Budgetforslag 2016		Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
		Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
Nettobevilling		8.682	-3.722	7.742	-3.722	7.742	-3.722	7.742	-3.722
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	7.186	-2.215	6.246	-2.215	6.246	-2.215	6.246	-2.215
0038	Naturbeskyttelse								
003850	Naturforvaltningsprojekter	945		945		945		945	
003851	Natura 2000	370		370		370		370	
0048	Vandløbsvæsen								
004870	Fælles formål	391		391		391		391	
0052	Miljøbeskyttelse m.v.								
005281	Jordforurening	1.514	-1.280	1.514	-1.280	1.514	-1.280	1.514	-1.280
005287	Miljøtilsyn - virksomheder	238	-108	238	-108	238	-108	238	-108
005289	Øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn m.v.	1.087		1.087		1.087		1.087	
0055	Diverse udgifter og indtægter								
005590	Fælles formål	1.549		609		609		609	
005591	Skadedyrsbekæmpelse	1.092	-827	1.092	-827	1.092	-827	1.092	-827
01	Forsyningsvirksomheder m.v.	90	-90	90	-90	90	-90	90	-90
0135	Spildevandsanlæg								
013546	Klimainvesteringer	90	-90	90	-90	90	-90	90	-90
06	Fællesudgifter og administration m.v.	1.406	-1.418	1.406	-1.418	1.406	-1.418	1.406	-1.418
0645	Administrativ organisation								
064551	Sekretariat og forvaltninger	1.406	-1.418	1.406	-1.418	1.406	-1.418	1.406	-1.418

BEREDSKAB		Budgetforslag 2016		Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
		Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
Nettobevilling		15.243	-858	15.243	-858	14.735	-858	14.735	-858
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	15.243	-858	15.243	-858	14.735	-858	14.735	-858
0058	Redningsberedskab								
005895	Redningsberedskab	15.243	-858	15.243	-858	14.735	-858	14.735	-858

ADMINISTRATION		Budgetforslag 2016		Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
		Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
Nettobevilling		382.293	-10.260	376.262	-9.782	367.886	-9.782	369.358	-9.782
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	443		443		443		443	
0025	Faste ejendomme								
002518	Driftssikring af boligbyggeri	443		443		443		443	
02	Transport og infrastruktur	15		15		15		15	
0232	Kollektiv trafik								
023235	Jernbanedrift	15		15		15		15	
03	Undervisning og kultur	298		298		298		298	
0335	Kulturel virksomhed								
033564	Andre kulturelle opgaver	298		298		298		298	
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	1.143		1.143		1.143		1.143	
0572	Støtte til frivilligt socialt arbejde og øvrige so								
057299	Øvrige sociale formål	1.143		1.143		1.143		1.143	
06	Fællesudgifter og administration m.v	380.394	-10.260	374.363	-9.782	365.987	-9.782	367.459	-9.782
0642	Politisk organisation								
064240	Fælles formål	195		195		195		195	
064241	Kommunalbestyrelsesmedlemmer	6.486		6.551		6.551		6.551	
064242	Kommissioner, råd og nævn	764	-29	1.140	-29	898	-29	764	-29
064243	Valg m.v.	-6		1.564		-6		3.110	
0645	Administrativ organisation								
064551	Sekretariat og forvaltninger	185.260	-5.733	179.745	-5.741	177.221	-5.741	175.711	-5.741
064552	Fælles IT og telefoni	57.274		54.248		53.486		53.486	
064553	Jobcentre	30.659	-485	27.903		27.603		27.603	
064554	Naturbeskyttelse	2.123		2.122		2.122		2.122	
064555	Miljøbeskyttelse	3.039		3.038		3.038		3.038	
064556	Byggesagsbehandling	4.587	-4.012	6.797	-4.012	5.893	-4.012	5.893	-4.012
064557	Voksen-, ældre- og handicapområdet	-2.563		-2.564		-2.564		-2.564	
064558	Det specialiserede børneområde	3.690		3.689		3.689		3.689	
064559	Administrationsbidrag til UdbetalingDanmark	8.037		8.037		5.964		5.964	
0652	Lønpuljer m.v.								
065272	Tjenestemandspension	80.846		81.895		81.895		81.895	

PULJER		Budgetforslag 2016		Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
		Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
Nettobevilling		21.614		12.016	-1.400	-7.411	-1.400	-151.519	-1.400
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger			502		502		502	
0055	Diverse udgifter og indtægter								
005590	Fælles formål			502		502		502	
01	Forsyningsvirksomheder m.v.			600	-1.400	600	-1.400	600	-1.400
0135	Spildevandsanlæg								
013546	Klimainvesteringer			600	-1.400	600	-1.400	600	-1.400
06	Fællesudgifter og administration m.v.	21.614		10.914		-8.513		-152.621	
0645	Administrativ organisation								
064551	Sekretariat og forvaltninger	200		1.456		3.174		2.981	
0648	Erhvervsudvikling, turisme og landdistrikter								
064862	Turisme			129		129		129	
0652	Lønpuljer m.v.								
065270	Løn- og barselspuljer	6.033		5.679		8.301		8.301	
065276	Generelle reserver	15.381		3.650		-20.117		-164.032	

KOMMUNALE EJENDOMME M.M.		Budgetforslag 2016		Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
Nettobevilling		Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
		218.713	-54.558	216.504	-54.819	216.098	-54.819	216.098	-54.819
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	149.123	-49.579	148.499	-49.838	148.092	-49.838	148.092	-49.838
0022	Jordforsyning								
002205	Ubestemte formål	570	-605	570	-605	570	-605	570	-605
0025	Faste ejendomme								
002510	Fælles formål	53.343	-2.999	52.886	-2.999	52.479	-2.999	52.479	-2.999
002511	Beboelse	19.348	-36.420	19.348	-36.420	19.348	-36.420	19.348	-36.420
002512	Erhvervs ejendomme	10.711	-4.057	10.543	-4.316	10.543	-4.316	10.543	-4.316
002513	Andre faste ejendomme	40.173	-1.168	40.173	-1.168	40.173	-1.168	40.173	-1.168
002515	Byfornyelse	1.554		1.554		1.554		1.554	
0028	Fritidsområder								
002820	Grønne områder og naturpladser	375		375		375		375	
0032	Fritidsfaciliteter								
003231	Stadion og idrætsanlæg	22.247	-3.736	22.247	-3.736	22.247	-3.736	22.247	-3.736
003235	Andre fritidsfaciliteter	802	-594	802	-594	802	-594	802	-594
02	Transport og infrastruktur	-45		-45		-45		-45	
0222	Fælles funktioner								
022205	Driftsbygninger og -pladser	-45		-45		-45		-45	
03	Undervisning og kultur	27.139	-4.623	27.139	-4.625	27.139	-4.625	27.139	-4.625
0322	Folkeskolen m.m.								
032201	Folkeskoler	15.544	-912	15.544	-912	15.544	-912	15.544	-912
032202	Fællesudgifter for kommunens samlede kommunale specialskoler og interne skoler i daabehandlinasti	56		56		56		56	
032208	Folkebiblioteker	49		49		49		49	
0332	Folkebiblioteker								
033250	Folkebiblioteker	1.520		1.520		1.520		1.520	
0335	Kulturel virksomhed								
033564	Andre kulturelle opgaver	603	-504	603	-504	603	-504	603	-504
0338	Folkeoplysning og fritidsaktiviteter m.v.								
033870	Fælles formål	2.536	-522	2.536	-522	2.536	-522	2.536	-522
033873	Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	4.733	-2.685	4.733	-2.687	4.733	-2.687	4.733	-2.687
033876	Ungdomsskolevirksomhed	2.099		2.099		2.099		2.099	
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	17.856	-356	17.856	-356	17.856	-356	17.856	-356
0525	Dagtilbud til børn og unge								
052510	Fælles formål	964		964		964		964	
052511	Dagpleje	252		252		252		252	
052514	Daginstitutioner (institutioner kun for børn indtil skolestar	9.474	-356	9.474	-356	9.474	-356	9.474	-356
0532	Tilbud til ældre og handicappede								
053232	Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	7.160		7.160		7.160		7.160	
053234	Plejehjem og beskyttede boliger	7		7		7		7	
0538	Tilbud til voksne med særlige behov								
053842	Botilbud for personer med særlige sociale problemer (pgf. 10	-108		-108		-108		-108	
053852	Botilbud til midlertidigt ophold (pgf. 107)	105		105		105		105	
06	Fællesudgifter og administration m.v	24.640		23.056		23.056		23.056	
0645	Administrativ organisation								
064550	Administrationsbygninger	18.540		16.955		16.955		16.955	
064551	Sekretariat og forvaltninger	6.101		6.101		6.101		6.101	

BESKÆFTIGELSE		Budgetforslag 2016		Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
		Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
Nettobevilling		517.349	-187.989	529.816	-189.615	531.703	-189.421	532.972	-189.421
03	Undervisning og kultur	1.581		1.581		1.581		1.581	
0330	Ungdomsuddannelser								
033045	Erhvervsgrunduddannelsers skoleophold	1.581		1.581		1.581		1.581	
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	514.143	-187.989	526.609	-189.615	528.496	-189.421	529.765	-189.421
0546	Tilbud til udlændinge								
054660	Integrationsprogram og introduktionsforløb mv.	13.692	-10.665	13.692	-10.665	13.692	-10.885	13.692	-10.885
054661	Kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogramme	7.370	-3.719	7.370	-3.719	6.542	-3.305	6.542	-3.305
0557	Kontante ydelser								
055771	Sygedagpenge	67.990	-23.840	70.594	-24.621	70.594	-24.621	70.594	-24.621
055773	Kontant- og	61.366	-18.978	60.244	-18.642	60.244	-18.642	60.244	-18.642
055775	Aktiverede kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere	42.291	-16.898	42.348	-16.925	42.348	-16.925	42.348	-16.925
055778	Dagpenge til forsikrede ledige	100.845		105.061		107.776		109.045	
0558	Revalidering, ressourceforløb og fleksjobordninger								
055880	Revalidering	8.981	-4.173	8.981	-4.173	8.981	-4.173	8.981	-4.173
055881	Løntilskud m.v. til personer i fleksjob og personer i løntil	80.329	-45.519	79.281	-44.838	79.281	-44.838	79.281	-44.838
055882	Ressourceforløb og jobafklarings- forløb	45.412	-20.203	50.371	-22.237	50.371	-22.237	50.371	-22.237
0568	Arbejdsmarkedsforanstaltninger								
056890	Driftsudgifter til den kommunale	30.132	-12.924	32.473	-12.498	32.473	-12.498	32.473	-12.498
056891	beskæftigelsesindsats								
056891	Beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige	20.092	-9.484	20.092	-9.484	20.092	-9.484	20.092	-9.484
056895	Løn til forsikrede ledige og personer under den særlige ud	11.342	-10.615	11.342	-10.615	11.342	-10.615	11.342	-10.615
056896	Servicejob	712	-718	712	-718	712	-718	712	-718
056897	Seniorjob til personer over 55 år	10.191	-4.658	10.191	-4.658	10.191	-4.658	10.191	-4.658
056898	Beskæftigelsesordninger	13.398	-5.595	13.856	-5.822	13.856	-5.822	13.856	-5.822
06	Fællesudgifter og administration m.v	1.626		1.626		1.626		1.626	
0645	Administrativ organisation								
064551	Sekretariat og forvaltninger	1.626		1.626		1.626		1.626	

YDELSER OG OVERFØRSLER		Budgetforslag 2016		Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
		Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
Nettobevilling		178.533	-18.967	180.096	-18.951	180.085	-18.936	180.084	-18.929
Ældre. Ydelser		35.930	-4.445	35.930	-4.445	35.930	-4.445	35.930	-4.445
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	35.930	-4.445	35.930	-4.445	35.930	-4.445	35.930	-4.445
0548	Førtidspensioner og personlige tillæg								
054867	Personlige tillæg m.v.	8.260	-4.130	8.260	-4.130	8.260	-4.130	8.260	-4.130
0557	Kontante ydelser								
055776	Boligydelse til pensionister - kommunal medfinansiering	27.670	-315	27.670	-315	27.670	-315	27.670	-315
Tværg. Ydelser		19.242	-735	19.878	-735	19.883	-735	19.888	-735
04	Sundhedsområdet	1.751		1.751		1.751		1.751	
0462	Sundhedsudgifter m.v.								
046290	Andre sundhedsudgifter	1.751		1.751		1.751		1.751	
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	17.492	-735	18.127	-735	18.132	-735	18.137	-735
0557	Kontante ydelser								
055777	Boligsikring - kommunal medfinansiering	17.492	-735	18.127	-735	18.132	-735	18.137	-735
Handicap. Ydelser		123.361	-13.787	124.288	-13.771	124.273	-13.755	124.267	-13.749
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	123.361	-13.787	124.288	-13.771	124.273	-13.755	124.267	-13.749
0546	Tilbud til udlændinge								
054660	Integrationsprogram og introduktionsforløb mv.	61		61		61		61	
0548	Førtidspensioner og personlige tillæg								
054867	Personlige tillæg m.v.	1.393		1.393		1.393		1.393	
054868	Førtidspension med 50 pct. kommunal medfinansiering tilkendt	12.456	-1.607	12.198	-1.607	11.878	-1.607	11.665	-1.607
054869	Førtidspension med 65 pct. kommunal medfinansiering - tilken	20.413	-1.453	18.760	-1.437	19.064	-1.421	19.271	-1.415
054870	Førtidspension med 65 pct. kommunal medfinansiering - tilken	85.007	-8.811	87.846	-8.811	87.846	-8.811	87.846	-8.811
0557	Kontante ydelser								
055772	Sociale formål	4.031	-1.917	4.031	-1.917	4.031	-1.917	4.031	-1.917

ERHVERV		Budgetforslag 2016		Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
		Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
Nettobevilling		2.423		2.423		2.423		2.423	
06	Fællesudgifter og administration m.v	2.423		2.423		2.423		2.423	
0648	Erhvervsudvikling, turisme og landdistrikter								
064862	Turisme	129		129		129		129	
064866	Innovation og anvendelse af ny teknologi	835		835		835		835	
064867	Erhvervsservice og iværksætter	1.459		1.459		1.459		1.459	

**BEVILLINGSOVERSIGT
 ANLÆGSVIRKSOMHED**

ANLÆGSVIRKSOMHED	Budgetforslag 2016		Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
SKOLER (rådighedsbeløb)	21.075							
03 Undervisning og kultur								
0322 Folkeskolen m.m.								
032201 Folkeskoler	21.075							
BØRN (rådighedsbeløb)	20.300		20.300					
05 Sociale opgaver og beskæftigelse m.v								
0525 Dagtilbud til børn og unge								
052514 Daginstitutioner(institutioner kun for børn indtil skolestar	20.300		20.300					
IDRÆT (rådighedsbeløb)	14.709							
03 Undervisning og kultur								
0322 Folkeskolen m.m.								
032218 Idrætsfaciliteter for børn og unge	14.709							
TRÆNING OG OMSORG (rådighedsbeløb)	38.475							
05 Sociale opgaver og beskæftigelse m.v								
0532 Tilbud til ældre og handicappede								
053230 Ældreboliger	38.475							
SUNDHED (rådighedsbeløb)	18.356		3.176					
04 Sundhedsområdet								
0462 Sundhedsudgifter m.v.								
046285 Kommunal tandpleje	18.356		3.176					
GRØNNE OMR. / KIRKEGÅRDE (rådighedsbeløb)	5.728		8.773		2.152		104	
00 Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger								
0028 Fritidsområder								
002820 Grønne områder og naturpladser	5.624		8.669		2.048			
02 Transport og infrastruktur								
0235 Havne								
023541 Lystbådehavne m.v.	104		104		104		104	
TRAFIKANLÆG (rådighedsbeløb)	41.300	-2.214	47.930	-2.127	31.340	-1.575	31.137	
02 Transport og infrastruktur								
0228 Kommunale veje								
022822 Vejanlæg	31.506	-2.214	39.718	-2.127	25.334	-1.575	25.334	
022823 Standardforbedringer af færdselsarealer	9.794		8.213		6.006		5.803	
MILJØ OG NATUR (rådighedsbeløb)	12.109							
01 Forsyningsvirksomheder m.v.								
0135 Spildevandsanlæg								
013546 Klimainvesteringer	12.109							

**BEVILLINGSOVERSIGT
 ANLÆGSVIRKSOMHED**

ANLÆGSVIRKSOMHED	Budgetforslag 2016		Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
ADMINISTRATION (rådighedsbeløb)	10.715		51.309					
06 Fællesudgifter og administration m.v.								
0645 Administrativ organisation								
064550 Administrationsbygninger	10.715		51.309					
PULJEBELØB (rådighedsbeløb)	65.257		33.618		48.642		91.386	
00 Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger								
0025 Faste ejendomme								
002510 Fælles formål	34.807		3.168		48.642		91.386	
002513 Andre faste ejendomme	30.450		30.450					
EJENDOMME (rådighedsbeløb)	30.958		21.315		20.300			
00 Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger								
0025 Faste ejendomme								
002513 Andre faste ejendomme	30.958		21.315		20.300			
EJENDOMSSALG (rådighedsbeløb)	23.478	-185.676	17.016	-33.750	6.082	-51.000	2.399	
00 Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger								
0022 Jordforsyning								
002201 Fælles formål	12.612		4.684		4.034		2.399	
002202 Boligformål		-22.000						
002203 Erhvervsformål	8.193	-135.250	8.193		2.048			
0025 Faste ejendomme								
002510 Fælles formål				-20.000		-51.000		
002513 Andre faste ejendomme	1.016	-28.426	824	-13.750				
02 Transport og infrastruktur								
0228 Kommunale veje								
022822 Vejanlæg	1.658		3.315					

Aktivitetsområde: **RENTER OG FINANSIERING**

RENTER OG FINANSIERING		Budgetforslag 2016		Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
		Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
Nettobevilling		668.514	-3.905.978	736.637	-3.968.898	788.673	-4.063.141	845.724	-4.166.822
07	Renter, tilskud, udligning og skatter m.v.	668.514	-3.905.978	736.637	-3.968.898	788.673	-4.063.141	845.724	-4.166.822
0722	Renter af likvide aktiver								
072205	Indskud i pengeinstitutter m.v.	500	-7.354	500	-7.218	500	-8.429	500	-8.429
0732	Renter af langfristede tilgodehavender								
073223	Udlån til beboerindskud		-15		-15		-15		-15
073225	Andre langfristede udlån og tilgodehavender		-5.520		-5.520		-5.520		-5.520
0735	Renter af udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder								
073529	Klimainvesteringer				-600		-600		-600
0755	Renter af langfristet gæld								
075563	Selvejende institutioner med overenskomst	100		100		100		100	
075568	Realkredit	162		138		114		114	
075570	Kommunekreditforeningen	5.685		6.662		5.572		6.042	
0758	Kurstab og kursgevinster								
075879	Garantiprovision		-700		-600		-500		-500
0762	Tilskud og udligning								
076280	Udligning og generelle	638.523	-73.012	705.004	-83.691	756.943	-58.489	812.288	-28.697
076281	Udligning og tilskud vedrørende udlændinge	4.825		5.083		5.750		6.421	
076282	Kommunale bidrag til regionerne	7.140		7.338		7.610		7.885	
076286	Særlige tilskud	7.579	-115.454	7.812	-94.370	8.084	-94.810	8.374	-95.117
0765	Refusion af købsmoms								
076587	Refusion af købsmoms	4.000		4.000		4.000		4.000	
0768	Skatter								
076890	Kommunal indkomstskat		-3.049.862		-3.137.812		-3.245.918		-3.364.801
076892	Selskabsskat		-65.491		-48.500		-48.500		-48.500
076893	Anden skat på lignet visse indkomster		-16.137		-9.594		-9.594		-9.594
076894	Grundskyld		-480.233		-488.778		-493.566		-507.849
076895	Anden skat på fast ejendom		-92.200		-92.200		-97.200		-97.200

BALANCEFORSKYDNINGER		Budgetforslag 2016		Budgetoverslag 2017		Budgetoverslag 2018		Budgetoverslag 2019	
		Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
Nettobevilling		99.845	-82.515	105.983	-53.500	78.562	-43.600	78.292	-43.600
08	Balanceforskydninger	99.845	-82.515	105.983	-53.500	78.562	-43.600	78.292	-43.600
0822	Forskydninger i likvide aktiver								
082210	Statsobligationer m.v.								
0832	Forskydninger i langfristede tilgodehavender								
083221	Aktier og andelsbeviser	15.147		22.424		16.004		16.004	
083223	Udlån til beboerindsud	1.000	-600	1.000	-600	1.000	-600	1.000	-600
083224	Indskud i landsbyggefonden m.v.	22.000							
083225	Andre langfristede udlån og tilgodehavender	42.000	-40.000	42.000	-40.000	42.000	-40.000	42.000	-40.000
0845	Forskydninger i passiver tilhørende fonds, legater								
084547	Deposita		-1.629						
0850	Forskydninger i kortfristet gæld til pengeinstitut								
085050	Kassekreditter og byggelån		58.341						
0855	Forskydninger i langfristet gæld								
085563	Selvejende institutioner med overenskomst	250		250		250		250	
085568	Realkredit	519		544		569		569	
085570	Kommunekreditforeningen	18.380	-3.000	38.416	-12.900	17.390	-3.000	17.120	-3.000
085572	Gæld vedrørende klimainvesteringer		-23.950	800		800		800	
085577	Langfristet gæld vedrørende ældreboliger	549	-71.677	549		549		549	

Ændringer til Budgetforslag 2016-19

04.09.2015

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	2016-19
1 Finansieringsover-/underskud					
Budgetforslag 2016-19	44,3	194,3	61,0	1,1	300,6
Konsekvenser af pol. beslutninge/tekniske ændringer	-24,5	1,6	46,6	0,0	23,7
2. anslået regnskab 2015 i alt	-14,3	-0,4	47,9	6,9	
D heraf Drift	17,8	12,4	11,6	12,1	
D heraf Drift - modgående forslag (BUU)	-7,2	-7,2	-7,2	-7,2	
A heraf Anlæg	-9,9	-15,4	53,5	2,0	
E heraf Ejendomssalg	-15,0				
F heraf Renter og finansiering		9,9	-9,9		
D Sundhed større tilskud	-10,0	-4,9	-5,3	-8,7	
<i>Mødesager</i>					
Grøn klimainvesteringspulje (kmb 3.9.2015)	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	
Kontrolgruppen (kmb 3.9.2015)	-0,1	-0,1			
Letbanen (kmb 3.9.2015)		7,5	1,5	1,5	
A Skønnet effekt af ændringer (pris- og løn)	0,2	-0,2	2,7	0,5	
2 Finansieringsover-/underskud					
Budgetforslag 2016-19 efter ændringer.	19,8	195,9	107,6	1,0	324,3

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019	2016-19
Finansieringsover-/underskud korr. 2016-19	19,8	195,9	107,6	1,0	324,3
Finansieringsforslag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansieringsover-/underskud	19,8	195,9	107,6	1,0	324,3
<i>(+=underskud, -=overskud)</i>					
Likviditet					
Likvid beholdning primo	300,6	280,8	84,9	-22,7	
Finansieringsover- (+) / underskud (-) i B16-19	-19,8	-195,9	-107,6	-1,0	
Likvid beholdning ultimo	280,8	84,9	-22,7	-23,7	
Gns.	410,8	214,9	107,3	106,3	

Lyngby-Taarbæk Kommune

3. september 2015

**OVERSIGT OVER ØKONOMISKE KONSEKVENSER VEDR.
SAGER SOM ER OVERSENDT TIL
BUDGETFORHANDLINGERNE 2016-19**

O = Oversendt sag

D = Driftsvirksomhed

A = Anlægsvirksomhed

Merudgift/mindreindtægt (+)

Mindreudgift/merindtægt (-)

Beløb i 1.000 kr.				2016	2017	2018	2019	I alt	
OD	Lyngby-Taarbæk Kommune på Facebook	ØU	11.12.2014	14				0	
OA	Grundsikring af Lyngbyfortet (1,6-2,0 mio. kr.) og Fortunfortet (2,9-4,0 mio. kr.)	ØU	09.04.2015	10	1.600	2.900		4.500	
OD	Muligheder for tolærerordning/differentieret undervisning med særligt fokus på inklusion	ØU	09.04.2015	16	3.000	3.000	3.000	12.000	
OA	"Presser på" projekter	ØU	19.06.2015	5					
	Trafiksikkerhedsprojekter				2.000	2.000	2.000	8.000	
	Tryghedsredegørelse, herunder skolevejsanalyse				250			250	
	Allerødrute - nødvendigt køb af areal til				200			200	
	Støjkortlægning/støjhandlingsplan				250	2.000	2.000	6.250	
OA	WAN - udstyr til fibernet	ØU	19.06.2015	6	14.000			14.000	
OD	Delvis finansiering af overførsel fra 2014/15				-3.000			-3.000	
OD	Do.				500	500	500	2.000	
OD	Provenu fra salg af KMD-ejendomme (0,3 mio. kr. i 2015)				-3.582	-2.279	-1.628	-7.815	
OD	Lyngby Bueskyttelaug	ØU	19.06.2015	14	161	55	55	326	
OD	Stigende pres på kommunens træningsenhed	ØU	19.06.2015	21	2.350	2.350	2.350	9.400	
OA	Supercykelsti Helsingørruten	ØU	01.09.2015	9	777	1.700	3.310	-1.580	4.207
OVERSENDTE SAGER I ALT					18.506	12.226	11.587	7.999	50.318

"Nødvendige behov" – Budget 2016-19

Økonomiudvalget godkendte på mødet den 19. juni 2015, at der til den videre budgetproces indsamles informationer om eventuelle helt nødvendige behov for justeringer af drifts- og anlægsvirksomheden, jf. nedenstående sagstekst:

Forvaltningen har på baggrund af en høring i de enkelte centre indhentet oplysninger om sådanne nødvendige behov. Tilbagemeldingerne er vedlagt, idet emner og beløb fremgår af nedenstående samlede oversigt.

	2016	2017	2018	2019
Center for Miljø og Plan				
	Beløb i mio.kr.			
Erhvervskontaktenheden	0	2,58	4,70	4,70
Indførelse af fjernvarme	0	1,58	1,58	1,58
Center for Arealer og Ejendomme				
LAR-projekt på nordlige del af stadion	4,00	0	0	0
Center for Sundhed og Omsorg				
Hjernesgadeområdet	0,82	0,82	0,82	0,82
Øget aktivitet almen praksis - forhåndstilkendegivelse	?	?	?	?
Implementering af sundhedsaftalen - forhåndstilkendegivelse	?	?	?	?
Center for Kultur og Jura				
Sorteringsanlæg på Stadsbiblioteket	1,95	0	0	0
I alt	6,77	4,98	7,10	7,10

NOTAT
Om
Erhvervskontaktenhed og Varmeforsyning

Erhvervskontaktenhed

Kommunen har i de seneste år arbejdet målrettet, jf. Vidensbystrategien og kommuneplanstrategien - Grønt Lys, med byudvikling til bl.a. erhverv herunder med udvikling af området omkring Kanalvej, satsning på LAR til afbødning af klimaforandringer, og udviklingstiltag i forbindelse med Letbane og udvikling på Dyrehavegårds jorder og Tracéet langs Helsingørmotorvejen. I den forbindelse fik forvaltningen i 2013 midlertidigt mulighed for i en periode (2013 - 2016), jf. Økonomiudvalget den 29. september 2013 pkt. 18, at styrke det tekniske område indenfor planlægning, byggesagsbehandling, natur- og miljø, trafik og juridisk bistand med ca. 7,5 årsværk samt mulighed for indkøb af rådgivnings/konsulentydelse med 1 mio. kr. pr. år (perioden 2014-2015)

Satsningen har båret frugt, i det der bl.a. er sket salg af Kanalvejsgrunden samt indgået salgsaftale for areal på Dyrehavegård.

Der pågår omfattende byggeri på Kanalvejsgrunden med indflytning af Microsoft i efteråret 2015 samt forventet indflytning i øvrige bolig- og erhvervsprojekter på grunden i 2017/2018.

Herudover arbejdes der bl.a. med:

- Projektering af vejændring vedr. Kanalvej med efterfølgende etablering af ændret profil mhp. lettere fodgængermæssig passage af vejen og nedsættelse af hastigheden.
- Projektering mv. af støjafskærmning mod Lyngvang.
- Udvikling af LAR projekter i området omkring Agervang/Torsvang, Stadionområdet, Fuglevadsområdet, Bondebyen og Virumområdet, alle en del af realisering af Klimatilpasningsplanen vedtaget i 2014, og alle i samarbejde med Lyngby-Taarbæk Forsyning.
- Udvikling af LAR projektet Fæstningskanalen, som en væsentlig parameter i realisering af klimatilpasningsplanen, i samarbejde med Lyngby-Taarbæk Forsyning, med samtidig udvikling af byrumskvaliteterne i området.
- Planlægning mv. i Sorgenfri området. Der skal efterfølgende ske en gennemgribende ændring af trafikforholdene (bl.a. bedre sikring af passage for bløde trafikanter) i området omkring Sorgenfri Station i samarbejde med private investorer i området.
- Afsluttet og igangværende planlægning vedr. Dyrehavegårds jorder og Tracéet langs Helsingørmotorvejen, med henblik på bebyggelse i størrelsesordenen 200.000 - 250.000 m² samt parkeringsfaciliteter med tilhørende udvikling af bl.a. spildevands- og regnvandsbehandling, grønne områder, herunder LAR, mv.
- Firskovvejs forlængelse
- Igangværende trafikanalyse, projektering mv. af tiltag i området omkring Lundtoftgårdsvej, Klampenborgvej, Hjortekærvej, Rævehøjvej og Helsingørmotorvejen. Med henblik

på efterfølgende udvikling og anlæg af trafiktiltag i området (i størrelsesordenen 100 mio. kr.).

For at implementere og fortsætte udviklingen, jf. f.eks. forslag til kommuneplanstrategi Grønt Lys+, er det nødvendigt, at området ikke neddroles igen. Det foreslås derfor, at ressourcer der ellers ville bortfalde fra hhv. 2017 og frem permanentgøres indtil byudviklingspotentialet er nået (dvs. min 10 år frem i tiden).

Erhvervskontaktenheden

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019
Afsat budget til Erhvervskontaktenheden	4,82	2,00	0	0
- heraf erhvervskontaktjurist i Center for Kultur og Jura	0,42	0,42	0	0
Udgifter til Erhvervskontaktenheden	4,70	4,70	4,70	4,70
Finansieringsbehov	0,12	-2,70	-4,70	-4,70

--merudgift

Efter periodisering af det oprindeligt afsatte budget er der pt. et budget til erhvervskontaktenheden på 4,8 mio. kr. i 2016 og 2,0 mio. kr. i 2017.

Ved opgørelsen af udgifterne til erhvervskontaktenheden er der forudsat følgende:

- 3 årsværk á 0,7 mio. kr. til myndighedsbehandling. Ud af de 2,1 mio. kr. finansieres 1,6 mio. kr. via indtægter fra byggesagsgebyrer – svarende til en nettoudgift på 0,5 mio. kr.
- 4½ årsværk á 0,7 mio. kr. til ”masterplanlægning” – i alt 3,15 mio. kr.
- 1 mio. kr. om året i 2014 og 2015 til eksterne rådgivningsbistand.

Det samlede udgifter til erhvervskontaktenheden udgør således 4,65 mio. kr., inkl. 1 mio. kr. årligt til eksterne rådgivningsbistand. Efter opregning til 2015-priser, og indregning af den generelle effektiviseringsramme på det administrative område, jf. TVG1 i Budget 2015-18, udgør de samlede udgifter til erhvervskontaktenheden 4,70 mio. kr. årligt.

I 2016 er der et lille overskud i det afsatte budget og de forudsatte udgifter. En fortsættelse af erhvervskontaktenheden indebærer imidlertid – efter overført overskud fra 2016 – et finansieringsbehov på 2,58 mio. kr. i 2017 og 4,7 mio. kr. i 2018 og frem.

Varmeforsyning

Kommunen har i de seneste år, i høj grad sammen med Vestforbrænding, arbejdet med udfasning af individuel opvarmning og indførelse af fjernvarme. Dette sker såvel for at sikre kommunens borgere og virksomheder en mere hensigtsmæssig opvarmningsform, som for at nedbringe kommunens samlede CO₂aftryk, samt implementere overordnet lovgivning der bl.a. fastslår at individuelle oliefyrringsanlæg skal udfases samt at etablering af yderligere individuelle naturgasfyrrer skal begrænses. I den forbindelse har kommunalbestyrelsen vedtaget Strategisk Energiplan 2013, og dette er siden fulgt op med vedtagelse af projektforslag for indførelse af fjernvarme i en stor del af det centrale Kgs. Lyngby, op mod Gladsaxe samt op mod Lundtofte/Trongårdsområdet. Implementeringen af dette arbejde er i fuld gang, og der pågår således fysiske fjernvarmearbejder flere steder i kommunen, ligesom tilslutning af de første kunder er sket og mange flere følger efter i løbet af 2015-2016. I 2015 forventes det næste

projektforslag fremsendt fra Vestforbrænding, ligesom der forventes projektforslag fra Holte Fjernvarme. Desuden arbejdes med oplysning og kampagner rettet mod såvel villaejere, der ikke kan forventes at kunne blive tilbudt fjernvarme, som mod f.eks. boligselskaber, lokale håndværkere m.fl.

Der arbejdes således både administrativt som med fysisk tilsyn i marken på baggrund af satsningen, ligesom sagsbehandlingen kræver indkøb af rådgivningsressourcer.

Varmeforsyning - finansieringsbehov

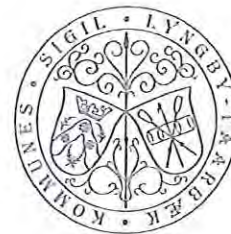
Mio. Kr.	2016	2017	2018	2019
Videreførelse af opnormering af varmforsyning (administration)	0	0,67	0,67	0,67
Medarbejder til tilsyn i marken	0	0,67	0,67	0,67
Konsulentydelse	0	0,25	0,25	0,25
Finansieringsbehov	0	1,58	1,58	1,58

-=merudgift

De beskrevne tiltag vedrørende varmforsyningen er midlertidigt finansieret med 0,665 mio. kr. til opnormering af varmforsyningen til og med 2016. For at sikre fremdrift i udviklingen af området, samt sikre kommunens værdier i forbindelse med gravearbejder, foreslås det at ressourcerne permanentgøres indtil udbygningen af fjernvarmenettet er til endebragt (dvs. ca. 10 år frem).

Fra 2017 bør der også afsættes midler til videreførelsen af en medarbejder, der håndterer al gravearbejdet, herunder tilladelser i marken svarende til 0,665 mio. kr. årligt. En sådan medarbejder er foreløbigt midlertidigt finansieret af anden konto (kontoen for asfalslidlag).

Herudover vurderes der at være behov for midler til konsulenter i størrelsesordenen 250.000 kr. årligt.

Notat

Dato: 27.05.2015
Ref: chrfr
P.nr.:
J.nr.: 20150530107

LAR projekt på den nordlige del af stadion.

CMP har ved Pernille Hansen udarbejdet et notat, med redegørelse for afvandingsbehovene i den nordlige del af Idrætsbyen. Af notatet fremgår det at man i forbindelse med LAR i Sorgenfrigård Nord, har planlagt at etablere en klimagrøft og et dige langs den nordvestlige afgrænsning af idrætsbyen, og der er afsat kr. 500.000,- til dette arbejde. Hvis grøften etableres vil det have konsekvenser for antallet af baner, og derfor har man i 2013 undersøgt alternative løsninger. Der foreligger således et projekt som er tegnet af Sloth Møller, hvor man dels anbringer faskiner under stisystemet, og dels etablerer diget fra det oprindelige projekt.

CAE har på baggrund af Sloth Møllers projekt, fået udført en overslagsberegning på udgiften til etablering af faskiner. Overslagsberegningen er vedlagt som bilag, men hovedtallene er følgende:

Entreprise udgift	kr. 3.482.386,49
Rådgivning og uforudseelige udgifter 15%	kr. 522.357,97
Samlet overslag	<u>kr. 4.004.744,46</u>

Venlig hilsen

Christian Nemmøe
Projektleder, CAE

Notat
Om

Center for Sundhed og Omsorg – ønsker til budgetgrundlag 2016-19

Indledning

Økonomiudvalget godkendte på mødet den 19. juni 2015, at der indsamles informationer om eventuelle helt nødvendige behov for justeringer af drifts- og anlægsvirksomheden til den videre budgetproces. CØP indsamler derfor oplysninger fra den øvrige organisation om **helt nødvendige behov** på såvel driftsvirksomheden som anlægsvirksomheden.

I dette notat uddybes CSO's ønsker i forhold til tilpasninger i budgetgrundlaget for 2016-19. Tilpasningerne i budgetgrundlaget vedrører dels hjerneskadeområdet og dels kræftrehabiliteringen¹.

Behovet for tilpasninger skyldes:

1. Nye nationale retningslinjer for erhvervet hjerneskade, der stiller krav til kommunernes kompetencer og ansvar på hjerneskadeområdet. Der vurderes at være behov for i alt kr. 816.000 fordelt på:

- a) Kr. 316.800 til køb af neuropsykologiske kompetencer
- b) Kr. 500.000 til køb af eksterne ydelser

2. Eventuelt behov for tilpasninger til øget aktivitet i almen praksis.

Det er meget usikkert, om der kan forventes aftaler om en øget aktivitet i 2016. Der gøres dog allerede nu opmærksom på, at det kan forventes fra 2017, om end det er vanskeligt at vurdere niveauet pt.

3. Eventuelt behov for tilpasninger til implementering af Sundhedsaftalen indsatser.

Det er nødvendigt allerede nu at gøre opmærksom på, at der på et senere tidspunkt kan være behov for nødvendige tilpasninger i budgetgrundlaget hvis Lyngby-Taarbæk Kommune skal implementere det aftalte i Sundhedsaftalen.

---

¹ CSOs notat vedr. udfordringerne på træningsområder er allerede oversendt til budgetforhandlingerne, hvorfor disse ikke uddybes i nærværende notat.

1. Behov for tilpasninger på hjerneskadeområdet i budgetgrundlaget for 2016-19

Pr. første januar 2015 er der nationalt defineret 4 genoptræningsniveauer for personer med erhvervet hjerneskade: 1) basal, 2) avanceret, 3) specialiseret genoptræning og 4) specialiseret rehabilitering. Den specialiserede genoptræning (3) varetages alene af hospitalerne, mens kommunerne er ene ansvarlige for den basale og avancerede genoptræning (1+2). Ansvar for den mest omfattende type, den specialiserede rehabilitering (4) er delt mellem kommune og hospital (=region) i den planlæggende fase. Hospitalet skal beskrive funktionsnedsættelserne og definere behovet for rehabilitering samt specialiseringsgraden heri, mens det er kommunerne, der skal finansiere. Kommunerne må i disse tilfælde ikke tilsidesætte hospitalernes vurdering af behov og specialiseringsgrad, men kan vælge hvilken leverandør med rette specialiseringsgrad de ønsker til at løse opgaven.

Hovedparten af personer med erhvervet hjerneskade skal varetages på avanceret niveau og mange forventer (bl.a. KL og Sundhedsstyrelsen), at der i de kommende år, i takt med kommunernes oprustning på området, vil ske en videreudvikling af denne tendens, hvor der bliver færre specialiserede genoptræningsplaner og flere på avanceret niveau. Dermed forrykkes opgaven med rehabilitering af voksne med erhvervet hjerneskade til i højere og højere grad at være en kommunal opgave.

Den nationale kliniske retningslinje for erhvervet hjerneskade konkretiserer det kommunale ansvar i genoptræningsplanerne på hjerneskadeområdet. Samtidig med de nye niveauer i genoptræningen, er der stillet specifikke krav til hvilke kompetencer kommunerne skal have, når de skal varetage genoptræningen på det enkelte niveau. Disse krav er helt nye og udfordrer Lyngby-Taarbæk kommunes varetagelse af rehabilitering i forbindelse med erhvervet hjerneskade. Lyngby-Taarbæk er udfordret på 2 konkrete punkter for at kunne varetage opgaverne på avanceret niveau og på det nye niveau: Rehabilitering på specialiseret niveau:

- a) neuropsykologiske kompetencer,
- b) køb af specialiserede ydelser i forbindelse med specialiseret rehabilitering.

Ad a) Neuropsykologiske kompetencer²

Neuropsykologiske kompetencer er nødvendige i forbindelse med udredning, tolkning og genoptræning af de kognitive (mentale) funktioner, der er blevet ramt af en given hjerneskade. De kognitive funktioner omfatter bl.a. sprog, opmærksomhed, koncentration, planlægning, overblik, initiativ, problemløsning, hukommelse og arbejdstempo. Neuropsykologen kan varetage screening, vurdering, planlægning af genoptræningsforløb, samtaleforløb med

---

² Som beskrevet i Forløbsprogram for rehabilitering af voksne med erhvervet hjerneskade.

borgere og/eller pårørende samt kognitiv træning, supervision og opkvalificering af personalet³.

Påvirkning af de kognitive funktioner er en særlig udfordring i rehabiliteringen af mennesker med erhvervet hjerneskade, da de ofte er omfattende og tilmed "usynlige". De kognitive funktioner har afgørende betydning for en persons funktionsevne, da der er tale om helt basale evner for, at man kan leve et liv så selvstændigt som muligt både privat, familiemæssigt, socialt og ikke mindst erhvervmæssigt. Det er derfor afgørende, at der i planlægningen af rehabiliteringsindsatsen på et tidligt tidspunkt også tilbydes genoptræning af disse funktioner, så der ikke kun fokuseres på genoptræningen af de fysiske skader, da den kommunale indsats skal være helhedsorienteret.

Udredning og tolkning af specifikke kognitive funktionsnedsættelser kan være vanskelig, og ofte er flere funktioner påvirket samtidigt. I praksis viser nogle af vanskelighederne sig først efter et stykke tid, når den ramte er udskrevet fra hospitalet, hvorfor de ofte først identificeres, når kommunerne overtager opgaven.

Alvorlige kognitive funktionsnedsættelser er stærkt begrænsende faktorer for resultatet af rehabiliteringsindsatsen og kan være den væsentligste barriere for den samlede funktionsevne på lang sigt. Indsatsen vil oftest bestå af specifikke indsatser i forhold til de konkrete funktionsnedsættelser, f.eks. træning med individuelt tilpassede opgaver på computer eller i praktiske hverdagsaktiviteter.

Vurdering af behovet for neuropsykolog

Når Lyngby-Taarbæk i dag bevilger neuropsykolog sker det typisk via jobcenteret eller voksenspecialundervisningen i forbindelse med erhvervsafklaring, som er i den sidste ende af et rehabiliteringsforløb. Herudover vurderes det, at der er min. 20 sager årligt, hvor der er behov for at benytte neuropsykolog allerede mens borgeren er indlagt til døgngenoptræning på Fortunen. I disse ca. 20 sager har der været behov for en neuropsykolog til at planlægge indsatsen, vælge de rigtige løsninger for den hjerneskadede borgers rehabilitering, til at supervisere personalet, samtaler og kognitiv træning med borgerne. Dette antal vil formentlig vokse i takt med den udvikling der sker på området, hvor kommunerne overtager opgaverne meget tidligere i forløbet end hidtil.

Hjerneskadesamrådet har i gennem længere tid haft behovet for neuropsykolog i fokus. Samrådet har kigget på den sags statistik, som hjerneskadekoordinatoren har ført siden projektstart i 2012, samt lænet sig op af det miniprojekt under hjerneskadeprojektet, som Jobcentret og Center for hjerneskade gennemførte i 2013, hvor neuropsykologkonsulent funktionen blev afprøvet i en afgrænset periode.

Et estimat på et timeforbrug til en neuropsykolog i Lyngby-Taarbæk kommune vil på denne baggrund være 7,5 timer ugentlig, hvilket svarer til ca. kr. 440.000⁴ årligt.

³ Hvilket er et krav i den nationale kliniske retningslinje for senerhvervet hjerneskade.

⁴ 7,5 timer * 1200 kr. pr. time * 48 uger på årsbasis = kr. 432.000

Jobcentret i Lyngby-Taarbæk kommune er også interesserede i at benytte en eventuel neuropsykologkonsulent til deres sagsbehandling. Erfaringerne fra miniprojektet var gode og bidrog til mere kvalificeret opgaveløsning, fordi medarbejderne kunne få faglig sparring til at tilrettelægge indsatsen, vurdere hvornår stationærtidspunktet er nået, vælge de rette leverandører mm, Endvidere kunne neuropsykologkonsulenten i nogle tilfælde erstatte tilkøb af specialistvurderinger og korte samtaleforløb, som ellers indhentes og tilkøbes. Jobcentret vil anslået benytte neuropsykologkonsulenten 2 timer pr. uge, og kan finansiere dette over beskæftigelseslovgivningen⁵.

Hjerneskadesamrådet anbefaler, at der indgås aftale om køb af timer på konsulentbasis fra et eksisterende specialiseret tilbud, helst BOMI. Det garanterer, at der sendes en anden neuropsykologkonsulent ved sygdom, ferie og lignende samt at neuropsykologkonsulenterne altid er opdateret på nyeste viden og har et fagligt bagland at sparre med. Flere andre kommuner har sådanne aftaler med Center for hjerneskade eller BOMI, som de er meget tilfredse med. Vores 2 partnere i 3K-samarbejdet har begge indgået konsulentaftale med BOMI. Gentofte har en aftale om 10 timer ugentligt, hvor neuropsykologen betjener både jobcenter og genoptræningscenter, mens Rudersdal har en aftale om 7 timer, som kun er til genoptræningsområdet.

Det skal understreges at det anslåede timetal er et estimat. Hjerneskadesamrådet foreslår, at der evalueres på det hen ad vejen, og at det eventuelt justeres senere. Tages der højde for dette, vil der være behov for budgettilpasning der kan finansiere 5,5 timers neuropsykologisk konsulentbistand pr. uge, svarende til kr. 316.800 på årsbasis.

Ad b Budget til køb af eksterne ydelser

Den specialiserede rehabilitering er et helt nyt kommunalt ansvar. Selve opgaven er delt mellem specialiserede institutioner og kommunen. Det økonomiske ansvar ligger hos kommunen. Når det gælder rehabilitering af voksne med erhvervet hjerneskade, er der tale om personer med komplicerede, omfattende og sjældne/alvorlige funktionsnedsættelser af væsentlig betydning for flere livs områder. Foruden funktionsnedsættelse på basalt og avanceret niveau kan personen også have funktionsnedsættelser og aktivitetsbegrænsninger som: Svære adfærdsproblemer, betydelige orienteringsproblemer, væsentlig nedsat sygdomserkendelse, svær udtrætning, identitetsvanskeligheder, svære fysiske funktionsnedsættelser, svære sproglige funktionsnedsættelser eller ingen mulighed for kommunikation samt svære problemstillinger ift. familie, arbejde og/eller bolig.

I disse situationer kan der være behov for:

- Ophold i specialiserede døgntilbud med højt neurofagligt specialiseret tværfagligt personale, som LTK ikke selv kan levere
- Eller tilkøb af specialitydelser som supplement af genoptræningscenter Fortunens indsats, f.eks. ekstra træning og støtte i eftermiddags- og aften timerne.
- Individuelle løsninger som fast vagt

---

⁵5,5 timer * 1200 kr. pr. time*48 uger på årsbasis = kr. 316.800

- Psykologisk støtte og opfølgning,
- Særlige tilbud til pårørende

De faglige retningslinjer understreger, at det skal tilstræbes at finde ét tilbud, som kan levere den samlede indsats på rette specialiserings niveau. Hvis hospitalet peger på, at der er behov for at løse rehabiliteringsopgaven på et højere specialiseringsniveau end hvad Fortunen kan tilbyde, så vil der typisk blive tale om køb af pladser på f.eks. Kurhus i Dianalund, Kildebo i Faxe, Vejlefjord el. lign.

Det er svært at anslå, hvor mange af disse sager Lyngby-Taarbæk kommune kan forvente årligt, da vi ikke tidligere har haft opgaven. Men baseret på sags-statistikken fra de sidste 3 år, kan vi forvente i hvert fald 1 sag pr. år med den nye type genoptræningsplan på specialiseret rehabiliteringsniveau. I 2014 var der 2 sager, som formentlig ville have hørt ind i denne gruppe. I det ene tilfælde blev der købt et specialiseret døgnforløb på Kurhus af 14 dages varighed.

En plads på Kurhus koster over 7000 kr. i døgnet, og vi bør som minimum have et årligt budget, der kan finansiere 1 sag i 1-2 måneder på Kurhus, samt mulighed for tilkøb af andre specialitydelse, som beskrevet ovenfor. Derfor kan et anslået budget lyde på kr. 500.000 årligt.

En rundspørge blandt hjerneskadekoordinatorene i Region H viser, at alle kommuner står lidt famlende i forhold til denne nye opgaves omfang, og budget dertil. Nogle har valgt at afsætte en pulje til at finansiere disse forløb, og nogle vælger at dele udgiften mellem de forskellige afdelinger (svarende til CAM, CSI, CSO) alt efter hvilke ydelser der tilkøbes. Og andre igen vælger en kombination, altså at man betaler fra en pulje, og derefter laver indbyrdes afregning mellem kommunens afdelinger. Lyngby-Taarbæk kommune har indtil nu fået en enkelt af de nye genoptræningsplaner med behov for specialiseret rehabilitering, som dog foreløbig er sendt tilbage til hospitalet, da vi har vurderet at det var en fejlprocedure. Gladsaxe og Rudersdal kommune har fået 2 sager hver med behov for specialiseret rehabilitering og tilkøb af eksterne ydelser i løbet af sommeren 2015.

Ligesom ovenstående punkt vedr. neuropsykolog, så foreslår Hjerneskadesamrådet, at der evalueres på anslået budget og forbrug hen ad vejen, i talt med at vi får erfaringer på området.

2. Eventuelt behov for tilpasninger til øget aktivitet i almen praksis i budgetgrundlaget for 2016-19

Overenskomsten indgået mellem PLO og Regionernes Lønnings- og Takst Nævn giver mulighed for decentralisering af sygebesøg og samtaleterapi svarende til, at der årligt overføres ca. 210 mio. kr. fra den centrale overenskomst til det lokale niveau. For at understøtte praksisplanlægningen bidrager kommuner og regioner i overenskomstperioden desuden hver med 100 mio. kr. til aftalt opgaveudvikling⁶. KL anbefaler, at der i budgetlægningen afsættes midler svarende til forventningerne til omfanget af den øgede aktivitet i almen praksis.

⁶ KLs budgetvejledning

På nuværende tidspunkt er det vanskeligt at vurdere, hvorvidt der i 2016 reelt vil ske en øget aktivitet i almen praksis, samt hvor stor en øget aktivitet der kan forventes i 2017-19. Dette skyldes, at den øgede aktivitet skal aftales i praksisplanudvalget. I Region Hovedstaden er praksisplanen på nuværende tidspunkt i høring i kommunerne, og praksisplanen indeholder ikke konkrete aftaler om øget aktivitet. Arbejdet med praksisplanen har vist, at parterne har vanskeligt ved at nå til enighed om konkrete aftaler, hvorfor det er meget usikkert, om der kan forventes aftaler om en øget aktivitet i 2016. Der gøres dog allerede nu opmærksom på, at det kan forventes fra 2016, om end det er vanskeligt at vurdere niveauet

3. Eventuelt behov for tilpasninger til implementering af Sundhedsaftalen indsatser i budgetgrundlaget for 2016-19⁷

Sundhedsaftalen for 2015-2018 der er indgået mellem Region Hovedstaden og de 29 kommuner indeholder 73 indsatser der skal arbejdes med i aftaleperioden. Lyngby-Taarbæk kommune efterspurgte en vurdering af de økonomiske udgifter forbundet med kommunernes implementering af indsatserne, da aftalen blev godkendt. Der forelægger imidlertid ikke på nuværende tidspunkt konkrete vurderinger af de økonomiske forudsætninger for at implementere de enkelte indsatser.

I den implementeringsplan der er udarbejdet for Sundhedsaftalen fremgår det, at flere indsatser primært kræver personaleressourcer. Hvorvidt det i Lyngby-Taarbæk Kommune kan imødekommes med de eksisterende personaleressourcer eller det vil kræve ekstra ressourcer er meget usikkert.

En indsats i Sundhedsaftalen er implementering af anbefalingerne i det nationale forløbsprogram for kræftrehabilitering og palliation. Her skal kommunerne varetage forløbskoordination og tværfaglige konferencer eller koordinationsmøder for patienter med specielle og komplekse behov for rehabilitering og palliation. Det fremgår i implementeringsplanen for sundhedsaftalen, at der kan være behov for ekstra personaleressourcer til igangsættelse og implementering, om end der ikke er angivet hvilket omfang der er tale om.

Det er på denne baggrund vanskeligt at estimere behovet for tilpasninger af budgetgrundlaget. Det er dog nødvendigt allerede nu at gøre opmærksom på at der på et senere tidspunkt kan være behov for nødvendige tilpasninger i budgetgrundlaget hvis Lyngby-Taarbæk Kommune skal implementere det aftalte i Sundhedsaftalen.

---

⁷ Tilpasningerne på hjerneskadeområdet der er beskrevet ovenfor er en del af implementeringsplanen.

NOTAT
om
sorteringsanlægget på Stadsbiblioteket

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2003-06 blev der på investeringsoversigten afsat midler til gennemførelse af en ombygning og modernisering af Stadsbiblioteket, herunder anskaffelse af materialesikring og selvbetjeningsudstyr bestående af sorteringsanlæg, udlåns- og afleveringsautomater. Den samlede anskaffelsessum hertil blev opgjort til 5.011.000 kr., hvoraf andelen til selve sorteringsanlægget udgjorde 2.574.000 kr.

Kommunalbestyrelsesmødet tiltrådte den 22. marts 2004 finansieringen, samt at der blev indgået en kontrakt aftale med firmaet FKI Logistex (nu Lyngsoe Systems) om anskaffelse, levering mv. af det nødvendige udstyr.

Som følge af de rationaliseringer automatiseringen af ind- og udlån, sorteringsmaskinen mv. medførte blev der indregnet en besparelse på fire årsværk.

Sorteringsanlægget er nu ca. 10 år gammelt, og de seneste fem år har der været udgifter til reparationer og udskiftning af reservedele for i alt ca. 300.000 kr.

I den anledning har Stadsbiblioteket indhentet tilbud på en renovering og udvidelse af sorteringsanlægget. Tilbuddet er indhentet hos leverandøren Lyngsoe Systems. Tilbuddet andrager i alt ca. 1.95 mio. kr.

Det er bibliotekets vurdering at der er en betydelig risiko ved at fortsætte med det nuværende system uden en renovering eller en komplet udskiftning. Et akut nedbrud, som betyder at sorteringsanlægget går i stå, vil give markante driftsforstyrrelser og i sin yderste konsekvens resultere i at Stadsbiblioteket skal holde lukket i en periode ind til nødrutiner er på plads.